

KAAPELITEHDAS
SUPPEA RAKENNUSHISTORIASELVITYS
2017

Vilhelm Helander, Mira Kyllönen
Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA

JULKAISUTIEDOT

Tekijä:

Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA

Vilhelm Helander, arkkitehti, professori

Mira Kyllönen, arkkitehti

Tilaaaja:

Kiintestö Oy **Kaapelitalo**

Lassi Ropponen, Haahtela-rakennuttaminen Oy

Helsinki 2017

Kannen kuva: 10.9.1942 päivätty kuva Kaapelitehtaan rakennustyömaalta. Keskellä työmaan ratarakennelma, oikealla tuleva pannuhalli. /Nokia

**KAAPELITEHDAS
SUPPEA RAKENNUSHISTORIASELVITYS
2017**

SISÄLLYSLUETTELO

JULKAISUTIEDOT	2	KAAVOITUKSEN LÄHTÖKOHDAT, KAAVAT JA NIIDEN TOTEUTUMINEN	42
		Ruoholahden alue	43
SISÄLLYSLUETTELO	4	Kaapelitehtaan kaavoitus	44
		Kaapelitehtaan lähialueen kehitys	46
ALKUSANAT	8	KAUPUNKIKUVALLINEN MERKITYS JA ASEMA	49
JOHDANTO	10	KAAPELITEHTAAN SUUNNITTELU	53
		TOTALPLAN 1941	54
KAAPELITEHTAAN PERUSTIEDOT	13	KAAPELITEHTAAN RAKENTAMINEN	65
YLEISKAAVAT JA ASEMAKAAVAT	16	KAAPELITEHTAAN RAKENNUSVAIHEET	66
KAAPELITEHTAAN JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖN VAIHEITA, AIKAJANA	22	VAIHE 1 1939-1943	68
KAAPELITEHTAAN YRITYSHISTORIAN AVAINVUOSIA	24	VAIHE 2 1947-1948: Siipi	92
KAAPELITEHTAAN LÄHIALUE	27	VAIHE 3 1952-1954: Merikaapelihallin laajennus	101
KAAPELITEHTAAN ALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖ KANTAKAUPUNGIN		Tilakaavio rakennuksen valmistuttua	106
KASVAVAN TEOLLISUUDEN JA SATAMATOIMINNAN		KAAPELITEHDAS VALMISTUTTUAAN	106
LAAJENTUMISALUEENA	28	Tilaratkaisut: joustavasti muunneltavia tilaryhmiä	
KAAPELITEHTAAN ALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖ: TEOLLISUUS JA		tuotantoprosessia varten	109
VARASTOALUEET VÄISTYVÄT ASUMISEN, TOIMISTOJEN JA		Julkisivut	113
KULTTUURIPALVELUJEN TIETÄ	38	Rakenneratkaisut	114
		Tekniset järjestelmät (Ivis)	115

KAAPELITEHTAAN ARKKITEHTI W. G. PALMQVIST TEOLLISUUDEN SUUNNITTELIJANA	117	KAAPELITEHTAAN RAKENNUS TEOLLISEN KÄYTÖN LAKATTUA – KAAPELITEHDAS KULTTUURIKESKUKSENA	145
KAAPELITEHTAAN KONSTRUKTÖÖRI J. CHR. FABRITIUS	123	UUDELLEENKÄYTÖN SUUNNITTELU 1980-LUVUN LOPULLA	147
KAAPELITEHDAS TEOLLISESSA KÄYTÖSSÄ	127	UUDELLEENKÄYTÖN RAKENTAMINEN	150
MUUTOSVAIHEET TEOLLISEN KÄYTÖN AIKANA	128	1992-2000 kaapelitehtaan museot	152
1952 Kattoterassi	129	1993 palo-osastointi ja poistumistiet	158
1952 Välipohjia	130	1992-1995 Kaapelitehtaan aulatoiminnot ja ravintola	159
1954 Alumiinihalli	132	1994-1997 esimerkkejä väliseinämuutoksista	160
1960 Ylikukutunneli	134	1997 ilmanvaihto- ja sähkökuilut	162
1965 Linkkitorni	135	1997 iv-konehuoneet katolle	164
KAAPELITEHDAS VUONNA 1982	138	1998 kaapelitehtaan kehittämissuunnitelma	168
		1998 Siipi asuinkäyttöön: AS. OY. Merikaapeli	170
		2000-2008 Pannuhallin peruskorjaus	176
		2001 kellarin varastojen muutos kokoustiloiksi	178
		2002 maanalaisen hiilivaraston kuilu k9	180
		2008- julkisivun peruskorjaus	182
		2016 kattosauna	186

KAAPELITEHDAS NYKYSIN

TILAKAAVIO

ULKOTILAT

ULKOARKKITEHTUURI

Sisääkäynnit - ulko-ovet

Ikkunat

PÄÄTILAT

Aula ja kauppa

Ravintolatilat

Merikaapelihallin aula

Merikaapelihalli

Merikaapelihallin parvi

Kokoustilat Watti, Käämi ja Kela

Zodiakin aula

Valssaamo

Puristamo

Pannuhallin ja Turbiinisalin aula

Turbiinisali

Pannuhalli

Pannuhallin kellari

191

192

194

197

198

206

210

210

212

214

216

219

220

221

222

223

224

225

226

228

TILARYHMÄT

Porrashuoneet

Käytävät

Wc-tilat

Ateljeet ja työhuoneet

Toimistot

Musiikkitilat

Liikuntatilat

Museot

Tekniset tilat

230

230

234

242

244

248

250

251

252

256

KAAPELITEHTAAN ARVOT

ARVOTUSKAAVIOT

259

260

LÄHTEET

HAASTATTELUT
 INTERNETLÄHTEET
 PAINETUT LÄHTEET
 ARKISTOLÄHTEET

KUVALÄHTEET

INTERNETLÄHTEET
 ARKISTOLÄHTEET

262

262

262

263

263

264

264

264

LIITTEET

LIITE 1: PIIRUSTUSLUETTELOT

RAKENNUSVALVONTAVIRASTON ARKISTO**ARKKITEHTUURIMUSEON ARKISTO**

LIITE 2: ALKUPERÄISET SUUNNITELMAT JA SÄILYNEISYYSKAAVIOT

266

267

267

277

279

Kaapelitehtaalla valmistettuja tuotteita ja rakennuksen pienoismalli vuonna 1950 /Nokia

ALKUSANAT

Tämä rakennushistoriaselvitys esittelee Kaapelitehtaan. Helsingin Kaapelitehdas osoitteessa Tallberginkatu 1 on rakentamisen aloituksesta vuonna 1939 aina 1980-luvun lopulle ollut merkittävässä osassa Helsingin teollistumisen historiassa sekä tuotantonsa että arkkitehtonisen arvonsa vuoksi. 1980-luvun lopulla on alkanut muutostvaihe, jonka aikana Kaapeli on toiminut monipuolisena kulttuuritalona. Tämä toiminta kukoistaa edelleen. Kaapelitehtaan kaikki tilat on kertaalleen peruskorjattu. Kaapelitehdasta remontoidaan vuokratuloilla pitkän tähtäimen korjaussuunnitelman mukaan.

Tämän rakennushistoriaselvityksen on tilannut Kaapelitehdasta hallinnoiva, Helsingin kaupungin omistama Kiinteistö Oy Kaapelitalo, joka peruskorjaa ja vuokraa vanhoja teollisuusrakennuksia taiteen, kulttuurin ja käsityön tarpeisiin. Rakennushistoriaselvityksen tarjouspyynnön mukaan ”selvitys liittyy parhailaan valmistella olevaan asemakaavaan sekä Tanssin talo Kaapelitehtaalle-hankkeeseen. Tulevien muutosten vaikutuksen arviointia varten tarvitaan taustatiedot W. G. Palmqvistin vuosina 1939-43 suunnitteleman tehdasrakennuksen arkkitehtuurista, rakenteista, historiallisesta arvosta sekä säilyneisyydestä. Selvityksen ensisijaisena kohteena on rakennus ominaispiirteineen; lähiympäristön kehitystä ja muutoksia tarkastellaan sellaisessa laajuudessa, joka on välttämätön tehtaan alkuperäisten suunnitteluperiaatteiden ja tapahtuneiden muutosten ymmärtämiseksi”.

Selvityksen lähtökohdaksi on ollut tarjolla runsaasti erilaisia kirjallisia lähteitä. Ytimenä katsaus Kaapelitehtaan ja sen lähiympäristön varhaisempiin vaiheisiin samoin kuin Kaapelitehtaan kulttuurikeskustoiminnan alkuvaiheisiin on Hilka Högströmin moniste vuodelta 2001, KAAPELITEHDAS - lyhyt historia. Laaja katsaus Kaapelin kulttuuritoimintaan vasta ilmestynyt, Annina Vainion toimittama teos Kaapeli 25. Muistikuvia ja muistelmia (Helsinki ja Viro 2017).

Tämän teoksen, jonka on käynnistänyt Kiinteistö Oy Kaapelitehdas, kuvitusta on voitu käyttää hyväksi nyt esillä olevassa selvityksessä.

Ensiarvoisen tärkeää ensi käden tietoa Kaapelitehtaan rakennuksesta ja varsinkin kulttuuritoiminnan aikaansaamisesta ja siihen liittyvästä suunnittelusta on antanut arkkitehti Pia Ilonen, joka on ollut mukana sekä kulttuuritoiminnan käynnistäjänä että usean korjausvaiheen suunnittelijana. Hän on myös antanut käyttöön Kaapelitehtaan uudistusvaiheita koskevia tekstiosuuksia.

Selvitystyön laajimman osan on muodostanut tarpeellinen, perusteellinen arkistotutkimus. Erityinen kiitos on osoitettava Nokia Oy:n arkistolle, joka on antanut käyttöön laajan, Kaapelitehtaan rakentamisvaiheita ja teollista toimintaa käsittävän valokuva-arkiston. Se koostuu pääasiassa valokuvausliike Foto Roosin kuvista.

Rakennushistoriaselvityksen tilaajan, Kiinteistö Oy Kaapelitalon yhteyshenkilö on Kai Huotari. Toinen yhteyshenkilö on Lassi Ropponen, Haahtela-rakennuttaminen Oy.

Rakennushistoriaselvityksen tarjouspyynnön mukaisesti työtä ohjaavat Helsingin Kaupunkiympäristön asemakaavapalveluissa arkkitehti Jari Huhtaniemi ja kulttuuriympäristöasiantuntija Sakari Mentu. Asiantuntijana kuullaan myös Helsingin kaupunginmuseon edustajaa, tässä tapauksessa arkkitehti Mikko Lindqvistiä. Työn esittely heille on sopivaa yhteistä ajankohtaa haettaessa siirtynyt lokakuuhun 2017. Tämän jälkeen on varauduttava vielä sisällön tarkistuksiin.

Selvitykselle varattu aika syyskuun loppuun 2017 on osoittautunut sikäli epärealistiseksi, että kaikkea tarvittavaa arkistoaineistoa ja kuvitusta ei lopullisessa muodossa ole aikataulun puitteissa ollut saatavilla. Nyt esilläoleva versio Kaapelitehtaan sup-

peasta rakennushistoriaselvityksestä on vielä osaksi keskeneräinen. Se vaatii vielä toimitustyötä ja pieniä täydennyksiä.

Selvitystyön ylivoimaisesti laajimman osan arkistotyöstä ja tutkimuksen koostamisesta on tehnyt arkkitehti Mira Kyllönen. Häntä on avustanut varsinkin selvitykseen liittyvien kaavioiden piirtämisen osalta arkkitehtiopiskelija Havu Järvelä. Professori Vilhelm Helander on ohjannut työtä ja kirjoittanut pääosan yhteenvedoteksteistä.

Helsingissä 30.9. 2017

Vilhelm Helander

Arkkitehti, arkkitehtuurin historian emeritusprofessori

Kaapelikela Kaapelitehtaan
ulkopuolella. /Nokia

JOHDANTO

Kaapelitehtaan rakennushistoriaselvitys jakautuu neljään kokonaisuuteen: alue, Kaapelitehdas valmistuessaan ja teollisuuden käytössä, Kaapelitehdas uudessa käytössä ja rakennuksen nykytila.

Alueosio käsittelee Kaapelitehtaan lähialuetta ja Kaapelitehdasta sen osana Kaapelitehtaan valmistumisesta tähän päivään. Selvitys jatkuu Kaapelitehtaan suunnittelu- ja rakentamisvaiheisiin, joihin liittyen esitellään rakennuksen suunnitellut arkkitehti W. G. Palmqvist ja konstruktööri Fabritius. Rakennus oli valmistumisestaan 1940-luvun alusta lähtien 1980-luvun lopulle asti teollisuuden käytössä. Selvityksessä esitellään muutamia rakennuksen muutosvaiheita teollisen käytön aikana. Näiden pääasiallinen lähde on ollut rakennusvalvontaviraston arkisto. Todellisuudessa muutoksia on varmasti ollut merkittävästi enemmän, mutta ne eivät ole vaatineet rakennuslupia. Tällaisia muutoksia ovat olleet esimerkiksi toimintojen siirtyminen tilasta toiseen tai väliseinämuutokset.

Selvitys jatkuu niinkutsuttuun metamorfoosivaiheeseen, jolloin teollisuusrakennus otettiin uuteen käyttöön kulttuurikeskuksena. Selvityksessä esitellään tähän vaiheeseen liittyneet oleellimmat suunnitelmat ja muutosta seuranneet rakennustoimenpiteet. Selvityksen painopiste on itse rakennuksessa ja rakennusosissa, Kaapelitehtaan erittäin mielenkiintoinen kulttuurisisältö – se mitä seinien sisällä tapahtuu - on pyritty rajaamaan rakennushistoriaselvityksen ulkopuolelle, siltä osin kuin se ei liity itse rakennukseen tai rakennusmuutoksiin.

Selvityksen neljäs kokonaisuus on valokuvapainotteinen esittely rakennuksen nykytilasta käsittäen päätilat ja oleelliset tilaryhmät. Tietoja nykytilasta on hankittu inventointikierroksilla kohteessa sekä suunnittelijoita haastatteleamalla. Luettavuutta on pyritty helpottamaan sijaintikaavioin.

Kaapelitehtaaseen liittyy asuntosiipi, joka ei enää ole osa Kaapelitehdasta, vaan sijaitsee omalla tontillaan. Asuntosiipeä on käsitelty selvityksessä pintapuolisesti, mutta sen tiloihin ei inventointikierroksella päästy sisälle porrashuonetta ja käytävää lukuunottamatta.

Pääosioita tukee selvityksen alkuun kootut perustiedot yleis- ja asemakaavoineen. Selvityksen lopun liitteisiin on koottu aikajärjestykseen rakennusvalvontaviraston ja arkkitehtuurimuseon arkistoaineiston piirustusluettelot, joista käy ilmi rakennuksen muutosvaiheet ja rakennuksesta laaditut suunnitelmat yksityiskohtaisesti. Liitteinä löytyy myös rakennuksen ajoitetut nykypohjapiirustukset (koottu yhteen asunto-osan ja kaapelitehtaan pohjista), joiden rinnalle on vertailuaineistoksi sijoitettu alkuperäispohjat (koottu rakennuksen eri vaiheiden työpiirustuksista). Julkisivuista on esitetty nykytilanne.

Selvityksen puitteissa on aikataulusyistä käytetty suunnitelmien lähteenä lähes ainoastaan Helsingin rakennusvalvontaviraston skannattua aineistoa, jonka laatu on usein epätarkkaa ja jota ei ole skaalattu mittakaavaan. Helsingin kaupunginarkistosta saattaisi löytyä vielä alkuvaiheen suunnitelmia, jotka olisivat luettavampia. Arkkitehtuurimuseon arkistoon tallennettujen alkuperäisten rakennusselostusten tiedot on tarkoitettu lisätä selvitykseen 30.9 jälkeen.

Kaapelitehtaan kiinteä sisustus, irtokalusteet ja valaistus jätettiin selvityksen ulkopuolelle, sillä rakennuksen jatkuvan muutostilan seurauksena alkuperäisiä ei ole säilynyt – ainakaan alkuperäisillä paikoilla - tai niiden tunnistaminen ei ole ollut mahdollista.

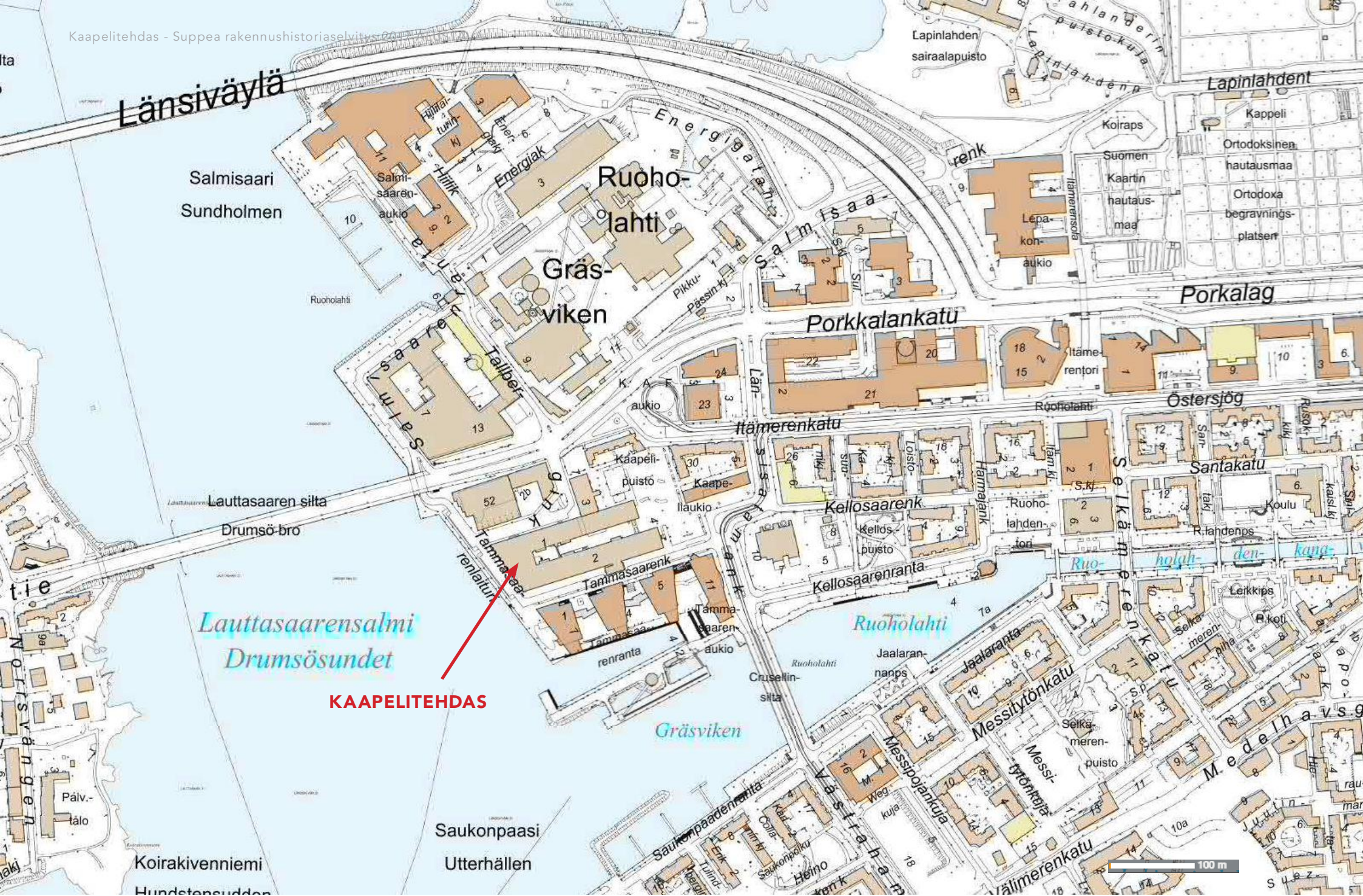
Selvityksen käyttöön saadusta valokuva-aineistosta vain murto-osa tunnistettiin varmasti Salmisaaren Kaapelitehtaan tiloiksi, sillä nk. Vanha Kaapelitehdas muistuttaa sisätiloiltaan varsin paljon Salmisaaren tehdasta, eikä tilojen tunnistaminen ole helppoa. Useissa lähdeaineistoissa nämä rakennukset on sekoitettu toisiinsa.

Selvitykseen liittyvä arvotus laaditaan 30.9 jälkeen, kun koko aineisto on kasassa. Selvityksessä käsiteltävä rakennus on suuri ja siihen liittyen on saatavilla paljon lähdemateriaalia, sitä koskevan selvityksen tiivistäminen suppeaksi vaatisi pidemmän työskentelyajan.

Helsingissä 2017

Kaapelitehdas 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

KAAPELITEHTAAN PERUSTIEDOT

Kaupunginosa/kortteli/tontti: 20 Länsisatama/20001/5
Osoite: Tallberginkatu 1, 00180 Helsinki
Pysyvä rakennustunnus: 4287 ja 4288 (siipi)
Omistus: Helsingin kaupunki, hallinnointi: Kiinteistö Oy Kaapelitalo

Kaavoitustilanne: voimassaolevat asemakaavat:
Asemakaava 10550 (hyväksytty 7.5.1999, nimi: 20/Ruoholahden kärki)
Maanalainen asemakaava 10894 (hyväksytty 17.1.2001, nimi: 20/Salmisaaren maanal. hiilivarasto)

Valmistumisvuosi:
vaihe 1 1943
vaihe 2 1948, siipi
vaihe 3 1953, Merikaapelihallin laajennus

Tilavuus: 278242 m³ (kartta.hel.fi)
Kokonaisala: 54989 m² (kartta.hel.fi)
Kerrosala: 53063 m² (kartta.hel.fi)
Kerros määrä: 6 (kartta.hel.fi)

Arkkitehti: W. G. Palmqvist
Rakennesuunnittelija: J. Chr. Fabritius
Rakentaja: B. Svedlin

Muutokset ja niiden arkkitehtisuunnittelijat:
19

Suojelutilanne: suojeltu asemakaavassa merkinnällä **sr-2**

Suojeltava rakennus. Rakennusala, jolla sijaitsee kaupunkikuvan säilymisen kannalta arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa ilman pakottavaa syytä purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät katujulkisivujen tyyliä.

Rakennus kuuluu Valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön

TÄYDENTYY

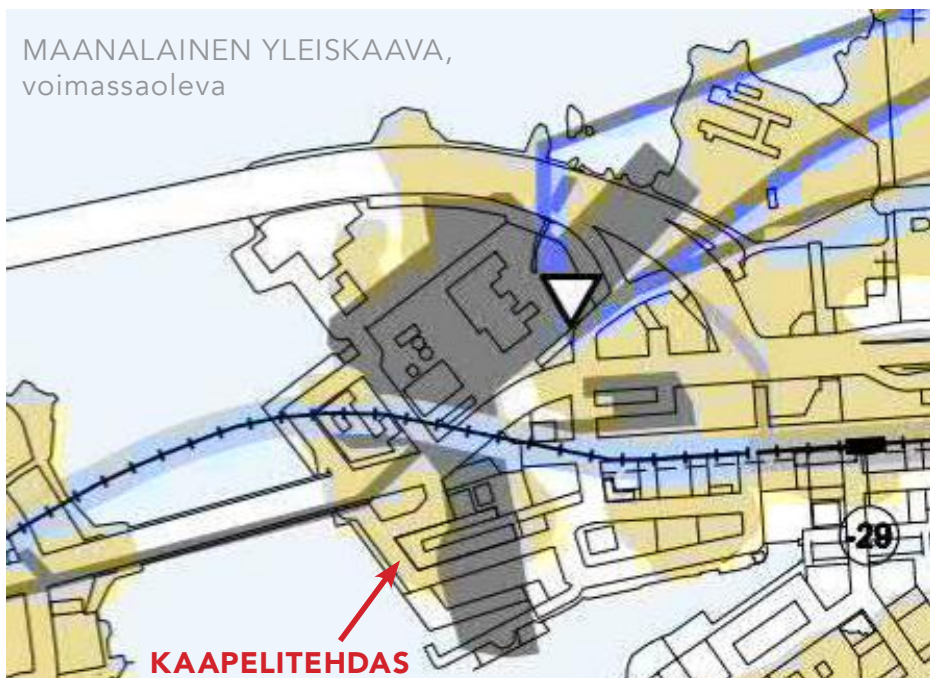
KAAPELITEHDAS

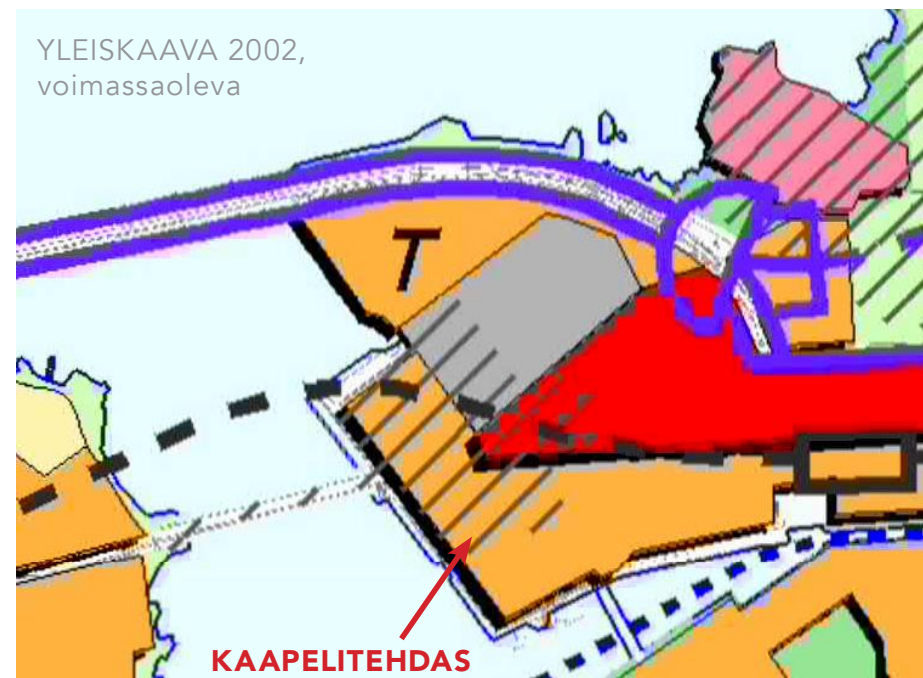

Kaapelitehtaan sijainti Helsingissä. Pohjakartta: paikkatietoikkuna

YLEISKAAVAT JA ASEMAKAAVAT

Ote Helsingin keskusta-alueen maanalaisesta yleiskaavasta, kartta 2. Kartta on vuodelta 2009. Huom! vuonna 2017 aloitettiin uuden maanalaisen yleiskaavan valmistelu. /kartta.hel.fi

Helsingin yleiskaava 2002:n Kaapelitehdasta koskevat merkinnät. /kartta.hel.fi

- Nykyiset rakennetut maanalaiset liikennetunnelit ja niihin liittyvät tilat.
- Suunnitellut liikennetunnelit ja tilat.
- Nykyiset rakennetut maanalaiset tilat.
- Suunnitellut maanalaiset tilat.
- Kantakaupungin pintakallioalueet.
- Raideliikennetunneli ja tärkeimmät asemat.
- Nykyinen, erityisen tärkeä kulkuyhteys teknisen huollon maanalaiseen tilaan tai tunneliin.

- **KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE**
Aluetta kehitetään hallinnon, kaupan ja julkisten palvelujen, asumisen ja virkistysten sekä alueelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen käyttöön.
- **KERROSTALOVALTAINEN ALUE, ASUMINEN/TOIMITILA**
Aluetta kehitetään asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen sekä virkistysten käyttöön ja ympäristöhaittoja aiheuttamattomaan toimilakäyttöön sekä alueelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen käyttöön. Toimilavaltaisena kehitettävä alue.
- **KULTTUURIHISTORIALLISESTI, RAKENNUSTAITEELLISESTI JA MAISEMAKULTTUURIIN KANNALTA MERKITTÄVÄ ALUE**
Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.
- **VESIALUE**
Alueelle saa rakentaa tuloja ja laitteita vesiliikenteen ja virkistystoiminnan käyttöön sekä laivaväylä ja liikenteelle tarpeellisia siltoja.
- **METRO TAI RAUTATIE ASEMIINEN**

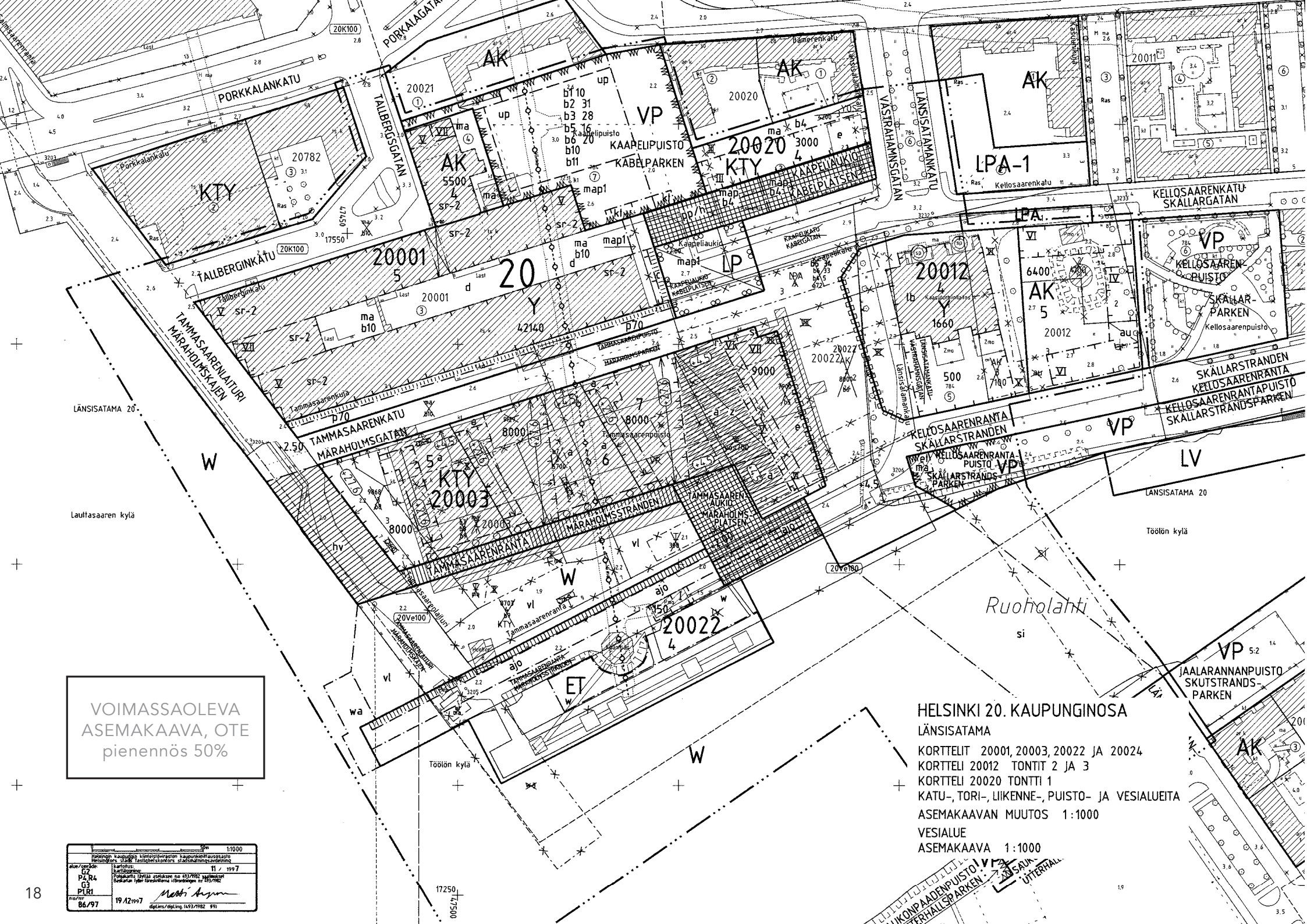

Kaapelitehtaan ympäristön merkinnät Kaupunkikaavan KANTAKAUPUNKI -teemakartassa 14.6.2016. Kaapelitehtaan sijainti merkitty nuolella. /yleiskaava.fi

Kaapelitehdas ja sen ympäristö on merkitty kautaltaan Kantakaupunki C2 -värillä Helsingin suunnitteilla olevassa uudessa yleiskaavassa, Kaupunkikaavassa. Tarkistettu ehdotus, muutettu 14.6.2016. /yleiskaava.fi

- Kantakaupunki C2**
Keskusta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava ensisijaisesti liike- tai muuksi toimitilaksi. Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muutoksissa on varmistettava kantakaupungille ominaisen, toiminnallisesti monipuolisen ja sekoittuneen rakenteen säilyminen sekä liike- ja toimitilojen riittävä määrä. Käyttötarkoituksen muutosten yhteydessä tulee tehdä alueellinen tarkastelu. Aluetta kehitetään kestävien kulkumuotojen, erityisesti kävelyn ja pyöräilyn, ehdoilla. Kaupunkibulevardeihin rajautuvilla alueilla korttelitehokkuus tulee olla pääsääntöisesti yli 1,8 ja keskeisten katujen varsilla kadulle avautuvat tilat on osoitettava ensisijaisesti liike- tai muuksi toimitilaksi.
- Kaupunkirakenteelle on koko merkityllä alueella ominaista sekä katutilaan avautuvat, että korttelien sisäpihojen palvelu-, liike- ja toimitilat.
- Toiminnallisesti ja liikenteellisesti keskeiset, kävelypainotteiset solmukohtat reuna-alueineen sekä nykyisessä että tulevassa kaupunkirakenteessa. Alueiden kävely- ja pyöräilyolosuhteita kehitetään ja selkeytetään.
- Keskeisiä nykyisiä ja tulevia alueiden sisäisiä pääyhteyksiä, joiden kävely- ja pyöräilyolosuhteita kehitetään ja selkeytetään. Niillä liitetään laajenevan ja täydentyvän kantakaupungin kävelypainotteiset solmukohtat toisiinsa.
- Kantakaupungin rantareitti, jonka kävely- ja pyöräilyyhteyksien tulee olla jatkuvat ja sujuvat sekä liittyä luontevasti muuhun kävely- ja pyöräilyverkostoon.
- Merkintään yhdistetty seuraavat alueet:
Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö kantakaupungin alueella. (RKY 2009-alue).
Maakuntainventoinnin kohteet kantakaupungin alueella (Uudenmaan kulttuuriympäristöt -selvitys 2012).
Yleiskaava 2002 inventoinnin mukaiset, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävät alueet kantakaupungin alueella.

VOIMASSAOLEVA
ASEMAKAAVA, OTE
piennös 50%

HELSINKI 20. KAUPUNGINOSA
LÄNSISATAMA
KORTTELIT 20001, 20003, 20022 JA 20024
KORTTELI 20012 TONTIT 2 JA 3
KORTTELI 20020 TONTTI 1
KATU-, TORI-, LIIKENNE-, PUISTO- JA VESIALUEITA
ASEMAKAAVAN MUUTOS 1:1000
VESIALUE
ASEMAKAAVA 1:1000

1:1000	
Helsingin kaupungin kaunoterveystieteiden keskuslaitoksen kaupunkisuunnitteluvirasto Helsingin kaupungin kaunoterveystieteiden keskuslaitoksen suunnitteluvirasto	
Alue/osa/kuu	11 / 1997
PK, R4	Luottamuksellinen
G3	Pöytäkirja 10/1997 sivut 40-43 ja 45-47
PLRI	Selkätalon työtöskirja nro 493/792 ja 494/792
no/mer	19/42/1997
86/97	19/42/1997

- KTY** Liike-, toimisto- ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue.
- AK** Asuinkerrostalojen korttelialue.
- Y** Yleisten rakennusten korttelialue.
- VP** Puisto.
- LP** Yleinen pysäköintialue.
- KY** Liikerakennusten ja yleisten rakennusten korttelialue. Rakennuksen tulee olla pääosin yksikerroksinen kuitenkin siten, että enintään 1/4 rakennuskohteesta saadaan sijoittaa loiseen kerrokseen.
- ET** Yhdyskuntateknistä huolta palvelevien rakennusten ja tiloisten korttelialue.
- W** Vesialue
- 3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
- Korttelin, kortteliosan ja alueen raja.
- Eri-kaavamääräysten alaisen alueen osien välinen raja.
- Ohjeellinen eri-kaavamääräysten alaisen alueen osien välinen raja.
- Ohjeellinen tontin raja.
- Risti-merkinnän päällä osoittava merkinnän poistamisesta.
- 20** Kaupunginosan numero.
- 20001** Korttelin numero.
- 5** Tontin numero.
- LÄNSISATAMANK** Kadun, kalaukion, torin tai puiston nimi.
- 8000** Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
- VII** Roomalainen numero osoittaa rakennuksen, rakennuksen taisen osan suurimman sallitun kerrostalon.
- +2.50** Maanpinnan likimääräinen korkeusasetus.
- 27.6** Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauksen ylin korkeusasetus.
- Rakennusala.
- Rakennusala, jolle on sijoitettava myös liiketila ensimmäiseen kerrokseen. Ainakin osaan on oltava käynti länsisatamankadun puolelta.
- Suojeltava rakennus. Rakennusala, jolla sijaitsee kaupunkikuvan säilymisen kannalta arvokas rakennus. Rakennusta taisen osaa ei saa ilman pakottavaa syytä purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- ja muutostyitä, jotka turvevat katujulkisivujen tyynyä.
- ma** Maanalaisten tila.
- map** Maanalaisten autonsäilytystila. Maanalaisten johdot on otettava huomioon tilojen rakentamisessa.
- map1** Maanalaisten autonsäilytystila. Maanalaisten johdot on otettava huomioon tilojen rakentamisessa.
- ef ma** Maanalaisten pumppaamon rakennusala.
- Rakennukseen jätettävä kulkuaukko
- Tontin osa, joka tulee päätyttyä vastaavalla tavalla kuin viereinen LP-alue.
- Tontin osa, joka tulee päätyttyä vastaavalla tavalla kuin viereinen Kaapelitauko.

- b10** Merkinä on tontti- tai aluekohtainen auto-paikkoihin liittyvä lunnus. Niiden tonttien tai alueiden tunnukset, jotka liittyvät toisiinsa, on varustettu samalla numerolla.
- ajo** Alueella oleva ajoyhteyks.
- Puistoalueen osajonne saa rakentaa maanalaiseen tilaan johtavan ajotuksen. Alueen läpi on johdettava yleisen jalankulun yhteys.
- vi** Vesialueen osa, jolle on sijoitettava venesatama.
- ○** Istutettava puuri.
- ○ ○** Maanalaisten polttoainetunneli, jonka takana lasojen -27,0 ja -31,4 välillä paikasta riippuen Tunnelin kohdalla kalliota ei saa louhia siten, että tunnelille aiheutuu häiriötä.
- w** Korttelialueen osa, jota ei saa jättää.
- wa** Aallonmurtajan rakennusala. Alueelle on rakennettava aallonmurtaja venesatamaa varten. Aallonmurtajan pohjois- ja itäosilla tulee rantamuurin yläosa rakentaa pystysuorana tai porrastettuna betonimuurina. Aallonmurtajasta saadaan rakentaa venesatamaa tai virkistysaluetta huolto- tai liikkerakennus, jonka kerrosala on enintään 150 m². Alueelle saa rakentaa lisäksi magaanin ja näköalapaikan.
- au** Rakennusalan osajolle on jätettävä korttelirakennetta aavaa vähintään 12 m leveä osuus. Aukon sijainti on ohjeellinen.
- up** Ohjeellinen palokenttä.
- Nuolimerkinä osoittava rakennusalan sen sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni yläosan kerroksen korkeuteen asti.
- Katu.
- Kaluaukio
- si** Siltä.
- Jalankululle varattu katu.
- Jalankululle varattu katu, jolla venesataman huoltoajo on sallittu.
- Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu kaluaukio, jolla huoltoajo on sallittu.
- Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
- Kaluaueen rajan osa, jonka kohdalla ei saa järjestää ajoneuvotiluytyä.
- p70** Rakentamaton tontinosa, jolle saa sijoittaa pysäköintipaikkoja luku luoittaa alueelle sijoitettavien autopaikkojen määrän.
- a** Auton säilytyspaikan osittain maanalaisten rakennusala. Korttelin huolto ja ajo pysäköintipaikoille on rakennettava Tammasaarenkadun puolelta Rakennuksen katto on rakennettava korkeatasoisesti, huoltoiluksi korttelipiikiksi ja kalliolla on rakennettava kädysuhteet viereisellä kaluaueella. Katto on päällystettävä pääosin luonnonkivellä tai puulla. Kallolla ei saa sijoittaa pysäköintipaikkoja. Yleiseksi jalankululleeksi merkityt alueet on kiviävä luonnonkivellä. Kansirakenteiden on kestellävä pelastuslaitoksen raskaan kaluston kuormitus tai pelastuslaitoksen toiminta on turvattava muulla tavoin.

- Rakennusala saa yleiseksi jalankuluaueeksi osoitetun alueen yläpuolelle liikemäärin tasoon +9,0 rakentaa lisäksi pääosin itä viereisistä rakennusrunoista olevan valokäytetyn kokoonmuutamis- ja uudelleen, joka on yleiselle avoin tila, jota saa käyttää jalankulutasoon tulevien sisäänkäyntijärjestelyineen yhteensä enintään 850 kem² ja 20% siitä saadaan rakentaa kerrostalon lisäksi. Tila saadaan yhdistää lasiseinäisillä nivesosilla viereisiin rakennuksiin. Tilaan ei saa sijoittaa työhuoneita. Tilan alapuolelle käsitellä julkisivun lavoja. Jalankulutasoon saadaan sijoittaa vain tilaan johtavaan sisäänkäyntiin kannalta välttämätön osa tilasta. Mikäli tämä valokäytetyn tila rakennetaan, tontille 7 ei saa tehdä eniseen sallittua yhdyskäytävää rakennusten välin.
- Rakennukseen tulee jättää kirjainlunnusten r ja s välisellä osalla maantasaosta nousevalle jalankulukäytälle kulkuaukko. Kulkuaukon vapaan leveyden on oltava vähintään 3 m. Tila on varattava yleiselle jalankululle.
- KTY - korttelialue:**
- Rakennuksen julkisivun tulee olla etelään, itään ja länteen kevyen väkuteleman anavia ja koostua suurelta osin lasista. Pohjoissivun tulee olla sujelumpi.
- Korttelissa 20003 Tammasaarenkadun varrella ja Tammasaarenrannan varrella puurin väkuteleman on rakennettava yhtenäisen väkuteleman anava luonnonkivimuuri, joka ulottuu vähintään kerroksen +4,5 Tammasaarenrannan puolelta tontinrajan on rakennettava 0,5 metriä korkeaa luonnonkivimuuri.
- Korttelissa 20003 Tammasaarenrannan puolelta maantasaokorokkeen julkisivu on tehtävä luonnonkivestä.
- Korttelissa 20003 Länsisatamankadun varrella oleva julkisivu on jäsenneltävä siten, että kaksi ensimmäistä kerrosta muodostavat jalusta-aiheen, jossa on käytettävä julkisivumateriaalina pääosin luonnonkiveä.
- Mikäli rakennuksiin tehdään energiasäästävää kaksikerroksista julkisivurakennetta, jossa julkisivun päälle rakennetaan noin 70 mm levyisiä huuletäydä varustettu kymä vaippa, saadaan se tehdä kerrostalon lisäksi.
- Rakennuksiin saa sijoittaa, kokoonmuutamis-, koulutus-, näyttely-, liikunta-, käsitteellisyys- ja vapaa-ajan loimintaa palvelevia tiloja.
- Rakennuksiin saa sijoittaa, kokoonmuutamis-, koulutus-, näyttely-, liikunta-, käsitteellisyys- ja vapaa-ajan loimintaa palvelevia tiloja.
- Korttelin 20003 tontille saa sijoittaa enintään 200 m² saunatiloja kattokorokseen tai ullakolle kerrostalon lisäksi.
- Korttelin 20003 saadaan suurimman sallitun julkisivupinnan ja vesikaton leikkauksen yläpuolelle sijoittaa vähäistä kaupunkikuvaa ja rakennuksen ulkonäköön soveltuvia korokkeita rakennusalan keskiosaan.
- Korttelin 20003 rakennusala saadaan yhdistää sisätiloihin enintään 3 metriä leveällä kokonaan lasiseinäisillä yhdyskäytävällä siten, että yläosan yhdyskäytävä kallo on enintään tasossa +21,6. Yhdyskäytävä ei saa kuitenkaan sijoittaa yleiselle jalankululle varattua alueelle jalankulutasoon.
- Työhuoneita saadaan sijoittaa sellaisiin osittain maanalaisten tiloihin, joihin saadaan nollaväliä päärakote.
- Korttelissa 20020 teknisiä tiloja ei saa sijoittaa suurimman sallitun kerrostalon yläpuolelle.
- Jätehuolto saadaan sijoittaa tonttien yhteisenä kellaritiloihin, jätahuollon tilojen on sijoitettava rakennusten sisälle.
- Y- ja AK-korttelialue, korttelin 20012:**
- Uudisrakentamiseen verrattavat toimenpiteet korttelissa 20012 eivät ole sallittuja niin kauan kuin tontin 4 lb -lunnuksella varustetulla rakennusala sijaitseva rakennus on nykyisen rakennusluvansa mukaisessa käytössä varavalmoina. Muutkin rakennusloimenpiteet voimalla läheisyydessä on suunniteltava siten, että lähtöksen toiminta ei esty.

- Asuinrakennuksen kaluassessa saa olla liike-, toimisto- ja kokoonmuutamisiltoja. Liike- ja toimistotilojen huolto ei saa järjestää pihamaan kautta.
- Asuinrakennuksen 1. kerroksessa saa olla päiväkottiloja tai muihin verrattavia kunnallisia palveluja.
- Asuinrakennuksessa saa liikehuoneistoja tai 1,1a2.2 kerroksessa olevia asuinhuoneistoja käyttää väliaikaisesti päiväkottiloina.
- Asuinrakennukseen saa asemakaavaan merkityn suurimman sallitun kerrostalon estämättä rakentaa asukkaiden yhteiseen käyttöön tarkoitettuja sauna- ja muita yhteistiloja sekä näihin liittyviä kalotteja.
- Asuinrakennuksen parvekkeet, erkentit ja niiden lukitseminen tarvittavat rakennusosat saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle pihan puolelle.
- Pihalla on oltava käynti asuntojen porrashuoneeseen.
- Maantasaokorokkeessa saa porrashuoneella vähintään 20 m² menevällä osuudella asemakaavaan merkityn kerrostalon lisäksi.
- Parvekkeet saavat olla kokonaan rakennusrunon ulkopuolella ainoastaan rakennuksen pihapuolella, ja muualla mikäli ne eivät ole kokonaan lähinnä tontin raja olevan julkisivupinnan ulkopuolella.
- Tontille on rakennettava asuntojen ulkopuolelta, asumista palvelevia tiloja kuten va-rasto-, huolto-, sauna-, oskottelu-, kermu- ja kokoonmuutamisiltoja. Maantasaokorokkeessa saa kaikki mainitut aputilat ja muissa kerroksissa asuntojen ulkopuolelta sauna-, irtaimistovarasto-, lomutus- ja kuivaustilat rakentaa asemakaavassa merkityn kerrostalon lisäksi.
- AK-korttelialue, korttelin 20001:**
- Rakennuksessa saa olla liike-, kokous-, koulutus-, näyttely-, liikunta- ja käsitteellisyysiltoja 1 ja 2. kerroksessa.
- Ensimmäiseen kerrokseen pitää sijoittaa liiketiloja tai vastaavia. Kaikkiin näihin tiloihin on oltava sisäänkäynti Talberginkadun puolelta.
- Vidennen kerroksen asuntoihin liittyvänä saa niiden yläpuolelle kerrostalon estämättä rakentaa enintään yhden väajan -kattokorokkeen, jonka yhteydessä on oltava ala saa olla enintään 500 m². Kattokorokseen on oltava yleisille avoin kevyt kerrosala sisätyy tontin kokonaiskerrosalana.
- Porrashuoneiden ja -käytävien yhteenlaskettu pinta-alaan 40 m² ylittävän osan saa kussakin kerroksessa rakentaa kerrostalon lisäksi.
- Rakennusalan ulkopuolelle ei saa rakentaa erillisiä kaloksia eikä muita kevyitä rakennelmia.
- Pihamaan saa aidata vain pensasaidalla.
- Tontille on rakennettava asuntojen ulkopuolelta, asumista palvelevia tiloja kuten va-rasto-, huolto- ja kerkottiloja. Maantasaokorokkeessa saa kaikki mainitut aputilat ja muissa kerroksissa asuntojen ulkopuolelta sauna-, irtaimistovarasto-, lomutus- ja kuivaustilat rakentaa asemakaavassa merkityn kerrostalon lisäksi.

- Y-korttelialue korttelissa 20001:**
- Rakennuksessa saa olla kokous-, koulutus-, näyttely-, esittely-, liikunta-, käsitteellisyys- ja pieniteollisuusiltoja sekä liiketiloja.
- Liike ja toimistotilojen kokonaismäärä ei saa ylittää 23% kerrostalasta. Näistä huosta enintään puolet saa olla toimistotiloja.
- Rakennusalan ulkopuolelle ei saa rakentaa kaloksia eikä muita kevyitä rakennelmia.
- Rakennuksen kellarin saa sijoittaa rakennuksen pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja, jotka eivät kuitenkaan saa olla työtiloja lukuun ottamatta vaivonta- ja käyttöiltoja palvelevia työtiloja enintään 10 työntekijää varten.
- Rakennuksen sisäänkäynteihin liittyvät rakennelmat saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle.
- Rakennuksen sisäänkäynteihin liittyvät rakennelmat saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle.
- Alueella ei saa aidata.
- ET-korttelialue:**
- Korttelialueelle saa rakentaa hiussalaman ulkopuolelta palvelevia rakenteluita. Korttelialueen pohjoisreunaan tulee rakentaa venelaituriksi sopiva rantamuuri ja vesialueella vastaan aallonmurtaja. Hiussatama saadaan erottaa venelaiturista venesataman puolelta enintään 17 metriä korkealla muurilla, jonka päälle saadaan tehdä läpinäkyvä aita.
- Koko aluetta koskee lisäksi:
- Tontin rajaseinässä saa olla ikkunoita ja muita aukkoja ellei naapuritontilla ole tällöin kohdalla rakennusala.
- Tekniset tilat saa rakentaa kerrostalon esittämättä.
- Eriysettävä kiinnittää huomiota kallelta sijoitettavien teknisten tilojen ja laitteiden niin, että ne sopivat rakennuksen ulkonäköön.
- Tontin 2002/5 autopaikat tulee sijoittaa tontille kellarin tai lähialueen LP-tontteille. Muiden tonttien autopaikat on sijoitettava tontille tai samalla pysäköintijärjestelyihin liittyvästä lunnuksesta varustettuun maanalaiseen tilaan. Tontin 2002/4 autopaikkoja ei saa sijoittaa pihamaalle. Tontin 2002/4 ajorampin järjestely ei saa halata saman korttelin asuinrakennusten yhteisten jätahuollotilojen huolto. Korttelin 20003 autopaikat on sijoitettava osittain maanalaisten autotiloihin tai rakennuksen kellarin ja autopaikkatilat saadaan järjestää myös tonttien yhteisenä Tontin 20003/7 autopaikkoja saa sijoittaa myös tontille 5 ja 6.
- Saunatiloja saa sijoittaa ullakolle.
- Rakennuksen käytön edellyttäviä kulkuaukkoja saa rakentaa tontin rajaseinään.
- Rakennuksessa ei saa olla kokonaan maanpinnan yläpuolella olevaa kellarin.
- Rakennuksiin saa sijoittaa maanalaisten pysäköintitilojen vaalima ilmanvaihto- ja pakokaasukäytälä asemakaavaan merkityn kerrostalon lisäksi.
- Saastuneet maat on kunnostettava ennen rakentamista.
- Tonttien autopaikkamääräykset:
- Asunnot 1 ap./150 kem²
- Vieraspysäköinti 1 ap./2000 kem². Vieraspysäköinti voidaan osoittaa kaluaueelle.
- Myyvälät enintään 1 ap./150 kem²
- Tontilla 20001/5 varten on varattava vähintään 70 autopaikkaa.
- Tontilla 20001/4 varten on varattava vähintään 25 autopaikkaa tontille kellarin.
- Tontilla 20003/5 ja 6 varten on varattava enintään 66 autopaikkaa jokaista tontilla kohteen.
- Tontilla 20003/7 varten on varattava enintään 150 autopaikkaa.
- Tontilla 2002/4 varten on varattava 10 autopaikkaa.
- Tontilla 2002/4 varten on varattava enintään 15 autopaikkaa.
- Tontilla 2002/4 varten on varattava 2 autopaikkaa.
- Tontin 2002/5 autopaikat tulee sijoittaa tontille kellarin tai lähialueen LP-tontteille. Muiden tonttien autopaikat on sijoitettava tontille tai samalla pysäköintijärjestelyihin liittyvästä lunnuksesta varustettuun maanalaiseen tilaan. Tontin 2002/4 autopaikkoja ei saa sijoittaa pihamaalle. Tontin 2002/4 ajorampin järjestely ei saa halata saman korttelin asuinrakennusten yhteisten jätahuollotilojen huolto. Korttelin 20003 autopaikat on sijoitettava osittain maanalaisten autotiloihin tai rakennuksen kellarin ja autopaikkatilat saadaan järjestää myös tonttien yhteisenä Tontin 20003/7 autopaikkoja saa sijoittaa myös tontille 5 ja 6.

HELSINGIN KAUPUNGIN KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO		HELSINGIN STADS STADSPLANERINGSKONTOR	
KAAVOTUSOSASTO		PLANLÄGGNINGSAVDELNINGEN	
PERUSTUSNUMERO:	10550	29.1.98	
REKVISIITIT:		19.3. - 9.4.1998	
KÄSITTELYN VASTUUNHOITAJA:	MARJUT KIVELÄ	PAIKKAVASTUUNHOITAJA:	MH
1500:	29.1.1998	Muutettu 26.11.1998	
1500:			
1500:			
1500:			

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA
-MAARAYKSET

- 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
- Osa-alueen raja.
- Risti-merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
- Kaupunginosan numero.
- Maanalainen tila energiahuoltoon varien tason -16.0 alapuolella.
- Maanalainen hiilivarasto tason -16.0 alapuolella.
- Maanalainen hiilivarasto tason -25.0 alapuolella.
- Alueen osa, johon saa sijoittaa maanpinnan johtavan poistoinfukan ja porrasyhteyden.
- Alueen osa, johon saa sijoittaa maanpinnan johtavan lutoimakanavan ja porrasyhteyden.
- Maanalainen tila metrotunnelin varten, jonka yläpuolella on hiilenkujelustunnelin ikimääräisten lasojen -36.0 ja -29.0 välillä, kortteleita 20781 ja 20787 palveleva yhdyntunnelin ikimääräisten lasojen -26.0 ja -18.0 välillä ja yhteiskäyttötunnelin ikimääräisten lasojen -40.0 ja -24.0 välillä. Metrotunnelin varten varatun tilan yläpuolelle korttelin 20786 ja Tallberginkadun osalle saa sijoittaa hiilivaraston ja energiahuollon maanalaisia tiloja. Metrotunnelin varten varatun maanalaisen tilan ikimääräisen tason -53.0 alapuolelle saa sijoittaa hiilivaraston ja energiahuollon maanalaisia tiloja. Hiilivarasto ei saa estää metrotunnelin rakentamista. Metrotunnelin seinämä ei saa sijoittaa 3 metriä lähemmäs pysäytysaiaa, jota rajaa asemakaavakarttaan ma- merkinnällä merkityn alueen ulkoreuna. Metron runkoäänien vaimennus on toteutettava metron rakenteissa siten, ettei metron välittömässä läheisyydessä oivissa asuinhuoneissa eikä muissa vaahvissa tiloissa ylitetä tavoitettua pidettävää keskimääräistä tasoa 35 dB(A).
- Ukimääräiset lasot tai kaltevat lasot, joiden välin saa sijoittaa metrotunnelin suojavyöhykkeeseen. Metron suojavyöhykkeelle rakentaminen edellyttää selvityksiä rakenneteknistä toteutusedellytyksistä.
- Kallioon louhitavat tilat on sijoitettava, louhitava ja lujitettava siten, ettei niistä tai niiden käytöstä aiheudu haittaa metrotunnelille, maanalaisille tiloille tai rakennuksille.
- Maanalaisien tilojen yläpuolella olevilla kortteli-alueilla rakennettaessa on otettava huomioon maanalaisien tilojen sijainti ja rakenteiden suojauskykyt siten, ettei aiheuteta haittaa maanalaisille tiloille tai rakenteille.
- Kalliorakentaminen ei saa aiheuttaa haitallisia pohjaveden muutoksia kalliossa tai maaperässä. Tarvittavat selvitykset on tehtävä ennen rakentamista.
- Yhteiskäyttötunneli.

HELSINKI
LÄNSISATAMA

SALMISAAREN ALUEEN MAANALAISET TILAT
ASEMAKAAVAN MUUTOS 1:1000
20. KAUPUNGINOSAN (LÄNSISATAMA)

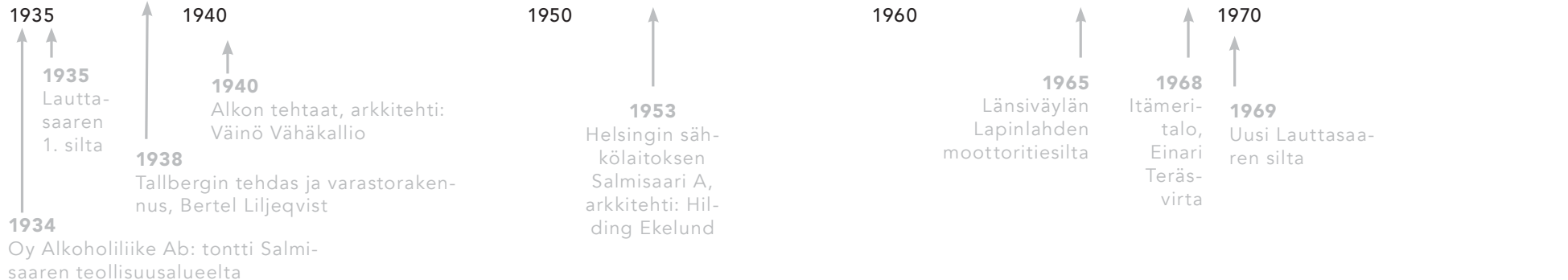
osa kortteliä 20786 tason -16.00 alapuolella
korttelit 20001, 20003, 20021, 20038, 20782 ja osa
kortteliä 20022 tason -16.00 alapuolella
kortteli 20781 tason -25.00 alapuolella
maanalainen tila katu-, puisto-, pysäköinti- ja
vesialueiden alla tason -16.00 alapuolella

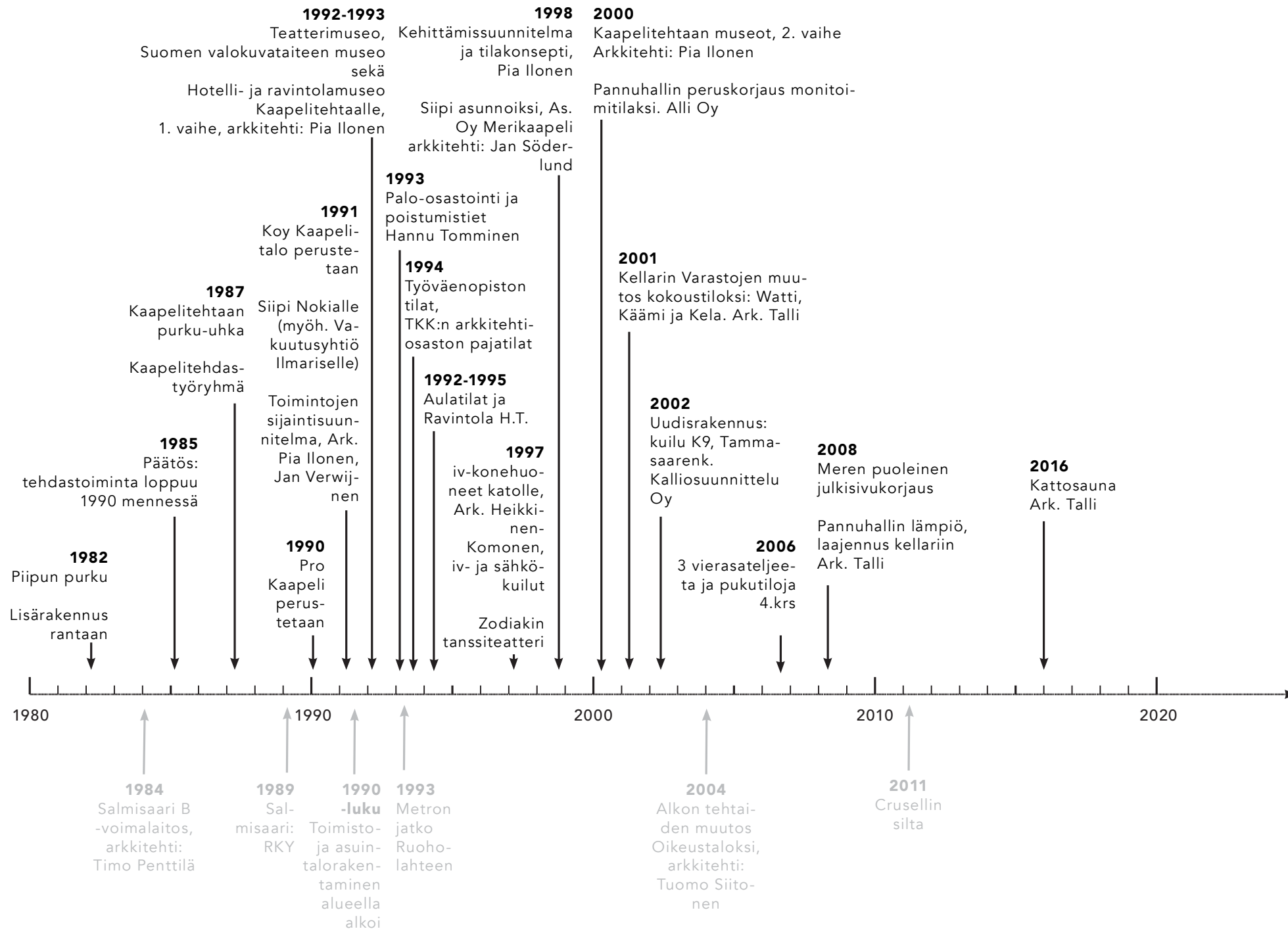
HELSINGIN KAUPUNGIN KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO KAAVOITUSOSASTO		HELSINGFORS STADS STADSPLANERINGSKONTOR PLANLÄGGNINGSAVDELNINGEN	
PIRUSTUS RITINING	10894	7.9.2000	NÄHTÄVÄNÄ/TILL PÅSEENDE 6.10.-6.11.2000
LAATINUT UPPÖRJKED AV	H. HIRVONEN / A.-M. PAJUKALLIO	PÖRSTÄNTY RITAD AV	QC /cad
KSKK STYBLN	7.9.2000	22.11.2000	KSV

KAAPELITEHTAAN JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖN VAIHEITA, AIKAJANA

RAKENNUKSEN VAIHEET

ALUEEN VAIHEET

KAAPELITEHTAAN YRITYSHISTORIAN AVAINVUOSIA

- 1865 Puunjalostusalan yritys Nokia Ab perustetaan.
- 1898 Suomen Gummitehdas Oy perustetaan.
- 1912 Suomen Punomotehdas Oy perustetaan. Perustaja ja johtaja oli 26-vuotias insinööri Arvid Wikström. Punomotehdas oli ensimmäinen kotimainen yritys "sähköjohtomateriaalin monipuolisella alalla". Se toimi piharakennuksessa Telakkakadulla, henkilökuntaa oli enimmillään 15.
- 1917 Suomen Kaapelitehdas Oy perustetaan, siihen fuusioidaan Suomen Punomotehdas Oy. Yhtiö hankkii Telakkakadulta korttelin, johon rakentaa koko korttelin kokoisen 6-kerroksisen teollisuustalon 1919- 38 W. G. Palmqvistin suunnitelmien mukaan. Kaapelitehdas toimi pääosin ensimmäisissä kerroksissa, muut tilat vuokrattiin.
- 1921 Verner Weckman aloittaa Kaapelitehtaan teknisenä johtajana
- 1922 Suomen Gummitehdas Oy (myöh. Kumitehdas) ostaa Suomen Kaapelitehdas Oy:n osake-enemmistön.
- 1925 -1942 Kaapelitehdas saavuttaa käytännössä kaapelintuotannon monopoliaseman Suomessa. Kaapelitehtaan työntekijöiden määrä lisääntyi 70:stä lähes 400:aan.
- 1937 Kaapelitehtaan perustaja Arvid Wikström kuolee. Verner Weckman nimitetään toimitusjohtajaksi.
- 1938 Nopeasti laajennut tehdas tyydyttää jo 80 % maan johtimien ja kaapeleiden kulutuksesta. Munkkisaaren rantaan pystytetään väliaikainen merikaapelihalli, koska Telakkakadulla merikaapelin valmistusta hankaloitti tehtaan etäisyys rannasta. Puhelinmerikaapelit avasivat Kaapelitehtaille kansainväliset markkinat. Kansainväliset linjat oli saatava toimintakuntoon mm. Helsingissä vuonna 1940 pidettäväksi aiottuja olympialaisia varten. Koska Munkkisaaren oli saatu vain lyhytaikainen vuokrasopimus, ryhdyttiin investoimaan uuden hallin ja uuden tehtaan rakentamiseen Salmisaaren.
- 1939-43 Kaapelitehtaan Salmisaaren rakennuksen ensimmäinen osa rakennetaan. Arkkitehti W. G. Palmqvist, rakennesuunnittelija J. Chr. Fabritius, rakentaja rakennustoimisto B. Svedlin. Sota-ajat hankaloittavat ja viivästyttävät rakentamista. Valssilaitos käynnistyy 1943. Samalla päättyy toiminta Munkkisaaren väliaikaishallissa.
- 1947-48 Toinen rakennusvaihe
- 1952-54 Kolmas rakennusvaihe: Koko rakennus yhteensä 262 000 m³, lattiapinta-alaa 55 800 m².
- 1945-1948 (-1952) Kaapelitehdas osallistuu huomattavalla osuudella Suomen sotakorvausten toimituksiin. Sen jälkeen on viennillä Neuvostoliittoon ollut osansa tehtaan tuotannossa.
- 1956 Björn Westerlund nimitetään Weckmanin jälkeen Kaapelitehtaan toimitusjohtajaksi
Tulevaa Pikkalan tehdasta varten hankitaan alue Båtvikista Kirkkonummelta

- 1958 Kaapelitehtaan hallitus käsittelee elektroniikkaa mahdollisena uutena toimialana. Menestykseen johtaneen elektroniikkateollisuuden alkukehittely tapahtui suureksi osaksi Kaapelitehtaan Salmisaaren tiloissa.
- 1960 Elektroniikkaosasto perustetaan. Ensimmäiset tietokoneet saapuvat Salmisaareen.
- 1967 Suomen Kaapelitehdas Oy ja Suomen Kumitehdas Oy fuusioidaan metsäteollisuutta harjoittavaan Nokia Osakeyhtiöön. Björn Westerlund nimetään syntyneen Oy Nokia Ab:n toimitusjohtajaksi. Kaapelitehdas, myöhemmin nimeltään Nokia Kaapeli, Kumitehdas ja Puunjalostus ovat sittemmin fuusioissa syntyneen Oy Nokia Ab:n itsenäisiä teollisuusryhmiä, samoin Suomen Kaapelitehtaasta erotettu Nokia Elektroniikkakin.
- 1987 Nokia Kaapelin, alun perin Suomen Punomotehtaan, 75-vuotisjuhlaa vietetään. Kaapeli oli viidesosa Nokia-yhtymästä sekä laskutuksella että 5300 hengen henkilöstöllä mitattuna. Kaapeli toimi nyt Salmisaarella, Pikkalassa ja Oulussa. Telakkakadun tehtaasta luovuttiin samana vuonna. Salmisaarella oli pääkonttori, osa tele- ja voimakaapelivalmistuksesta sekä valokaapelivalmistus kokonaan, asennustarvikkeiden tuotanto, alumiinituotteiden suunnittelu ja markkinointi. Salmisaarella oli töissä 1200 ihmistä ja lattia pinta-ala lähenteli kuutta hehtaaria.
- 1987 Helsingin kaupunki ja Nokia sopivat Salmisaaren tontin vuokra-ajan päättyvän vuoden 1990 loppuun mennessä.
- 1990 Nokia Kaapeli on poistunut Salmisaaren tontilta (TARK)

Koottu pääasiallisesti seuraavista lähteistä:

Aika matka

Häikiö

Högström

Puolivuosisataa

fujitsu

Kaapelitehtaan Elektroniikkaosaston toiminta käynnistyi laskentakeskuksena Helsingin Salmisaarella ensimmäisen brittivalmisteisen Elliott-tietokoneen toimituksen myötä 20.9.1960. Sen ajan nörttiporukka poseeraa Elliott-koneen edessä: (vasemmalta) Raimo Suoniemi, Seppo Mustonen, Martti Tienari, Seppo Torvinen, Stig Gustafsson ja Johan Fellman. Kuva: <http://fujitsu.fi/historia/suurekone/index.htm>

Elliott -tietokone sijoitettiin C-portaan seitsemänteen kerrokseen, jossa oli toiminut yhtiön terveysasema ja Helsingin Atleettiklubi. Painisalista tuli tietokonehalli. Pian sen jälkeen toinen tietokone Siemens 2002 sijoitettiin tehtaan kuudennen kerroksen. Viidenteen kerrokseen sisustettiin opetustilat tietokoneen käyttäjille, sekä henkilökunnalle että asiakkaille.

*Panoraama Lauttasaaren vesitornista itään luultavasti
1960-luvun alussa. Keskellä Lauttasaaren (vanha) silta. Taus-
talla vasemmalla Alkoholi liikkeen pääkonttori ja tehdas,
oikealla Suomen Kaapelitehdas ja Jätkäsaari. Kuva: Salokor-
pi Asko /HKM*

KAAPELITEHTAAN LÄHIALUE

KAAPELITEHTAAN ALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖ KANTAKAUPUNGIN KASVAVAN TEOLLISUUDEN JA SATAMATOIMINNAN LAAJENTUMISALUEENA

Helsingin kaapelitehtaan Salmisaarella ja sen lähiympäristön vaiheet 1910-luvulta 1980-luvulle kertoivat siitä dramaattisesta muutoksesta, jota Helsingin kantakaupungin laajeneva teollisuus- ja satamatoiminta merkitsivät kantakaupungin lounaisosien alkuperäiselle saaristoluonnolle.¹

Kantakaupungin lounaisella reunalla, vastapäätä Lauttasaarta, oli vielä 1910-luvulla säilynyt idyllinen ryhmä saaria, joissa osaksi oli huviloita. Läntisten hautausmaiden ja Lapinlahden sairaalan länsipuolella oli Lapinniemi ja sen edustalla ryhmä saaria. Näistä eteläisemmän Jätkäsaaren jälkeen suurin oli entinen Mär- tai Märholmen eli Tammasaari nykyisen Salmisaaren alueen kohdalla. Vuosikymmeniä kestäneiden mittavien maantäyttöjen jälkeen on näiden saarten luonnollisista rantaviivoista säilynyt vain pieni katkelma Isosta Pässistä, Morsiamesta ja Sulhasesta Länsiväylän pohjoispuolella.

Helsingin kantakaupunki oli 1900-luvun alkupuolella voimakkaasti kasvamassa teollisuus- ja satamakaupungiksi. Täydennykseksi kantakaupungin itä- ja eteläosien satama- tai teollisuusalueille Eteläsatamassa, Katajanokalla, Hakaniemessä, Sörnäisissä ja pohjoisempana Vanhankaupunginlahden varrella sekä etelässä Hietalahdessa, haettiin alueita kaupungin lounais- ja länsiosissa. Jo 1890-luvulla Rahatoimikamari katsoi Ruoholahden sopivaksi makasiini- ja varastoalueeksi.

Bertel Jungin, Helsingin ensimmäisen asemakaava-arkkitehdin ”Suur-Helsinki”-hahmotelmassa vuodelta 1911 - samassa jossa hän esitti Keskuspuisto-suunnitelman – Salmisaaren kohdalle oli osoitettu teollisuus- ja varastotoimintaa. Samoin oli tehty Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haagan suunnitelmaan vuodelta 1915 liitettyssä Suur-Helsinki-kaaviossa. Eliel Saarisen Pro Helsingfors-ehdotus vuodelta 1918 suhtautui teollisuuden ja satamien kasvutarpeeseen hyvin realistisesti: koko kantakaupungin lounaisosan rannikko oli varattu näihin tarpeisiin, lisäksi mm. myös koko Lauttasaaren kaakkoisranta, jolta osin suunnitelma jäi toteutumatta.

Myöhemmät suunnitelmat sekä Jätkäsaarella että Salmisaarella ja Ruoholahdessa ovat pitkälti mukailleet Saarisen visiota. – Sen kaukokatseisuudesta on esimerkkinä ajatus Jätkäsaaren kärjen osoittamisesta Tallinnaan ja edelleen Keski-Eurooppaan suuntautuvan lauttaliikenteen lähtöpisteeksi. Salmisaaren ja Ruoholahden alueiden ja Jätkäsaaren väliin jätettiin mm. Saarisen suusuunnitelmaa mukailleen avoin vesialue, varsinainen Ruoholahti.

Helsingin kehitykseen monella tavalla vaikuttanut kauppaneuvos Julius Tallberg omisti Lauttasaaren ja sen lisäksi Salmisaaren länsiosan. Kaupunki osti vuonna 1917 häneltä Salmisaaren maa-alueen. Ehtona oli, että kaupunki järjestäisi liikenneyhteyden Lapinniemen kautta Salmisaareen. Tämäkin edellytti laajoja maantäyttöjä. Vuonna 1925 vahvistetussa asemakaavassa alueelle ositettiin kuusi teollisuuskorttelia. Yksi niistä jäi Tallbergille, yksi myytiin Alkolle ja muut vuokrattiin. Kaapelitehdas syntyi siten kaupungin omistamalle vuokramaalle, kahteen yhdistettyyn tehdaskortteliin.²

Valtavien täyttöjen avulla saatiin aikaan teollisuudelle välttämättömät satamalaiturit. Myös tulevaa teollisuutta palveleva satamarata oli jo 1900-luvun alussa ulotettu Ruoholahteen ja sittemmin Salmisaareen asti.

1 Erinoimaisen katsauksen Helsingin kantakaupungin teollistumiseen ja perusteellisen inventoinnin teollisuusrakennuksista käsittää Helsingin kaupunginmuseon julkaisu: Helena Hakkarainen - Lauri Putkonen, Helsingin kantakaupungin teollisuusympäristöt. Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 1/95.

2 Pääasiallinen lähde Birger Brunila, Asemakaavoitus 1918-1945. Helsingin kaupungin historia V nide 1. Helsinki 1962, ss.24 ja 32, sekä Helsingin kantakaupungin karttasarja vuosilta 1910-1940

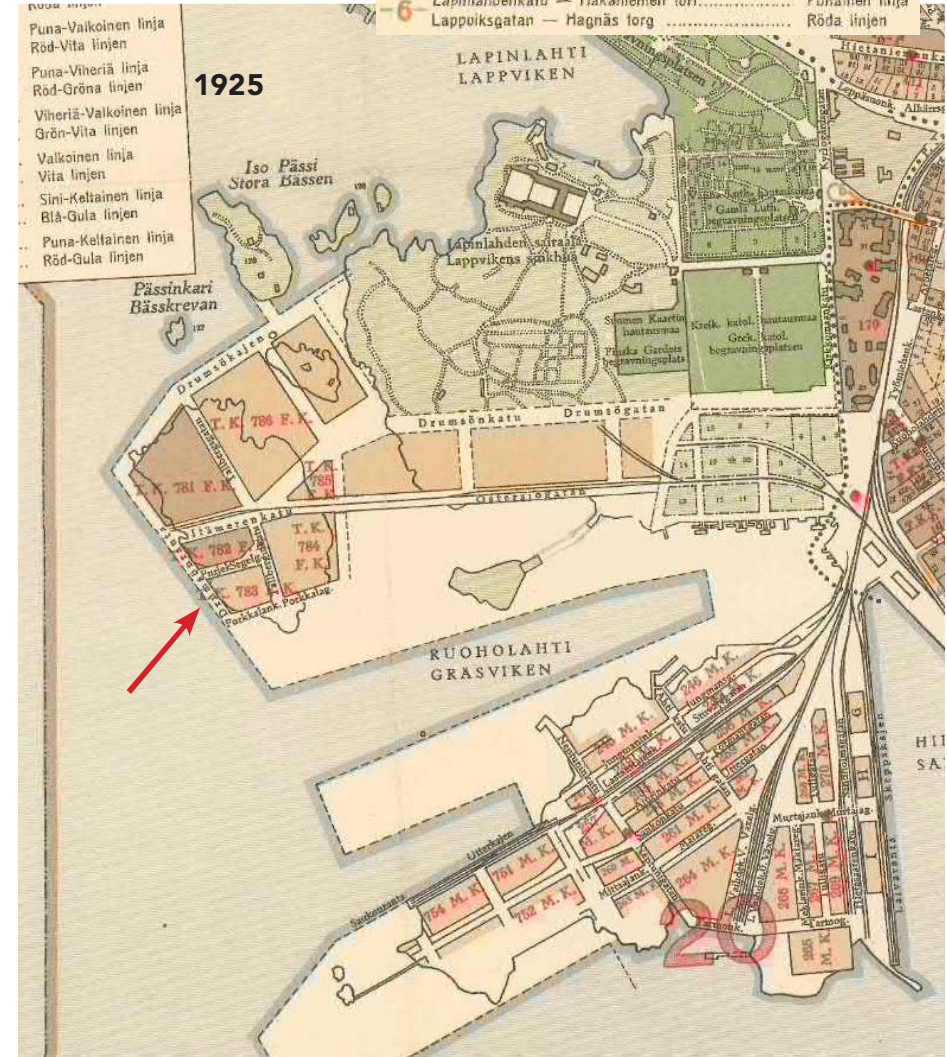
Ote Pro Helsingfors -suunnitelmasta vuodelta 1918. Kuvälähde: Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Kuva ladattu osoitteesta: http://www.yleiskaava.fi/2012/vuosisadan_yleiskaavat/yleiskaava_prohelsingfors/#main

ALUEEN RAKENTUMINEN

Vuonna 1909 Salmisaari ja Jätkäsaari olivat vielä meren ympäröimiä.

Vuoden 1925 kartassa on näytetty entisten saarien ääriiviivat ja tulevat täyttö-alueet. Siltaa Lauttasaa-reen ei vielä ole.

Selityksiä: — Förklaringar:

Yleiset rakennukset Allmänna byggnader	Rakentamattomat alueet Obyggda områden
Rakennetut alueet Bygghda områden	Puistot ja istutukset Parker och planteringar

Punaiset suuret numerot osoittavat kaupunginosia
Röda stora nummerna angiva stadsdelarna
Punaiset pienet numerot kortteileita
Röda små nummerna kvarteren

..... Kaupunginosan raja
Stadsdels gräns

———— Rautatie
Järnväg

Raitiotielinjat — Spårvägslinjer

4 Töölöntulli — Ruoholahti	Sininen linja
Töölöntulli — Gräsvisken	Blåa linjan
6 Lappeenlahdenkatu — Hakaniemen tori	Punainen linja
Lappeenlahdenkatu — Magnäs torg	Röda linjan

SELITYKSIÄ

	Rakennettu alue
	Yleinen rakennus
	Puisto ja istutus
	Raitiotielinja
	Omnibussilinja
	Höyrylaivalinja
88	Nähtävyyden numero; Katso Takosivu.

Vuoden 1940 kartassa näkyy Salmisaaren alueen uusi rantaviiva. Salmisaaren kulkee Omnibussilinja 13, joka oli vuoteen 1952 mennessä muutettu raitiotielinjäksi numero 1. Kartassa linja 8 päättyi Lauttasaarekadun itäpäähän vielä vuonna 1940.

Vuoden 1962 kartassa on näkyvissä Kaapelitehtaalle johtava rautatie ja alueelle kulkeva linja 8 -raitiotie. Itämerenkadulla kulkevat bussilinjat 20, 23 ja 24 Lauttasaareen. Kaapelitehtaan sisäpihalle ja pihalle päärakennuksen ja alumiihallin väliin kulkee raiteet.

Salmisaari ennen Kaapelitehtaan rakentamisen aloittamista syyskuussa 1940 Vaalea rakennus on Julius Tallbergin tehdas, jonka suunnitteli Bertel Liljeqvist /Nokia

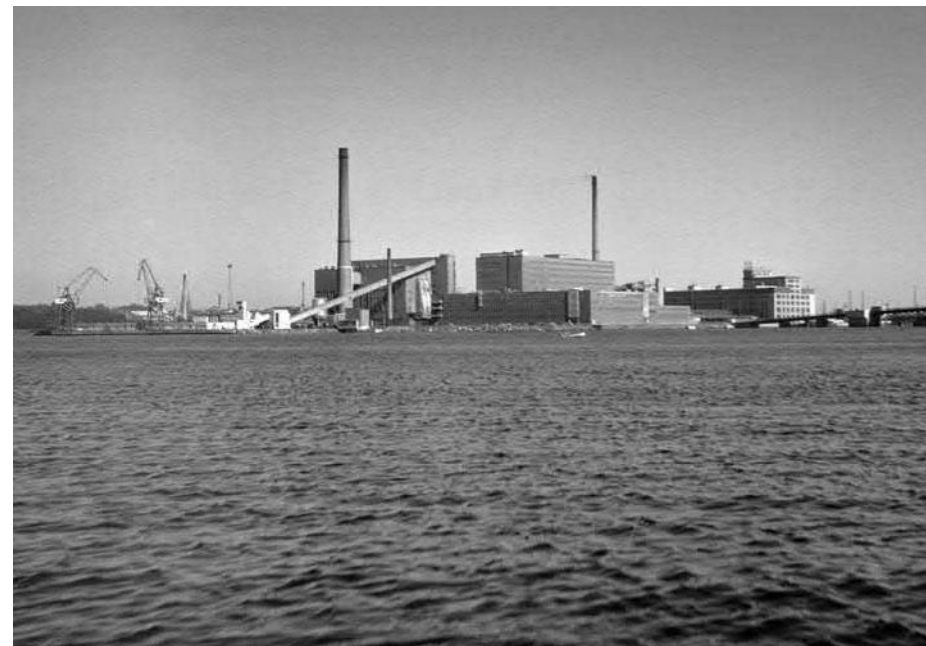

Ensimmäiseksi nousi Salmisaareen Julius Tallbergin kuusikerroksinen tehdas- ja varastorakennus nykyisen Porkkalankadun ja Tallberginkadun kulmaan vuonna 1938. Arkkitehti oli Bertel Liljequist, Tallbergin yrityksen pitkäaikainen luottoarkkitehti. Häntä avusti mm. arkkitehti Arne Helander. Alun perin vaalea rakennus edustaa suoraviivaista teollisuusfunktionalismia. Rannan puolella sijaitsi sittemmin purettu matalampi, kevytrakenteinen varastohalli (jota vielä vuonna 1963 korjattiin arkkitehti Viljo Revellin suunnitelmien mukaan).³

Seuraavaksi tulevan Kaapelitehtaan lähiympäristöön rakennettiin Oy Alkoholiliikkeen Ab pääkonttori ja tuotanto- ja varastorakennukset, jotka valmistuivat vuonna 1940. Laitos oli perustettu vuonna 1932 kieltolain kumouduttua. Salmisaaren rakennuksista järjestettiin arkkitehtikilpailu, jonka voitti Väinö Vähäkallio. Jyhkeä, porrastuva rakennusryhmä on edelleen suomalaisen teollisuusarkkitehtuurin huippuja.

Seuraavaksi aloitettiin Suomen Kaapelitehdas Oy:n uudisrakennuksen suunnittelu vuonna 1939. Uusin tehdas tarvittiin korvaamaan vanhemman, Pursimiehenkadun ja Telakkakadun välisellä korttelilla vuosina 1919-1938 rakennettu Kaapelitehdas. Tuotannossa tärkeät puhelinmerikaapelit vaativat suoraan lastausyhteyttä merikaapelihallista satamalaituriin ja laivaan. Alkoi sarja kaapelitehtaan arkkitehdin W.G. Palmqvistin vuosina 1939-1954 suunnittelemissa rakennusvaiheissa.

Alueen kokonaissuunnitelma vuodelta 1941 käsitti koko kahdesta tehdaskorttelista yhdistetyn, pihoja kehystävän ”suurkorttelin”. Vaiheittain toteutuneiden laajennusten jälkeenkin suurkorttelin koilliskulmaa sulkeva osa jäi lopulta toteutumatta.

Salmisaari Lauttasaaresta nähtynä. Oik. Lauttasaaren silta vuonna 1960.
Kuva: Grünberg C. /HKM

³ Seuraavassa esitetyt rakennusvuodet tarkoittavat pääasiassa rakennusten alkuperäisten pääpiirustusten valmistumisaikaa. Ne on tarkistettu Helsingin rakennusvalvontaviraston arkistotiedoista.

Kaupunkikuvassa vaikuttavin osa on Tammasaarenlaiturin puoleinen pääty. Se saa erityisen ilmeensä pohjamuodon porrastuksesta, joka johtuu siitä, että rakennuksen pitkät sivut kohtaavat rantalaiturin vinossa kulmassa. Tästä arkkitehti on saanut aiheen rakennuksen tunnusomaiselle hahmolle. Muuten viisikerroksinen rakennus nousee keskiosiltaan seitsenkerroksiseksi, keskiosaan kohoaa vielä pieni paviljonkimainen rakennusosa laajan kattoterassin taustalla. Vaikuttava on myös rakennuksen ulkomeren puoleinen sivu yli 170 metrin pituudessaan. Rakennuksen kaikki julkisivut pihasivuja myöten ovat viimeistelyjä, myös niissä kodissa, joihin oli tarkoitus liittää laajennuksia.

Vastakohtana punatiilen hallitsemalle Alkon rakennusryhmälle, Kaapelitehtaan julkisivut tehtiin vaaleasta kalkkihiekkatiilestä, jota täydensivät pienemmät punatiiliset koristealueet. Vaaleilla julkisivuilla korostettiin rakennuksen monumentaalista pituutta ja asemaa Helsingin meririntamissa. Julkisivumateriaalin valinnan syy on silti saattanut olla puhtaasti taloudellinen, rakennuksen ensimmäinen vaihe jouduttiin toteuttamaan sotavuosien pulakaudella.

Sen lisäksi että Kaapelitehtaan alue kahdelta sivultaan rajoittui lastauslaitureihin, sitä palveli satamarata, joka johdettiin sisäpihalle ja vileä vuonna 1955 rakennuksen eteläisivulle.⁴

Eteläisen rantalaiturin varrelle, Kaapelitehtaan päärakennuksen sivulle, kohosi varsinkin 1950-luvulla joukko kevytrakenteisempia ja tilapäisluontoisempia apurakennuksia, kuten varastoja, öljyvarasto, juuttikyllästämö, tilapäinen työläisparakki ja varsinkin 110 metriä pitkä alumiinihalli, johon kuuluivat suuren jännevälän puurakenteet. Nämä sittemmin kadonneet sivurakennukset olivat vielä pääosin W.G. Palmqvistin suunnittelema.

Seuraava, Salmisaaren alueelle leimaa antava suuri, punatiilinen rakennuskompleksi oli Helsingin kaupungin sähkölaitoksen kaukolämpöä tuottava voimalaitos Salmisaari A. Se rakennettiin vuosina 1947-1953, suunnittelijoina arkkitehdit Hilding Ekelund, Hugo Harmia ja Vera Rosendahl. Rakennus on Ekelundin kaupunginarkkitehdin toiminnan vaikuttavin teos.

Uusi, entistä vielä suurempi sähkövoimalaitos Salmisaari B valmistui vanhemman Salmisaari A:n koillispuolelle vuonna 1984, suunnittelijoina arkkitehdit Timo Penttilä, Heikki Saarela ja Kari Lind.

Voimalaitostoiminta oli laajentunut myös Kaapelitehtaan itäpuolelle, kun Kellosaarenkadun ja Kellosaarenrannan väliin rakennettiin kaasuturbiinilaitos arkkitehti Erkko Virkkusen vuonna 1971 tekemien suunnitelmien mukaan.

---

⁴ Högström 2001, s. 5

Ilmakuva teollisuusalueelta: Suomen kaapelitehdas, Salmisaari 1965. /Elka

1965

Porkkalankatu. Viistoilmakuva pienlentokoneesta Lauttasaarensalmen suunnalta itään Ruoholahden länsipään suuntaan. Vasemmalla Länsiväylän itäpäätä, keskellä Porkkalankadun ja Itämerenkadun länsipäätä, oikealla Lauttasaaren siltaa. Etualalla Oy Alko Ab:n pääkonttori ja tehdasarakennus sekä Salmisaaren voimalaitos, oikealla Tammasaarenlaiturissa Alkon Itämerentalo ja Kaapelitehdas. Taaempänä varastoaluetta. Ajankohta: 1970. Kuva: Rista Simo SER/HKM

Ruoholahti, Porkkalankatu ja Itämerenkatu vuonna 1987. Vasemmalla Alkon Salmisaaren tuotantolaitokset, oikealla Alkon Itämerentalo ja Nokian kaapelitehdas. Etualalla Lauttasaaren silta. Kuva: Sky-Foto /HKM

KAAPELITEHTAAN ALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖ: TEOLLISUUS JA VARASTO- ALUEET VÄISTYVÄT ASUMISEN, TOIMISTOJEN JA KULTTUURIPALVELUJEN TIETÄ

Alkon toiminta laajeni vielä Salmisaaressa Kaapelitehtaan naapuruudessa. Alko hankki Tallbergin vanhan teollisuuskiinteistön. Vanhan matalan varaston tilalle suunniteltiin nykyisen Tammasaarenlaiturin varrelle uusi Itämerentalon nimellä tunnettu toimistorakennus, jonka alun perin suunnitteli Einari Teräsvirta vuonna 1968. Rakennuksen laiturin puolella porrastuva hahmo liittyy sen ilmeikkäästi Kaapelitehtaan porrastuvan läntisen merijulkisivun pariin. Tallbergin kivirakenteinen tehdas- ja varastorakennus muutettiin myös Alkon käyttöön nimellä Tallbergintalo, Teräsvirran vuonna 1975 tekemien piirustusten mukaan.

Alko laajeni vielä Itämerenkadun ja Porkkalankadun väliselle alueelle, kun sinne toteutettiin laaja pullottamo- ja varastorakennus. Sen vanhimmat osat suunnitteli Einari Teräsvirta vuonna 1974.

Kaapelitehdas ympäristöineen on muodostanut ja on edelleen vaikuttava teollisuusrakentamisen muodostama kaupunkimaisema. Kaapelitehtaan ja sen viereisten teollisuuslaitosten muodostama rakennusten rantarintama on erityisen vaikuttava Lauttasaaresta tulevien siltojen suunnasta. Lauttasaaren vanha silta valmistui vuonna 1935, sitä ennen saarelle oli ollut sen nimen antanut lauttayhteys vuodesta 1914. Uusi silta avattiin vuonna 1969. Lapinlahden moottoritiesilta oli silta ennen valmistunut vuonna 1965.

Alkon pohjoispuolella olevaa ranta-alueita hallitsivat pitkään satasatamalaiturin taustalla olevat hiilikentät.

Viistoilmakuva pienlentokoneesta Vattuniemen länsipuolelta koilliseen vuonna 1970. Keskellä Heikkiläntie. Taustalla Lapinlahden silta ja Lauttasaaren silta sekä Ruoholahti. Kuva: Rista Simo SER /HKM

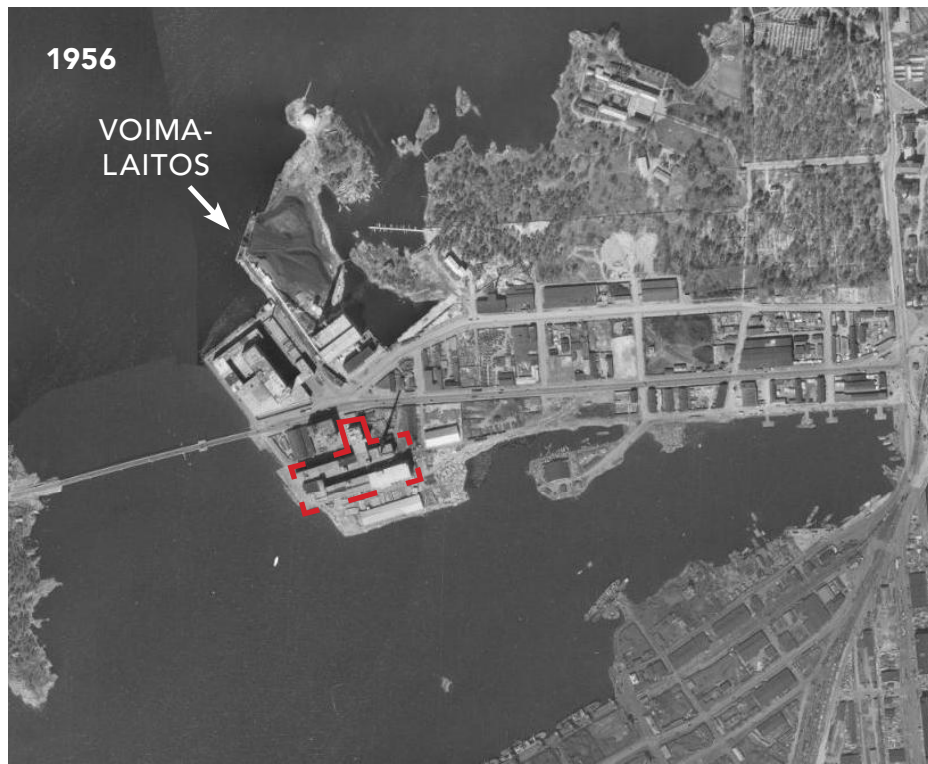
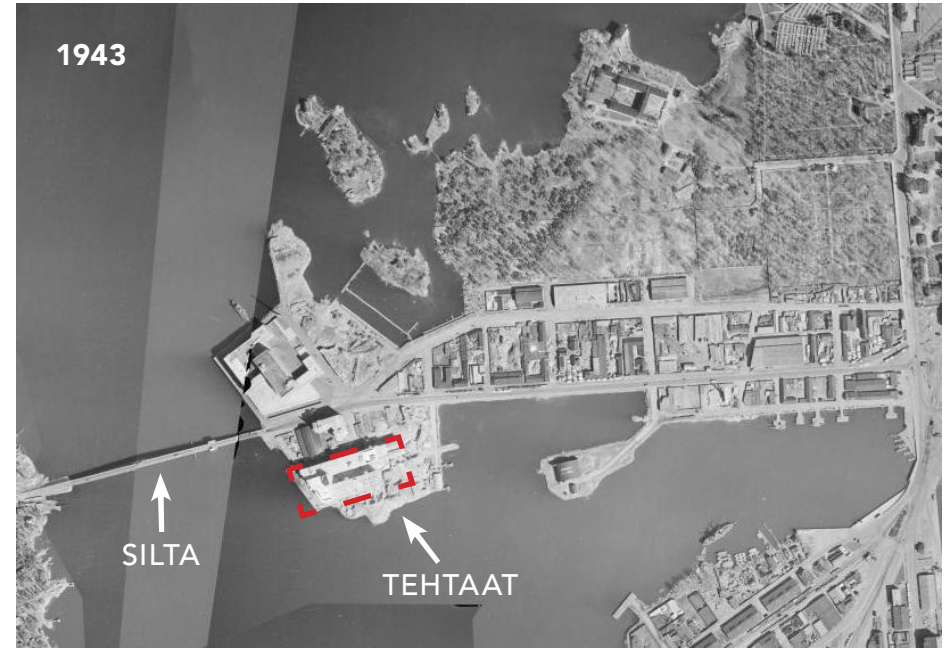
Tämän teollisuus- ja voimalaitosrakennusten keskittymän vastakohtana oli sen itäpuolella hautausmaihin ja sekä Mechelininkadun ja Hietalahdenrannan jatkeisiin rajoittuva, varsinainen Ruoholahden alue. Sitä hallitsivat vuosikymmenien ajan matalat makasiinit ja lautatarhat. Kaupungin keskustan suunnasta teollisuusrakennusten jylhä ryhmä näyttäytyi etäällä laakeiden kenttien ja kattojen takaa. Tämä alue sai odottaa muutostaan 1970-luvulle asti ja osittain pitempäänkin.

Kaapelitehtaan ja sen lähialueen muutokset 1980-luvun lopulta nykypäivään merkitsivät tavallaan yhtä rajua muutosta kuin ensimmäinen rakennusvaihe: Teollisuus- ja varastotoiminta saivat väistyä uuden asuntoalueen ja toimistorakennusten tieltä, vanhat teollisuusrakennukset muokattiin uuteen käyttöön kulttuuritoimintoja, toimistoja ja erilaatuisia palveluja varten, ja teollisuutta ja rahtia palvelevat satamalaiturit saivat suureksi osaksi uuden käytön julkisina rantapromenadeina. Kaapelitehdas itse on tämän muutoksen ytimessä.

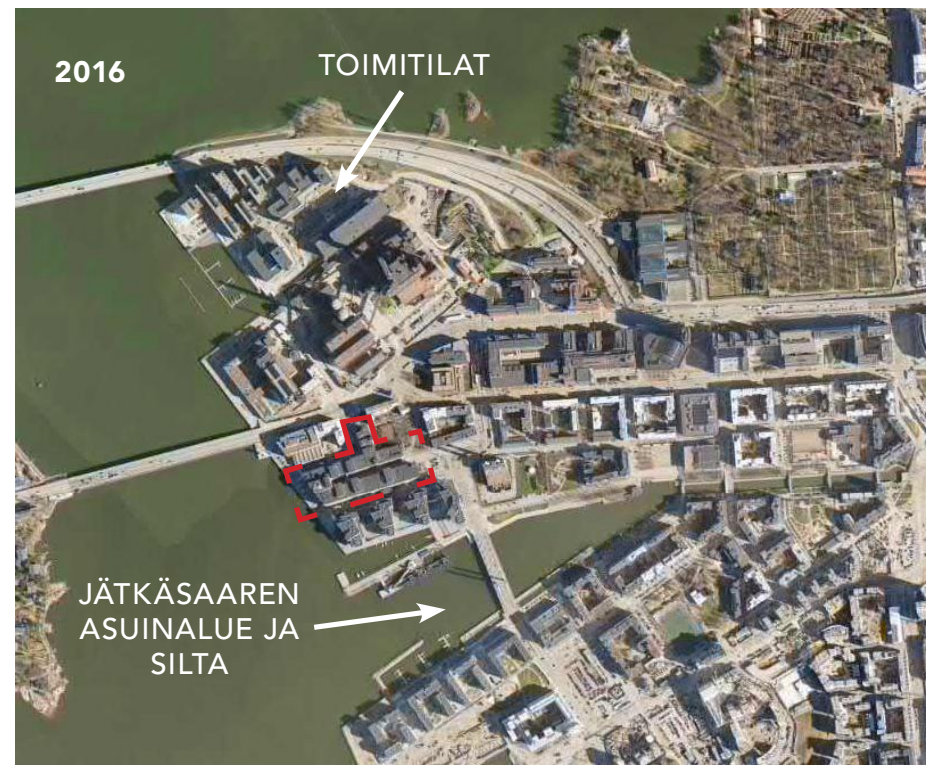
Helsingin kantakaupungissa on meneillään pitkä prosessi, jossa entiset rahtisatamat ja teollisuuslaitokset ovat joko siirtyneet muualle tai lakanneet, ja tilalle on rakennettu rantojen äärelle uusia asunto- ja toimitila-alueita. Merihaka ja heti sen jälkeen aloitettu Katajanokan kärki olivat tämän kaupungin uudistusvaiheen ensimmäiset esimerkit. Niiden rakentaminen aloitettiin 1970-luvulla. Seuraava suuri kohde oli Ruoholahti, jonka uudistukseen kuului myös vastapäinen Jätkäsaaren luoteisrintama. Ruoholahden kaavoitukseen liittyi myös alueen läntinen pää eli osa Salmisaarta, käsitteellä Ruoholahden kärki.

Näkymä kohti Salmisaarta, Porkkalankatu. Kuva ennen 1980-luvun alkua. Kaapelitehdas vasemmassa yläreunassa. Kuva: Foto Roos /HKM

KAAVOITUKSEN LÄHTÖKOHDAT, KAAVAT JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Ruoholahti vuonna 1970. Vasemmalla Itämerenkatu ja oikealla Porkkalankatu. Etualalla Ruoholahdenranta. Taustalla vasemmalla Kaapelitehdas ja oikealla Alkon Salmisaaren tehtaat (nyk. Helsingin Oikeustalo). Kuva: Rista Simo SER/HKM

RUOHOLAHDEN ALUE

Kaupunkisuunnitteluvirastossa laadittiin Ruoholahtea varten osayleiskaava vuosina 1986-1988. Sen tavoitteena oli osoittaa mahdollisimman suuri osa alueesta asuinkäyttöön 8500 -10 000 asukasta varten ja myös toimitiloiksi 4600 -5200 työpaikkaa varten. Suunnitelmana oli rakentaa tiivis, kantakaupungin yleisilmettä vastaava kaupunkiomainen ympäristö. Vuonna 1987 perustettiin kaupunkisuunnitteluvirastossa Ruoholahti-Jätkäsaari-Munkkisaari –projekti alueen kaavoittamiseksi.⁵

Alueen keskeisistä osista järjestettiin suunnittelukilpailu, joka ratkaistiin vuonna 1988. Kilpailun voittivat arkkitehtiylioppilas Pauliina Vihinen ja arkkitehti Juha Kronlöf. Vaikka kilpailualue oli suppeampi, kilpailijat esittivät ratkaisuja myös alueen Salmisaareen jatkuvalla osalle. Voittanut kilpailuehdotus oli lähtökohtana Ruoholahden alueen kaavoitukselle ja toteutussuunnittelulle.⁶

Uudet asuinkorttelit perustuivat vaihteleviin umpikortteleihin. Alueen runkona oli rantalaiturien kehystämä Ruoholahden vesialue ja sen jatkeena Hietalahteen idässä päätyvä kanava. Ensimmäiset asukkaat muuttivat Ruoholahden uudelle asuinalueelle 1990-luvun alussa. Uusi kaupallisten ja toimitilojen vyöhyke asuinkortteleiden pohjoispuolella toteutui laman jälkeen vasta myöhemmin. Siihen kuuluvat mm. Nokian tutkimuskeskus vuosilta 1999 ja 2000, arkkitehtina Tuomo Siitonen, ja Kiinteistö Oy Itämerentori vuodelta 2000, arkkitehtina Pekka Helin ja Peter. Sen torniosa on alueen uusi maamerkki. Esimerkkinä teollisuusrakennusten uudelleenkäytöstä on Alkon entisen pullottamokompleksin uudelleenmuokkaus ja lisärakentaminen Kauppakeskus Ruoholahdeksi (2002) ja sen viereinen laajennus, HTC Ruoholahden toimitilarakennus Noste (2009), molempien arkkitehtina Tuomo Siitonen.

Kiviveistämö Forsmanin verstaas, kuvattu Porkkalankadulta, edessä junarata Salmisaareen, taustalla Alkon ja Kemiran rakennuksia vuonna 1990. Kuvaaja: Nokelainen Joel /HKM

⁵ Annukka Lindroos, Ruoholahden uusia asunto- ja työpaikka-alue. Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. Arkkitehti 5-6/1989, s. 68-72

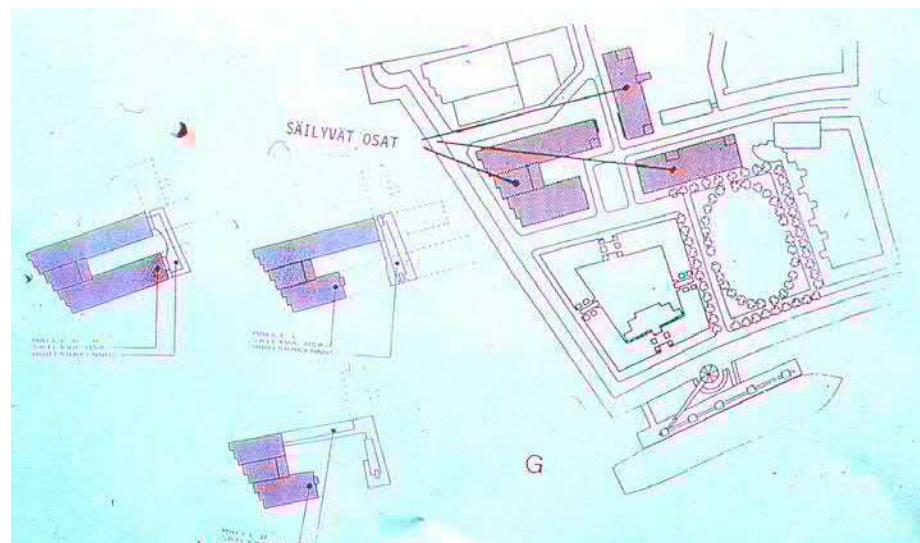
⁶ Arkkitehtuurikilpailuja 3 1989

KAAPELITEHTAAN KAAVOITUS

Kaupunki ja Nokia sopivat vuonna 1987 kaapelitehtaan tuotannon poistumisesta vuoteen 1990 mennessä. Tehdasrakennuksen säilyttäminen kokonaisuena oli vaakalaudalla koko ajan. Osayleiskaavassa lähdettiin siitä, että osa rakennuksista purettaisiin ja ainoastaan merenpuoleinen fasadi säilytettäisiin. Ruoholahti-kilpailussa ehdotuksissa hahmoteltiin myös Kaapelitehtaan aluetta, vaikka se oli varsinaisen kilpailualueen ulkopuolella. Useimmissa julkaistuissa ehdotuksissa tehdasrakennusta oli päätetty joutenkin. Koko Ruoholahtea koskevassa alustavassa asemakaavaluonnoksessa säilytettiin jo pääosa rakennusta. Siinä Merikaapelihalli oli katkaistu, jotta rakennuksen eteläpuolella sijaitsevalle Oy Nokia Ab:lle varatulle toimistotontille saataisiin näkyvyyttä ja sujuva sisäänkäynti.⁷

Vuonna 1989 tuotanto oli jo pääosin poistunut rakennuksesta. Tässä tilanteessa Nokia päätti vuokrata vuodeksi tiloja ylläpitokustannusten kattamiseksi. Rakennukseen asettui nopeasti erilaisia kulttuurialan toimijoita. Kaupunki joutui nyt miettimään sekä rakennuksen sisällön, että säilyttämisen laajuuden kohtaloa. Sopimusta Nokian kanssa tarkennettiin siten, että Nokia sai pitää itsellään 8600 kerrosalaneliömetrin pohjoissiiven, joka erotettaisiin yhtiölle omaksi tontikseen. Muu osa päärakennusta siirtyisi kaupungin omistukseen alkuvuodesta 1992. Taloon väliaikaisesti asettuneiden vuokralaisten perustama Pro kaapeli -yhdistys oli laatinut rakennuksen ja yhteisön säilyttävään vaihtoehtoisen suunnitelman (arkkitehdit Pia Ilonen ja Jan Verwijnen 1990) jossa otettiin kantaa myös lähiympäristön suunnitelmaan. Lopullisessa asemakaavassa rakennus suojeltiin ja käyttötarkoitukseksi määriteltiin ”yleisten ja kaupallisten toimintojen yhdistelmä (asiakaspalvelut, tuotantopainotteinen kulttuurityö ja sitä tukeva liiketoiminta), mikä tarkoitti väliaikaisen toiminnan vakiinnuttamista. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi kesäkuussa 1991 asemakaavaehdotuksen, joka koski Kaapelitehtaan lisäksi siihen olennaisesti liittyvää ympäristöä. Kaavassa on määrätty säilytettäväksi koko rakennus, mikä on määritellyt paljolti kaava-alueen

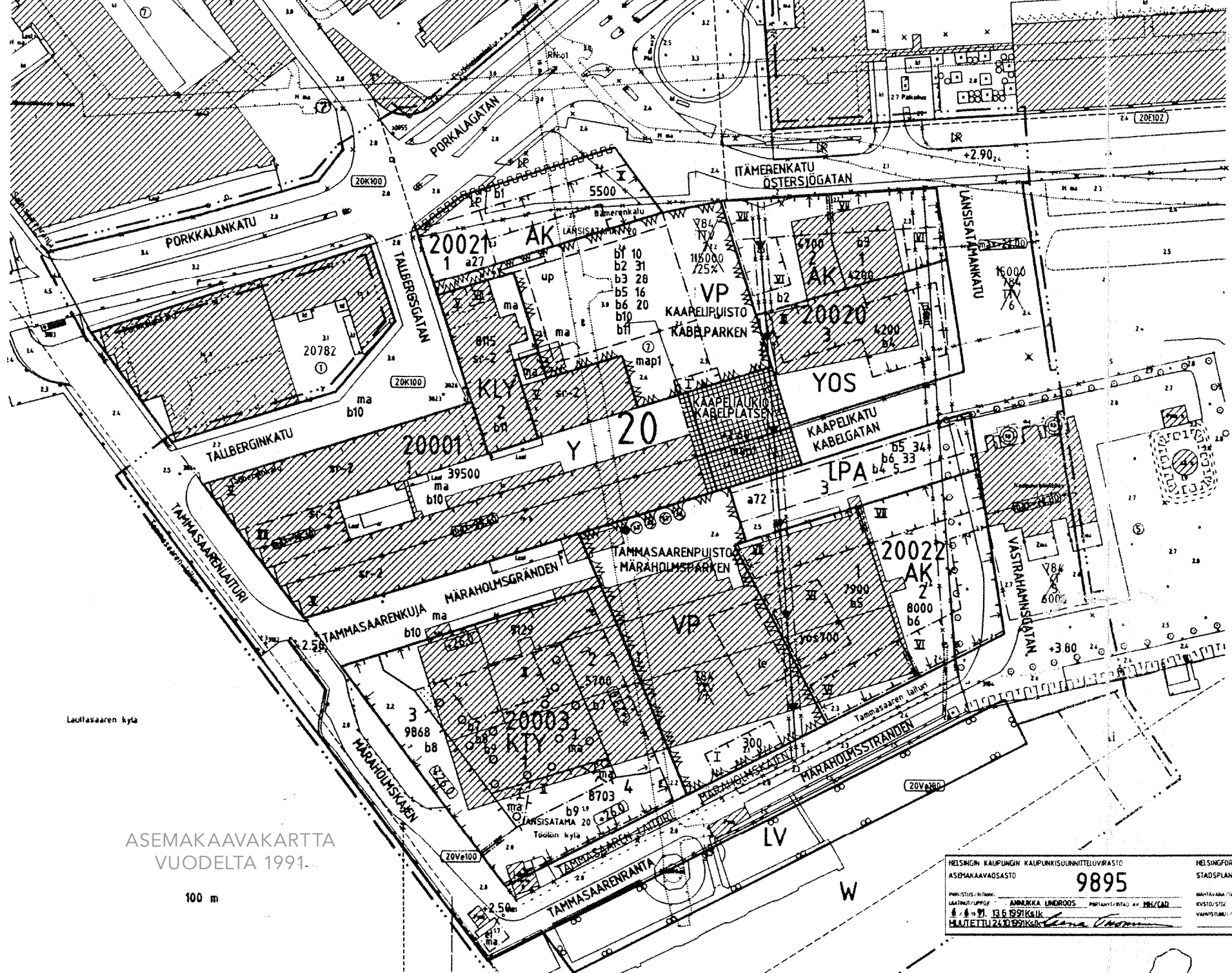
maankäyttöratkaisun. Alueen jako korttelialueiksi ja vapaa-alueiksi korostaa suuren tehdasrakennuksen merkitystä kaupunkikuvassa; sen ympärillä on tilaa, jotta koko rakennus näkyisi mahdollisimman monelta suunnalta ja jotta toiminnallisesti monipuolisen rakennuksen saavutettavuus eri suunnilta olisi mahdollisimman hyvä. Asemakaavassa kaupungin hallussa oleva tehtaan osa on merkitty yleisten rakennusten tontiksi. Rakennuksessa saa olla kokous-, koulutus-, näyttely-, esittely-, liikunta- ja käsiteollisuustiloja ja lisäksi 1., 6. ja 7. kerroksessa liiketiloja. Autopaikkoja on varattava sata. Ne voitiin sijoittaa kellariin, pihan alle, kadun alle tai viereisen pallokentän alle. Oy Nokia Ab:n haltuun jäävä pohjoissiipi on varattu liike- ja toimistotontiksi, josta puolet on varattava kokous-, koulutus-, näyttely-, esittely-, liikunta- ja käsiteollisuustiloiksi. Kaavaratkaisu on kaupungin ja Nokian sopimuksen mukainen. Nykyisin pohjoissiivessä sijaitsee toimitiloja ja asuntoja.⁸

Suunnitelma Kaapelitehtaan jakamiseksi osiin. /Tallin arkisto

⁷ Lindroos, Annukka, 2017. Kaapeli kaavoitetaan kulttuurin kehdoiksi. S. 43. Teoksessa: Vainio, Anneli (toim.): Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy. Helsinki.

⁸ Lindroos, Annukka, 2017. Kaapeli kaavoitetaan kulttuurin kehdoiksi. S. 47-48. Teoksessa: Vainio, Anneli (toim.): Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy. Helsinki.

ASEMAKAAVAKARTTA
VUODELTA 1991

100 m

HELSINGIN KAUPUNGIN KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTO		HELSINGFORS STADS STADSPLANERINGSKONTOR	
ASEMAKAAVAOSASTO		STADSPLANEAVDELNINGEN	
9895			
PIIRUSTUS: RITMANI	AMURIKKA LINDROOS	PIIRITÄYDENTÄÄ AV.	HELCAD
LAATIMUSLUPAN NRO	13.6.1991/614	MAITETTU 24.10.1991/614	
MÄÄRÄYKSIKÄÄN PÄÄTÖS		MÄÄRÄYKSIKÄÄN PÄÄTÖS	

KAAPELITEHTAAN LÄHIALUEEN KEHITYS

Ruoholahden uudet asuinkorttelit ulottuivat Kaapelitehtaan koillispuolelle. Lähimäksi rakennettiin vuonna 1994 valmistunut Kiinteistö Oy HYKS-asunnot, arkkitehtina Veli-Pekka Tuominen. Sen edustalla Porkkalankadun varrella on uuden alueen huomattavin taideteos, Martti Aihan vuoden 1990 kilpailuvoittoon perustuva lennokka Rumba. Puoliavoin kortteli ja sen itäpuolella oleva kortteli kehystävät uutta Kaapelipuistoa, joka sijoittui Kaapelitehtaan aikoinaan ajatellun laajennusosan kohdalle. Näkymät kohti Kaapelin itäisivuja on näin jätetty vapaiksi.

Nokian ja kaupungin väliset, kaapelitehtaan toiminnan lakkaamiseen liittyvät tonttisopimukset toteutuivat osittain. Nokia rakensi sopimuksen mukaisille Porkkalankadun toimistotonteille mainitun suuren tutkimuskeskuksensa, joka veti ympärilleen muita alan yrityksiä. Nokia luopui kuitenkin sopimuksessa yhtiölle luvatuista Salmisaaren toimistotonteista 1990-luvulla. Niille rakennettiin muutetun kaavan mukaisesti vuosituhanen vaihteessa meren ylle kurottavat HTC-toimistotalot.⁹ Niiden suunnittelijana oli HTC architects Kai Warttinen Equata Helsinki. Kaapelin eteläpuolelle edellisessä kaavassa hahmoteltu puisto hävisi saman tien. Syntyi uusi omalla tavallaan komea meririntama, mutta Kaapelitehtaan monumentaalisen pitkä julkisivu jäi nyt kaukomaisemassa peittoon.

Kaapelitehtaan alueen hahmo ja rooli suunnitelmissa kokivat uuden, kaavasuunnittelijoille harmillisen muutoksen 1990-luvulla, kun kaupunki päätti taloudellisiin syihin nojaten olla siirtämättä hiilisatamaa ja Kellosaaren varavoimaa pois Ruoholahdesta, vaikka se oli yksi koko kaavaprosessin lähtökohtia.¹⁰

Kaapelitehtaan muutokseen verrattavaa teollisuuskiinteistön muutos Kaapelin naapuruudessa merkitsee Alkon tehdas- ja konttorikompleksin muutos oikeustaloksi. Tuotanto- ja varastorakennus muutettiin Helsingin käräjäoikeudeksi vuonna 2004, ja vanha pääkonttori Helsingin hovioikeudeksi vuonna 2010. Molempien muutosten suunnittelijana oli arkkitehti Tuomo Siitonen.

Salmisaaren voimalaitokset jatkavat edelleen toimintaansa pääosin. Merkittävää muutos Salmisaaren rannoille oli voimalaitosten tarvitseman hiilivaraston uudelleensijoitus maan alle vuonna 2004. Satamalaiturit voitiin vapauttaa ja viimeistellä eleganteiksi rantapromenadeiksi. Kaapelitehtaan ja HTC-rakennusryhmän eteläpuolelle jäi kuitenkin edelleen toimiva lastauslaituri erillisenä pistolaiturina. Se voidaan nähdä myös mielenkiintoisena muistumana muuten väistyneestä rahtaustoiminnasta.

Entisen hiilikentän alueelle entisen Alkon pohjoispuolelle voitiin rakentaa uusi toimitila- ja liikuntatilakompleksi. Sen huomattavin osa, myös Tuomo Siitosen vuonna 2009 suunnittelema Varman toimistotalo Länsiväylän sillan kupeessa, täydentää hienolla tavalla muuten säilynyttä Salmisaaren läntistä meririntamaa. Siihen kuuluu myös Kaapelin ilmeikäs päätyosa.

Kaapelitehdas ja sen lähialue olivat pitkään jotenkin entisinä, erillisinä saarekkeina suhteessa kantakaupunkiin. Metron ulottaminen Ruoholahteen vuonna 1993 paransi tietysti alueen saavutettavuutta. Nyt meneillään oleva voimakas Jätkäsaaren uudisrakentaminen asunto- ja toimitila-alueeksi ja Jätkäsaaren kärjen laajeneva matkustajasatama ja sen liikenne tuovat uutta elämää myös Kaapelitehtaan alueelle. Uusi Ruoholahden ylittävä Crusellinsilta, joka avattiin vuonna 2011, ja Länsimetron avaaminen vuonna 2017 merkitsevät että Kaapelitehdas on uudella tavalla eri yhteyksien solmukohdassa.

⁹ Tuuttila, Juhani, 2017. Mutkikas tie sopimukseen S. 39. Teoksessa: Vainio, Anneli (toim.): *Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy. Helsinki.*

¹⁰ Lindroos, Annukka, 2017. Kaapeli kaavoitetaan kulttuurin kehdoiksi. S. 48. Teoksessa: Vainio, Anneli (toim.): *Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy. Helsinki.*

Ruoholahden kanava, Kellosaarenrannan toimistorakennuksia. Tekijä: Kiuru Sakari HKM,

Ajankohta: 2001

Helsingin kaupungin karttapalvelun 3d-ainestoon on väritetty sinisellä ennen 1.1.1950 valmistuneet rakennukset. Kaapelitehdas ja sen lähiympäristön talot erottuvat alueensa ainoina vanhempina rakennuksina. Kuva: <https://kartta.hel.fi/3d/>

KAUPUNKIKUVALLINEN MERKITYS JA ASEMA

Kaapelitehdas kuuluu Museoviraston valtakunnallisesti merkittäviksi katsottuihin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin RKY. Niitä koskevalla sivustolla Salmisaaren teollisuusalueen kuvaus alkaa seuraavasti: *”Salmisaaren teollisuusmaisemaa hallitsevat suurimittaiset teollisuushistorialliset merkkikohteet, joista Kaapelitehdas ja Alkon tehdas ovat lisäksi onnistuneita esimerkkejä teollisuuskiinteistöjen uudelleenkäytöstä. [...]”*¹¹

Kaapelitehdas sijaitsee myös Helsingin maakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä. *Missä maat on mainiommat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt* –selvityksen tavoitteena oli tunnistaa maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt. Niillä tarkoitettiin rakennettua kulttuuriympäristöä ja maisema-alueita sekä niihin liittyviä muinaisjäänneitä, maisemanähtävyyksiä ja perinnemaisemia. Selvityksessä alueesta kirjoitetaan seuraavasti:

83 Salmisaaren teollisuusalue

Salmisaaren teollisuusalueen ytimen muodostavat Alkon 1938-40 rakennetut punatiiliset

tehtaat, Nokian useassa vaiheessa vuoden 1939 jälkeen rakennettu kaapelitehdas sekä Salmisaaren 1947-1952 rakennettu voimalaitos. Yhtenäinen teollisuusmaisema hahmottuu erityisesti Lauttasaaren suunnasta Helsinkiin tultaessa.

*Perustelu: Yhtenäisen ilmeen säilyttänyttä 1940 ja 1950-lukujen teollisuusarkkitehtuuria.*¹²

Kaapelitehtaan suurin arvo kaupunkinäkymissä on, että se kuuluu yhtenä ytimenä koko Salmisaaren länsirannan monumentaaliseen, Helsingin teollisesta perinteestä kertovaan rakennusrintamaan. Liittyminen Tammasaarenlaiturin rantapromenadiin tarjoaa uusia toiminnallisia mahdollisuuksia ainakin kesäaikaan. Ulkotoiminnot eivät kuitenkaan voi edellyttää uusia kiinteitä rakennuksia tai rakennelmia.

Kaapelitehtaan julkisivut ovat viimeistellyt ja valmiit kaikilla sivuilla. Rakennuksen eteläpuolella oleva, maanalaisten tilojen uudehko sisäänkäynti voidaan kokea pitkää yhtenäistä julkisivua häiritsevänä. Toisaalta rakennuksen historialle on ollut tyyppilistä, että sen eteläiselle merenpuolelle on kuulunut matalampia, tilapäisluontoisia lisärakennuksia tai rakennelmia.

Rakennuksen itäpäädyt ovat omalla tavallaan viimeistellyt, mutta niiden asema poikkeaa rakennuksen muista sivuista: Tehtaan alkuperäisen kokonaissuunnitelman mukaan eteläisempään siipeen ajateltiin liittää isompaa sisäpihaa itä- ja pohjoispuolelta kehystävä rakennussiipi. Se olisi myös sulkenut näkymän idästä kohti Pannuhallin päätyä. Kaapelitehtaan rakennussommitelmaa ajatellen tällä suunnalla on siten väljemmät muutosmahdollisuudet.

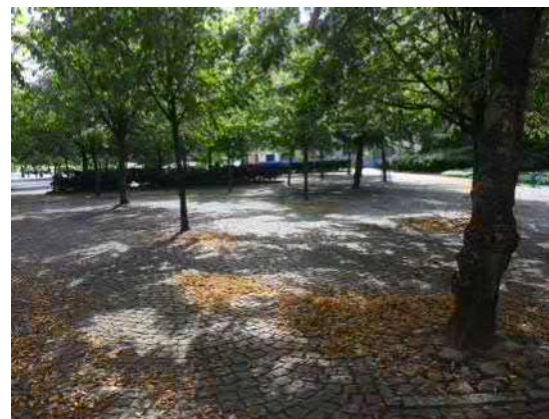
Kaapelitehtaan itäpuolella olevat Kaapelipuisto ja Kaapeliauکیo ovat luonnollisestikin viheralueena ja avoimena kaupunkitilana tarpeellisia. Niiden nykyinen hahmo ei kuitenkaan ole sillä tavalla vakiintunut, etteikö niiden kohdalla voida tehdä radikaalimpiakin uudistustoimenpiteitä. Tärkeää on huolehtia riittävän avoimista ja ilmeikkäistä näkymistä kohti Kaapelitehdasta ja sujuvasta saavutettavuudesta rakennukseen.

¹¹ Rky.fi, RKY-kohde: Salmisaaren teollisuusalue

¹² Kuusisto, et al. 2012. s.93

Valokuvia Kaapelipuistosta eri ajoilta.

Kaapelitehtaan ulkomeren puoleinen yli 170 metriä pitkä julkisivu on ollut merkittävä maamerkki Helsingin merellisissä näkymissä, vaikkakin sen edustalla on ollut matalampia kevytrakenteisia rakennuksia. Uusi HTC-keskus on lopullisella tavalla luonut uuden meririntaman Kaapelitehtaan eteen.

Kaapelitehtaan pohjoispuolella olevat entinen Tallbergin tehdas ja varastorakennus sekä ns. Itämeritalo ovat vakiinnuttaneet paikkansa kaupunkirakenteessa. Rakennuksia ei ole asemakaavassa suojeltu, vaikka se olisi hyvin perusteltua. Molemmat rakennukset edustavat alueelle niin tärkeää teollisuusperinnettä. Ne ovat myös arkkitehtonisesti korkeatasoisia: Tallbergin talo puhdaspiirteisen teollisuusfunktionalismin edustajana ja Itämeritalo ympäristöönsä ja varsinkin Salmisaaren läntiseen rakennusrintamaan oivallisesti sovitettuna rakennuksena. Näiden rakennusten ja Kaapelitehtaan välinen katutila tarjoaisi vielä kehittämismahdollisuuksia.

Kaapelitehtaan ja sen lähiympäristön tarkastelun tekee ajankohtaiseksi valmisteilla oleva asemakaava: *Tanssin talo. Asemakaava 2017-000285. Kaapelitehtaan kulttuurikeskuksen yhteyteen suunnitellaan lisärakennusta. Tanssin taloksi nimetyssä hankkeessa lisärakennukseen suunnitellaan esiintymis- ja harjoitustiloja tanssitaiteelle. Lisärakennus sijoitetaan Kaapelipuistoon, jolloin korvaava uusi puistoalue kaavoitetaan Kaapelitehtaan viereisen yleisen pysäköintialueen paikalle. Hankkeesta vastaa arkkitehti Jari Huhtaniemi.*¹³

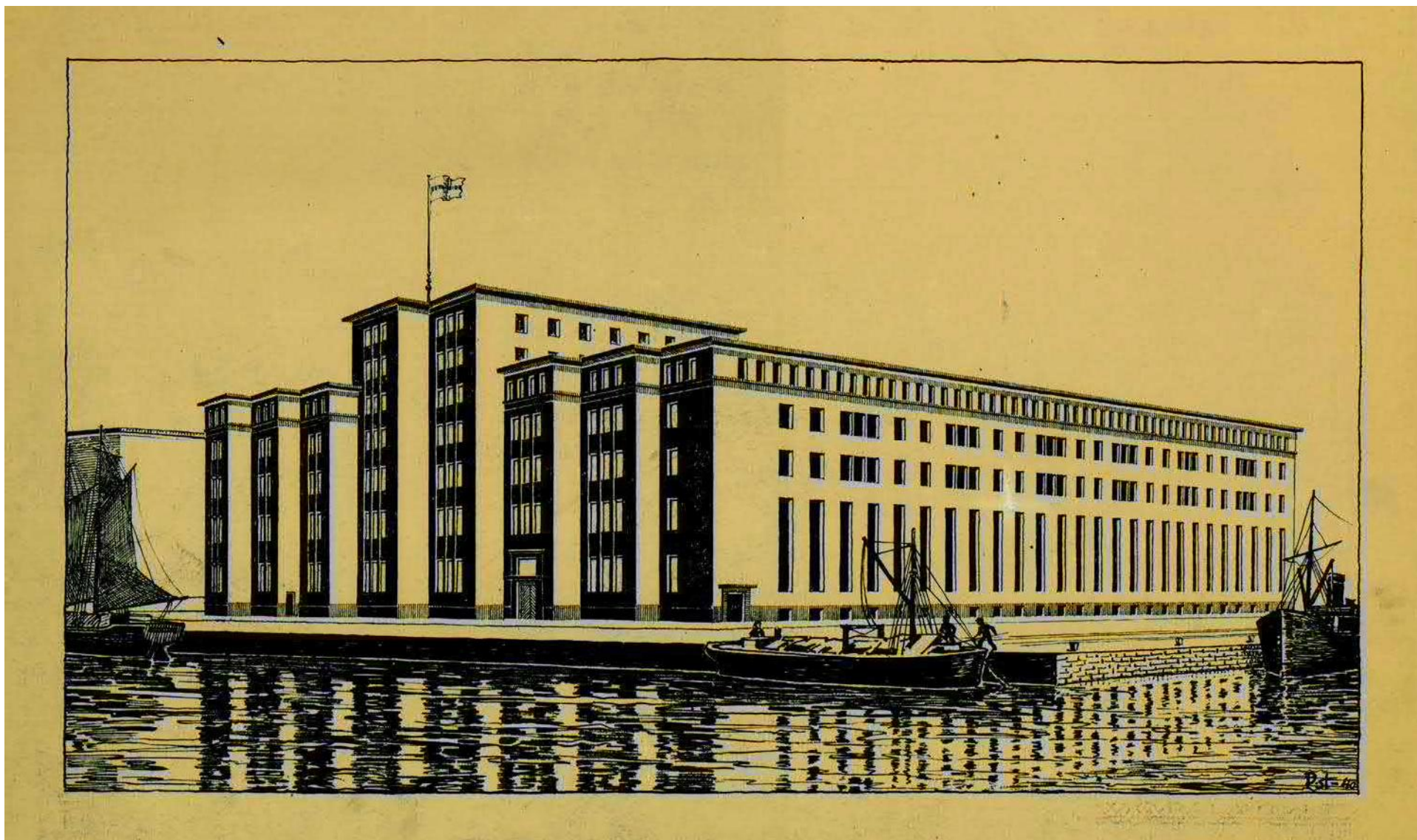

Itämerentalon, Kaapelitehtaan ja HTC-toimistotalojen rantajulkisivut vuonna 2008. /Talli

Kaapelitehdas 12.10.1943 /Nokia

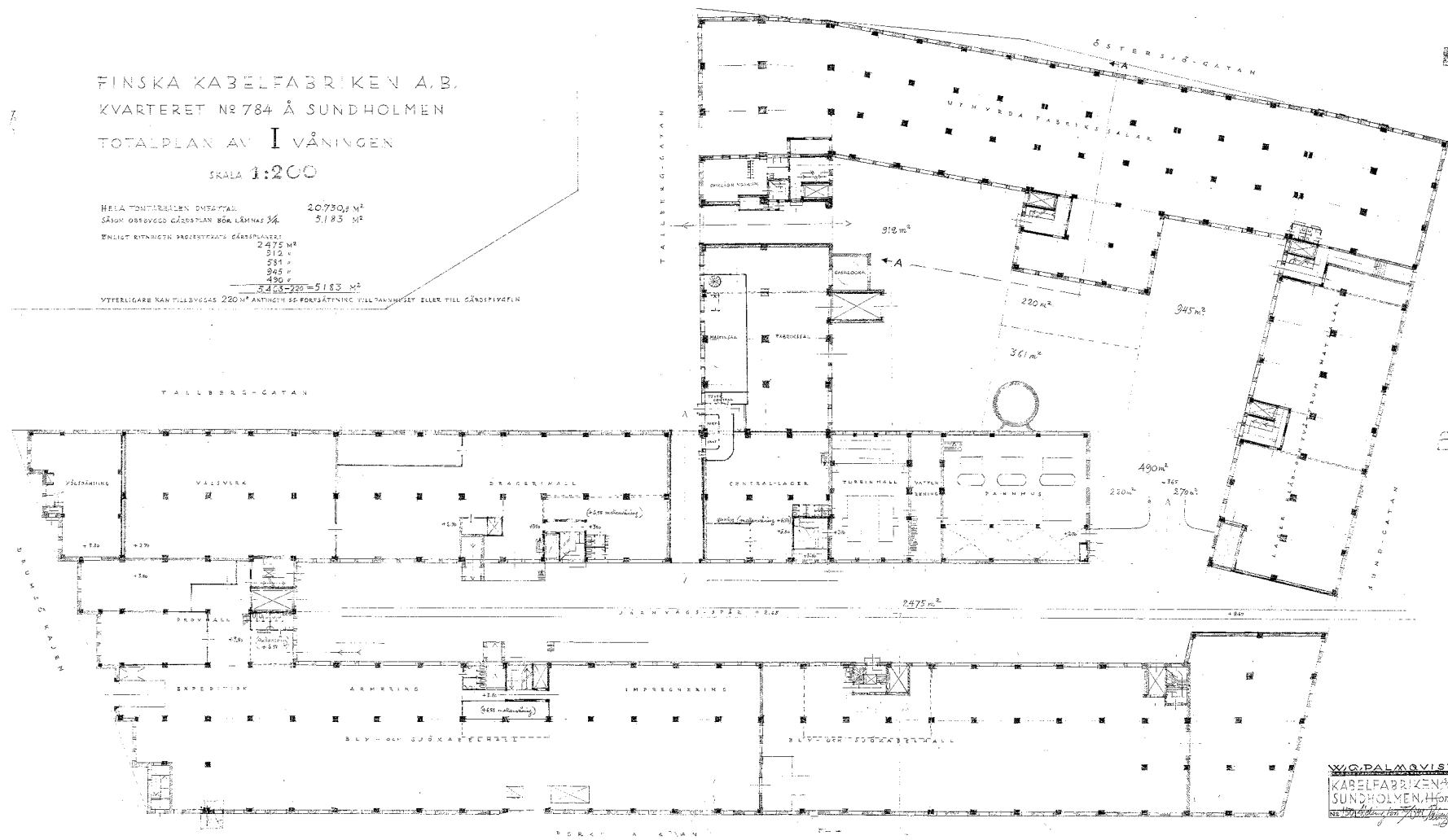
¹³ Kartta.hel.fi

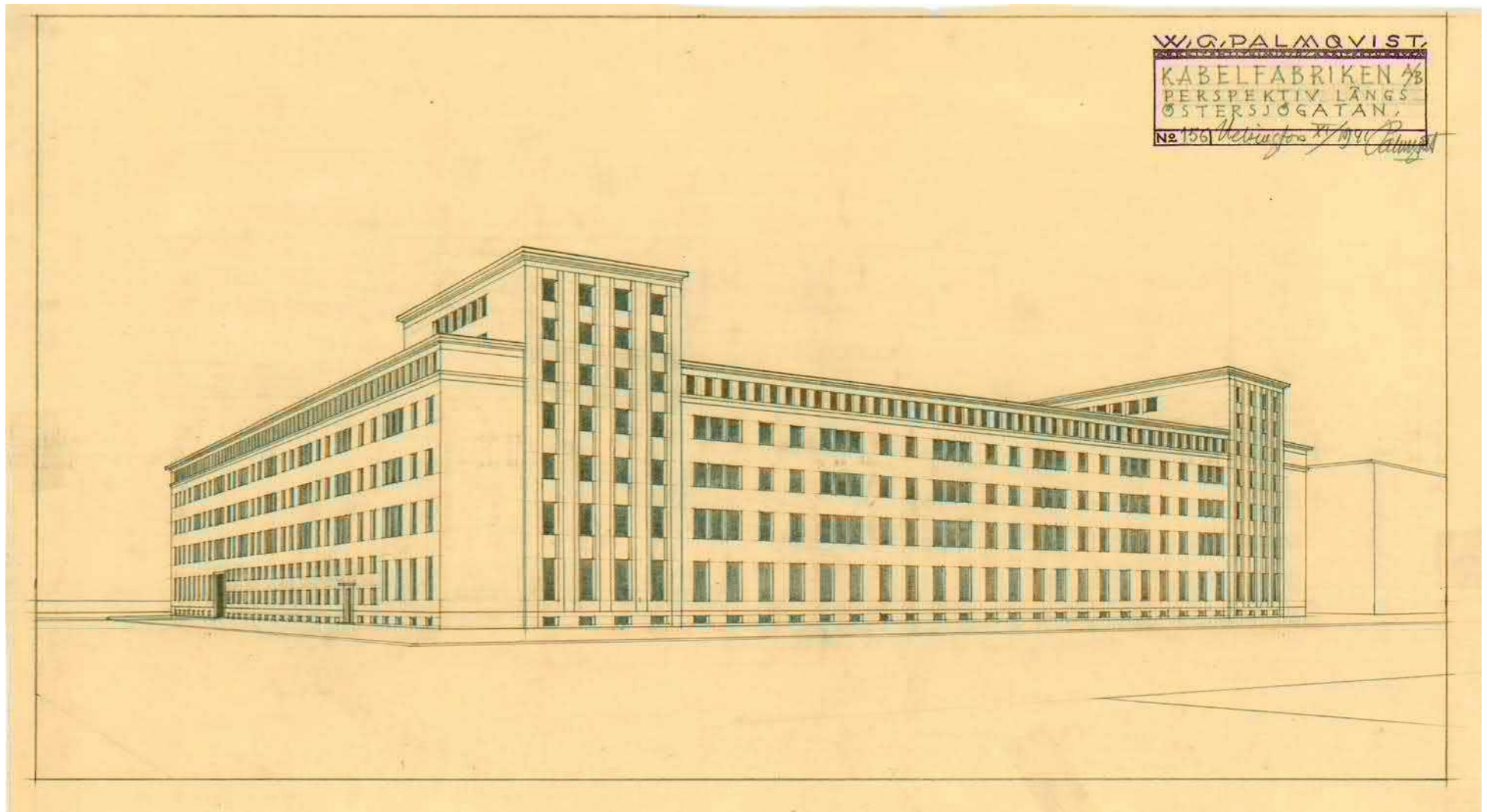
Juliste Kaapelitehtaasta vuodelta 1940. /MFA

KAAPELITEHTAAN SUUNNITTELU

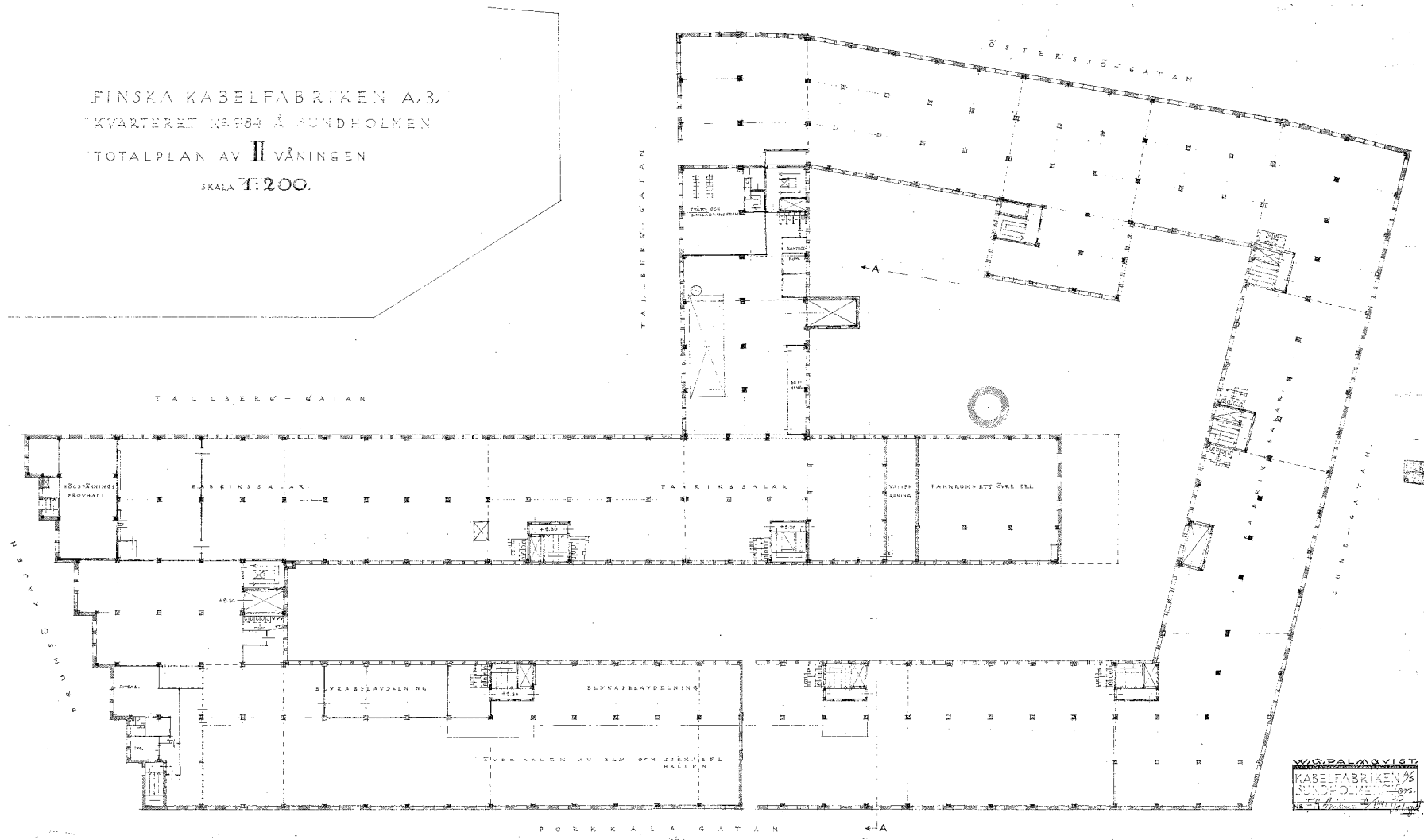
TOTALPLAN 1941

XI/1941 päivätty Kaapelitehtaan suunnitelma. Suunnitelmasta jäivät toteuttamatta Sund-gatanin ja Östersjö-gatanin suuntaiset osat. Pienennös, ei mittakaavassa. /MFA

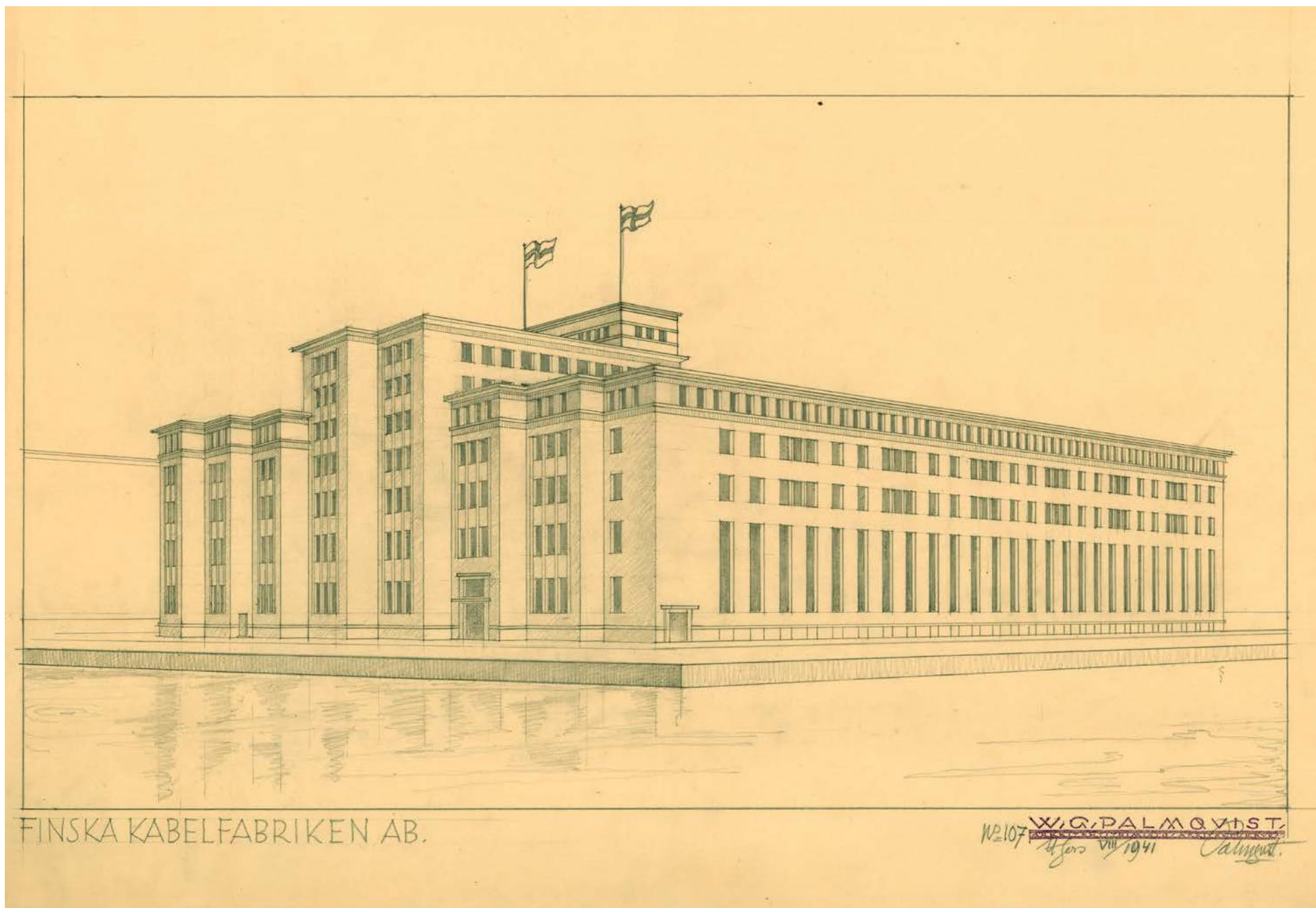

XI/1941 päivätty havainnekuva Kaapelitehtaan suunnitelmasta, joka ei toteutunut koko laajuudessaan. Kuvassa näkyvät rakennuksen pohjois- ja itäosat kuuluivat toteutumattomaan osaan. /MFA

XI/1941 päivätty Kaapelitehtaan suunnitelma. Pienennös, ei mittakaavassa. /MFA

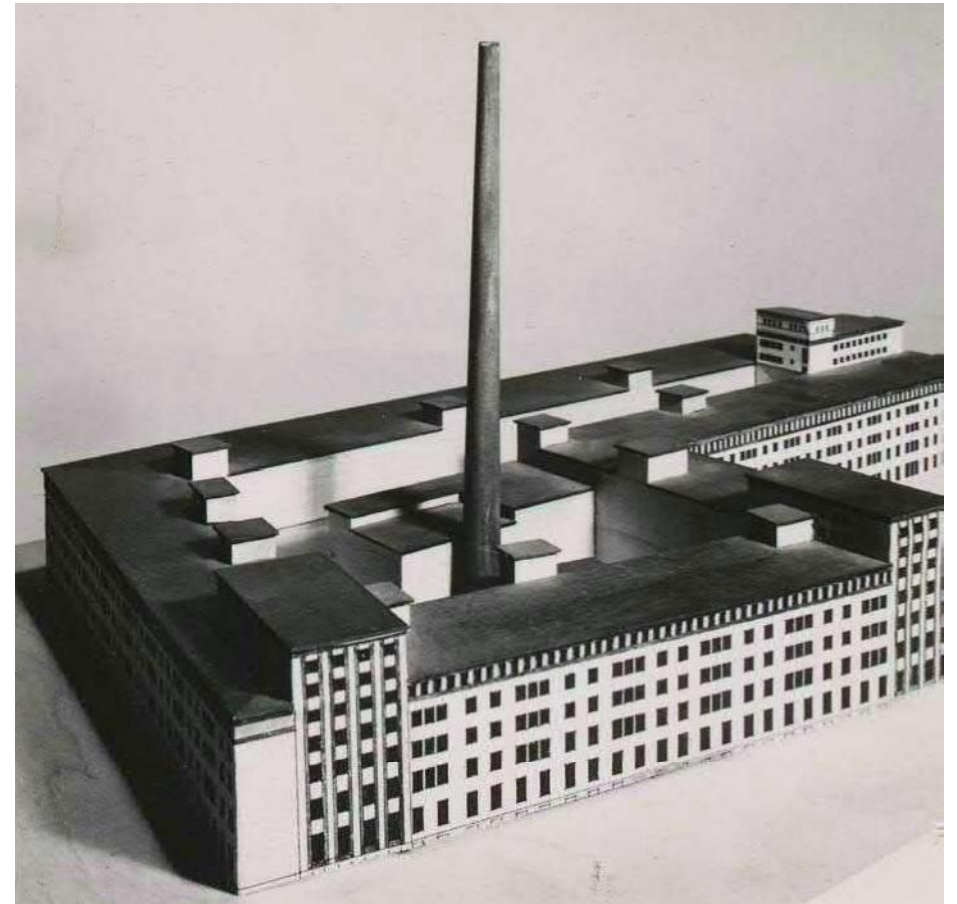

VIII päivätty Havainnekuva Kaapelitehtaasta. Myöhemmissä suunnitelmissa eteläjulkisiju esiinty jatkettuna /MFA

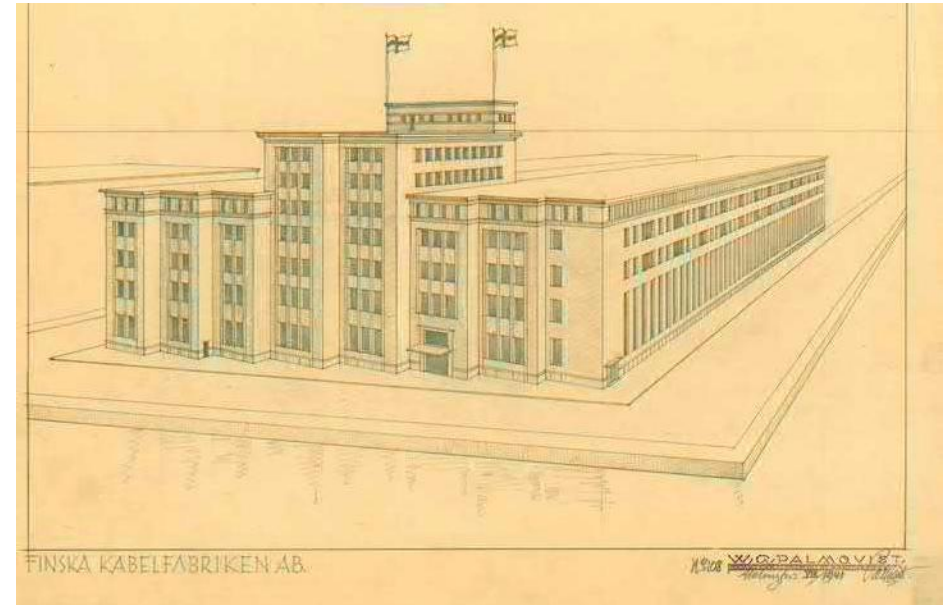
Arkkitehti W. G. Palmqvistin vuonna 1941 laatima Kaapelitehtaan kokonaissuunnitelma osoittaa, että rakennus suunniteltiin alunperin laajemmaksi, kuin se lopulta toteutui. Suunnitelmasta jäivät toteuttamatta Pohjoisin ja itäisin osa.

Valokuva kaapelitehtaan kokonaissuunnitelman pienoismallista. /Nokia

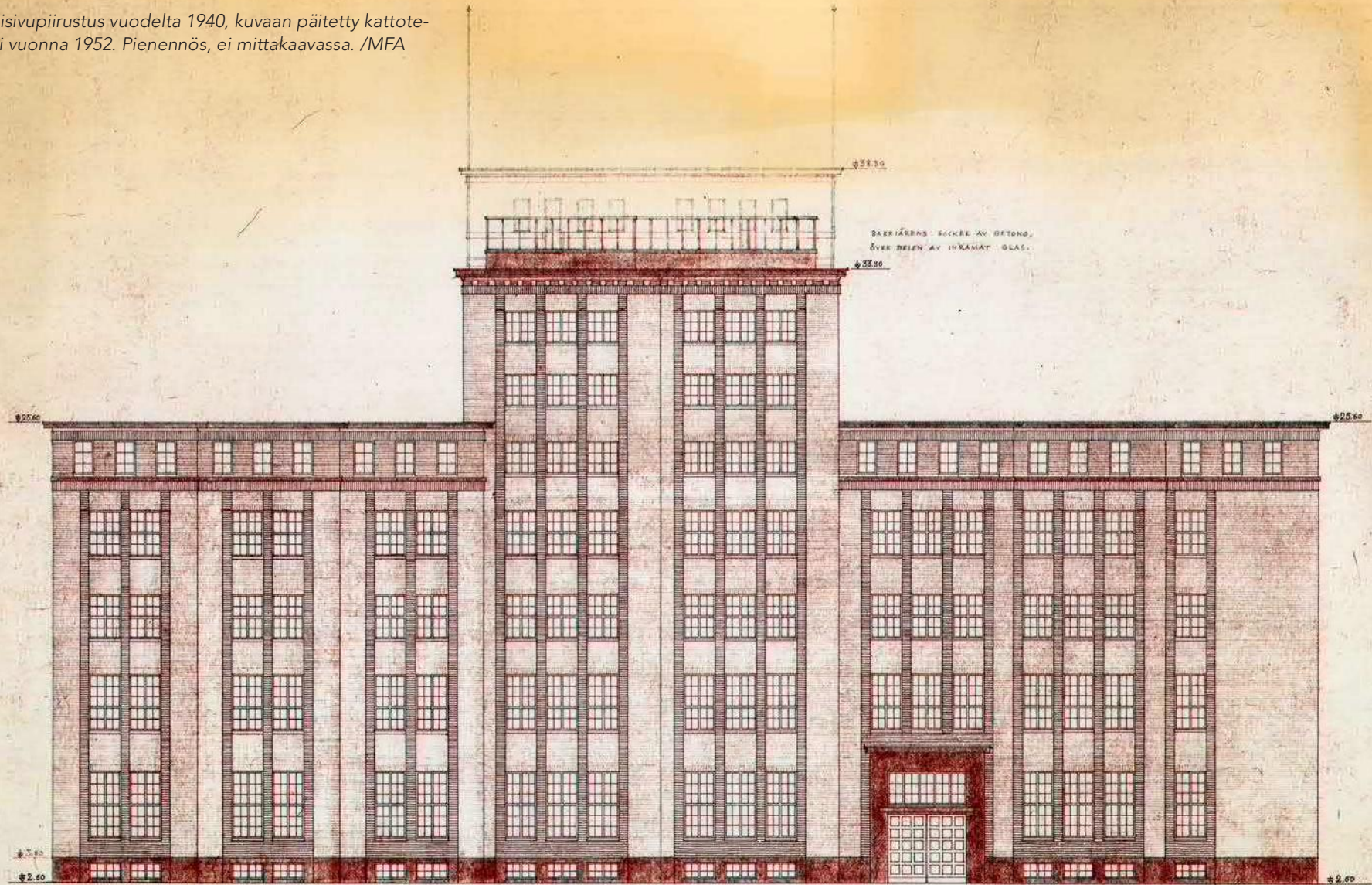

VIII/1941 päivätty havainnekuva nro 109 Kaapelitehtaasta /MFA

VIII/1941 päivätty havainnekuva nro 108 Kaapelitehtaasta, vrt. Havainnekuva nro 107, jossa merikaapelihalli on esitetty puolet lyhyempänä. /MFA

Julkisivupiirustus vuodelta 1940, kuvaan päätetty kattoterasi vuonna 1952. Pienennös, ei mittakaavassa. /MFA

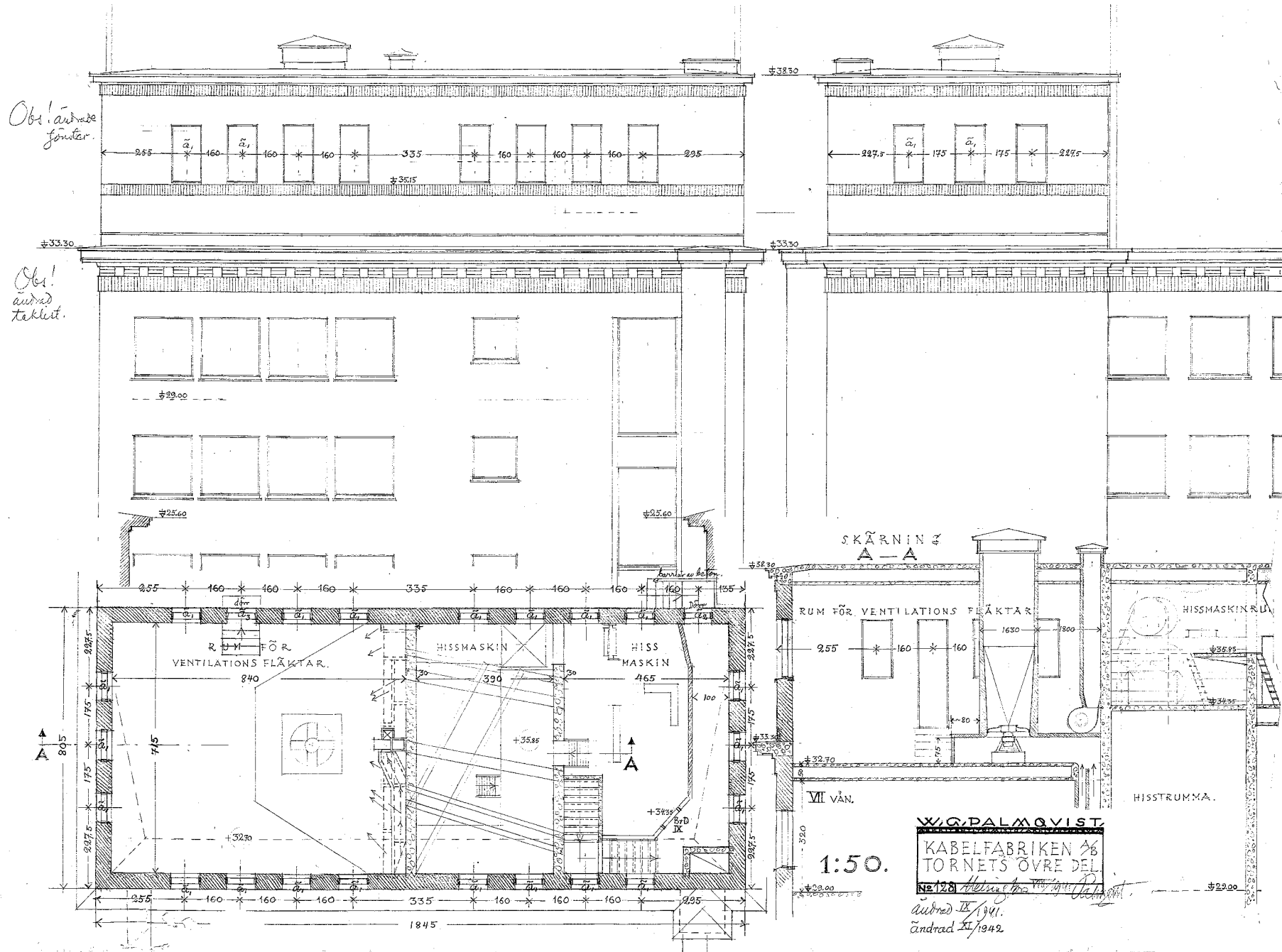

FASAD MOT DRUMSÖ-KAJEN
JULKISIVU LAUTTASAAREN RANNALLE 1:100.

Fasadmaterial fogstrukten tegelista med lister i järnbrända tegel
Sockel och taklist av svart ferrastomassa.

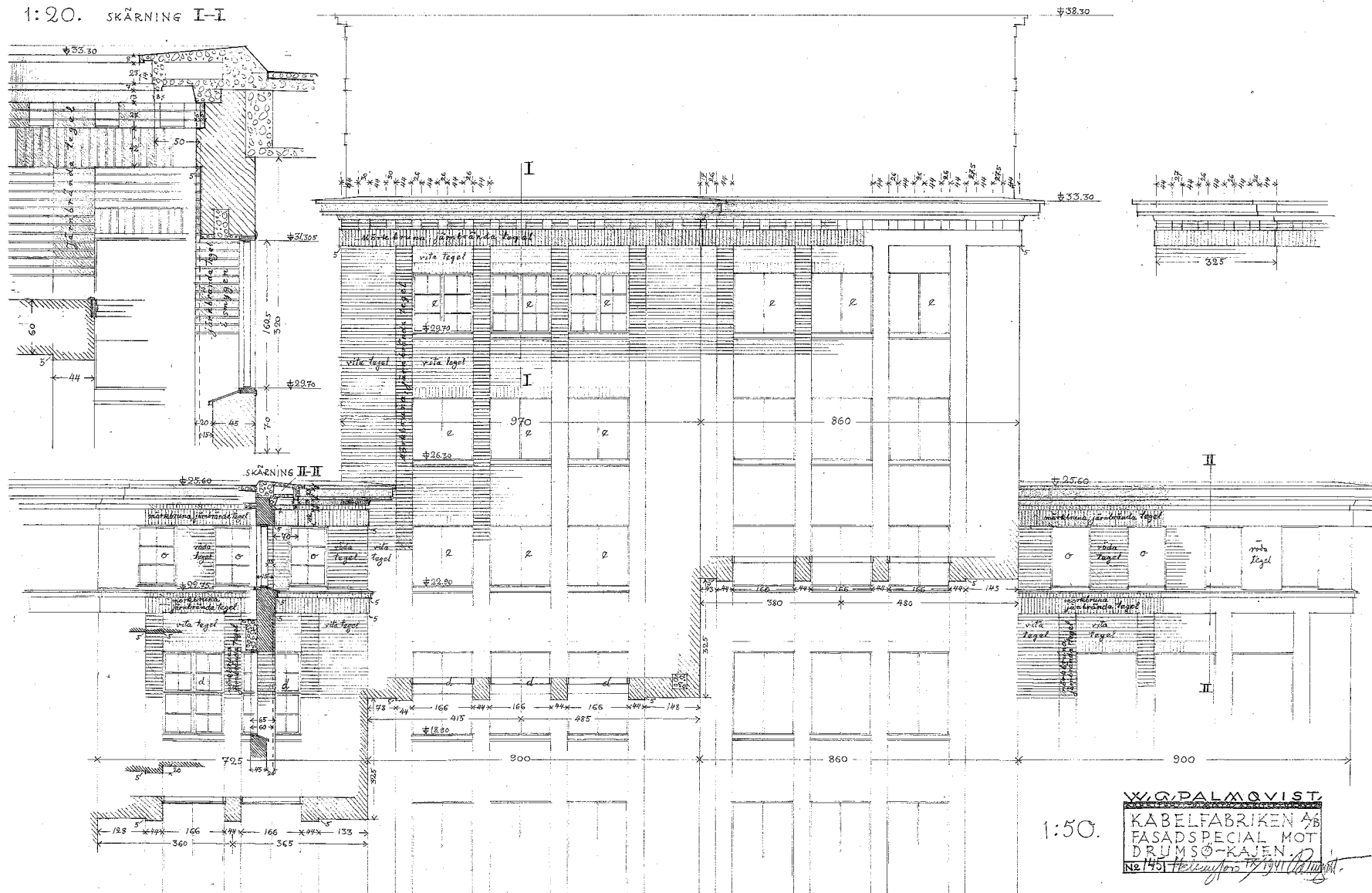
Kompletterad II/1952
Palm

W. O. PALMOVIST
KABELFABRIKEN
SUNDHOLMEN, H. fors
No. 141 Helsingfors VIII 1940 Palmqvist.

Kaapelitehtaan tornin yläosan suunnitelma vuodelta 1941. Pienennös, ei mittakaavassa. /MFA

TORNDELENS TAKLIST
1:20. SKÄRNING I-I

Kaapelitehtaan torniosan kattolistasuunnitelma n. vuodelta 1941. Pienennös, ei mittakaavassa. /MFA

Näkymä kohti Lauttasaarta ja Lauttasaaren siltaa Kaapelitehtaan rakennustöiden aloittamisen akoihin 23.11.40 /Nokia

KAAPELITEHTAAN RAKENTAMINEN

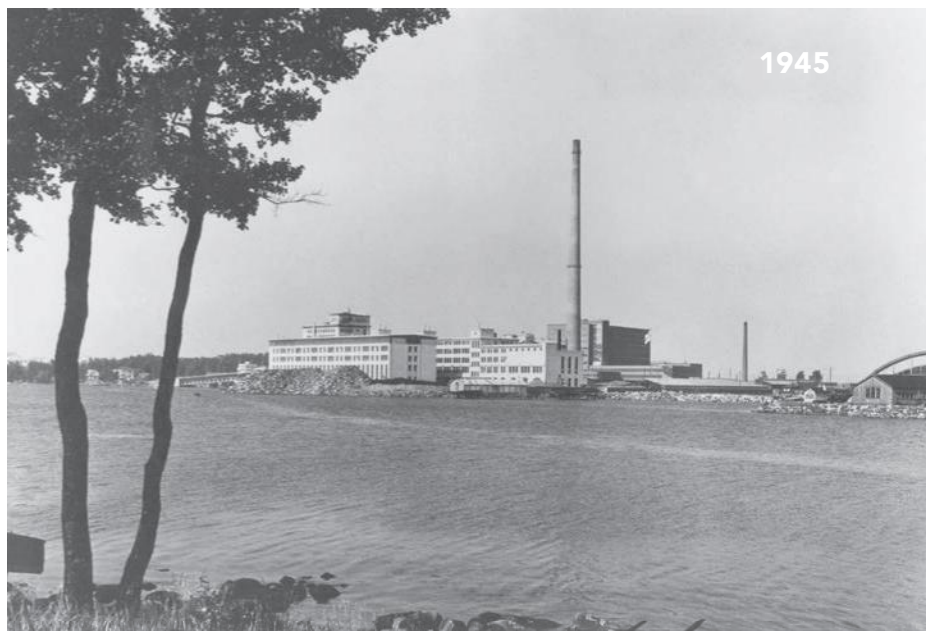
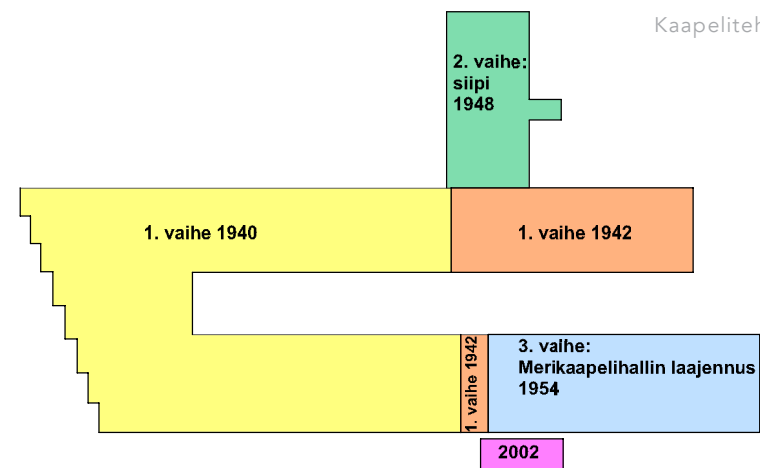
KAAPELITEHTAAN RAKENNUSVAIHEET

Kaapelitehdas rakenteilla. /Nokia

Merikaaplihallin ensimmäinen vaihe ja pannuhalli ovat valmiina, piipun rakentaminen on vielä kesken. /Nokia

1945
Meri ympäröi kaapelitehdasta kolmesta suunnasta. Merikaapelihallia ei ole vielä jatkettu lopulliseen pituuteensa, mutta piippu on valmistunut. Kuvaaja: Foto Roos /HKM

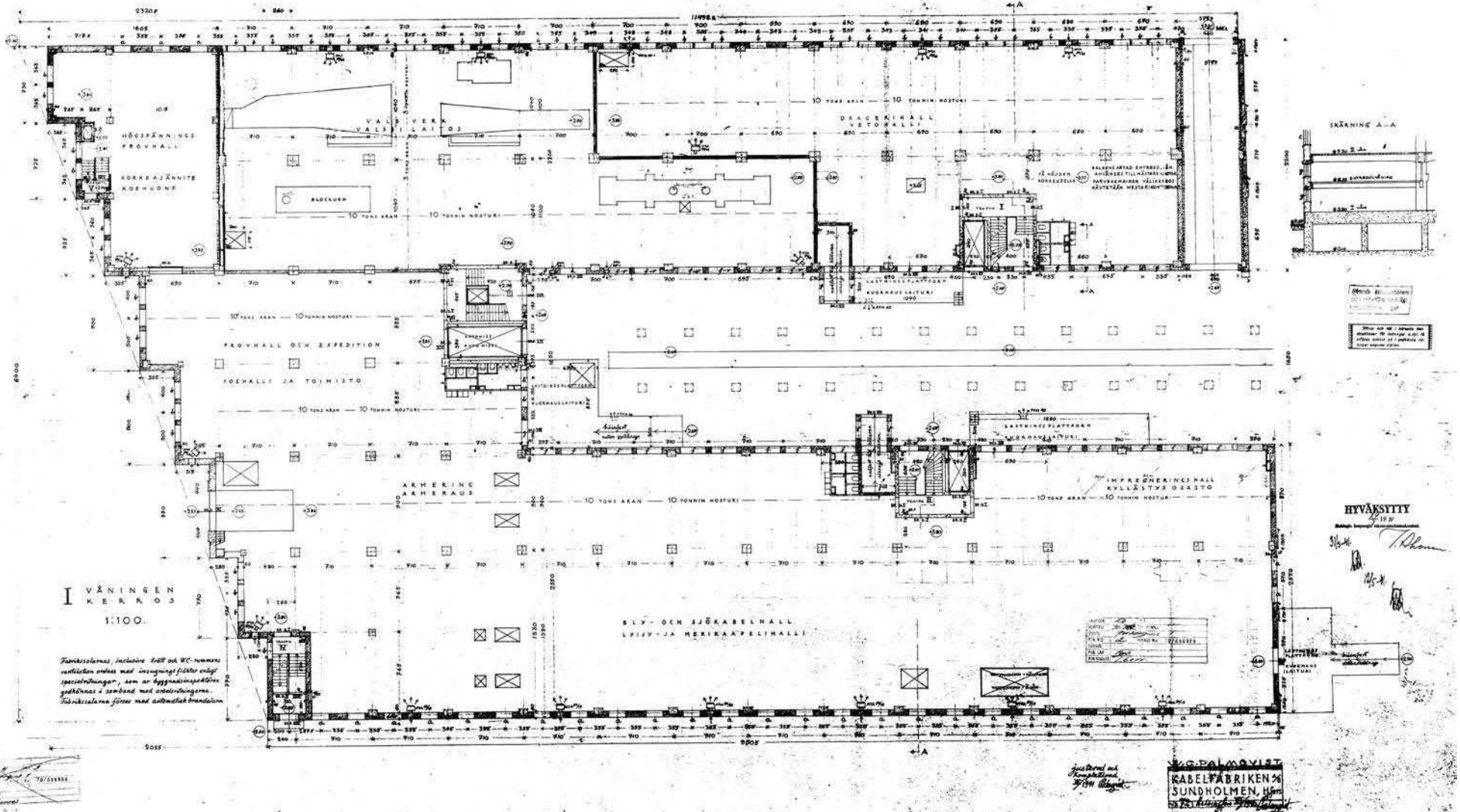

1954 jälkeen
Kaapelitehtaan kaikki rakennusvaiheet ovat valmistuneet. Rannassa on alumiinihalli. /Nokia

VAIHE 1 1939-1943

1. kerros 1941

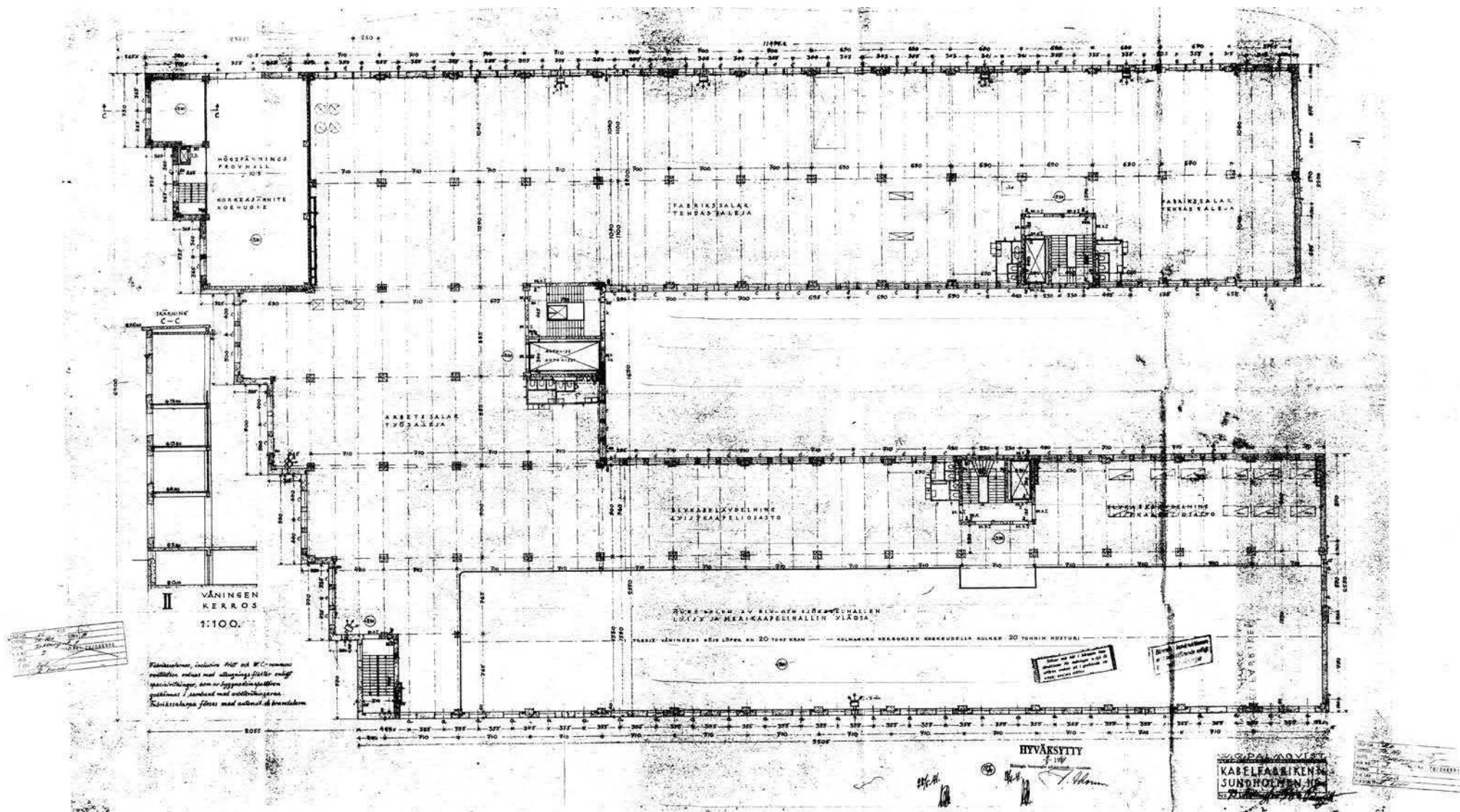

1. Kerroksen pohja (työpiirustus) Kaapelitehtaan ensimmäisestä rakennusvaiheesta vuodelta 1941. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

Kaapelitehtaan ensimmäinen rakennusvaihe 23.5.41 /Nokia

2. kerros 1941

2. Kerroksen pohja (työpiirustus) Kaapelitehtaan ensimmäisestä rakennusvaiheesta vuodelta 1941. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

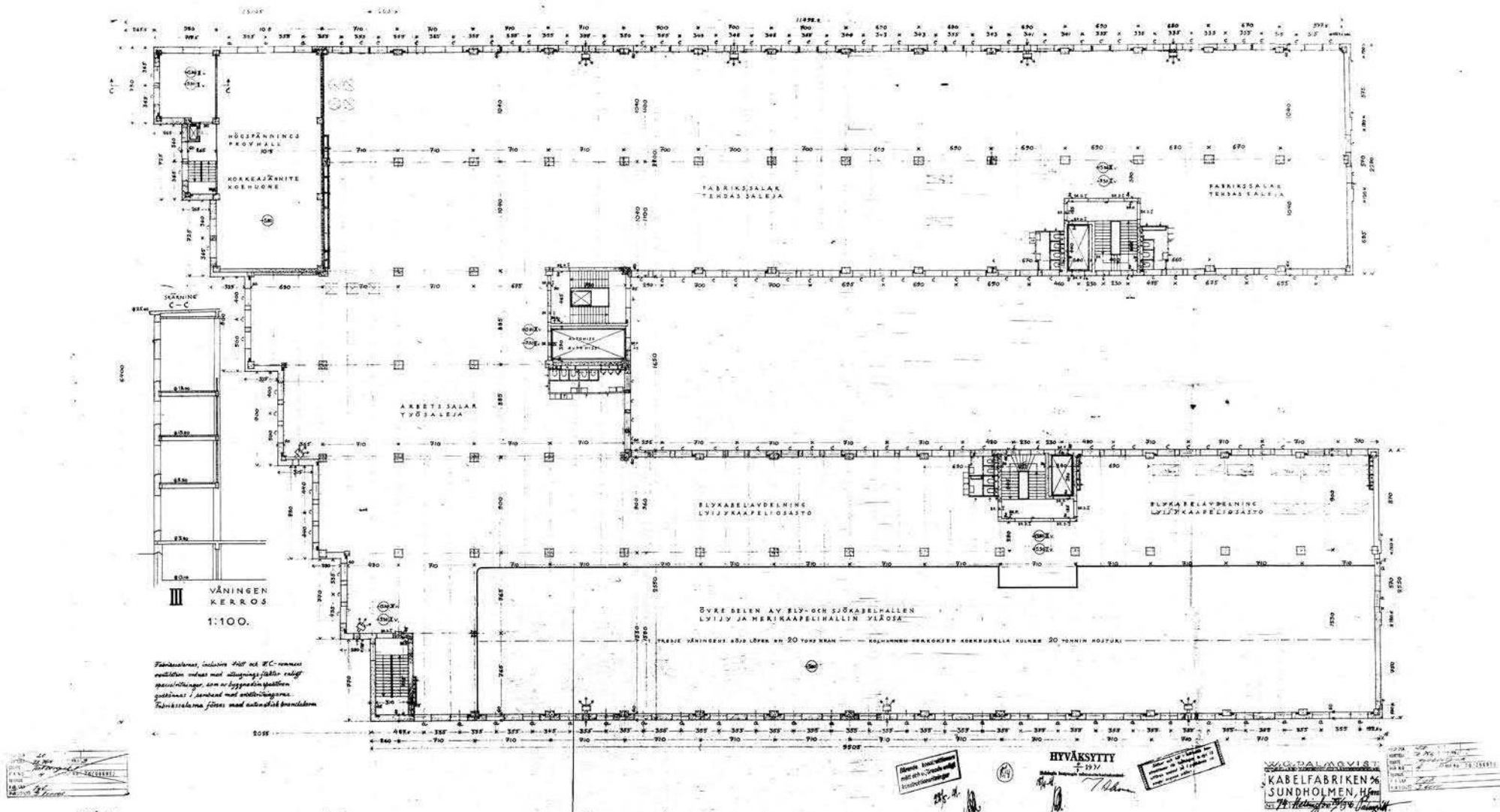
Ensimmäisen U:n mallisen osan rakentaminen aloitettiin 1940-luvun alussa. Kaapelitehdasta rakennettiin osissa, mutta haettuja rakennuslupia on useampia, kuin todellisia rakennusvaiheita. Tämä on nähtävissä rakennusaikaisista valokuvista, joissa on samaan aikaan käynnissä nk. ensimmäisen U:n mutoisen osan rakennustyöt ja panuhallin rakentaminen, vaikka näille on haettu erikseen rakennusluvat.

Yllä: Kaapelitehtaan kellarin ja alapohjan rakennustöitä 19.6.41. Taustalla työhevonen.
Alla: Työmaan sisätilaa 3.10.41 ehkä valssaamon kohdalta. /Nokia

3. kerros 1941

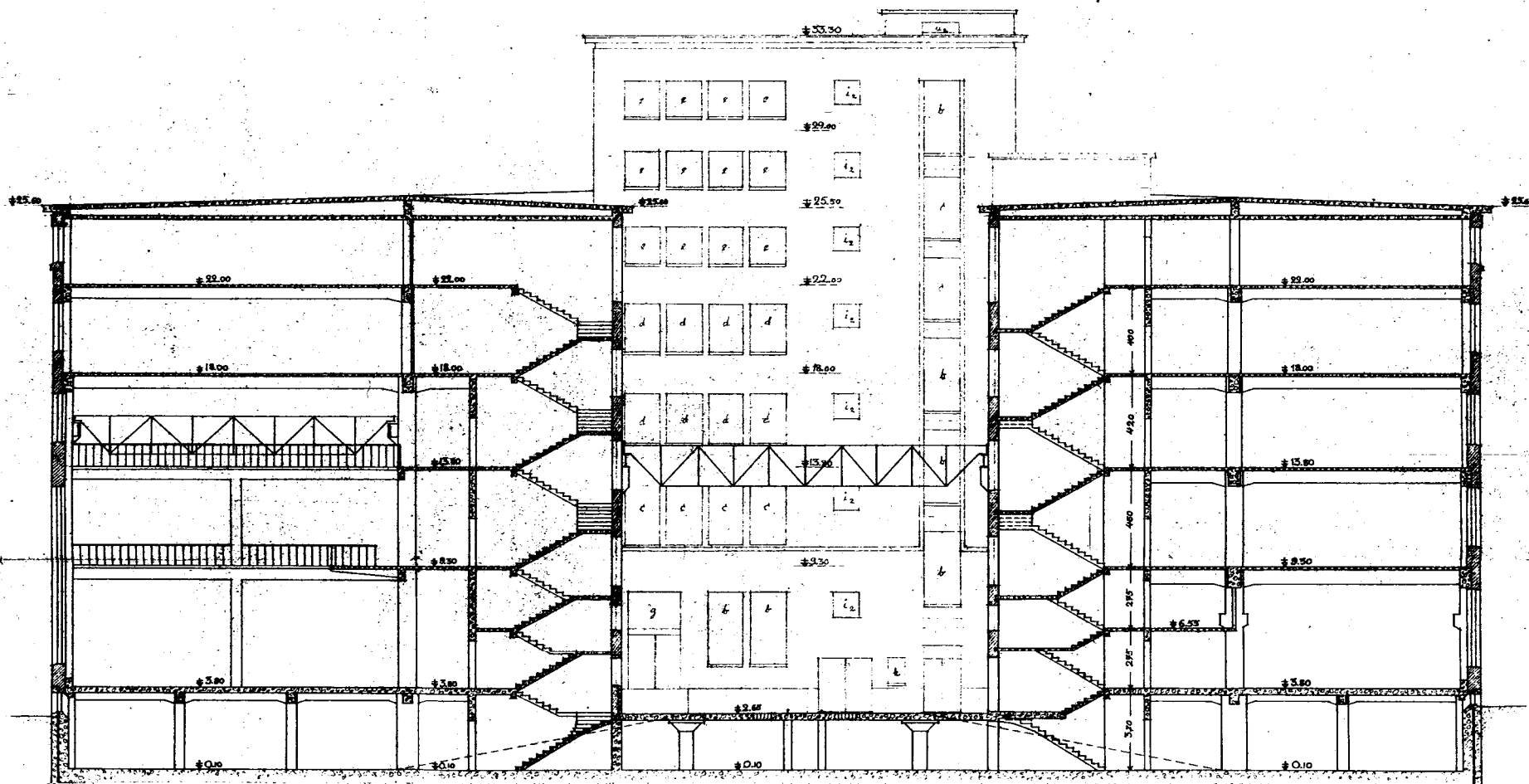

3. Kerroksen pohja (työpiirustus) Kaapelitehtaan ensimmäisestä rakennusvaiheesta vuodelta 1941. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

Kaapelitehtaan päätyulkisivua rakennetaan 2.7.1942. Rannassa näkyy aluksia, jotka kuljettivat työmaalle tarvikkeita ja materiaaleja. /Nokia

SKÄRNING
LEIKKAUS A-A 1:100.

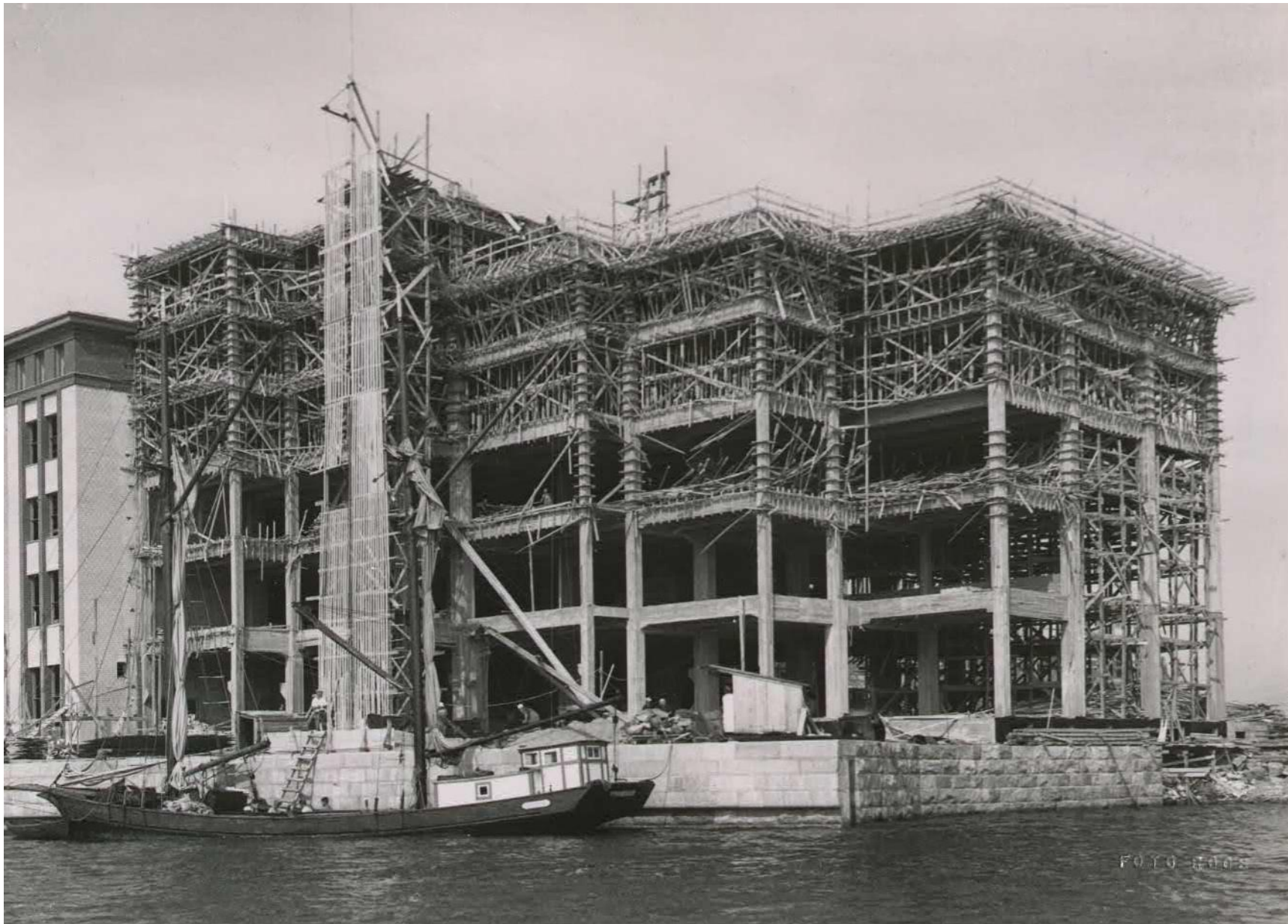
KAAP. OSA	24	RYLÄ	
KORTTELI	784	TONTTI/RN. n.	6
OSOITE	DY NOLLA RD		
PIIR. N:o	10	KUNNAN N:o	77/014710
TURNUUS	K-127-40		
PIIR. LAJI	Poh		
PIIR. SISÄLTÖ	Leikkaus		

Vuokr. 4.3. 1941 §3

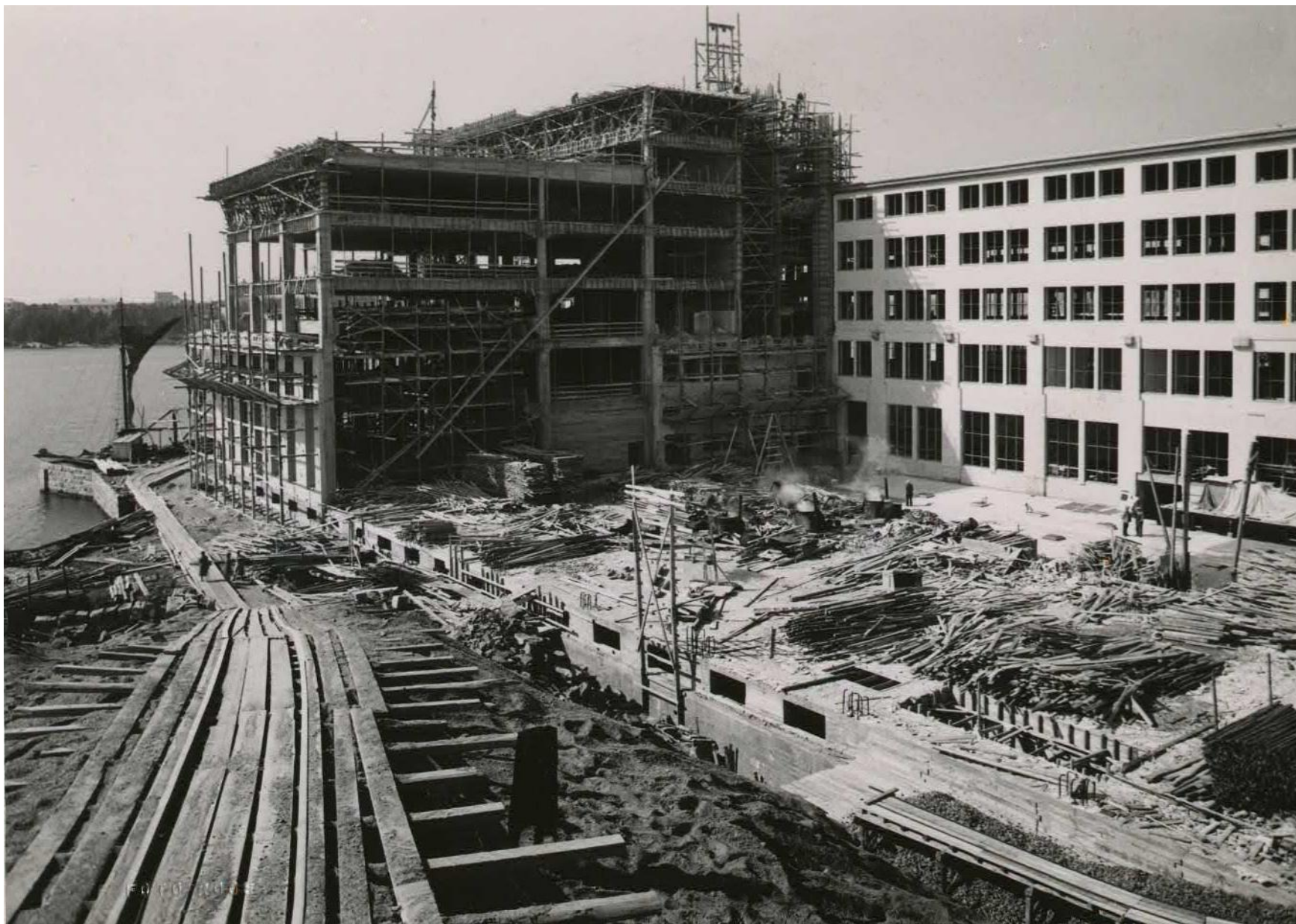
W. G. PALMQVIST
KABELFABRIKEN
SUNDHOLMEN, H.Fors

HYVÄKSYTTÄ
GÖDKÄND
MÄNTÄN KÄSITTELY- JA
KÄSITTELY- JA
KÄSITTELY- JA
1941

W. G. Palmqvistin laatima kaapelitehtaan leikkaus vuodelta 1941. Pienennös ei mitta-
kaavassa. /RVV

Kaapelitehtaan päätyulkisivua rakennetaan 7.7.1942. Rannassa näkyy aluksia, jotka kuljettivat työmaalle tarvikkeita ja materiaaleja. /Nokia

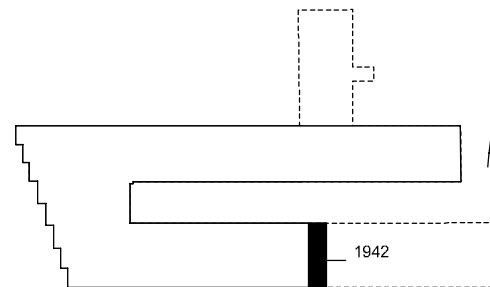

Kaapelitehtaan päätyulkisivua rakennetaan 21.8.1942. Merikaapelihallin rakentaminen ei ole vielä alkanut kellaria lukuunottamatta. /Nokia

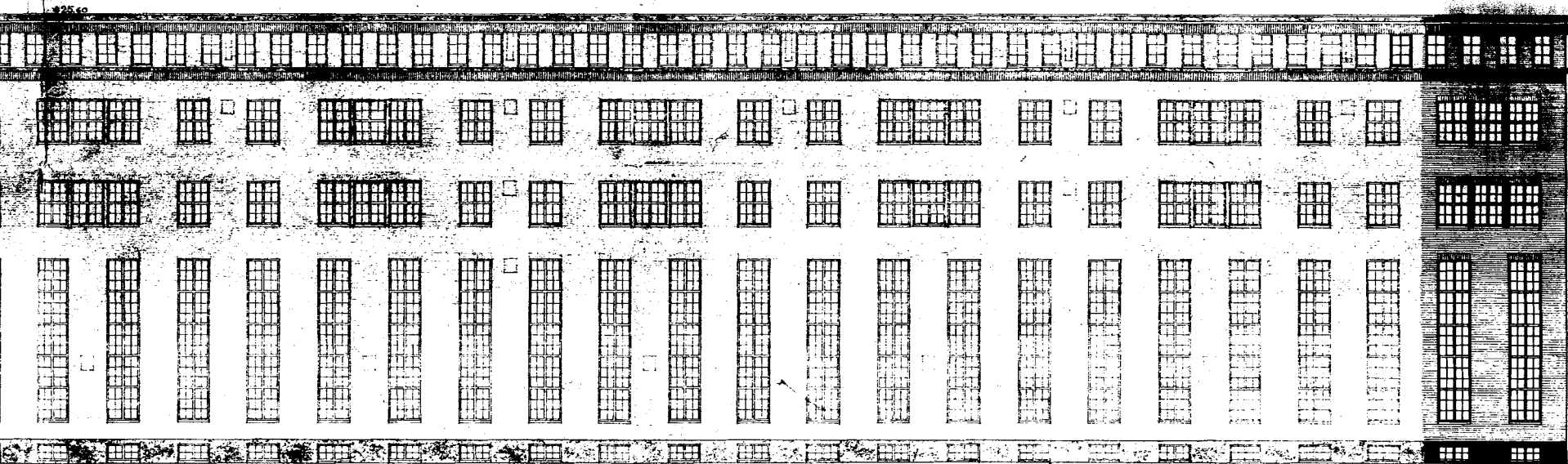

Merikaapelihallin sisätillaa vuonna 1943./Nokia

MERIKAAPELIHALLIN PIENI LAAJENNUS
1942

*Helsingfors stads kommission för gränshög och fästning
något här med denna förändring vilken vill bestämma vilken plan
sida den gällande.
Helsingfors den 16 september 1942.
St. kommissionens ordförande
M. Wallberg*

A N
L E
1 : 100.

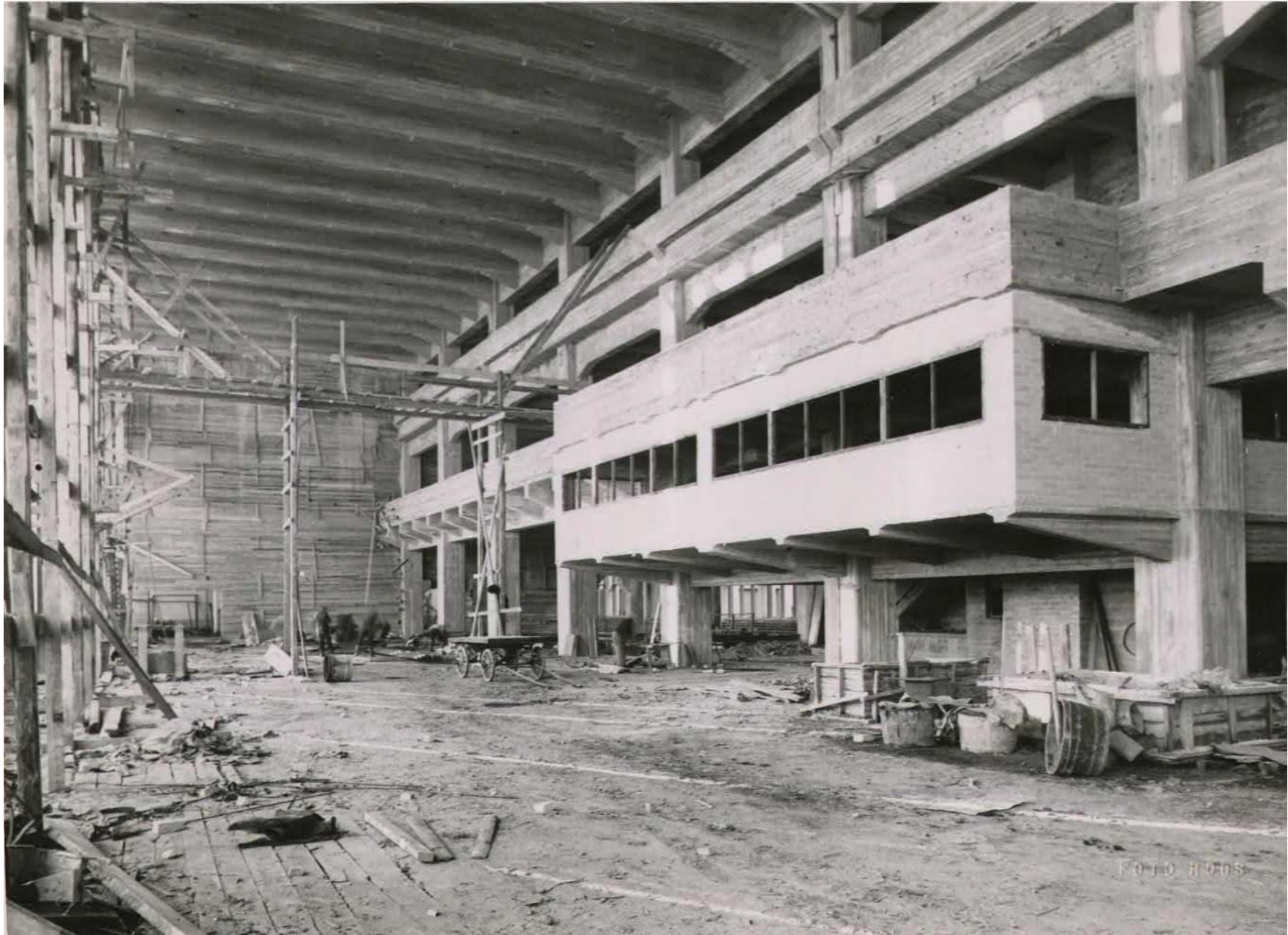
Fasadmaterial fogstruken tegelyta med lister i järnbrända tegel. Sockel och taklist av svart terrastmassa.

KÄMP OSA	20	RYLA	
KORITTELI	784	TOMIT/OSHO	2
OSHOITE	07 Nelia Ar.		
PHR. N-O	3	ADVAUS No	77/014718
TUNNUS	20-87-42		
PHR. LAJI	200		
PHR.SSÄLTO	Helsingfors Postiljoonikadulle lok. 3.11.1942 t.s.		

W. G. DALMQUIST
KABELFABRIKEN
SUNDHOLMEN, Helsingfors
No 123 Helsingfors 1942

NELSONEN KALPINEIN SATAMALAITAJONNAN
suojusmaa 17.11.1942 - 22
H. Malmberg
A. Thy

Ote julkisivupiirustuksesta, jossa tummennettu laajennuksen kohta. On todennäköistä, että tämä osa Merikaapelihallia ei ole erillinen rakennusvaihe, vaan se on liittynyt suoraan osaksi ensimmäistä vaihetta. /RVV

05.11.1943. Merikaapelihallin sisätilaa./Nokia

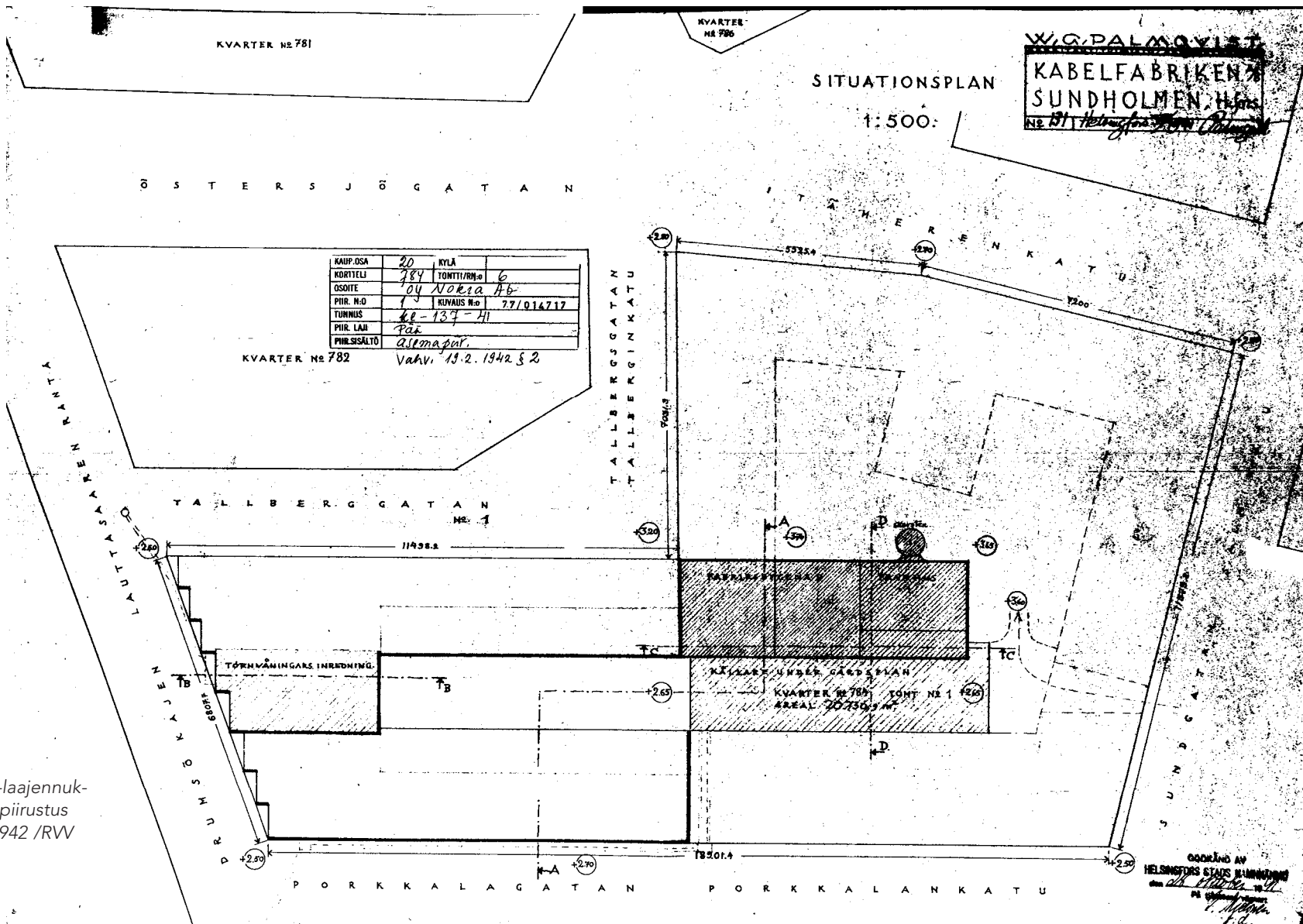
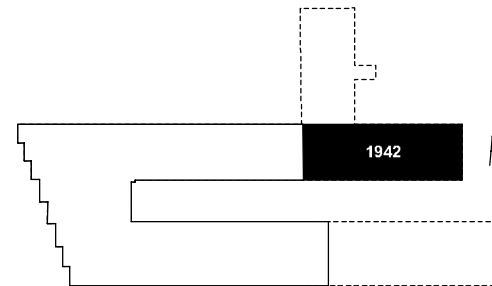
Kaapelitehtaan sisätiloja rakenteilla 7.7.1942 (vas.) ja 21.8.1942 (oik.) /Nokia

10.9.1942 /Nokia

PANNUHALLI 1942

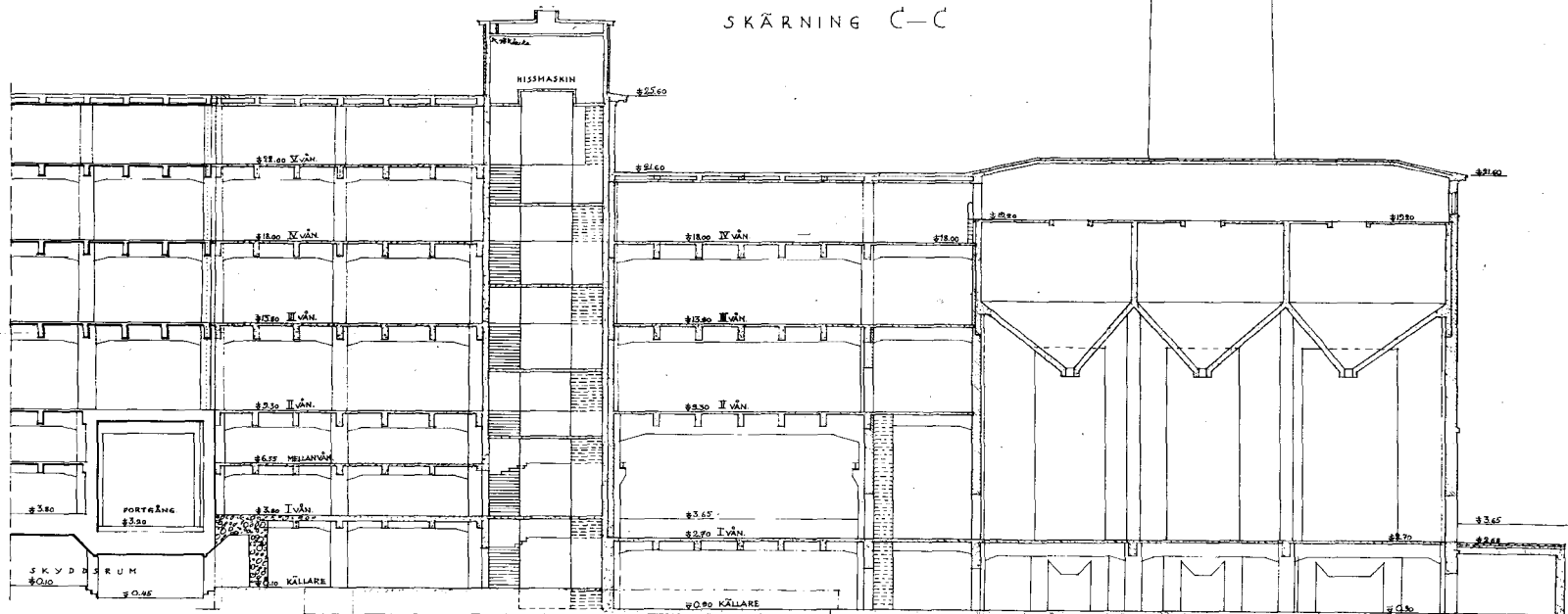
Pannuhalli-laajennuksen asemapiirustus vuodelta 1942 /RVV

21.8.1942 Pannuhallin rakentaminen on aloitettu. /Nokia

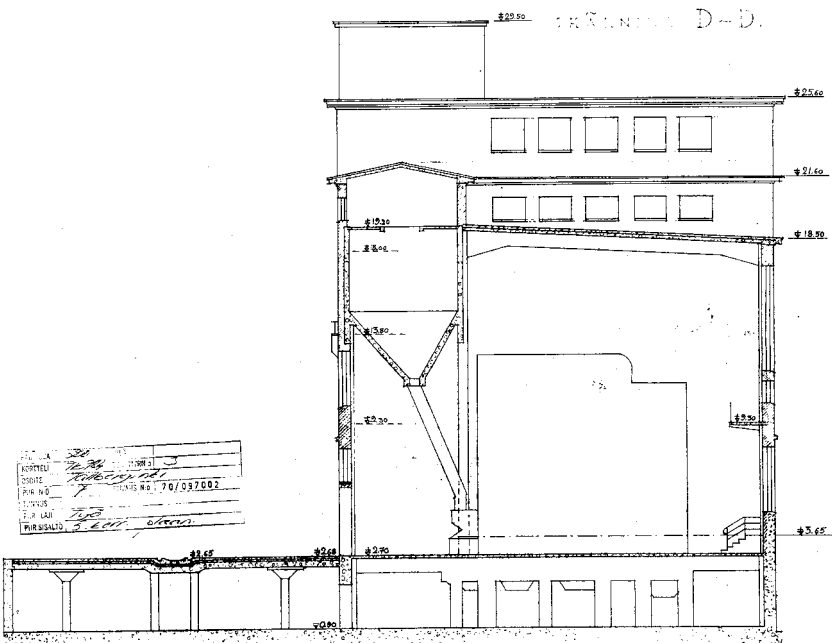
10.9.1942 päivätyn pannuhallin rakennusaikaisen kuvan taka-alla näkyy, että Kaapelitehtaan nk. ensimmäinen rakennusvaihe on edelleen kesken. /Nokia

KAP. OSA	20	KPLA	
SOITTELI	807	TÄHTYKKA	2
SOITTI	07	HABO	BB
PIE. NO	IV	NOVAID. NO	297812773
TURMAS	A-117-8-4		
TUR. LAI.	252		
TUR. SÄÄLÖ	2/2		

Si. Hiltunen 1:100
P. Palmqvist

W. O. PALMQVIST
KABELFABRIKEN & ÅNG-KRAFTCENTRALEN
NE 1371 Helsinki 1941 *Palmqvist*

PROJEKTI	20
SOITTELI	807
SOITTI	07
PIE. NO	IV
TURMAS	A-117-8-4
TUR. LAI.	252
TUR. SÄÄLÖ	2/2

GODKÄND
1942
T. Ahonen

1:100
Si. Hiltunen

W. O. PALMQVIST
KABELFABRIKEN & ÅNG-KRAFTCENTRALEN
NE 1371 Helsinki 1941 *Palmqvist*

Pannuhalli-laajennuksen leikkauksia vuodelta 1942. Pienennökset, ei mit-takaavassa, /RVV

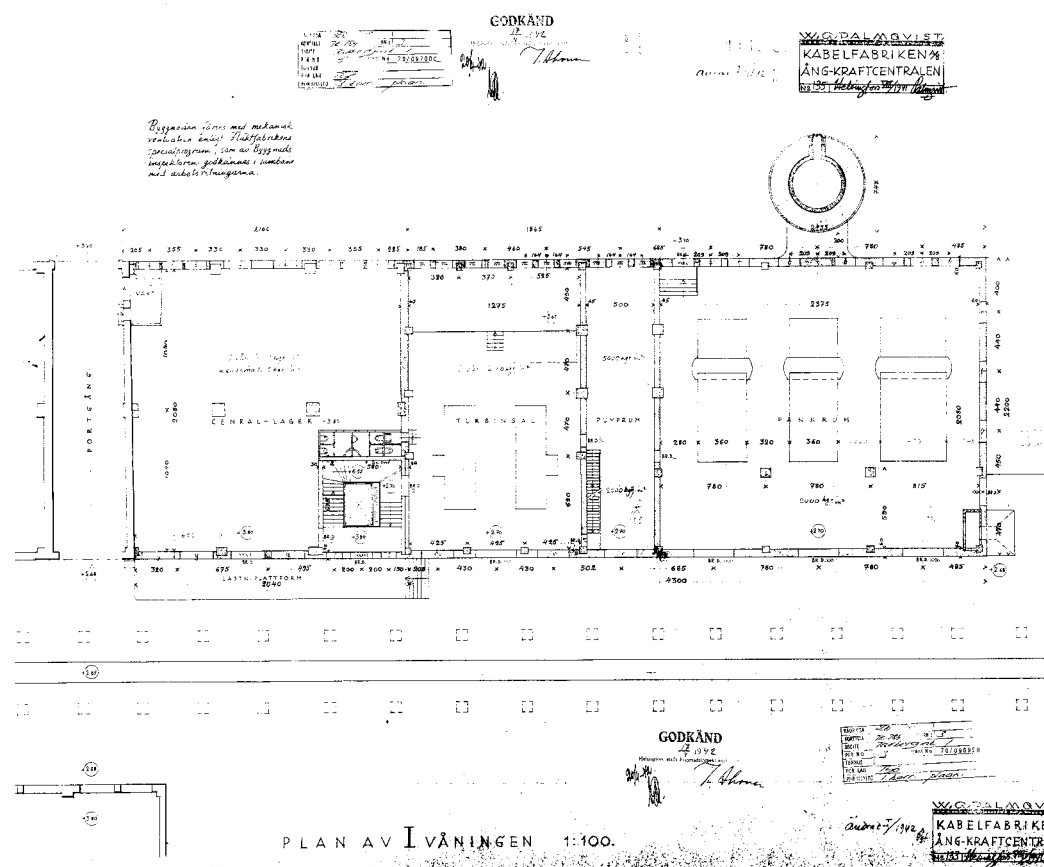
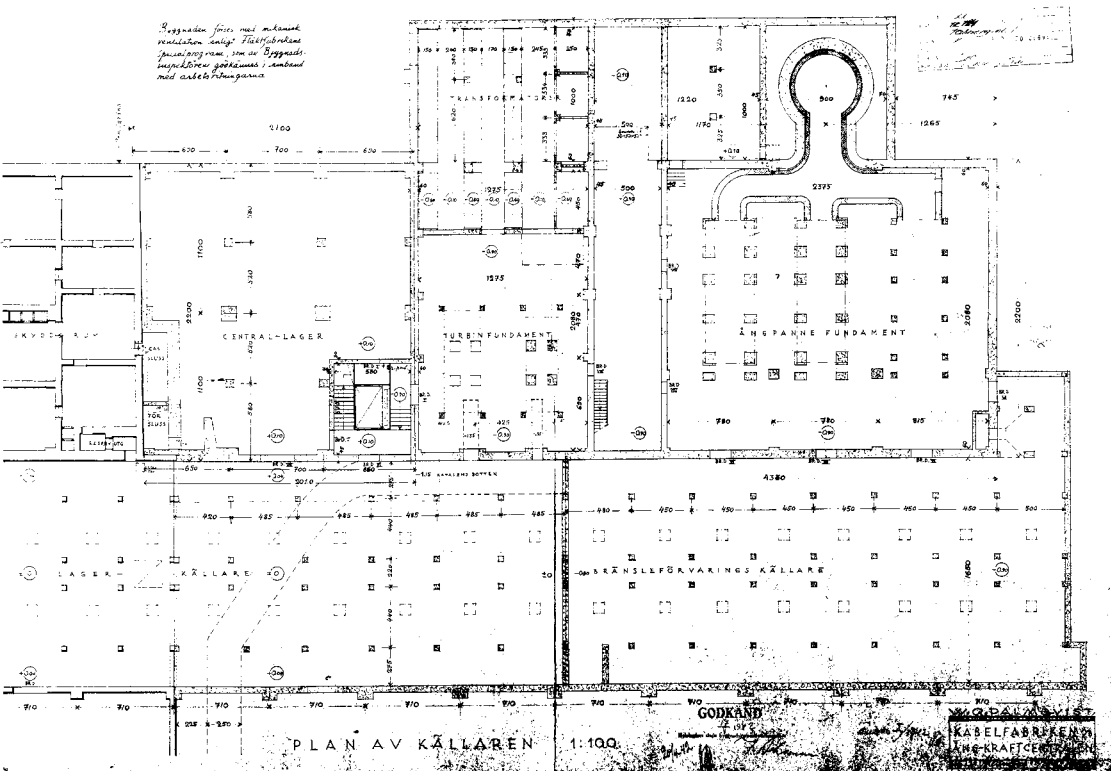
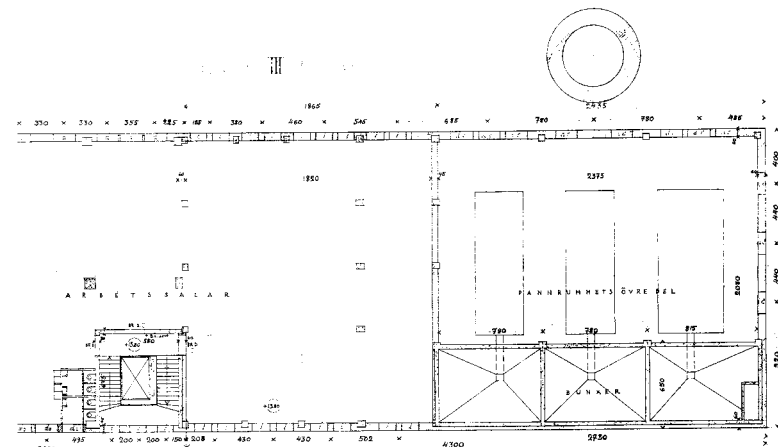

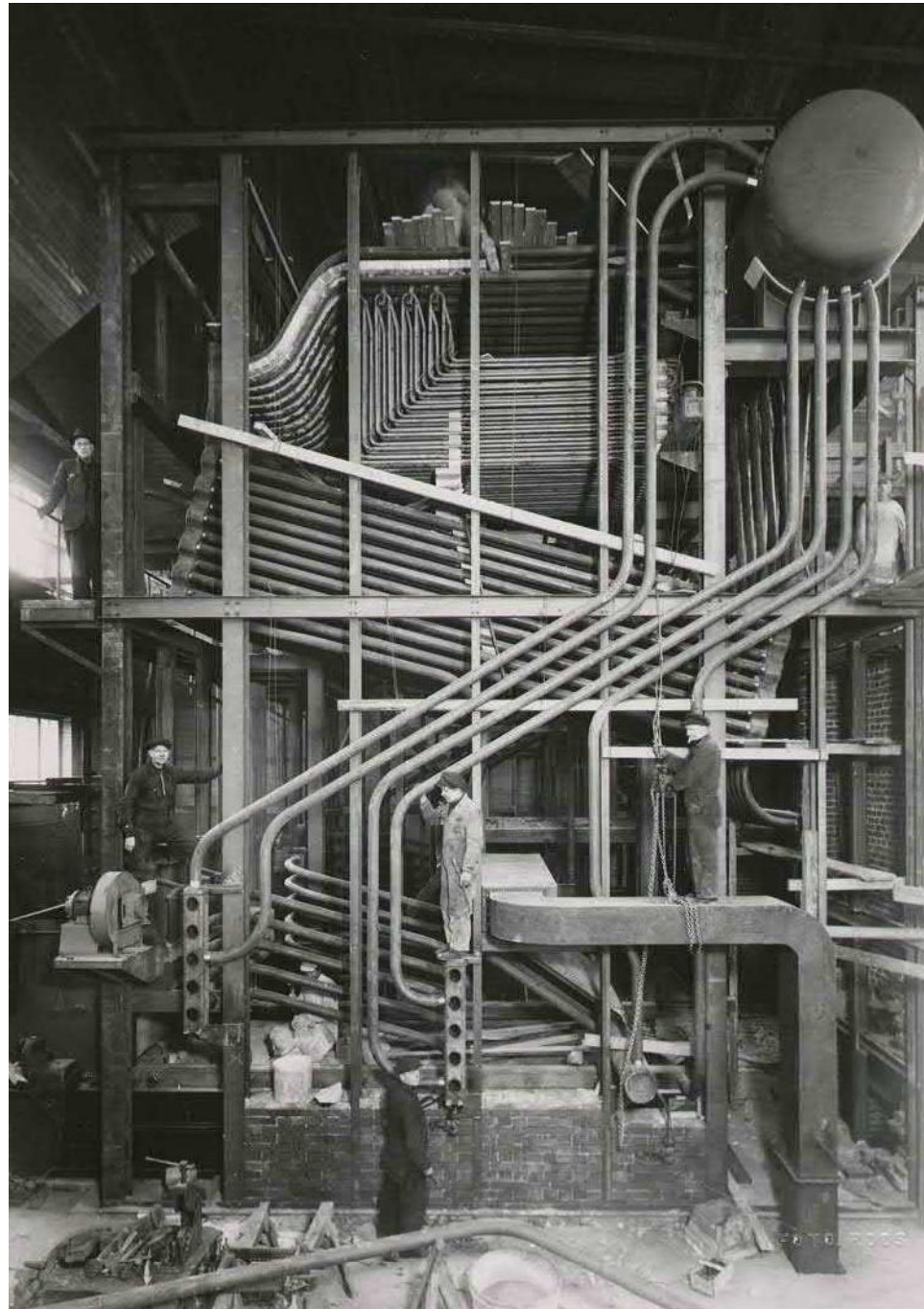
10.9.1942 päivätty kuva Kaapelitehtaan rakennustyömaalta. Keskellä työmaan ratarakennelma, oikealla tuleva pannuhalli. /Nokia

PANNUHALLI 1942

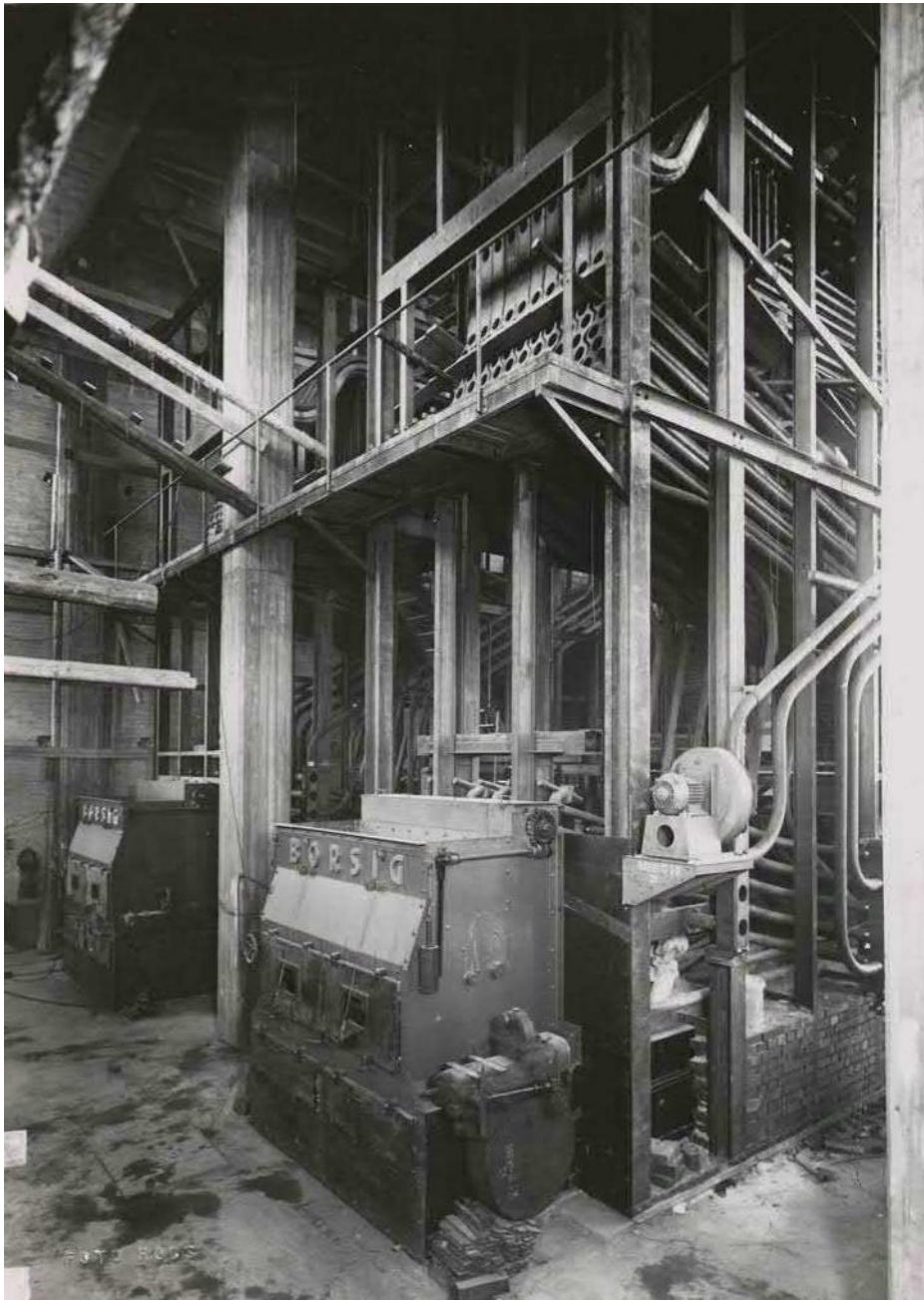
Pannuhalli-laajennuksen pohjapiirustuksia vuodelta 1942. Pienennökset, ei mittakaava-
sa /RVV Vaikka Pannuhallille haettiin erikseen rakennuslupa, kuului se Kaapelitehtaan
ensimmäiseen rakennusvaiheeseen.

Huom! tämän työn liitteisiin on koottu Kaapelitehtaan ensimmäisten vaiheiden pohja-
piirustukset yhteen kerroksittain.

Pannuhalli sisältä 1.3.1943 /Nokia

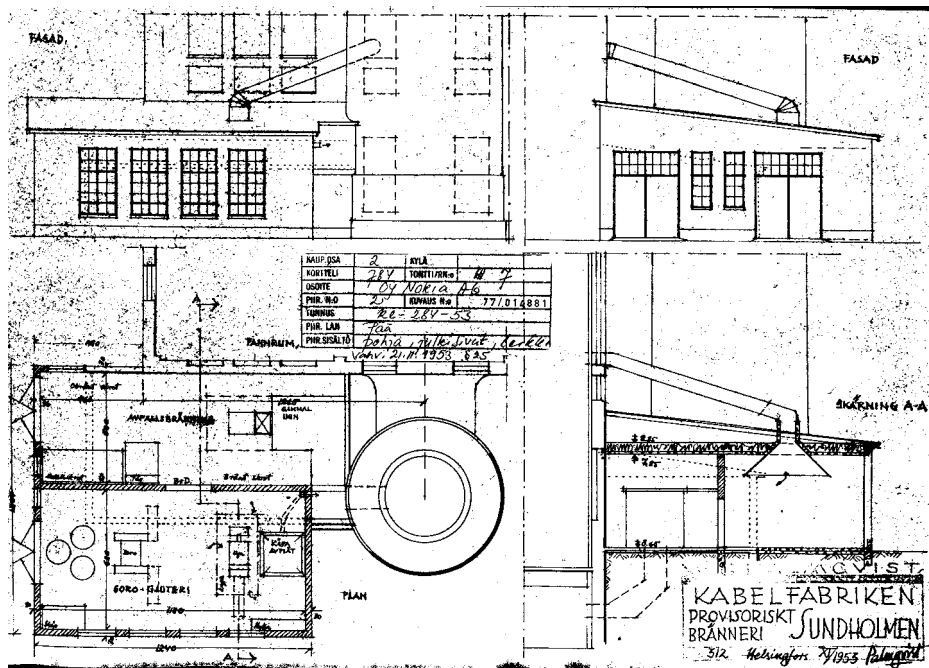

Pannuhalli sisältä 1.3.1943 /Nokia

Ryhmäkuva pannuhallissa. Ajoittamaton. Kuvassa tieto: Walok. H Kupiainen /Nokia

Pannuhallin ulkopuolella, piipun molemmin puolin rakennettiin monessa eri vaiheessa varastoja ja muita huoltorakennuksia, kuvassa vuodelta 1953 "Provisoriskt bränneri". Pienennös, ei mittakaavassa. /RVV

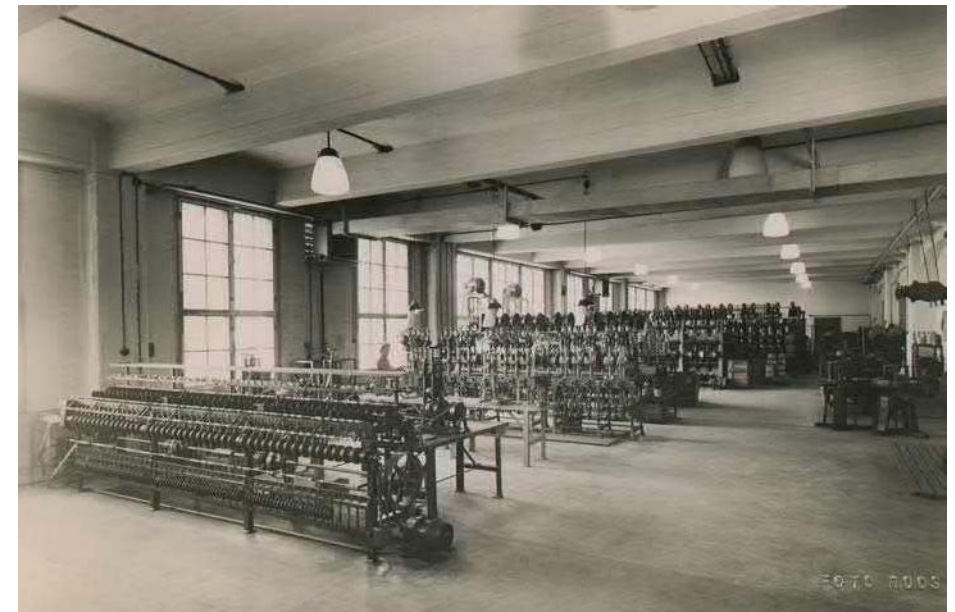
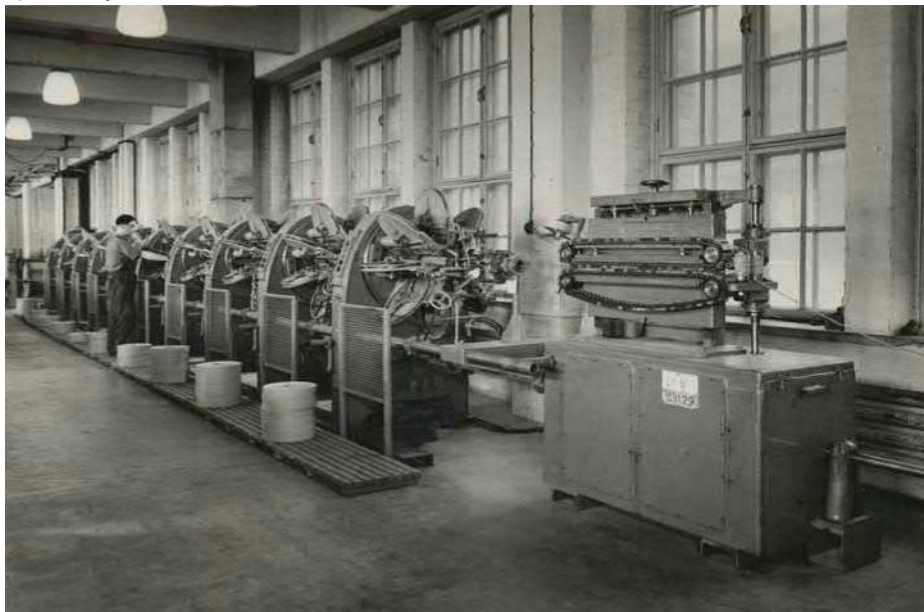

5.11.1943 päivätty kuva Kaapelitehtaan 1. vaiheen julkisivusta. Taustalla pannuhallia ja piippu. /Nokia

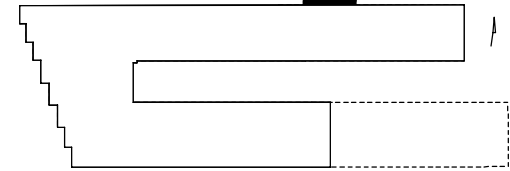
Valokuvat luultavasti harjannostajaistilaisuuksista 24.7.1943 (vas) ja 29.8.1943 (oik.). Tilat ei tiedossa. Valokuvien perusteella Kaapelitehtaalla oli alunperin ainakin muutamia erityyppisiä ripustettuja kattovalaisimia. /Nokia

Kuvat tehtaan sisätiloista vasemmanpuoleinen ajoittamaton, oikeanpuoleinen kuvattu 2.7.1946 /Nokia

VAIHE 2 1947-1948: SIIPI

1948

Liikennettä Lauttasaaren sillalla vuonna 1960. Taustalla oikealla Suomen Kaapelitehdas. Myös Julius Tallberg Oy:n varasto näkyy. Kuva: Bonin Volker von /HKM

Kuvia siivestä vuodelta 1966 /HKM

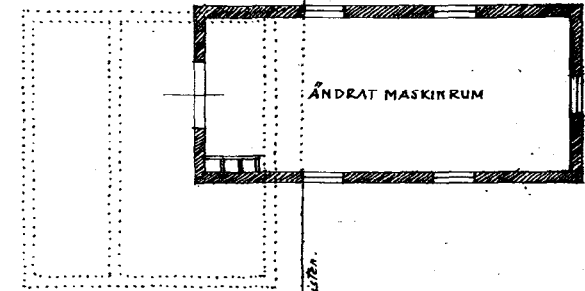
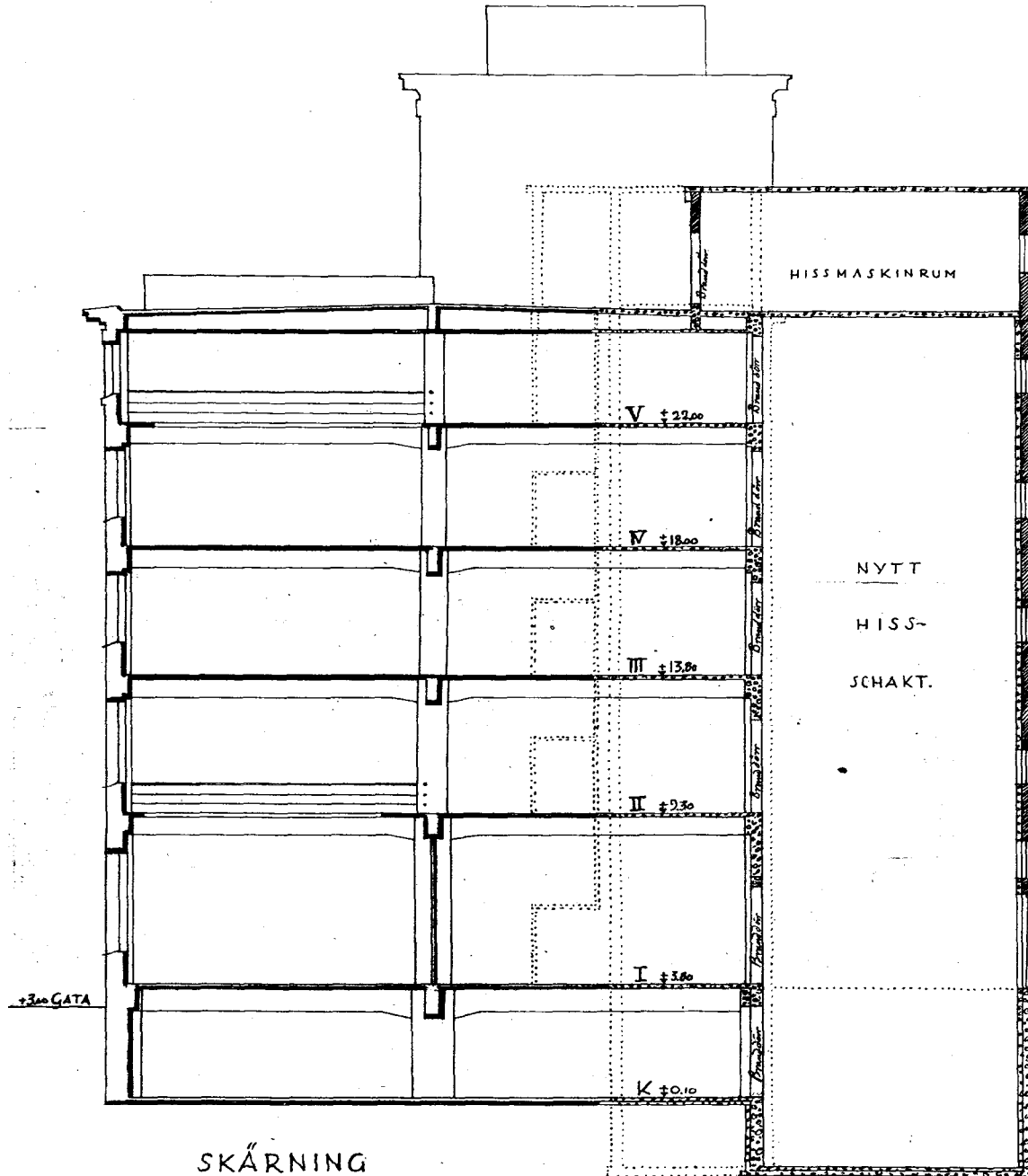

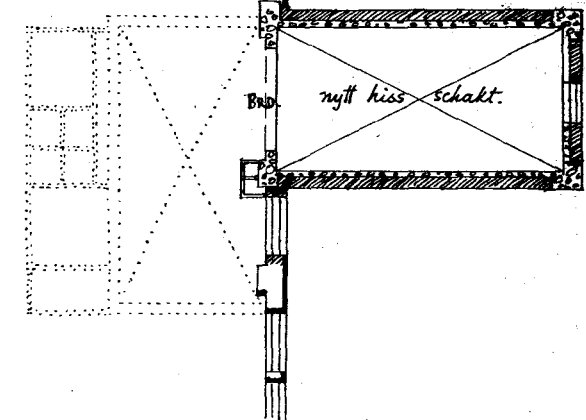
SKALA 1:100.

KABELFABRIKEN A.B.
SUNDHOLMEN H-FORS.
BYGGNÄNDRING & TILLBYGGNAD.
235 *Helsingfors 1947 Palmgren.*

HISS-MASKINRUMMETS ÄNDRING OVAN TAKLISTEN

KAUP. OSA	20	RYLA	
KORTTELI	784	TONTTI/RN:o	7
OSOITE	Oy Nokia AB		
PIIR. N:o	6	KUVAUS N:o	77/014813
TUNNUS	K-44-B-76		
PHR. LAJI	Pää		
PHR. SISÄLTÖ	Leikk. Pöytä		
	Väär. 28.3.1946 f 3		

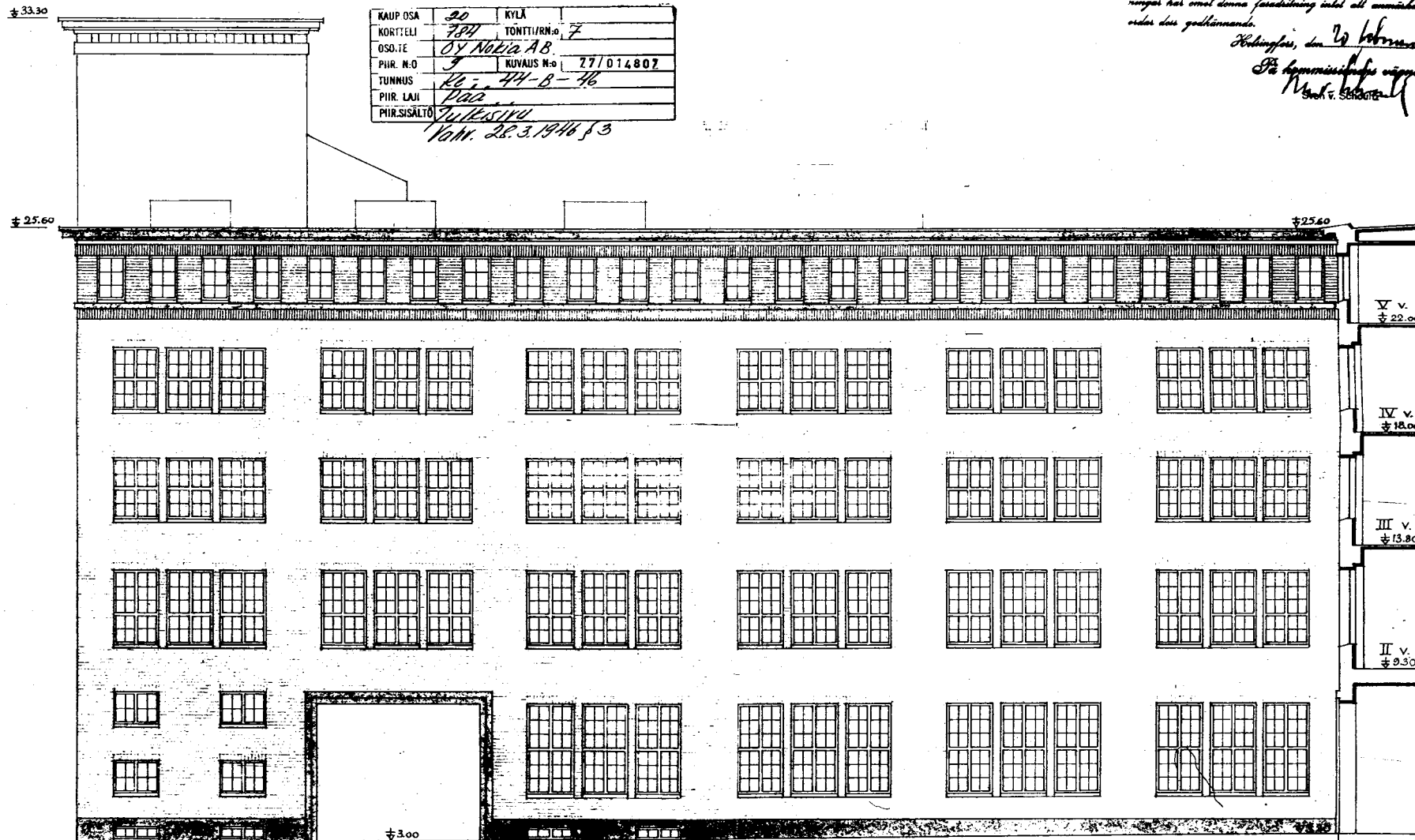

HISS-SCHAKTS ÄNDRING I V VÅNINGEN.

Helsingfors stads kommission för granskning av fasadritningar har emottagit denna fasadritning inläst all anmärkning och förklarar den godkännande.
 Helsingfors, den 29 februari 1946.
 Stads kommissionens ordförande:
 Axel v. Schott

KAUP OSA	20	KYLA	
KORTTELI	784	TONTTI/RN:o	7
OSOITE	Oy Nokia AB.		
PIIR. N:o	9	KUVAUS N:o	77/014807
TUNNUS	K: 44-B-46		
PIIR. LAJI	Pää		
PIIR.SISÄLTÖ	Julkisivu		

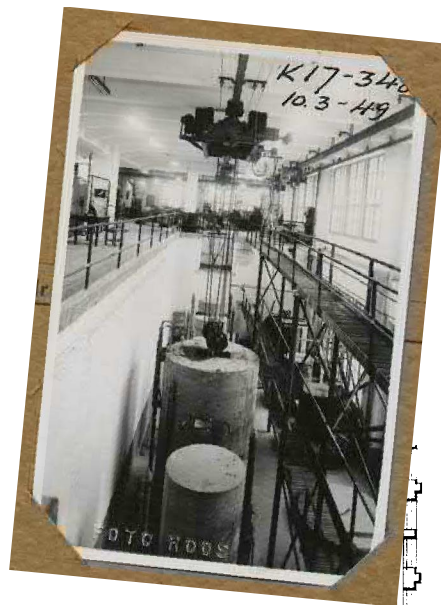
Yht. 28.3.1946 § 3

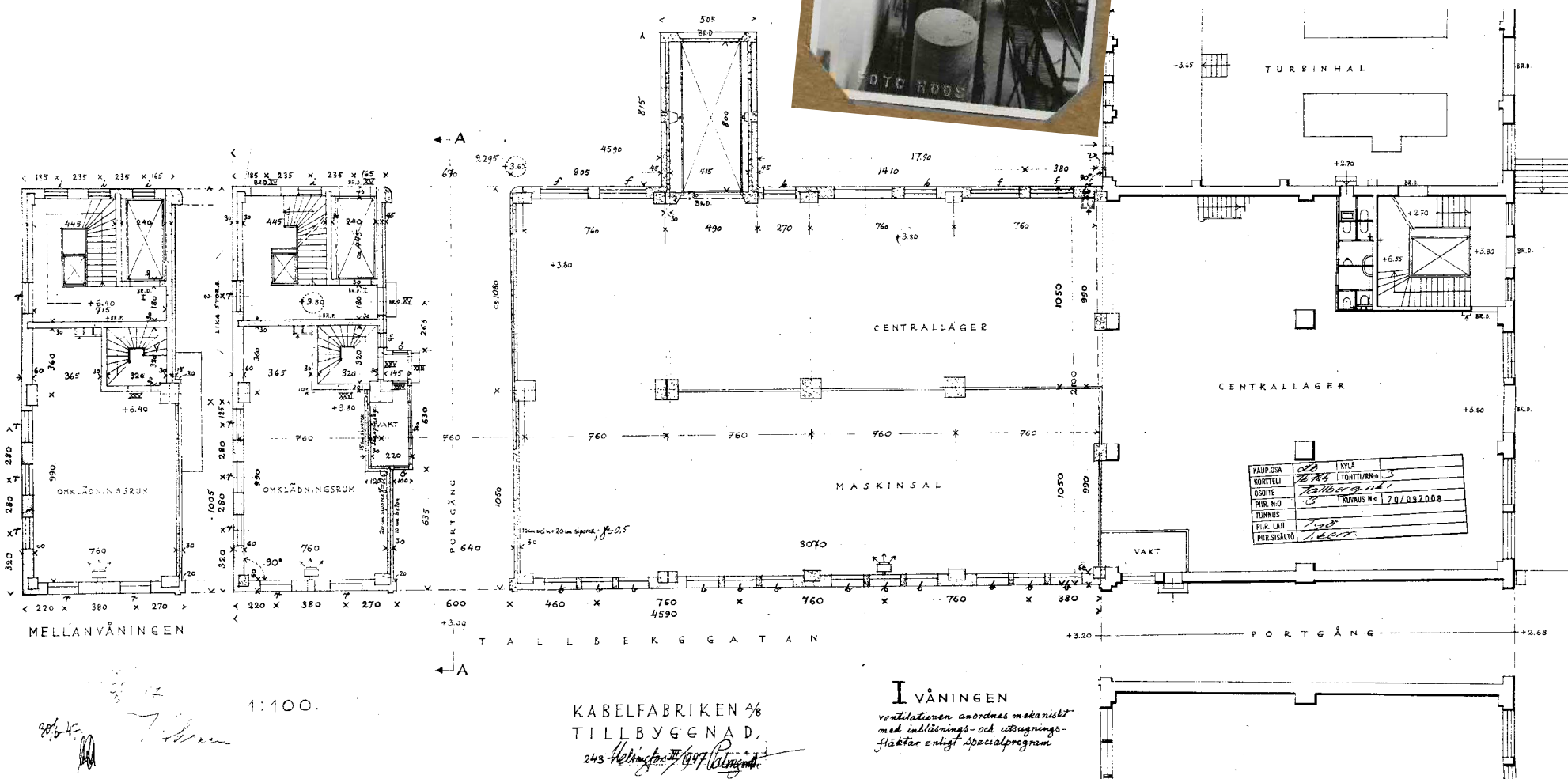
1:100.

FASAD MOT TALLBERGGATAN.

W. PALMROVIST
 KABELFABRIKEN 3/8
 TILLBYGGNAD
 Helsingfors II/1946 Palmant.

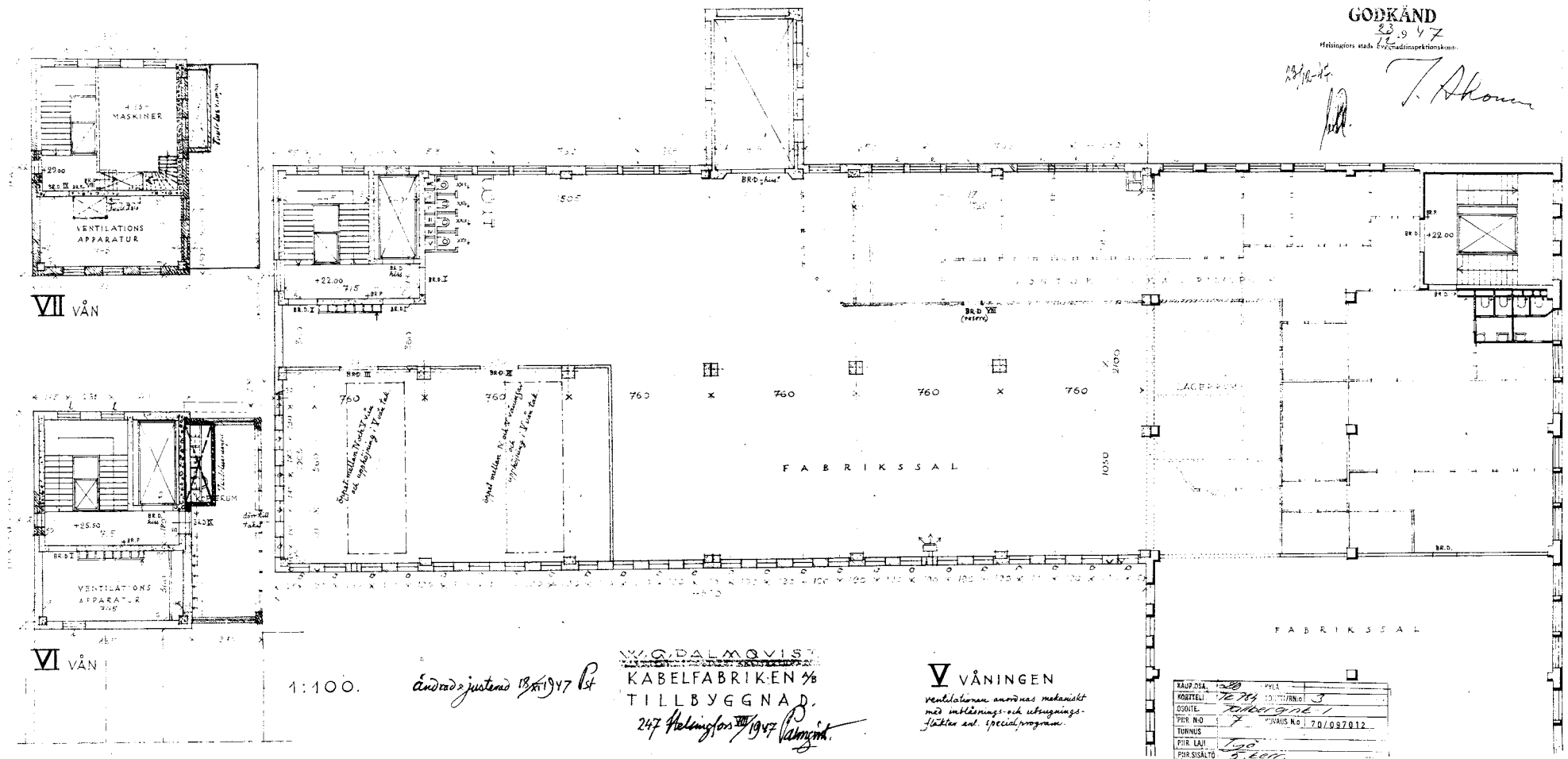

10.3.49 päivätty valokuva on luultavasti kuvattu siipiosan korkeassa 1.-2.kerroksen tilassa. /Nokia

Siipiosan 1.krs ja 1.5 krs pohjat vuodelta 1947 (työpiirustukset) /RVV

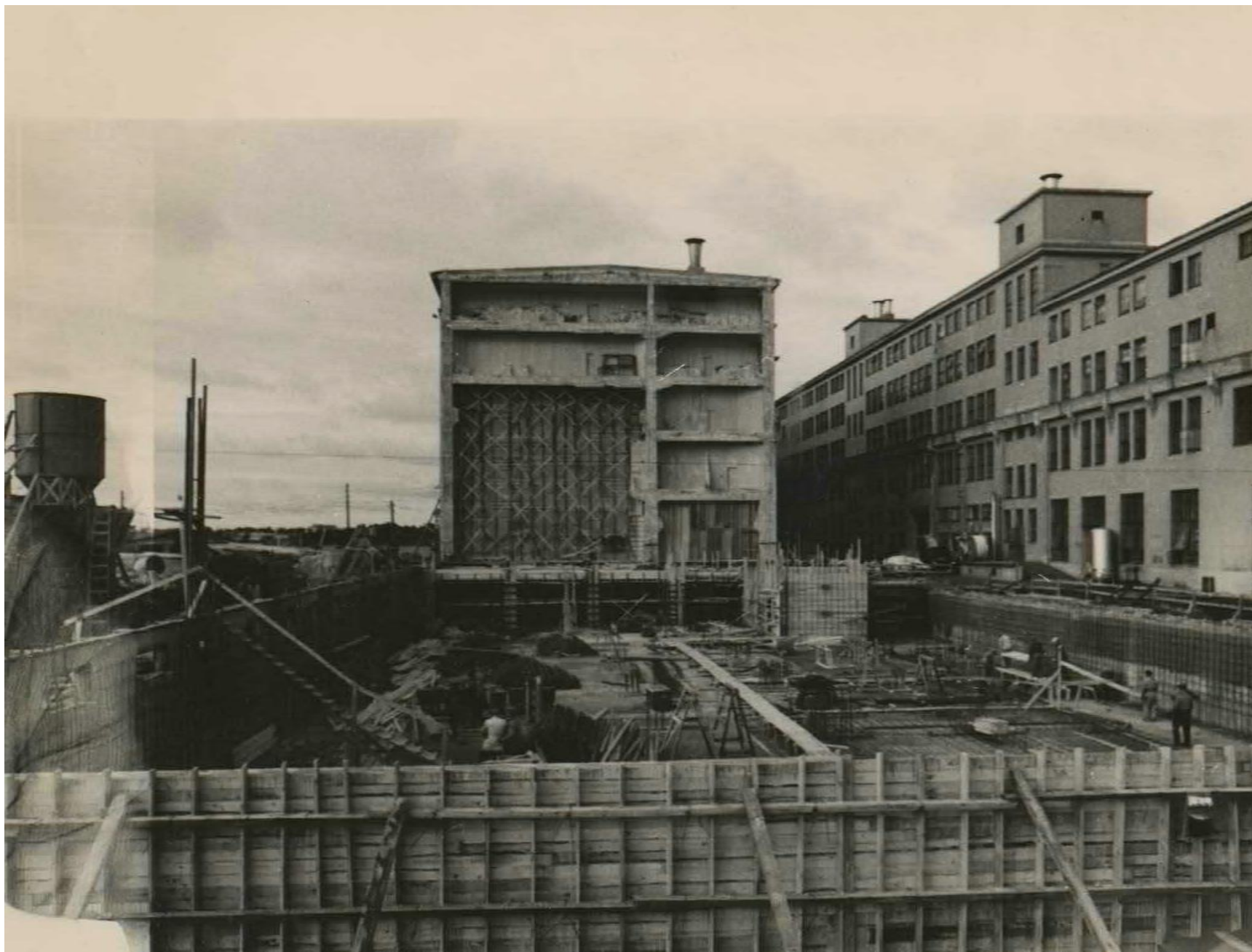

Siipiosan 5., 6. ja 7.krs pohjat vuodelta 1947 (työpiirustukset) /RW

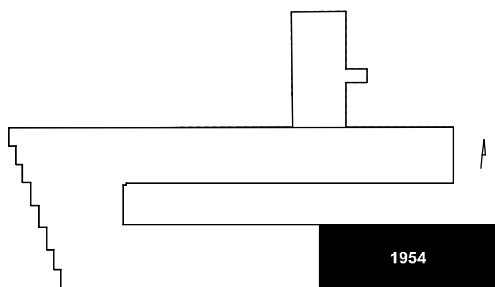

Ilmakuvia Kaapelitehtaasta siipiosan valmistumisen jälkeen. Tehdas sijoittui rannalle siten, että rakennuksesta oli yhteys veteen kolmesta suunnasta. Salmisaaren saarimaisuus on kuvista hyvin havaittavissa, vaikka yhteys mantereeseen onkin täytetty. Kuvissa tieto: Veljekset Karhumäki /Nokia.

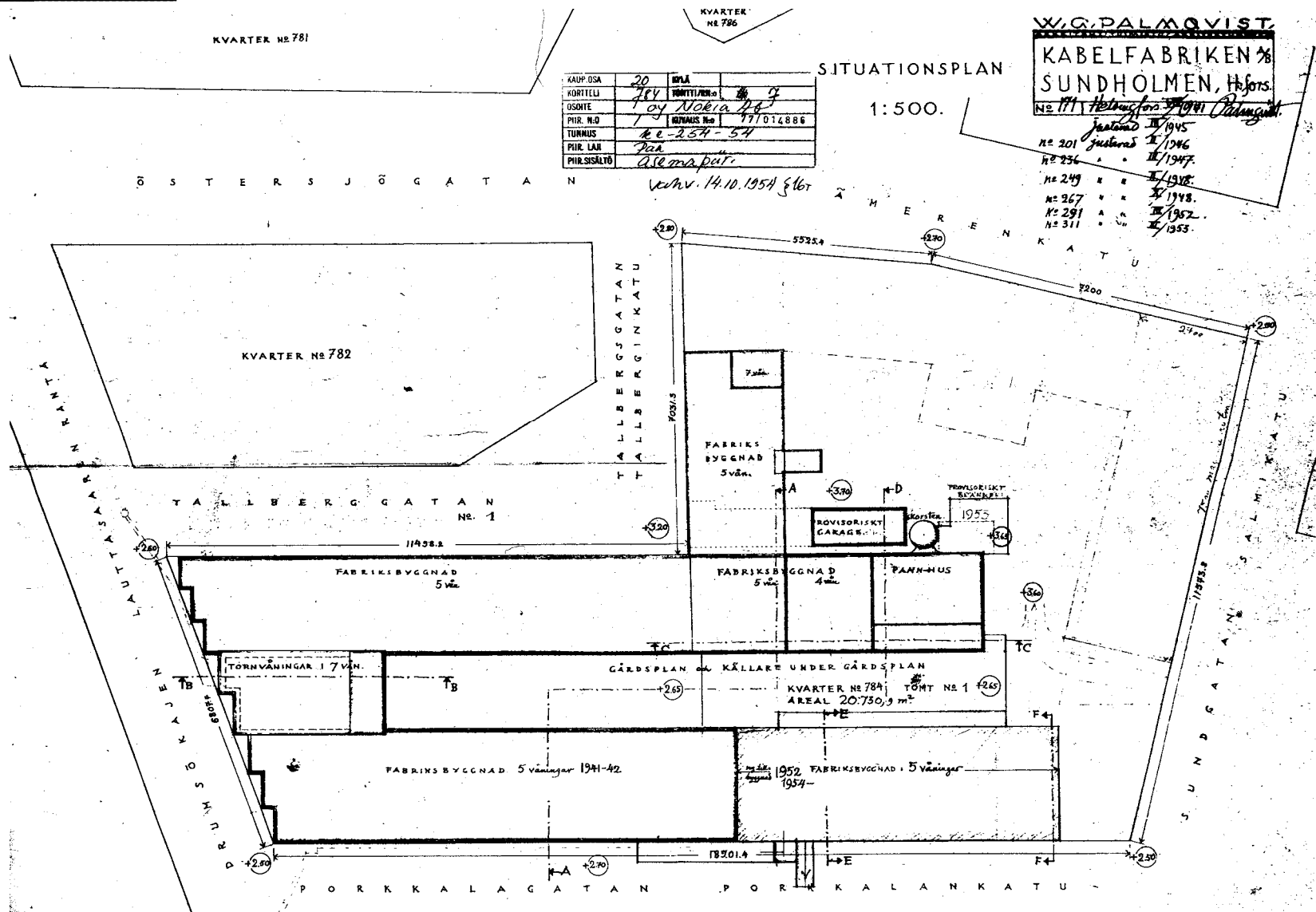

Merikaapelihallin ensimmäisen vaiheen päätyulkisivu on purettu ja tulevan laajennuksen rakennustyöt aloitettu. Kuvasajankohta: 5.10.1954 /Nokia

VAIHE 3 1952-1954: MERIKAAPELIHALLIN LAAJENNUS

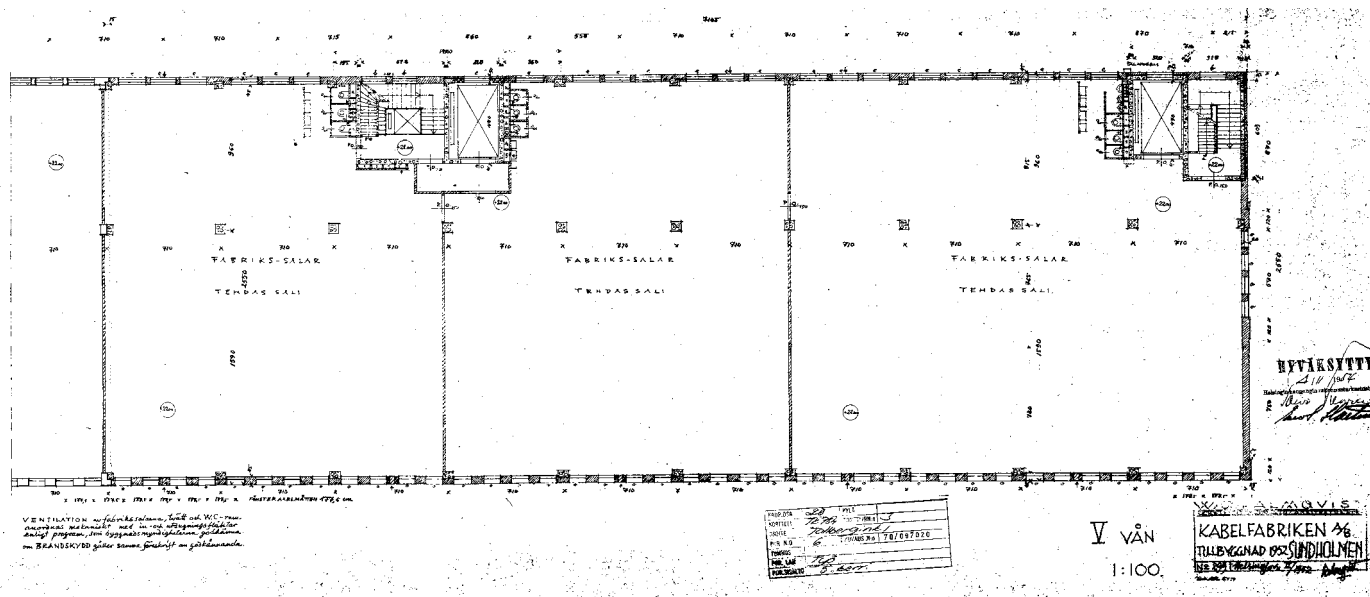

1954

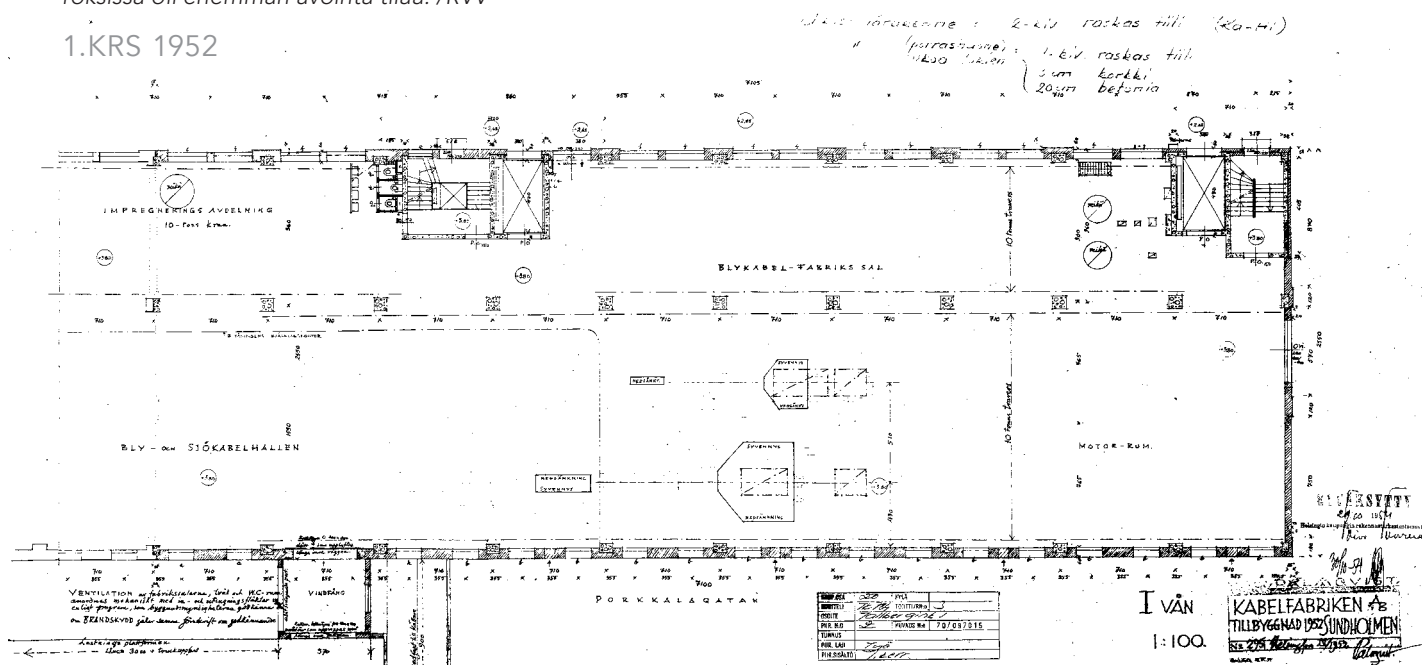
Merikaapelihallin laajennuksen asemapiirustuksen vuodelta 1954. Asemapiirustukseen on hahmoteltu Kaapelitehtaan laajennus katkoviivalla, mutta sitä ei toteutettu. Pienennös, ei mittakaavassa /RVV

5.KRS 1952

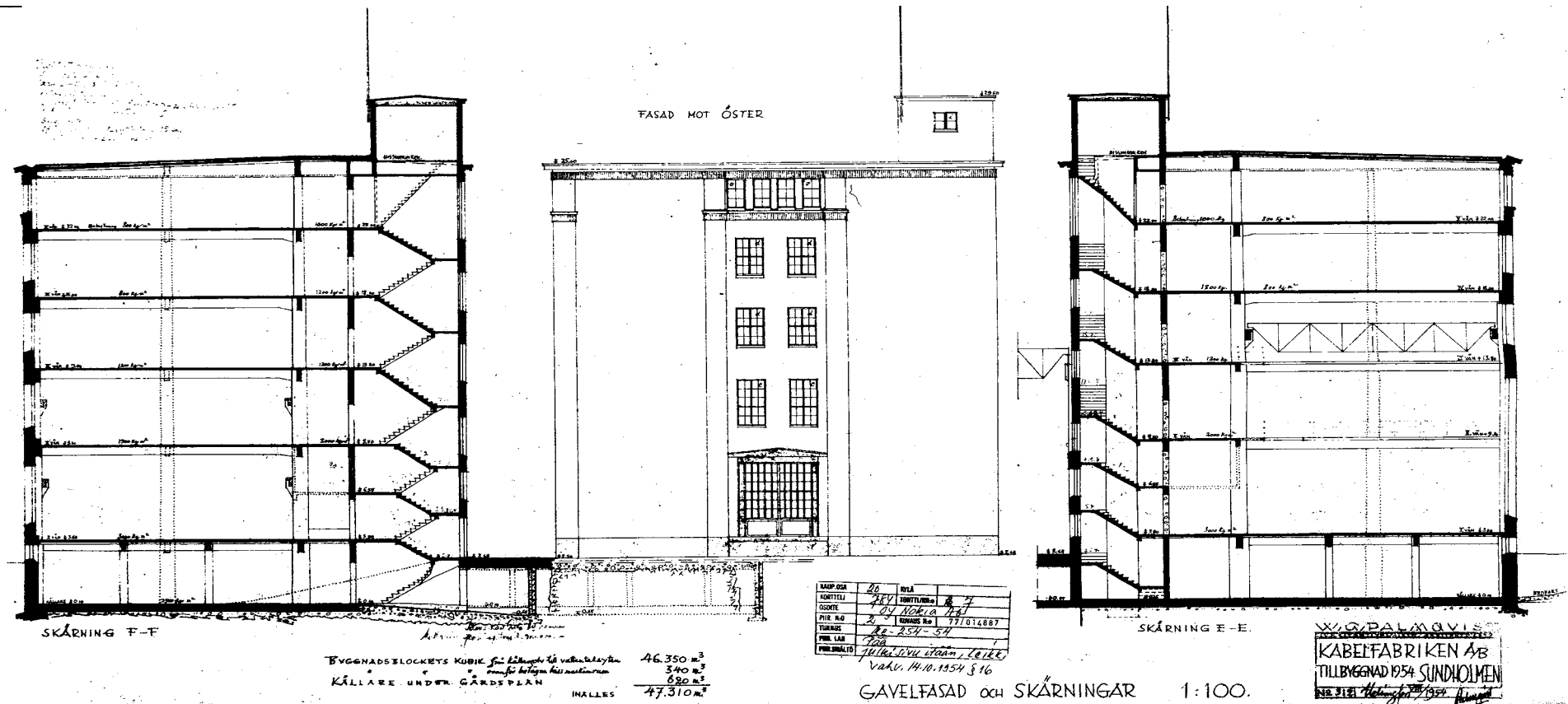

Merikaapelihallin laajennuksen pohjapiirustuksia vuodelta 1952, W. G. Palmqvist. 5. ja 4. kerros oli jaettu väliseinin, alemmissa kerroksissa oli enemmän avointa tilaa. /RVV

1.KRS 1952

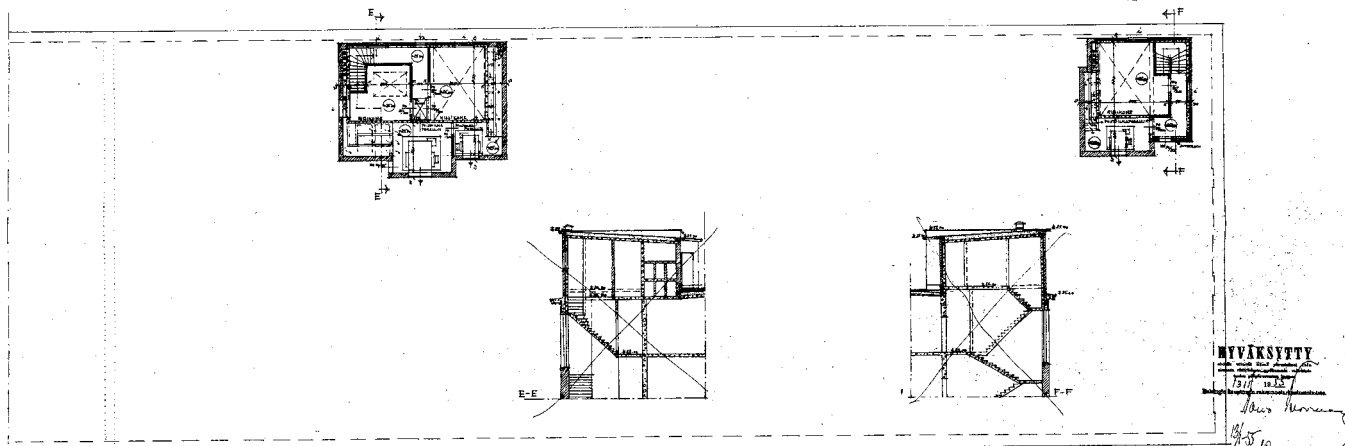

MERIKAAPELIHALLIN LAAJENNUS

Merikaapelehallin laajennuksen leikkauspiirustus vuodelta 1954. Pienennös, ei mittakaavassa/RW

Uusi hissi- ja konehuoneet
 3. Hissin konehuone (K-11) ja hissihuoneet
 4. Hissin konehuone (K-12) ja hissihuoneet

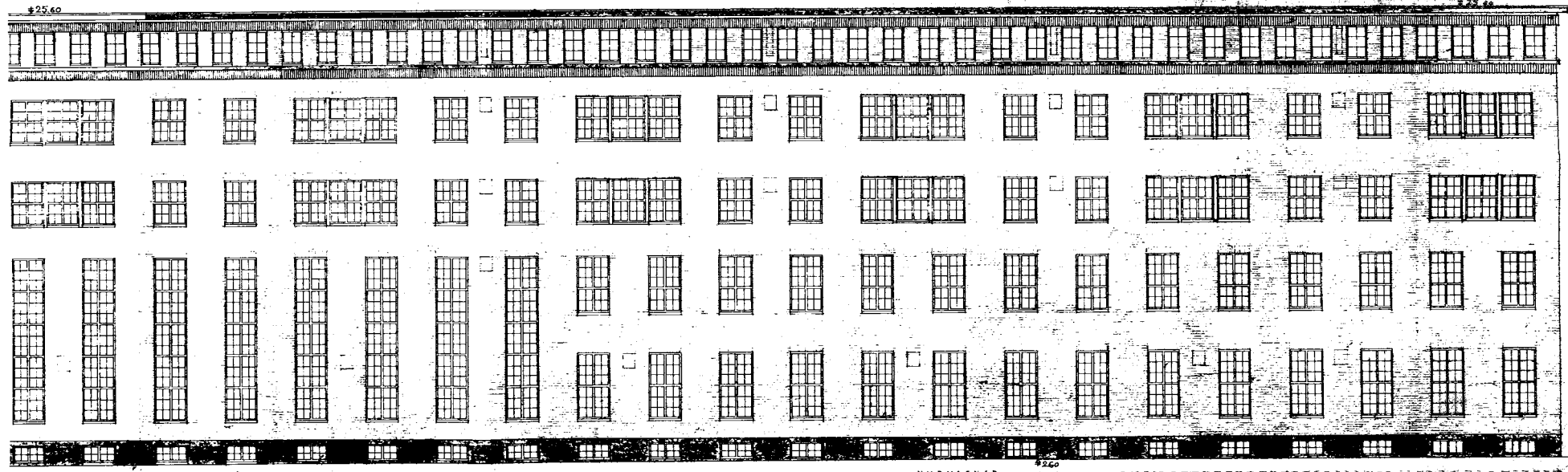
Merikaapelihallin laajennuksen hissi, kone- ja tuuletinhuoneet. Työpiirustus vuodelta 1952. /RVV

PROJEKTOI	W. PALMQUIST
PIIRIÖI	W. PALMQUIST
VALMISTAJA	KABELFABRIKEN AB
VALMISTUS	SUNDBOLMEN
VALMISTUS	1952

HISSMASKIN- OCH FLÄKTRUM +25.00, +26.50, 1:100

W. PALMQUIST
 KABELFABRIKEN AB
 TILLBYGGNAD SUNDBOLMEN

KALVIOSA	20	KYLA	
KORTTELI	784	TONTTI/RAJA	7
OSIITE	104 NOKKA 116		
PIIR. N:o	3	KOHDE N:o	7710:4927
TUNNUS	28-198-B-52		
PIIR. LAJI	Pää		
PIIR. SISÄLTÖ	Julksivun jorkkalankedalle Et. vaku.		

1:100.

Fasadmaterial fogstruken tegelyta med lister i järnbrända tegel. Sockel och taklist av svart terrastmassa.

FASAD MOT PORKKALAGATAN.

W. PALMQUIST
 KABELFABRIKEN AB
 SUNDBOLMEN

Merikaapelihallin laajennuksen julkisivupiirustus vuodelta 1954. Pienennös, ei mittakaavassa/RVV

MERIKAAPELIHALLIN LAAJENNUS

*Kaapelitehdas Merikaapelihallin laajennuksen valmistuttua /Valokuva-
taiteen museo*

*Merikaapelihallin pääty näkyy Pannuhallin takana. Vasemmalla pihalle varastoituja kaa-
pelikeloja. N. vuonna 1966 /HKM*

KAAPELITEHDAS VALMISTUTTUAAN

TILAKAAVIO RAKENNUKSEN VALMISTUTTUA

tulossa

HMS Swiftsure, Ison Britannian Royal Navy -alus, joka saattoi prinssi Filipiä tämän matkalla Helsingin olympialaisiin vuonna 1952. Alus on ankkurissa Kaapelitehtaan edustalla. (Alus oli toiminut sota-aluksena Kaukoidässä toisessa maailmansodassa.) Edessä Lauttasaarensalmi. Kuva: Dilén Börje /HKM

Merikaapelihallin sisätila ennen laajennusta. /Nokia

Merikaapelihallin sisätila/Nokia

TILARATKAISUT: JOUSTAVASTI MUUNNELTAVIA TILARYHMIÄ TUOTANTOPROSESSIA VARTEN

Rakennuksen eri osien tilaratkaisuille antaa puitteensa yhtenäinen rakennejärjestelmä: teräsbetonipilarit, - palkit ja laatat, joita rajaavat ulkoseinien muuratut seinärakenteet. Tämä järjestelmä näkyy havainnollisesti W.G. Palmqvistin pää- ja työpiirustuksissa, etenkin leikkauksissa. Rakennesuunnittelija ja tarpeellisten lujuslaskelmien tekijänä oli suunnittelun alkuvaiheessa (ainakin 1940-41) J. Chr. Fabritius ja hänen insinööritoimistonsa.

Tilaryhmittelyn lähtökohtana on luonnollisestikin ollut tuotantoprosessi ja sitä palveleva koneistus. Usein teollisuusrakennuksissa lähtökohtana on insinöörien laatima prosessikaavio, jonka ympärille arkkitehti sitten on luonut kuoret. Kaapelitehtaan tapauksessa ei suppean rakennushistoriaselvityksen puitteissa ole ollut mahdollista selvittää, onko tällaisia kaavioita ollut käytettävissä, ainakaan ei niistä ole löytynyt dokumentteja. On mitä todennäköisintä, että tehtaan tekninen johtaja Verner Weckman ja arkkitehti Palmqvist yhdessä ovat keittäneet tilojen toimintamallin. Molemmilla oli jo Pursimiehenkadun tiloista saatu pitkäaikainen kokemus kaapelituotannon tarpeista. Tärkeimmät tuotantotilat on eritelty Palmqvistin pohjapiirustuksissa. Suuri osa tiloista on kuitenkin nimetty ylimalkaisesti ”tehdassaleiksi”. Ne oli joustavasti otettavissa käyttöön tuotannon kehittyessä. Pitkään niitä voitiin antaa myös vuokralle konsernin muille yrityksille tai ulkopuolisille vuokralaisille. Tämä koski erityisesti siipirakennusten neljättä ja viidettä kerrosta.

Kaapelituotannolle tärkein lähtökohta oli luonnollisesti salien pituus. Tämä näkyy ennen muuta Merikaapelihallissa, mutta myös mm. pohjoisen siiven vetohallissa ja valssilaitoksessa. Joukko tilaryhmiä poikkeaa muista erityisen korkeutensa vuoksi. Kolmen kerroksen läpi ulottuva, pidennysvaiheen jälkeen yli 170 metrin pituinen Merikaapelihalli on ollut yksi Suomen teollisuushistorian komeimmista sisätiloista ja on sitä edelleen tilaltaan lyhentyneenäkin. Tähän tilaan voitiin joustavasti asentaa korkeitakin koneita, kuten tehtaan tuotannon aikaiset valokuvat osoittavat. Rakennuksen luoteiskulmaan rakennettiin viisikerroksinen korkeajännitekoehalli. Pan-nuhalli pohjoisen siiven itäpäässä muodostaa oman, vertikaalisen ja rakenteiltaan mielenkiintoisen tilan. Tallberginkadun suuntaiseen siipeen sijoitettiin mm. kahden kerroksen korkuiset kuparilangan hehkutusunit.

Koko rakennuksen toiminnan ytimenä on sisäpiha. Sinne avautuvat tärkeimmät porrashuoneet ja hissiyttydet. Sinne johti myös toiminnalle välttämätön junaraide. Sekä sisäpihalla että tärkeimmissä halleissa on ollut ulokepalkiston varassa toimivat traverssinosturit oleellisena osana rakennuksen toimintaa.

Merikaapelihallin sisätila/Nokia

Jykevärakenteinen kellarikerros, joka ulottui myös sisäpihan alle, käsitti varastotiloja. Erityisesti Pannuhallin muhkeat alusrakenteet kiinnittävä huomiota. Toimitusjohtajan ja hänen lähipiirinsä työhuoneet sijaitsivat alkuaan pohjoissiiven A-portaan yhteydessä viidennessä kerroksessa, josta avautuvat näkymät mm. pannuhallin yli Ruoholahteen.

Läntisen rantarintaman korkeammassa osassa kuudennessa kerroksessa oli tehtaan ruokasali ja seitsemännessä toimistotiloja. Näihin tiloihin asettui myöhemmin Verner Weckmanin harrastuksiin liittyviä tiloja, kuten painisali ja vuoden 1952 olympiakisoihin tuleville urheilijoille varattuja harjoitustiloja, sekä kattoterassilla kasvihuone ja liikuntatila. Weckman oli tunnettu urheilumiehenä, joka nuoruudessaan oli voittanut painijana sekä maailmanmestaruuden (1905) että kaksi olympiakultaa (1906, 1908).

Avoimien salien vastakohtana ovat kiinteät vertikaaliyhteyksien tilaryhmät eli porashuoneet ja hissit. Niiden yhteyteen rakennettiin myös alun perin niukat WC- ja sosiaalitilat.

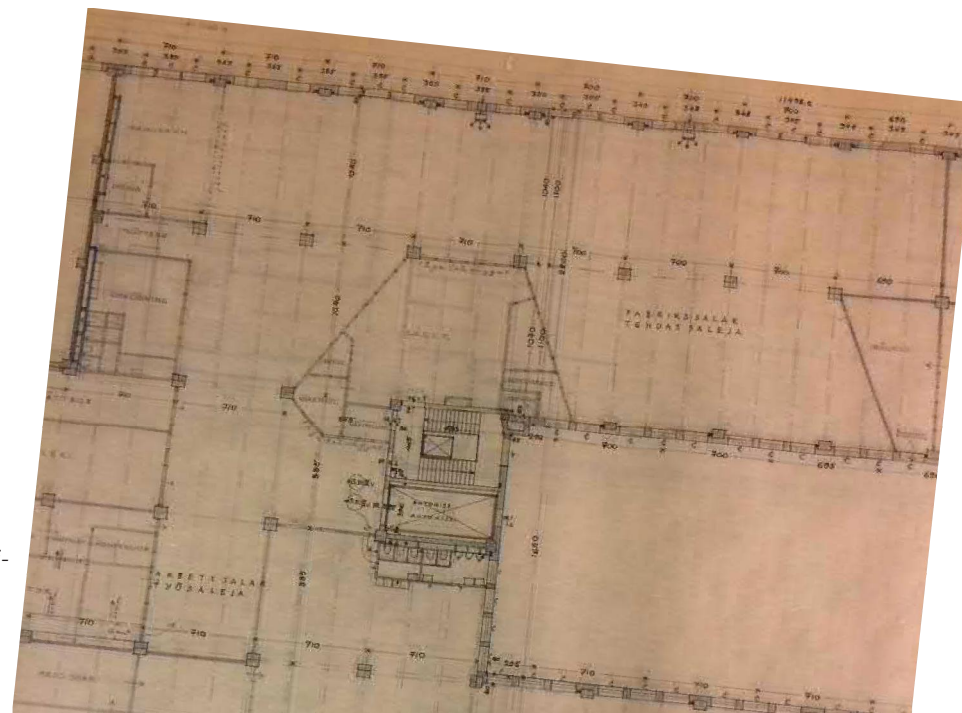
Kantavien pilarien jäsentämien salien puitteisiin oli alusta pitäen ajateltu voitavan rakentaa kevyempiä väliseiniä, joiden avulla tiloja voitiin ryhmitellä muuntuvien tarpeiden mukaan. Osa tällaisista väliseinistä on osoitettu jo vanhimmissa pohjapiirustuksissa.

Joissakin kohdissa Palmqvist on antanut näille täydentäville seinille varsin vapautuneesti tarkoituksen saneleman muodon. Palmqvistin suunnittelemissa seinien detaljiirustuksia ei kuitenkaan arkistotutkimuksissa ole tullut vastaan. Voidaan ajatella, että kevyitä väliseiniä toteutettiin tarpeen mukaan ilman suurempia suunnitelmia.

Tätä tärkeää täydentävien tilanjakajien periaatetta on noudatettu pitkään Kaapelitehtaan teollisen tuotannon aikana. Joistakin vaiheista on säilynyt tarkoitukseen hienosti sopivia puu-lasiseiniä.

Teollisuustoiminnan päättyessä tyhjentyneet, valtavat salit olivat ahavoituneinakin vaikuttavat ja kutsuivat uuteen toimintaan. Voi vain kuvitella, millaista kuhisevaa sykettä tehdassaleissa on ollut, kun jyskyttävät koneet ja niiden ympärillä toimivat jopa 1200 työntekijää ovat täyttäneet salit.

Väliseiniä alkuperäisessä 2.kerrosen pohjapiirustuksessa. Valokuva piirustuksesta /MFA

Kaapelitehtaan sisäpiha vuonna 1991. Kuva: Alanco Jan /HKM

Kaapelitehtaan päätyjulkisivu rakentamisen aikaan 5.11.1943 /Nokia

Kaapelitehtaan tiilirunkoa rakentamisen aikaan 21.8.1942. /Nokia
Julkisivutiili ja sisäpuolen tiili erottuvat toisistaan. Kuvassa luultavasti julkisivua Merikaapelihallin kohdalla, sillä julkisivut eivät ole muualla talossa yhtä paksuja.

Kaapelitehtaan päätyjulkisivu rakentamisen aikaan 7.7.1942 /Nokia

JULKISIVUT

”Uusi Kaapelitehdas, valmistuttuaan maan suurimpana juhlistu rakennus, nousi etäälle kantakaupungista, merimaisemaan, josta se näkyi kauas. Kalkkihiekkatiilestä muurattu rakennus hohti vaaleana kuten moni moderni rakennus tuohon aikaan, mutta ulkoasu viestitti myös perinteikkään yrityksen arvosta ja vakavaraisuudesta.” Näin luonnehtii Hilikka Högström Kaapelitehdasta lyhyessä historiassaan.¹⁴

Rakennuksen asemaa kaupunkikuvassa on esitelty jo aikaisemmassa, Kaapelitehtaan lähintä ympäristöä koskevassa luvussa. Rakennuksen tunnistaa ilman muuta teollisuusrakennukseksi. Silti sillä on oma yksilöllinen leimansa. Siinä ei ole tyyppillisimpiä funktionalismin tyylipiirteitä kuten nauhaikkunoita. Sitä vastoin julkisivut ovat hyvin rationaaliset ajatellen niiden rakennetta, joka perustuu muurattuihin itsekan-taviin ulkoseiniin. Eri tavoin ryhmitellyt ikkuna-aukot saavat muotonsa suoraan rakenteesta. Kaikki sivut, pihajulkisivut mukaan lukien, ovat viimeisteltyjä.

Läntinen merenrantajulkisivu on erityisen korostuksen pystysuorista muuripilareista ja niitä täydentävistä punatiilisistä pystynauhoista. Julkisivun rantaviivaa myötäilevä vaakasuuntainen porrastus samoin kuin keskiosan nousu seitsemänkerroksiseksi antavat tälle merijulkisivulle dramaattisen, ekspressiivisen hahmon. Pitkillä sivuilla reikäikkunoiden tuoma mahdollinen monotonisuus on vältetty, ikkunat on rytmisesti ryhmitelty niin, että kaksi pienempää aukkoa kehystää kolmiosaista leveämpää ikkunaa. Merikaapelihallin kohdalla korkeat pystyikkunat antavat luovat juhlavuutta. Koko rakennusta kiertää länsiosan korkeammalle kohoavaa osaa lukuun ottamatta punatiilinen matala kerros, joka on rakennusta kruunaavan attikan asemassa. Ulkoseiniä suojaava kattolista ei ole erityisen korostunut. Pihajulkisivuissa eri tilaryhmät ilmenevät vaihtelevien aukotusten ja osittaisten muuripilarien avulla. Vaalea julkisivumateriaali on pihajulkisivujen kohdalla myös siten harkittu, että kapeahko piha on valoisa.

Pihlajasaari, uimarantaa. Taustalla Salmisaaren teollisuusrakennuksia ja Kaapelitehtaan pitkä vaalea julkisivu vuonna 1963. Kuva: Grünberg Constantin (rajattu alkuperäisestä kuvasta) /HKM

¹⁴ Högström 2001, s.5

RAKENNERATKAISUT

(Tarkistettava ja täydennettävä kuvista, piirustuksista ja ennen muuta alkuperäisestä rakennusselityksestä)

Rakennuksen kantava runko

Pilarit, palkit, laatat: teräsbetonia, pääosin Hennebique-järjestelmän mukaisia
Osa yläpohjaa alalaattapalkistona?
Alapohja maanvarainen teräsbetonilaatta, eristyksiä?

Ulkoseinät

Itsekanatavat ulkoseinät. Ulkopuolelta puhtaaksimuuratut kalkkiahiekkatiiliseinät, nauhamaisia osia, listoja ja ylin kerros poltettua punatiiltä. Tiiliseinien paksuus vaihtelee kahden kiven seinistä kahden ja puolen kiven seiiniin Merikaapelihallissa. Betonipilarit osaksi tiiliseiniin upotetut.
Ulkopuolen tiilipintojen saumat punertavaksi värjättyä laastia, osaksi punatiilimursketta käyttäen.

Vesikatot

Teräsbetonilaatta, jonka päällä bitumihuopa (?) tai huopakerroksia. Eristys?

Kevyet väliseinät

Pääosin tiilimuuratut ½ kiveä. Osaksi kevyitä puurunkoisia väliseiniä, joissa lasiosia. (saako W.G. Palmqvistin aikaisista seinistä tietoa?) Ainakin teollisuuskäytön myöhemmissä vaiheissa on tehty puu-lasiseiniä.

Sisäpuolen pintarakenteet

Lattiat pääosin hierrettyä (?) betonia. Märkätiloissa keraaminen laatta, 6-kulmainen. Liikuntatiloissa lautalattiaa. Joitakin muovilaatoitettuja alueita mahdollisesti vielä teollisuustoiminnan ajoilta (TARK)
Sisäseinät osaksi betonivalua, muottilaudoituksen jälki näkyvissä. Seinät muuten osaksi rappaamatonta tiiltä, muuten pääosin rapatut. Märkätiloissa keraaminen laatoitus, 6-kulmiolaattaa.
Sisäkatot betonivalua, muottilaudoituksen jälki näkyvissä. Muuta?

Ovet

Ulko-ovet?
Sisäpuolella puu-peiliovia

Ikkunat

Hienojakoiset puurakenteiset ikkunat 2-kertaiset, myös sisäpuolilla tiheä ikkunajako oleellinen.

Maalatut pinnat

Seinä- ja kattopinnat lähes kauttaaltaan maalatut. Maaliane alun perin?
Seinissä osittain alaosan paneelimaalausta. (Pellavaöljymaali?)
Puupinnat pellavaöljymaalatut (?)

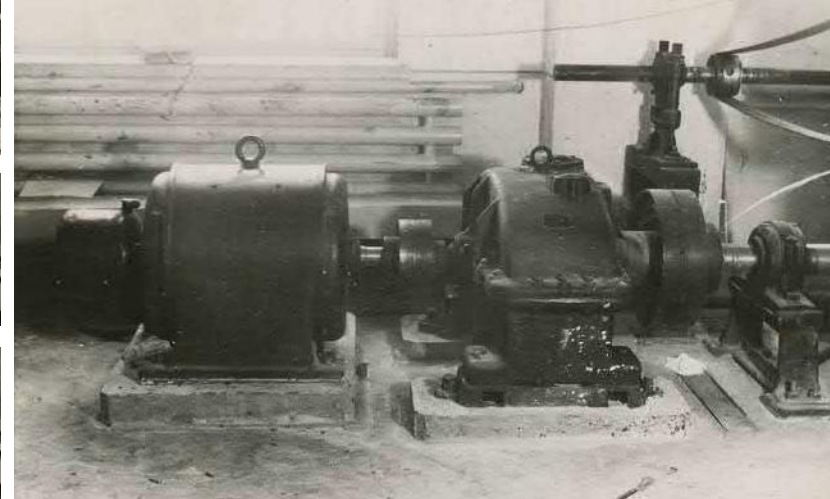
TEKNISET JÄRJESTELMÄT (LVIS)

Mies seisoo hissikoneiston takana. Hissikoneisto HM 5c/1 8 tonnin hissiin H3399 tela 1100x1750 mm 3:lla uralla nopeus 0,25 m/sek (Suomen kaapelitehdas, Salmisaari). Kuva vuodelta 1942. /Elka

K211-kulkunosturin osakuvia, Suomen Kaapelitehdas. Kuva vuodelta 1944. /Elka

Merikaapeliarmeerauskoneenmoottorina käytetty WAB-682. Liukurengasmoottori WAB-682 (55kW, $\cos F=0,88$, 380/220V, $n=1460$), jota on käytetty merikaapeliarmeerauskoneenmoottorina Suomen Kaapelitehtaalla. Koneet on valettu betoniin. Lattialla johdonpätkiä. Taustalle Kaapelitehtaan tunnusomaiset patterit. Kuva vuodelta 1945. Kuvatiedot: Finna.fi /Nokia

täsmenny

Fabrikssalarnas, inclusive tvätt och W.C.-rummens ventilation ordnas med utsugningsfläktar enligt specialritningar, som är byggnadsinspektören godkännas i samband med arbetsritningarna. Fabrikssalarna förses med automatisk brandalarm

/MFA

Palmqvistin suunnittelemat Valkeakosken yhtyneet paperitehtaat, jotka valmistuivat vuosien 1936-38 aikana. /MFA

**KAAPELITEHTAAN ARKKITEHTI W. G. PALMQVIST
TEOLLISUUDEN SUUNNITTELIJANA**

Palmqvistin ja Sjöströmin vuonna 1912-13 valmistunut Lackmanin liike- ja asuntalo osoitteessa Mikonkatu 11, Helsinki. /MFA

16.1.1882, Kalajoki - 14.6.1964, Helsinki

Wäinö Gustaf Palmqvist kirjoitti ylioppilaaksi 1900 ja valmistui arkkitehdiksi Polyteknillisestä opistosta (nyk. Teknillinen korkeakoulu) 1905. Hän työskenteli opiskeluaikanaan ja valmistumisensa jälkeen Gustaf Nyströmin toimistossa 1903—07. Vuosina 1906—07 hän työskenteli Birger Brunilan kanssa, ja vuosina 1908—09 hän avusti lyhyitä jaksoja Armas Lindgreniä sekä Lars Sonckia.

1907 Palmqvist sai valtion arkkitehtitipendin, jonka turvin hän teki yhdeksän kuukautta kestäneen opintomatkan Saksaan, Baijerin ja Ruhrin asutuskeskuksiin sekä Lontooseen ja sen ympäristöön ja tutki tehdastyöväestön asunto-oloja. Matkan aikana hän kävi myös Pietarissa, Varsovassa, Budapestissa ja Pohjois-Italiassa.

1910-19 Palmqvistilla oli toimisto Einar Sjöströmin kanssa. Kymmenluvulla he osallistuivat useihin arkkitehtuurikilpailuihin. Näiden pohjalta toteutettiin mm. Pohjalaisen ylioppilastalo Ostrobotnia Museokatu 10, Lackmannin liiketalo Mikonkatu 11 ja Tampereen hautausmaan kappeli. Toimisto suunnitteli lisäksi asuintaloja ja huviloita maaseudulle.

Vuodesta 1919 lähtien W.G. Palmqvistilla oli oma arkkitehtitoimisto. Hän oli äärimmäisen tuottelias ja piirsi kaiken tyyppisiä rakennuksia. Palmqvistin arkkitehtuuri edustaa massiivista, barokkivaikutteista klassisismia. Hänen rakennussuunnitelmansa poikkesivat aikakaudelle ominaisesta kevyestä ja pelkistetystä "asplundilaisuudesta". Palmqvistin edustama rakennustyyli soveltui hyvin liike- ja teollisuusrakennuksiin, joista hänet pääasiassa tunnetaan.

**KORVATAAN
TEKIJÄN LAATIMALLA
TEKSTILLÄ**

nk. vanha kaapelitehdas /MFA

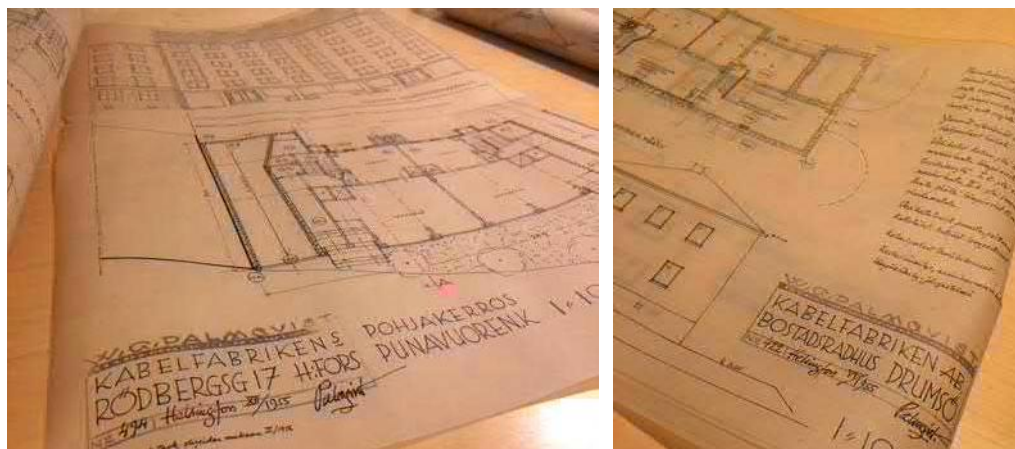

Pursimiehenkadun tehdas rakennettiin vaiheittain v. 1919-1938. Kuvan ottamisen aikaan paikalla sisjaisivat yhtiön pääkonttori sekä asennuskaapeli- ja putkiosasto. Foto Roos /Elka

Tehdasyhdyskuntien suunnittelu oli tähän aikaan kokonaisvaltaista. Tuotantolaitosten lisäksi arkkitehti suunnitteli alueen asemakaavan, koulut, urheilurakennukset, yhdistystalot ja sairaalat. Palmqvistin suunnittelema merkittäviä kokonaisuuksia ovat Kaukaan Tehdas Oy Lauritsalassa, Serlachius Oy:n rakennukset Mäntässä, Kankaan paperitehdas Jyväskylässä, Yhtyneiden paperitehtaiden tehdasalue Myllykoskella, Outokumpu Oy Outokummussa jne. Palmqvist suunnitteli kirkon mm. Kalajoelle, Jämsänkoskelle, Mänttään ja Myllykoskelle.

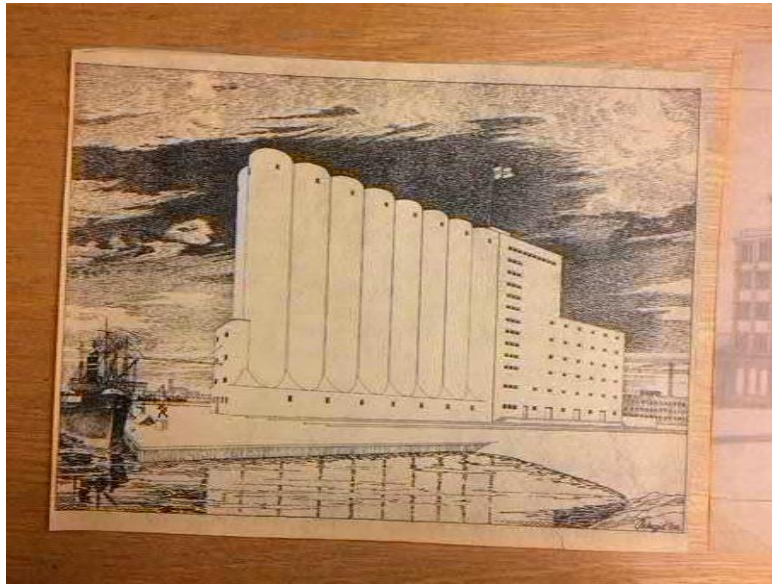
1920- ja 30-luvuilla hän suunnitteli useita asuin- ja liiketaloja Helsinkiin. Esimerkkeinä mainittakoon Bulevardi 5, Mikonkatu 13, Tilgmannin kirjapaino, sairaala Mehiläinen ja Hufvuds-tadsbladetin toimitalo. Palmqvist oli Amos Andersonin nuoruuden ystävä ja sai tältä tehtäväkseen suunnitella lehtitalon kortteliin myös Mercatorin kirjapainon sekä liike- ja asuintalon.

lähde: <http://www.mfa.fi/arkkitehtiesittely?apid=3864>

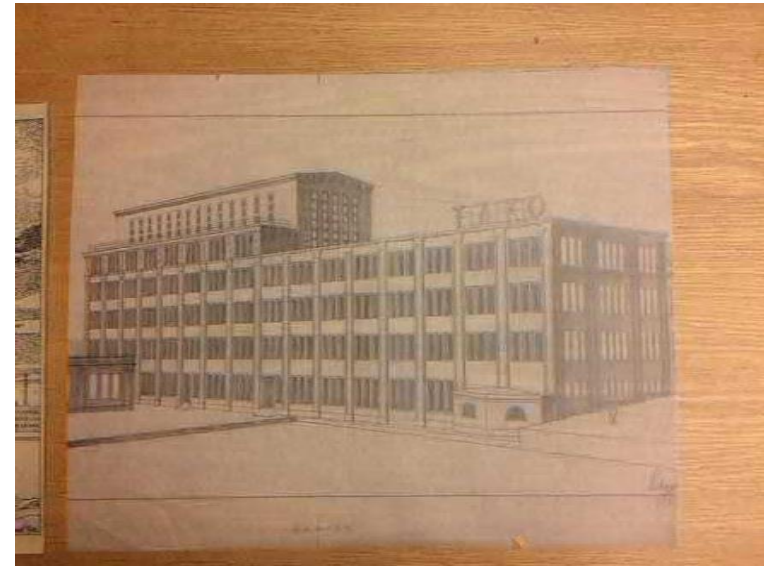

Asuintalosuunnitelmia Kaapelitehtaan työntekijöille arkkitehtuurimuseon arkistossa /MFA

1940 /MFA

1932 /MFA

**KUVIEN
DIGITOINTI TILATTU**

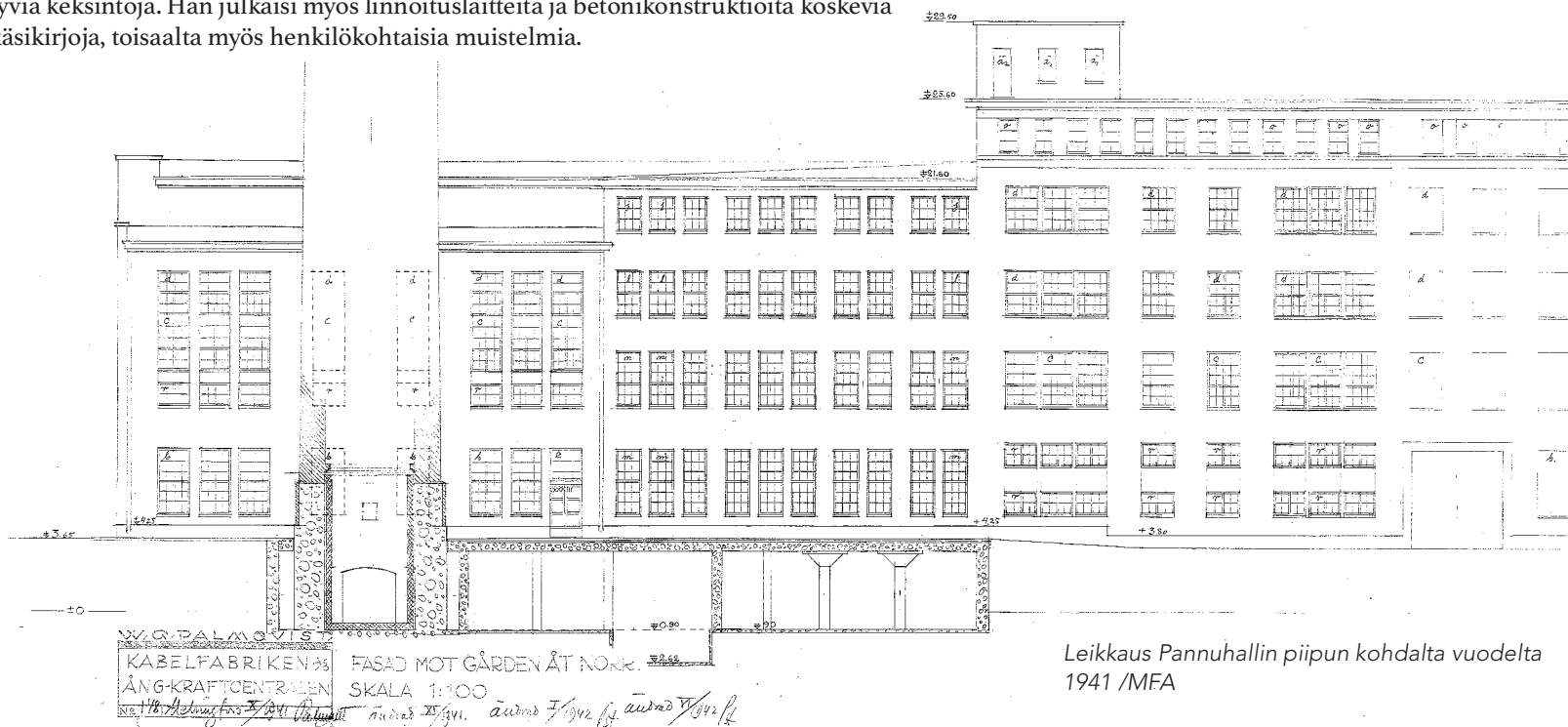
24.7.1943 päivättyssä kuvassa Kaapelitehtaan rakennustyömaalta näkyy Merikaapelihallin rakenne. /Nokia

**KAAPELITEHTAAN KONSTRUKTÖÖRI
J. CHR. FABRITIUS**

Kaapelitehtaan rakennesuunnittelijana 1940-luvun alussa toiminut Johan Christian (Sergei) Fabritius (1890-1946) oli poikkeuksellisella tavalla Suomen 1900-luvun alun historiaan vaikuttanut insinööriupseeri eli sotilas ja insinööri. Hän oli syntynyt Moskovassa, käynyt kadettikoulua Suomessa (1903) ja Nikolain sotilasinsinööriakatemian Pietarissa (1910) ja täydentänyt insinöörikoulutustaan Berliinissä (Deutsches Technikum, 1913). Hän palveli aluksi Venäjän armeijassa ja Suomen itsenäistyttyä hänellä oli vuoroin tehtäviä suojeluskunnissa ja sittemmin sotaministeriön ja yleisesikunnan linnoitusasiantuntijana, vuoroin itsenäisenä rakennesuunnittelijana neuvottelevana insinöörinä. Yleisesikunnan linnoitusosaston johdossa 1930-luvun jälkipuolella hän sai legendaarisen maineen ”Mannerheim-linjan isänä”, kun hän suunnitteli valtaosan Suomen itärajalle, Laatokalle ja Suomenlahden rannikolle rakennettavista linnoituslaitteista. Everstiluutnantiksi hänet nimitettiin vuonna 1936. Hän oli betonirakenteiden pioneeri ja teki mm. bunkkereiden ja tykkilavettien konstruoimiseen liittyviä keksintöjä. Hän julkaisi myös linnoituslaitteita ja betonikonstruktioita koskevia käsikirjoja, toisaalta myös henkilökohtaisia muistelmia.

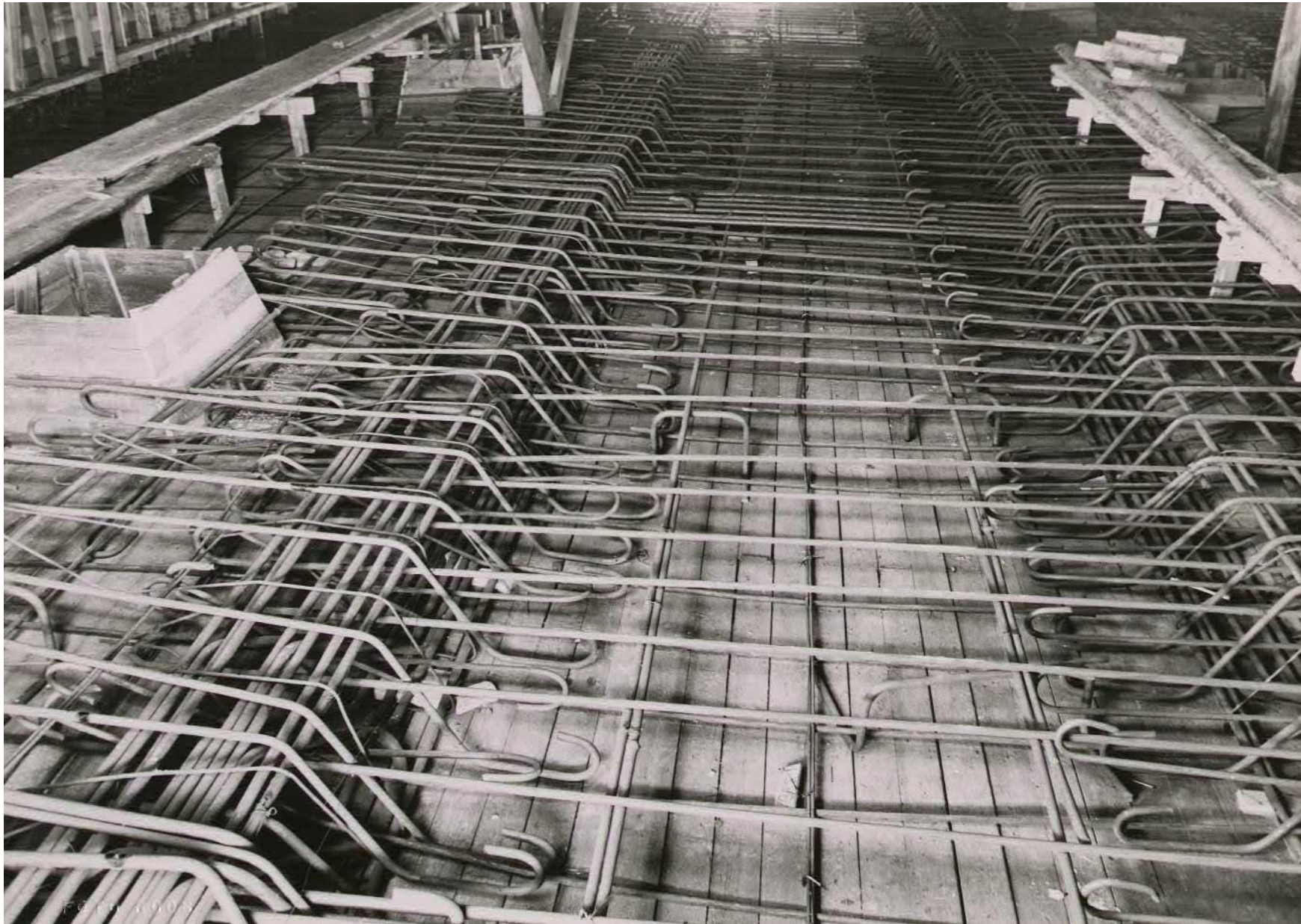
Itsenäisenä rakennesuunnittelijana Fabritius toimi 1920-luvun lopulla Lohjan kalkkitehtaan konstruktöörinä. Hän toimi aluksi 1920-luvulla toiminimellä J. Chr. Fabritius Byggnads- och konstruktionsbyrå ja sittemmin 1930-luvulta lähtien, mm. Kaapelitehtaassa, nimellä J.Chr. Fabritius ingenjörbyrå.

Hänen uransa päättyi kuitenkin kohtalokkaaseen poliittiseen seikkailuun. Jyrkän oikeistolaisista katsomuksistaan tunnettu Fabritius yritti hän vielä vuonna 1945, Suomen jo solmittua Neuvostoliiton kanssa aselevon, luoda sotilaallisia yhteyksiä Saksaan bolsevismin vastaisessa taistelussa. Hän teki saksalaisella sukellusaluksella uskaliaan matkaan Saksaan, mutta hänet lennätettiin takaisin ja hän hyppäsi laskuvarjolla kotimaahansa. Pian valtiollinen poliisi kuitenkin vangitsi hänet ja hän kuoli sairaalassa tutkintavankeudessa.

Leikkaus Pannuhallin piipun kohdalta vuodelta 1941 /MFA

Pääasialliset lähteet:
 Kuka kukin oli.
 Keuruu 1961, s. 102-103.
 Uppslagsverket Finland,
 Ekenäs 2003, s. 373.
 Henry Ericsson,,
 Befästaren av det
 självständiga Finland.
 Finlandssvenska
 tekniker 4.
 Vasa 2003, s. 158-171.

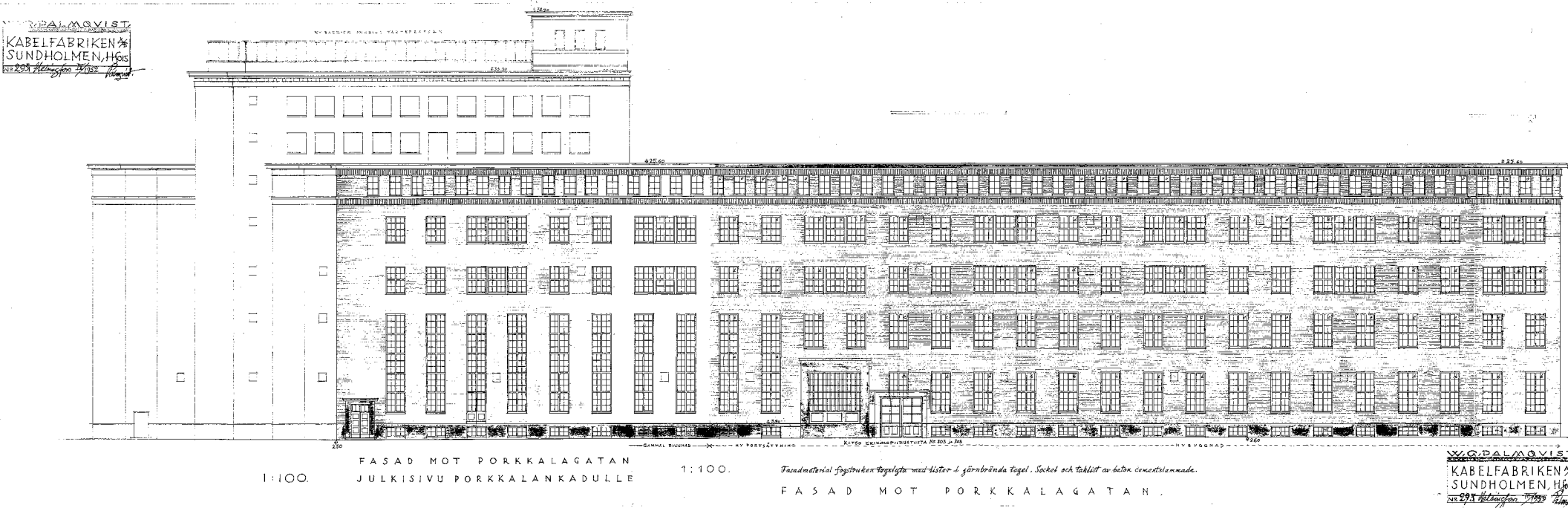
18.8.1943 päivätty kuva Kaapelitehtaan muottilaidoituksista ja raudoituksista. /Nokia

Suomen Kaapelitehdas ja Julius Tallberg Oy:n varasto vuonna 1967. Kuva: Grünberg Constantin /HKM

KAAPELITEHDAS TEOLLISESSA KÄYTÖSSÄ

MUUTOSVAIHEET TEOLLISEN KÄYTÖN AIKANA

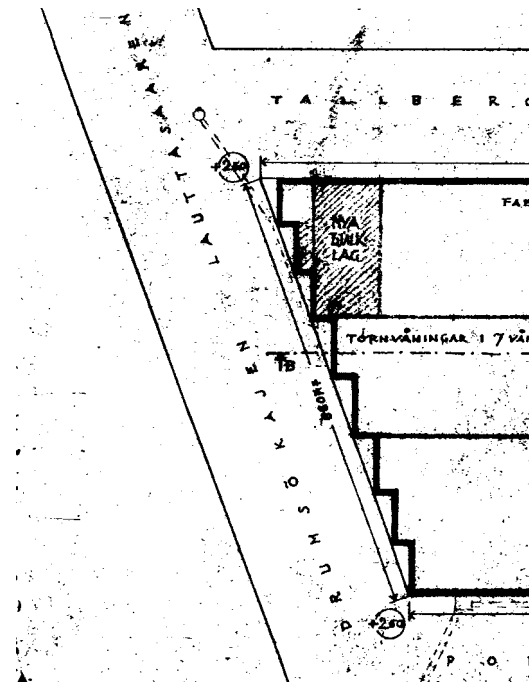
Kaapelitehtaan julkisivukuva ajalta, jolloin katolle oli lisätty terassi. Pienennös, ei mittakaavassa. /MFA

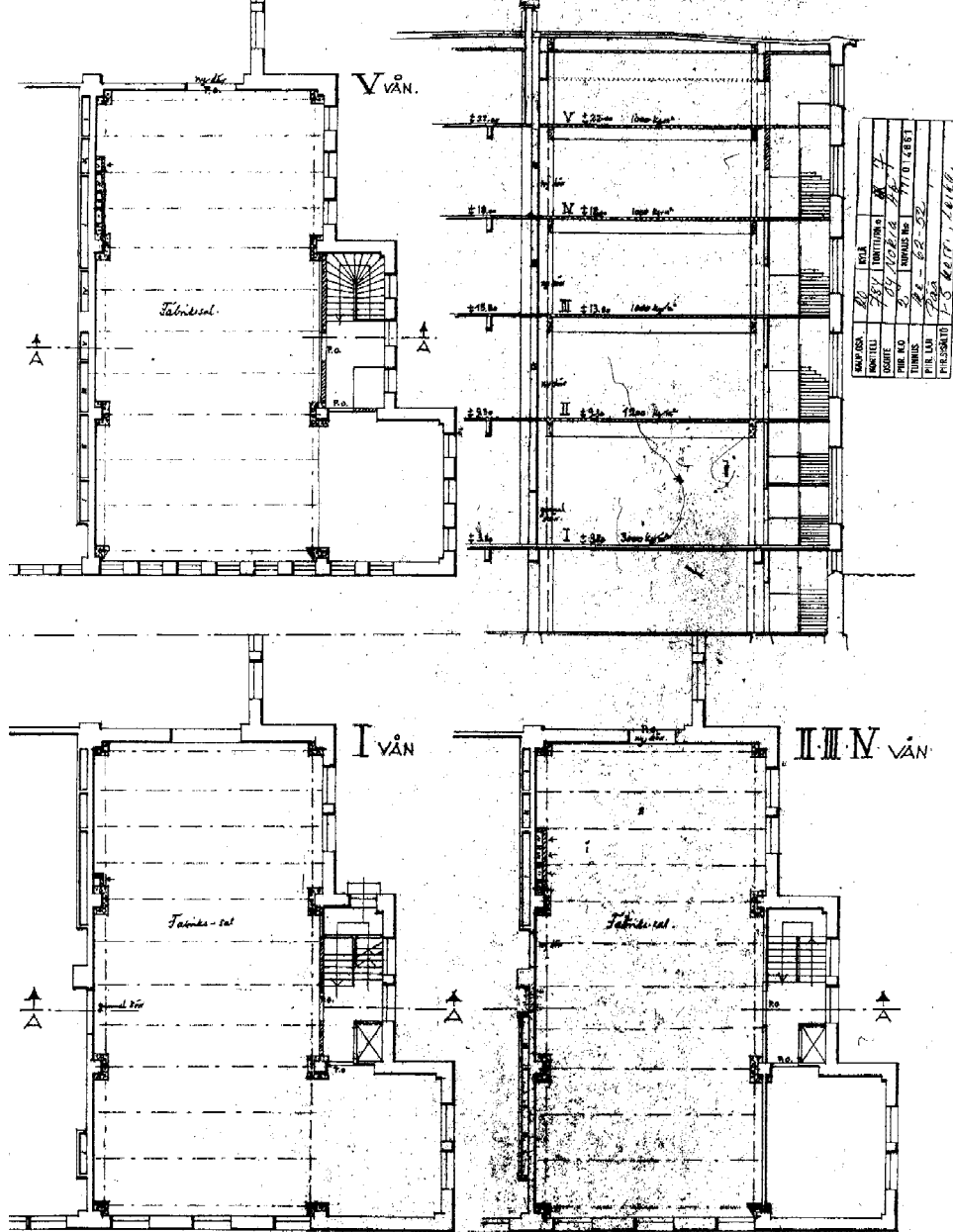

1952 VÄLIPOHJIA

Ajoittamaton kuva on todennäköisesti korkeajännitystilasta ennen välipohjien rakentamista tai niiden poistamisen jälkeen. Paikalla on nykyisin ravintola. /Nokia

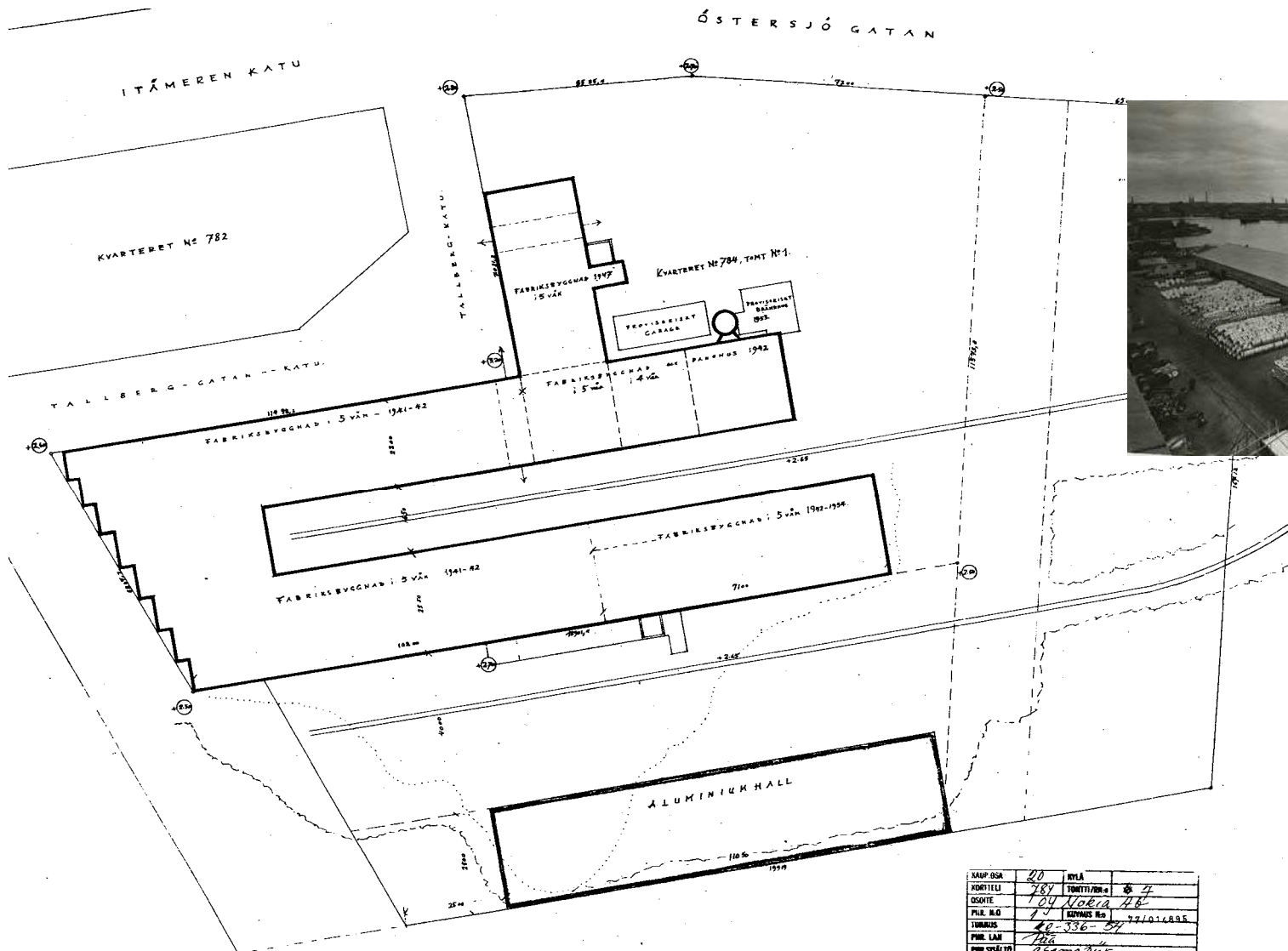
FINSKA KABELFABRIKEN SUNDHOLMEN 4 NYA MEL-LANBJÄRKLIGA BALKÄNDRING UNDER VATTENTAK.

Helsingfors 1952. P. Palmqvist.

Korkeajännitehalliin rakennettiin välipohjia vuonna 1952. Piennös ei mittakaavassa. /RVV

1954 ALUMIINIHALLI

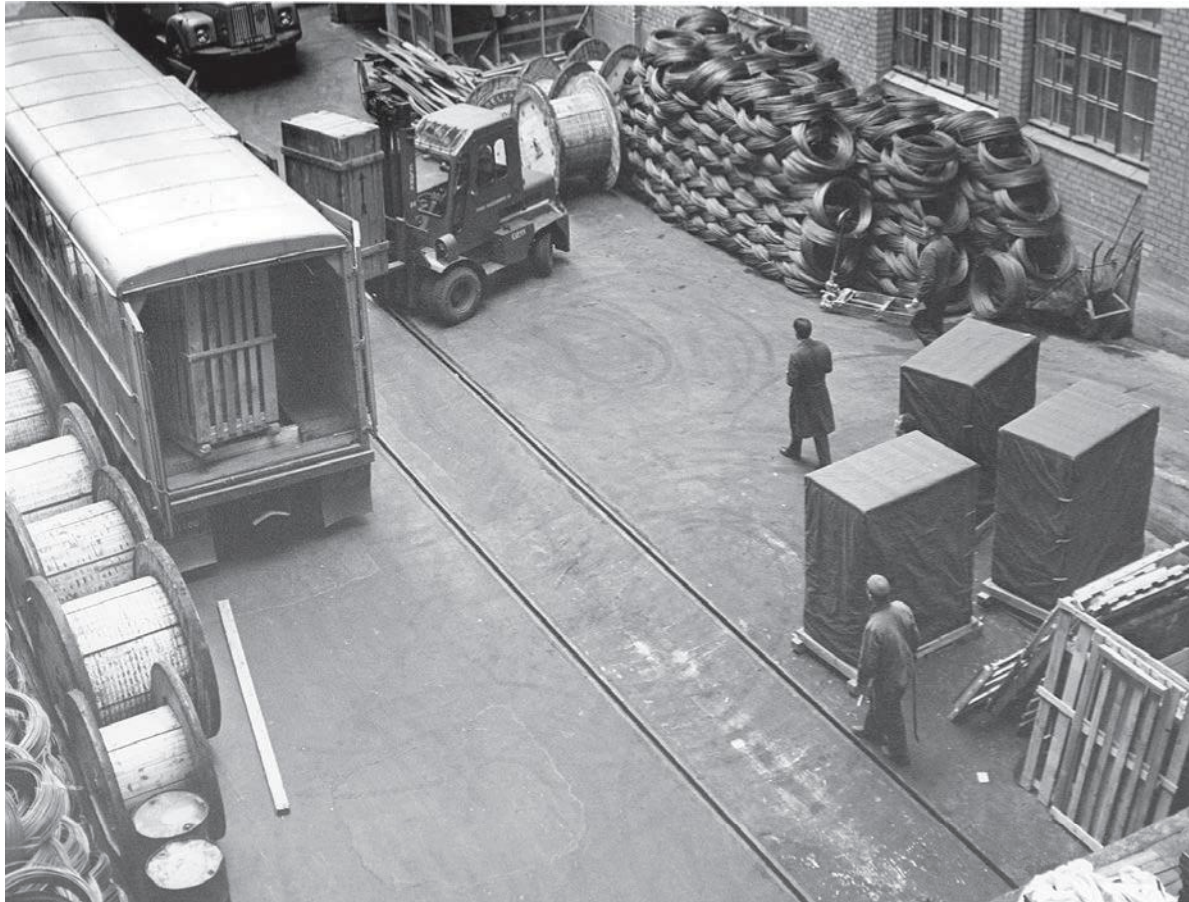

Alumiinihalli ja sitä ympäröivät kaapelikelat /Nokia

W. PALMQUIST
 FINSKA KABELFABRIKEN
 SITUATIONSPLAN-SUNDHOLMEN
 N:o 331 Helsingfors 1954. *Palmquist*

1:500.

Asemapiirustus vuodelta 1954 näyttää Kaapelitehtaan lopulta valmiissa laajuudessaan piharakennuksiin, raiteet jotka jatkuvat sisäpihalle ja rakennuksen viereen sekä uuden alumiinihallin. /RVV

Ratakiskot ja kaapeleita Kaapelitehtaan pihalla. Ajoittamaton kuva. Kuva: Kai Nordberg, /Fujitsun arkisto

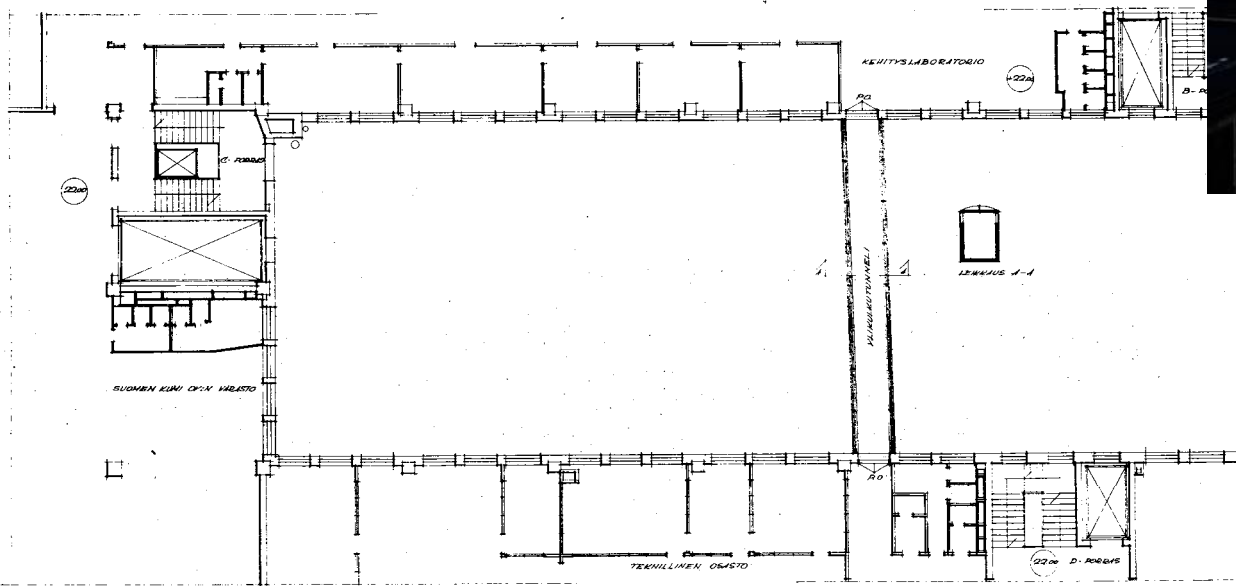

Kaapelitehtaan pihaa vuoden 1962 teollisuusmessujen aikaan. /Nokia

Suomen Kaapelitehdas Oy:n Salmisaaren tehtaan (Tallberginkatu 1) kaapelikeloja lastataan junavaunuihin Itämerenkadun vartta kulkevilla raiteilla. /HKM

1960 YLIKUKUTUNNELI

KANP OSA	20	RYLÄ	
KORTTELI	484	TOIMITILAA	7
OSIOTE	49 Notia 18		
PIIR. NRO	2	KAPPALE NRO	77/014883
TURVUS	25-12-13-60		
PIIR. LAJ.	1/20		
PIIRUSSÄÄTÖ	Pohja ja talle.		
	Vaku. 13.9.1960 § 64		

WOLDEMAR BAECKMAN
 ARK. T. O. S. A. S.
 HÖRSTEN, HÄRNAS, SVEA, SÖDERBY
 HÄRNAS, SVEA, SÖDERBY
 HÄRNAS, SVEA, SÖDERBY
 HÄRNAS, SVEA, SÖDERBY
 HÄRNAS, SVEA, SÖDERBY
 HÄRNAS, SVEA, SÖDERBY

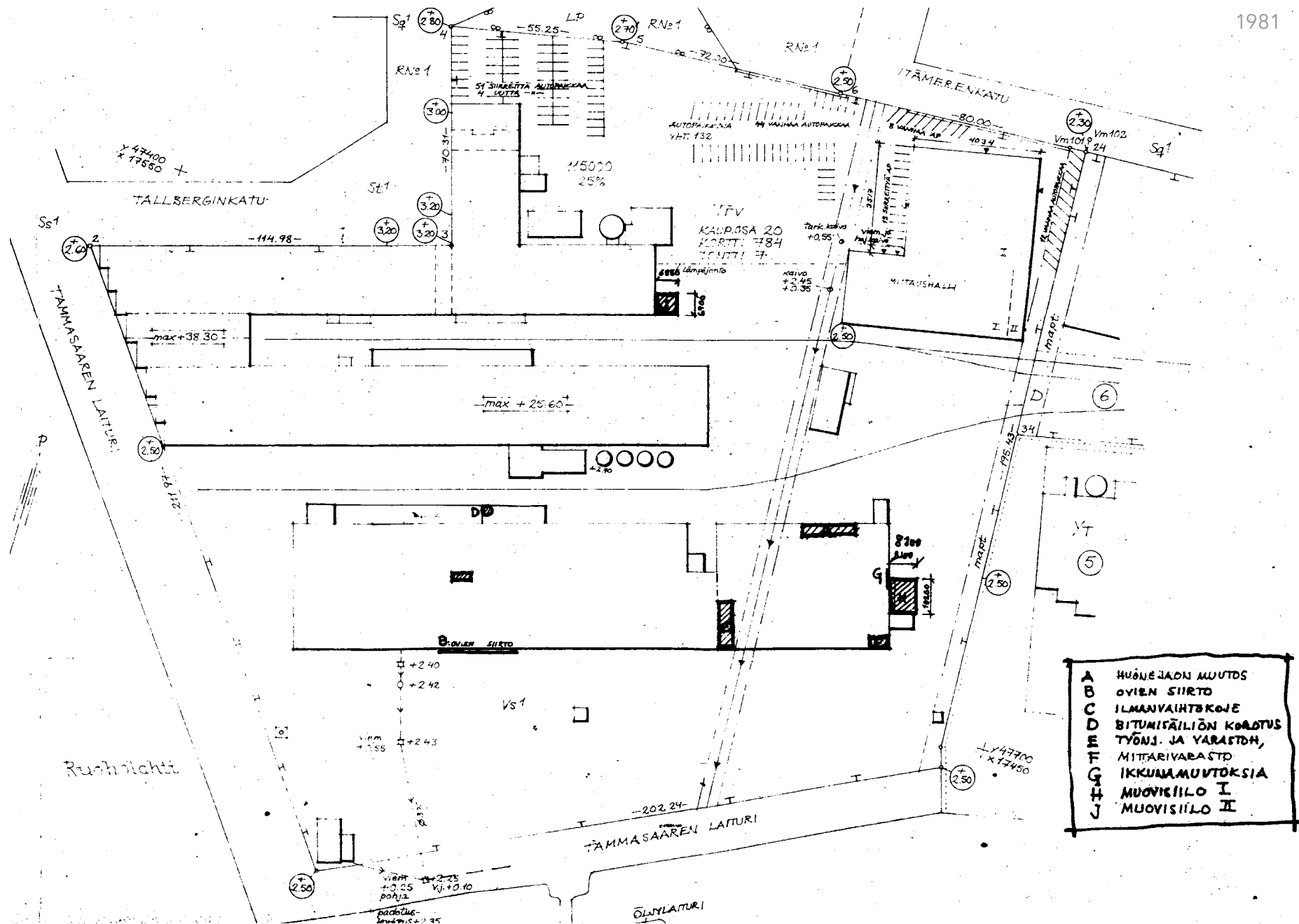
Vuonna 1960 Woldemar Baeckman suunnitteli kaapelitehtaalle "ylikukutunnelin". Pohjapiirustus ja leikkaus pienennetty, ei mittakaavassa. /RVV

Ilmakuva Nokian Kaapelitehtaasta 1970-luvun loppupuolelta näyttää Kaapelitehtaan ympäristön rakennukset ja kaapelikelojen säilytyksen vaatiman tilan. /Nokia

Vuoden 1981 asemapiirustus näyttää tilanteen Kaapelitehtaan ympäristössä teollisuusvaiheen loppupuolella. Piirustus on Kai Palmqvistin laatima ja sillä on haettu rakennuslupaa lisärakennuksille ja muutoksille. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

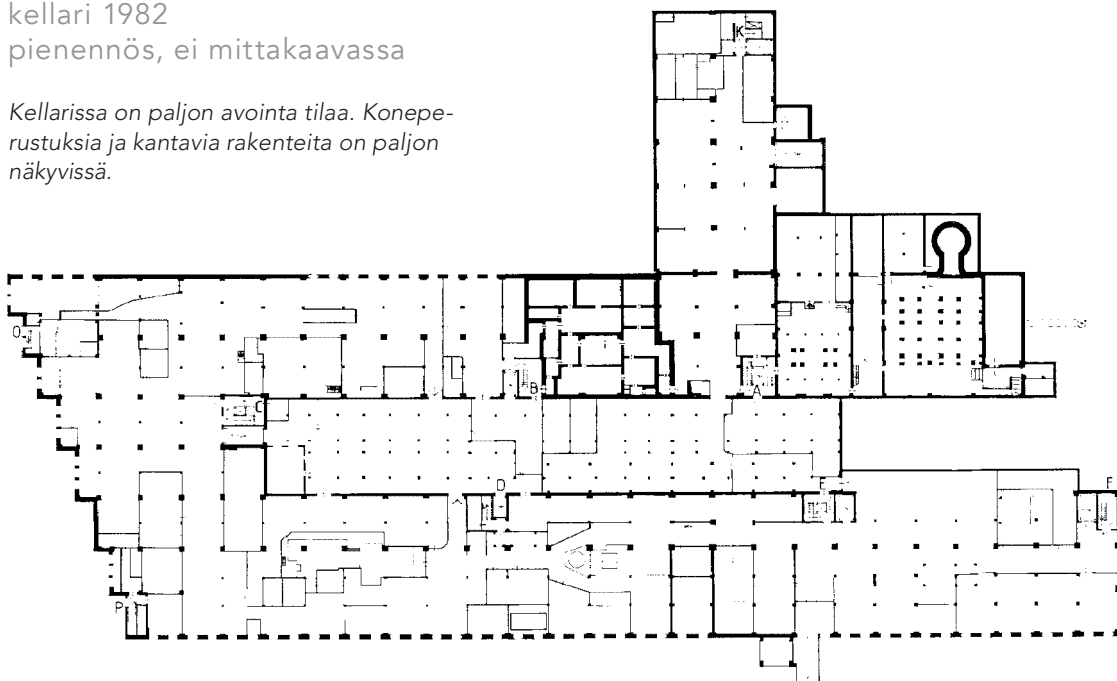
1. kerros 1982 pienennös, ei mittakaavassa

1.kerros on pääosin avointa teollisuustilaa.
Siipiosassa on edelleen porttikongi, mutta
siipi on erotettu muusta kerroksesta.

kellari 1982 pienennös, ei mittakaavassa

Kellarissa on paljon avointa tilaa. Konepe-
rustuksia ja kantavia rakenteita on paljon
näkyvissä.

KAAPELITEHDAS VUONNA 1982

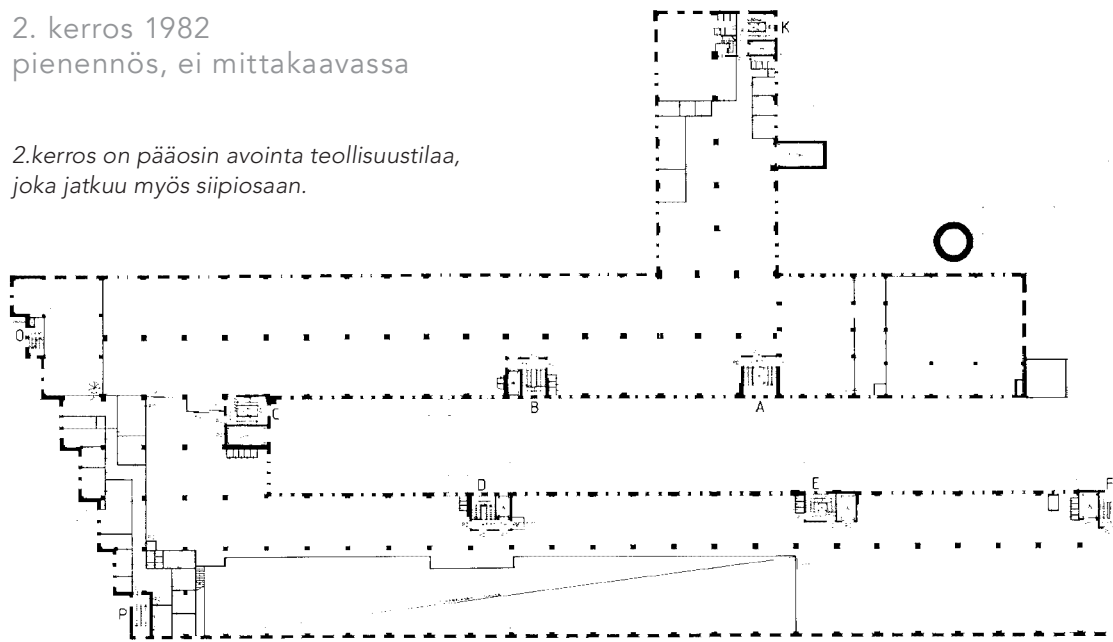
Kaapelitehtaan 5.kerroksen arkiston ”1992 Suunnitteluso-
pimus Arkkitehtitsto Hannu Tomminen Viatek Oy TKK/Rak-
tekninen korjausinventointi” -kansiosta löytyneet pohjapii-
rustukset vuodelta 1982 paljastavat millainen tilajärjestys
rakennuksessa vallitsi juuri ennen teollisen käytön loppu-
mista ja ennen tulevasta käytöstä seuranneita muutoksia.

Merikaapelihallin sisätila /Talli

2. kerros 1982
 pienennös, ei mittakaavassa

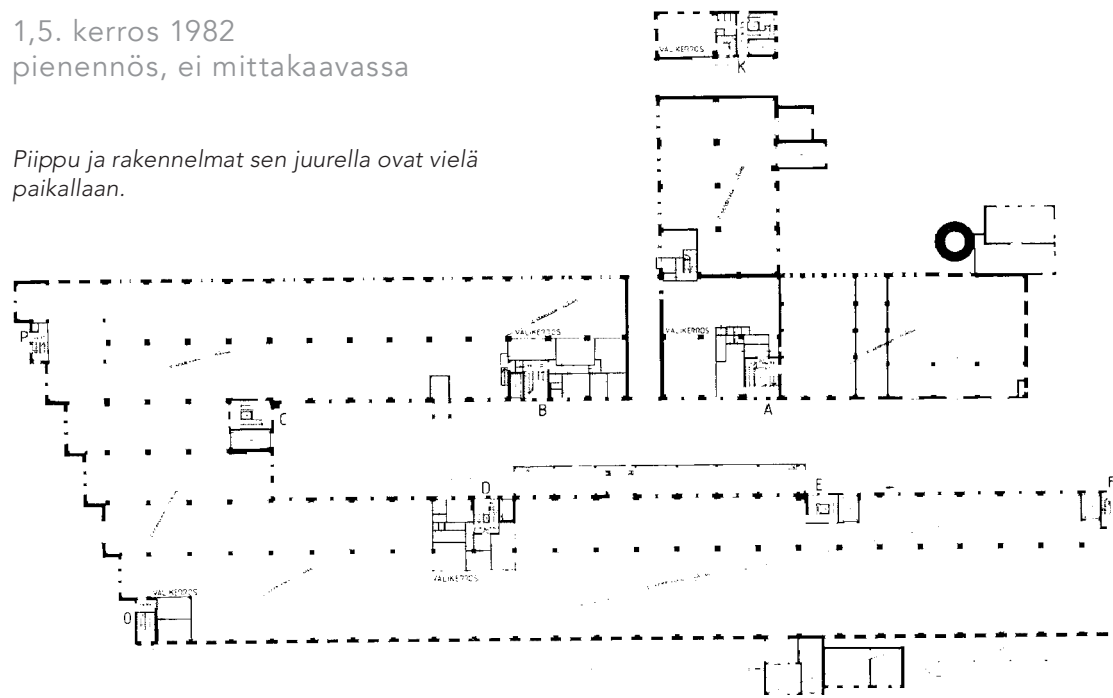
2.kerros on pääosin avointa teollisuustilaa,
 joka jatkuu myös siipiosaan.

Merikaapelihallin sisätila 20.5.1966. /Nokia

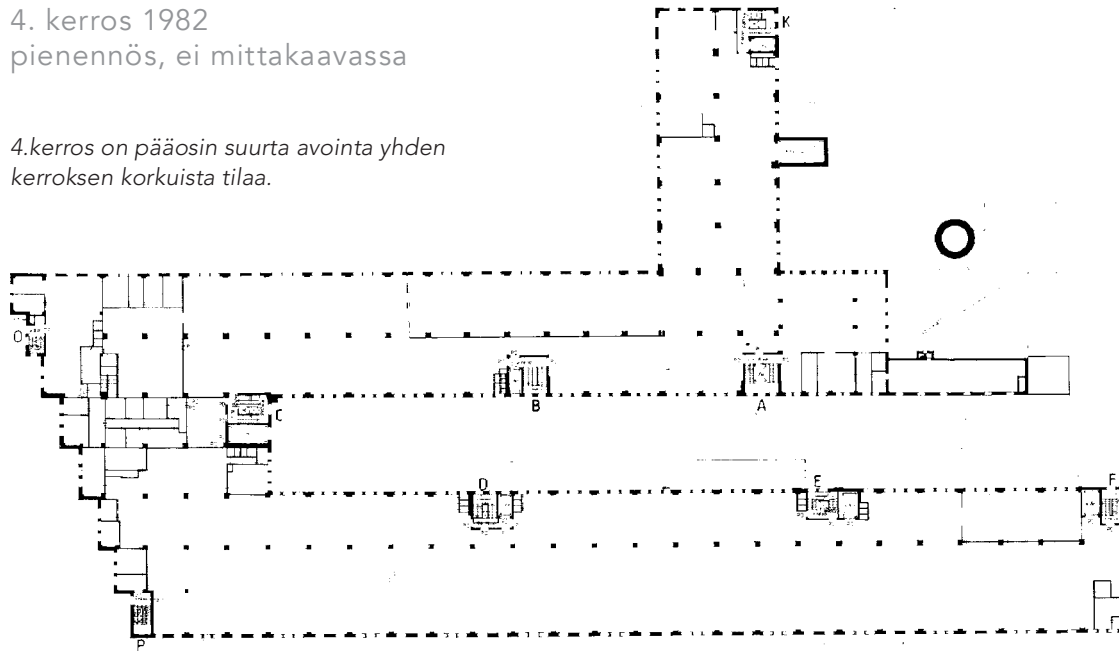
1,5. kerros 1982
 pienennös, ei mittakaavassa

Piippu ja rakennelmat sen juurella ovat vielä
 paikallaan.

4. kerros 1982
pienennös, ei mittakaavassa

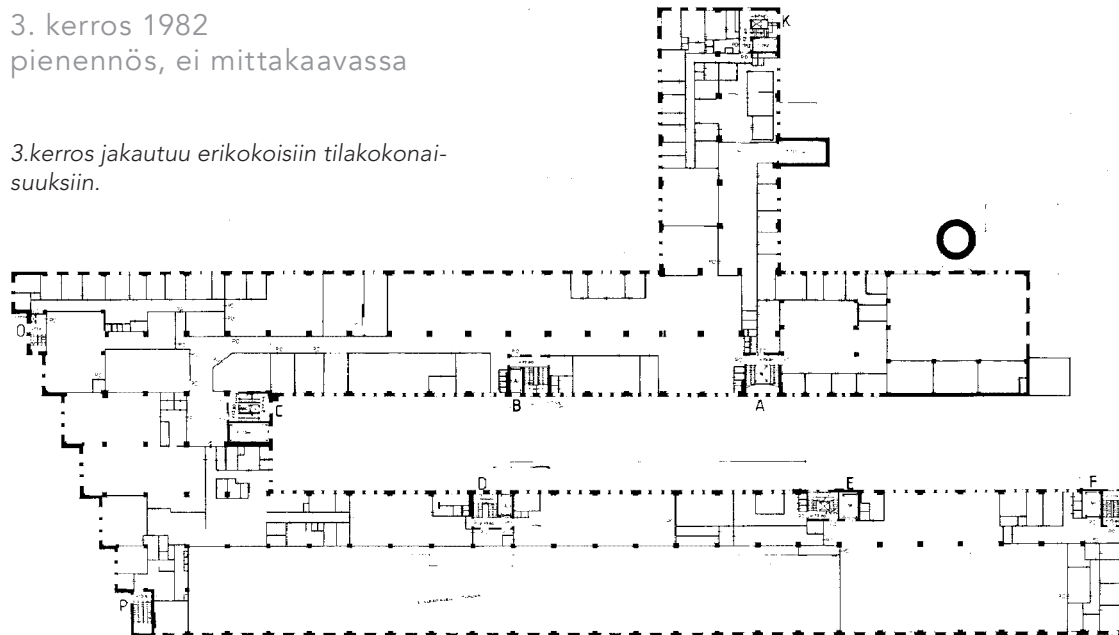
4.kerros on pääosin suurta avointa yhden kerroksen korkuista tilaa.

Tehtaanaikainen pesupiste. /Talli

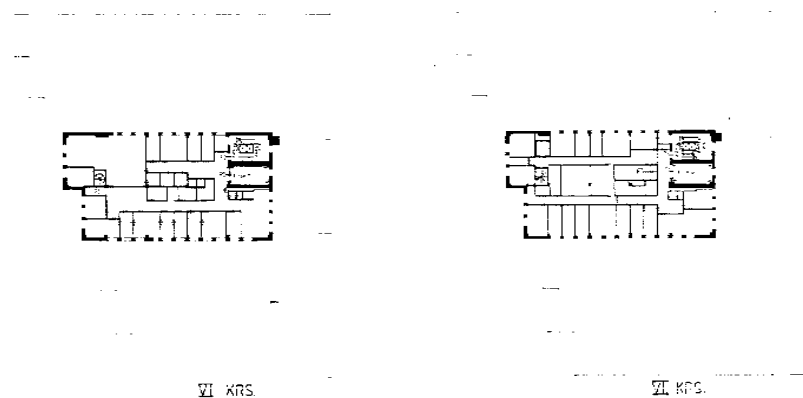
3. kerros 1982
pienennös, ei mittakaavassa

3.kerros jakautuu erikokoisiin tilakokonaisuuksiin.

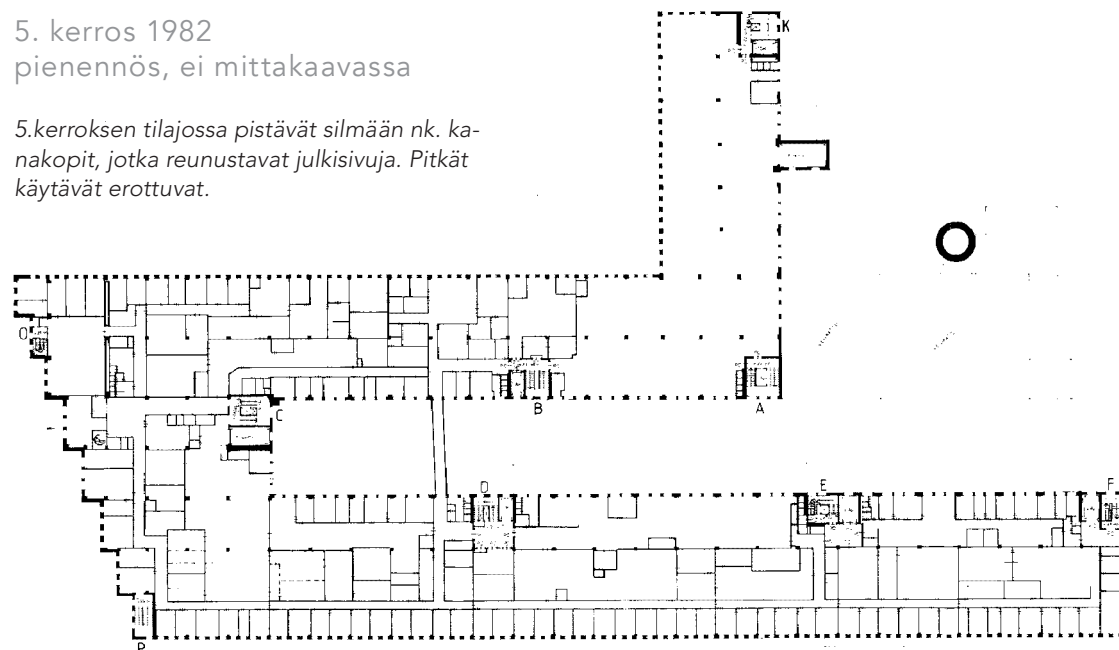
6 ja 7. kerros 1982
 pienennös, ei mittakaavassa

Torniosa on jaettu huoneiksi.

5. kerros 1982
 pienennös, ei mittakaavassa

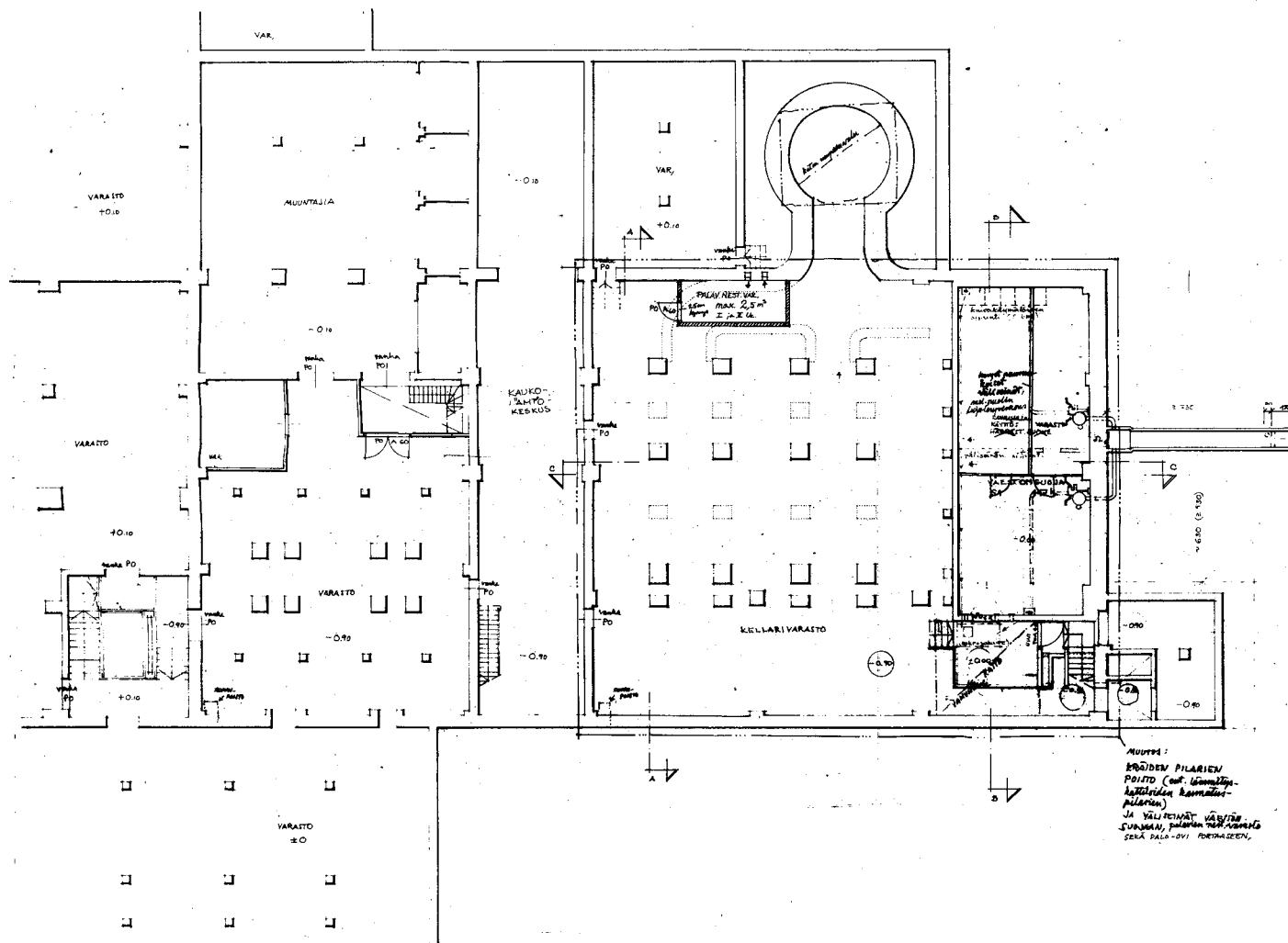
5.kerroksen tilajossa pistävät silmään nk. kanakopit, jotka reunustavat julkisivuja. Pitkät käytävät erottuvat.

Ajoittamattoman kuvan taustalla tehtaanaikaisia väliseiniä. / Nokia

Kuvassa taustalla kaapelitehtaan koppitoimisitojen puolilaisiseiniä. "Tietotyön arkipäivää 1960-luvun lopulla: Seppo Hamilo, Heikki Kutvonen ja Kimmo Witikainen." Kuva osoitteesta: http://fujitsu.fi/historia/suurekone/kohtalonkysymykset_tulevat_vastaaan.html

MUUTOS:
 KÖÖDIN PILARIT
 POISTO (ent. lämmitys-
 kattoriden kannat-
 pilareita)
 JA YÄLLEMAK. VARASTO
 SUUREN PILARIN TUKI
 SEKA PALA-OVI KORJAUS

HELSINGIN KAUPUNGIN
 RAKENNUSVALVONTAVIRASTON VIRASTOPÄÄLLIKÖN
 on 19.11.1984 rakennusasiain päätöksellä 2002-84:n
 kohdalla tarkastanut ja vahvistanut noudatettavaksi tämän piir-
 rustuksen. Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto
 11.11.1984
 Lauri Järveläinen
 virastojohtaja

Helsingin Kaupungin Satamalaiteos puoltaa
 hyväksyttäväksi *Y. Oja* 1984
 Vuon puolesta:
Ellenius

Kau.no 85 004887
 Tunnus: 20-2759-C-83
 Niemenen katu-
 OY NOKIA AB SALMISAARI
 NR 2
 PÄÄRAKENTUS
 PÄÄRAKENTUKSEN MUUTOS
 HELSINKI, KAUP. OJA 20, NRT 709
 TONTTI 7
 PÄÄRAK. YÄRTÖNSOONA
 KELLARIIN TON JA
 HELSINKI 11.11.84
 MUUTOS 26.8-83
Kadalahti

Pannuhallin kellarista purettiin lämpökattilain kannatuspilareita vuonna 1984 Kai Palmqvistin suunnitelmien mukaan. Samaan aikaan tehtiin myös muita pieniä muutoksia, jotka koskivat mm. ikkunoita ja ovia. /RVV

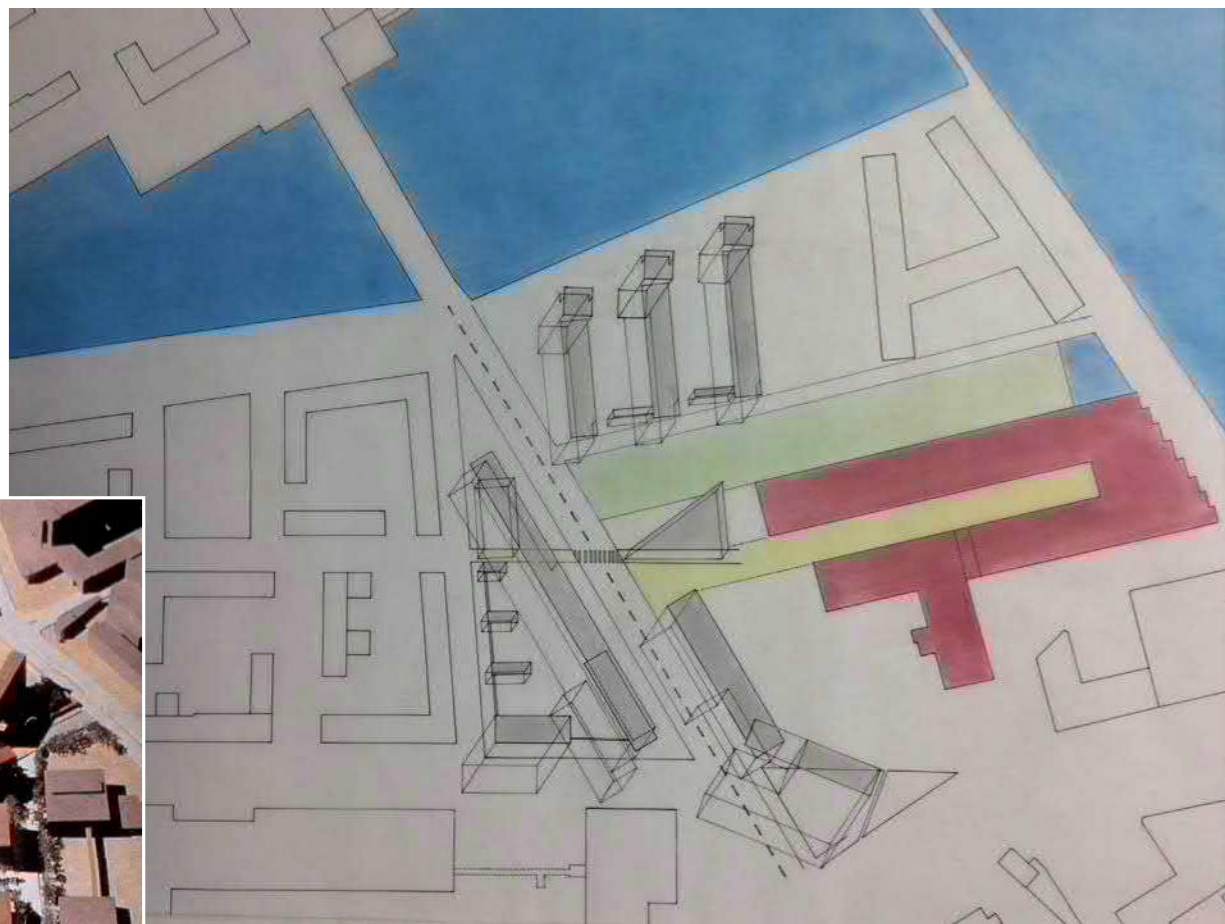

Kaapelitehtaan sisäpiha vuonna 1991. Asfaltin keskellä sora-alueelta on poistettu pihalle johtaneet rataiskot. Kuva: Alanco Jan /HKM

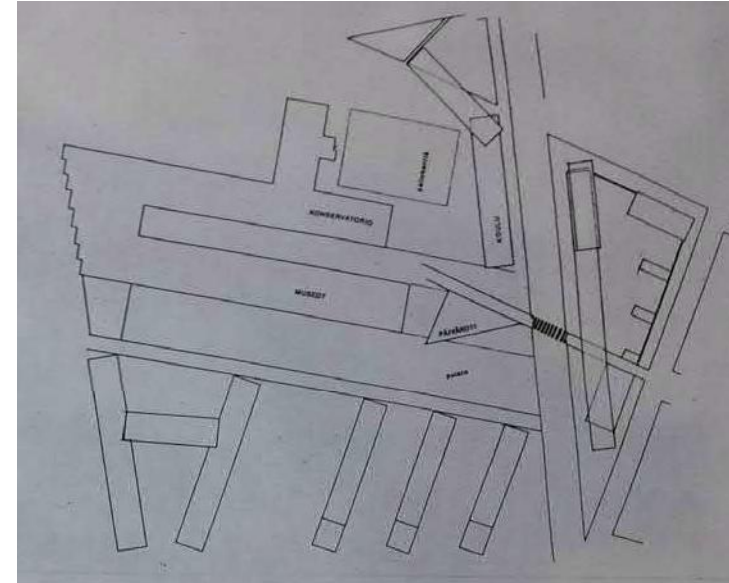
**KAAPELITEHTAAN RAKENNUS TEOLLISEN KÄYTÖN LAKATTUA –
KAAPELITEHDAS KULTTUURIKESKUKSENA**

Vaihtoehtosuunnitelma 1990 /Talli

UUELLEENKÄYTÖN SUUNNITTELU 1980-LUVUN LOPULLA

Kaupunki ja Nokia sopivat vuonna 1987 tehtaan tuotannon poistumisesta vuoteen 1990 mennessä, minkä jälkeen rakennus siirtyisi kaupungin omistukseen ja osin purettaisiin. Peruskorjattavan osan kustannuksiksi arvioitiin 300-350 miljoonaa markkaa. Vuonna 1989 Nokia vuokrasi vuodeksi tiloja ylläpitokustannusten kattamiseksi erilaisille kulttuurialan toimijoille. Vuokralaisten perustama Pro Kaapeli -yhdistys neuvotteli kaupungin kanssa rakennuksen ja työyhteisön säilyttämisen mahdollisuudesta. Kaupungin asettama kaapelitehdastyöryhmä julkaisi kuitenkin maaliskuussa 1990 raportin, jossa rakennukseen esitettiin vielä sijoitettavaksi erikoismuseoita, konservatorio, päiväkotia ja koulu. Merikaapelihalli jaettaisiin kahtia ja pannuhalli purettaisiin. Tähän Pro Kaapeli laati vaihtoehtoisen suunnitelman (arkkitehdit Pia Ilonen ja Jan Verwijnen 1990) jossa rakennuksen toiminta ja sen lähiympäristö järjestettiin kaikki em. toiminnot ja myös tehtaalle syntynyt työyhteisö huomioiden. Monien vaiheiden jälkeen kaapelitehdastyöryhmä tilasi suunnitelman tehneiltä arkkitehdeilta vuonna 1991 Kaapelitehtaan toimintojen sijaintisuunnitelman, johon pitkälti rakennuksen toiminnallinen peruskonsepti yhä perustuu. Samalla luotiin peruskorjausfilosofia, jossa rakennusta korjataan vaiheittain ja teollisia jälkiä vaalitaan.

Kaaviot toimintojen sijaintisuunnitelmasta

UDELLEENKÄYTÖN RAKENTAMINEN

Loppuraportissaan¹⁵ kaapelitehdastyöryhmä päätyi esittämään vain välttämättömpien korjausten tekemistä viranomaisten edellyttämään minimitasoon ja niidenkin tekoa vaihteittain. Rakennusta onkin korjattu useassa vaiheessa siten, että kiinteistö pysyy jatkuvasti käytössä. Rakennuslupaa vaativista suunnittelutöistä ovat vastanneet useat eri arkkitehti- ja insinööritoimistot, mutta vuodesta 2007 lähtien niistä on vastannut Arkkitehtuuri ja muotoilutoimisto Talli Oy¹⁶. Vähäisemmistä muutostöistä kuten väliseinämuutoksista on vastannut kiinteistöyhtiön oma toimisto.

Kaapeli oli vanha teollisuustuotantorakennus, joka oli muutettu työhuoneiksi ja toimistoiksi. Nokia oli lopettanut rakennuksen asianmukaisen ja pitkäjänteisen ylläpidon ja vuosikorjausten tekemisen hyvissä ajoin. Uudelleenkäytön alkuvuosina jouduttiin tekemään paljon asbestipurkuja. Rakennusvalvontaviraston kanssa haettiin keinoja, joilla henkilöturvallisuutta voisi parantaa. Ensimmäisenä vuonna yhtiö ei hakenut tarvittavia rakennuslupia, vaan teki palotekniset osastoinnit ja muut virallisten käyttötarkoitusten mukaiset toimet ilman lupia, saaden kuitenkin ymmärrystä kaupungin virastoilta. Sormien välistä katsottiin myös Merikaapelihallin esityksiin liittyneitä ongelmia. Tuotantolaitoksen poistumisjärjestelyt eivät soveltuneet tuhansille katsojille.¹⁷

Vuonna 1991 perustettu Kiinteistö Oy Kaapelitalo noudatti tilojen vuokraamisessa laadittua sijaintisuunnitelmaa ja strategiaa, joka perustuu toimintojen monipuolisuuteen ja niiden sekoittumiseen sijaintikaavioissa esitetystä suhteesta. Ensimmäinen kerros on varattu pääasiassa lyhytaikaisesti vuokrattavissa oleville tiloille. Näissä noudatetaan avoimen rakentamisen periaatetta: joustavuuden takia osan tiloista on syytä olla vailla varsinaista käyttötarkoitusta. Siksi kaikissa pohjakerroksen julkisissa tiloissa, erityisesti Merikaapelihallissa ja Pannuhallissa, periaatteena on vuokrata tilat tyhjinä lukuun ottamatta sähkön, valaistuksen ja ripustusten perusvarustelua. Tämä mahdollistaa tilojen rakentamisen kuhunkin tapahtumaan asiakkaan haluumaan muotoon. Tapahtuman jälkeen asiakas vie rakenteensa pois.

Toisesta kerroksesta ylöspäin pohjakaavioissa oleellista on U:n muotoinen keskikäytävä jonka molemmille puolille tilat alun perin rakentuivat omatoimisesti vuodesta 1989 lähtien, ja vuodesta 1991 Kiinteistö Oy Kaapelitalon johdolla niitä on peruskorjattu ja tarvittaessa muutettu. Toimintojen sijaintikaaviossa tähdellistä oli säilyttää keskikäytävä sujuvana kulkuväylänä, ja siksi alun perin merenpuoleiseen päätyyn aiotut erikoismuseot sijoitettiin nyt eteläisen siiven itäpäätyyn. Sijainti kaupungin puoleisessa päädyssä toisi niille myös näkyvyyden kaupunkikuvassa.

¹⁵ Kaupunginhallituksen 24.6.1991 hyväksymä kaapelitehdastyöryhmän loppuraportti.

¹⁶ Jatkossa Talli Oy, entinen Arkkitehtitoimisto Alli Oy; pääsuunnittelijana Kaapelin hankkeissa molemmissa Pia Ilonen

¹⁷ Nieminen, Erik, 2017. Hataran talon kurinpalautus. S. 208. *Teoksessa: Vainio, Anneli (toim.): Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy, Helsinki.*

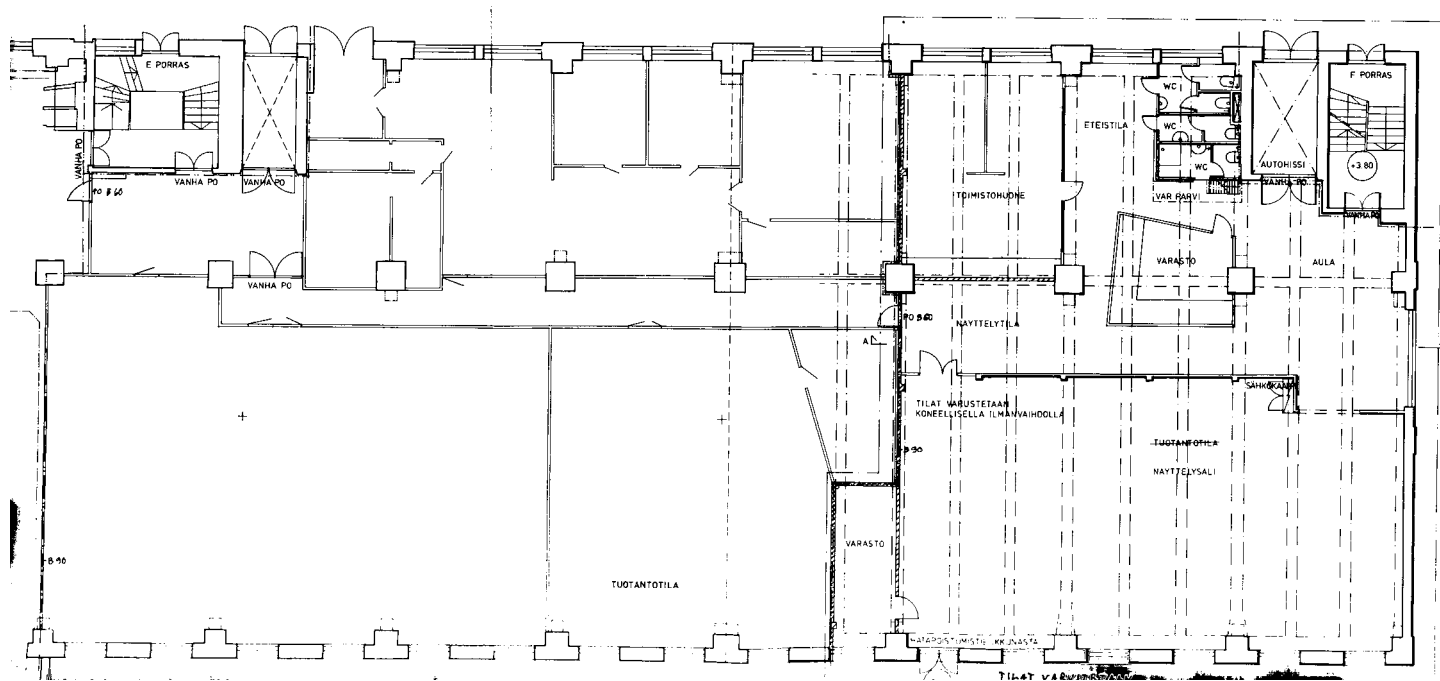
Kuvia Kaapelitehtaan uuden käytön alkuvaiheista. /Talli

1992-2000 KAAPELITEHTAAN MUSEOT

Valokuvataiteen museo
ensimmäisessä vaiheessa
/Talli

Erikoismuseoiden sijoittamisesta Kaapelitehtaalle oli sovittu jo vuonna 1989. Suomen valokuvataiteen museo, Teatterimuseo ja Hotelli- ja ravintolamuseo haluttiin mahdollisimman pian toimimaan rakennuksessa, vaikka rahoitus oli niukkaa. Ne toteutettiinkin väliaikaista vastaavalla standardilla (arkkitehti Pia Ilonen), kunnes ne vuonna 2000 saivat asianmukaisemmat, peruskorjatut ja entistä laajemmat tilat. (Arkkitehtitoimisto Alli Oy /Pia Ilonen ja Arkkitehtitoimisto Kai Wartainen; 5. krs toimistotilat)

Näyttely- ja toimistotilojen pohjapiirustus
16.08.1994.

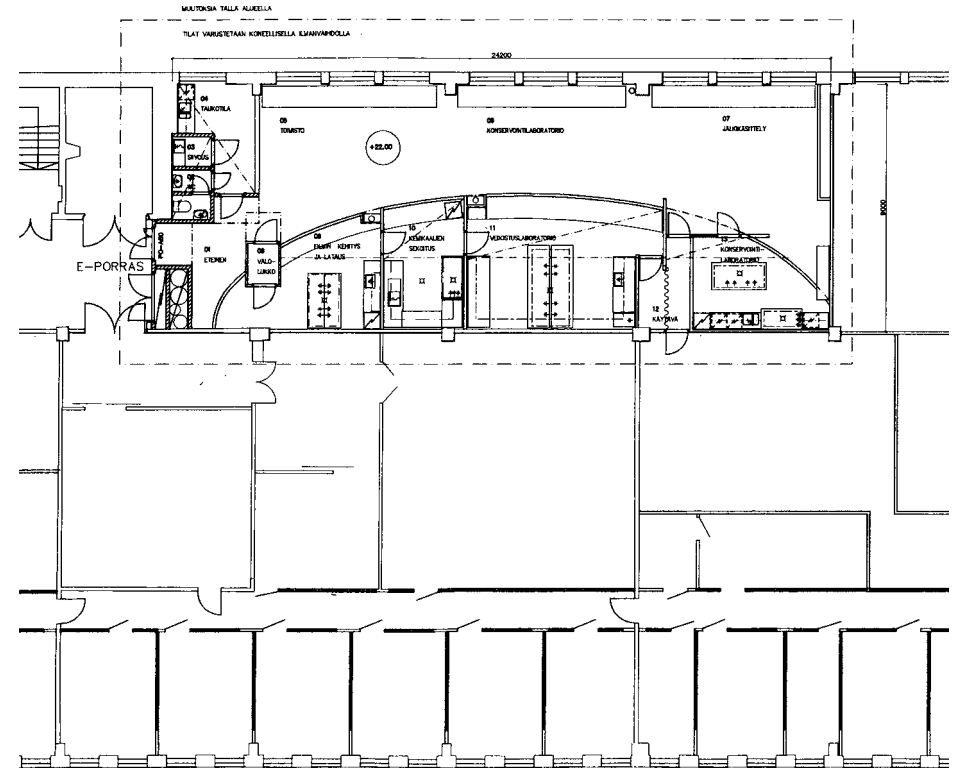
1 kerroksen tuotantotilan muutos näyttelytilaksi sekä toimisto- ja varastotilaksi.
Arkkitehti Pia Ilonen. /RVV

jäsennetään, täsmennetään

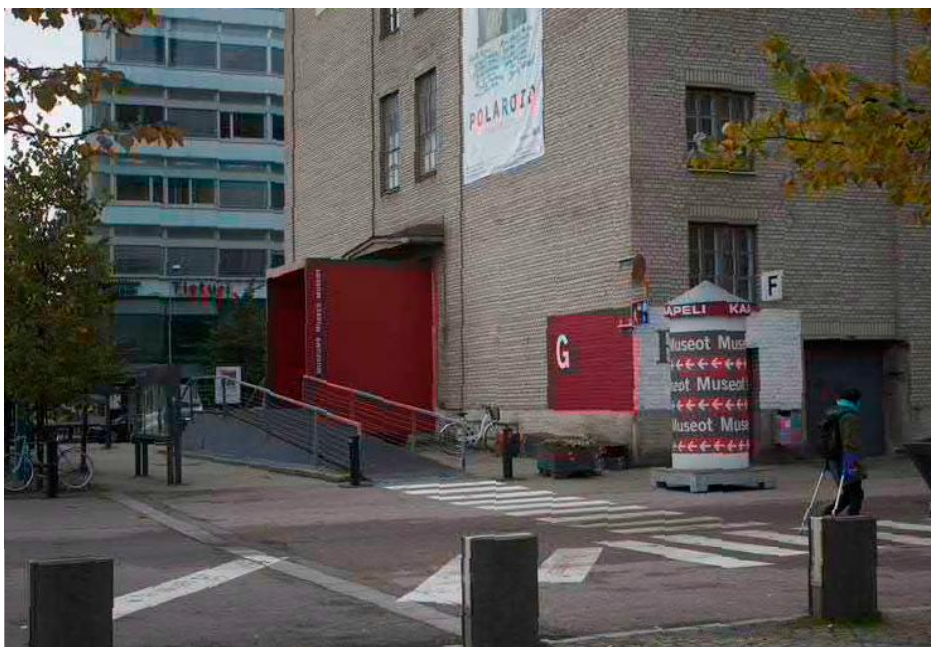
Museoiden aula. /Talli

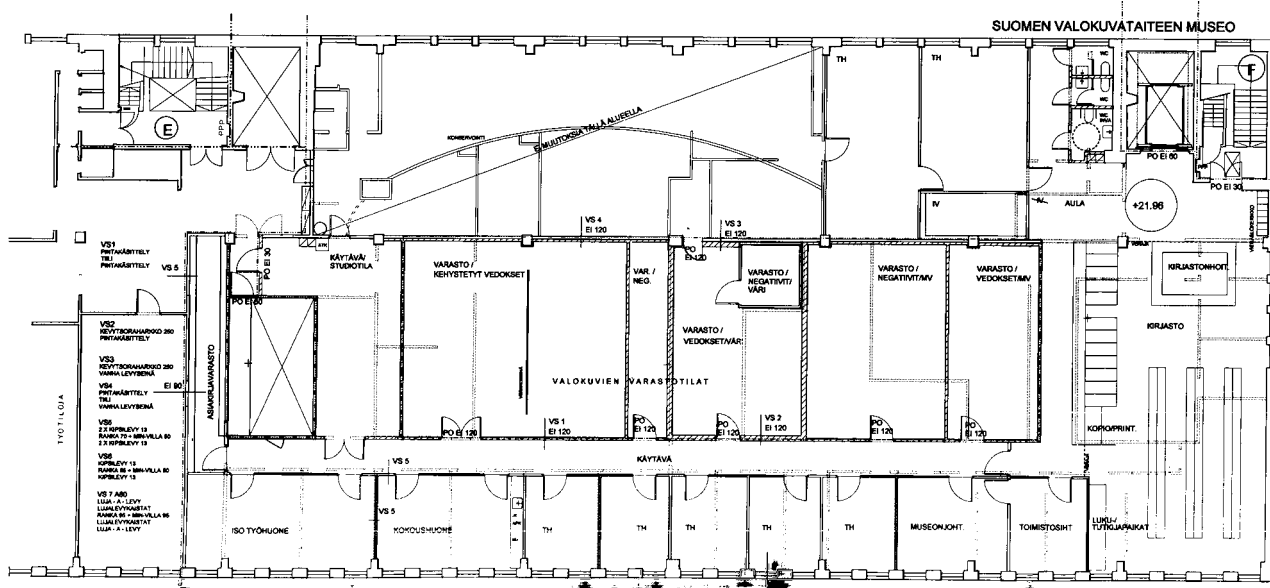
Vuonna 1995 Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartiainen suunnitteli 5.kerrokseen Suomen valokuvataiteen museon laboratoriotiloja. Pohja pienennetty, ei mittakaavassa. Tehtaan aikainen ulkoseinää reunustava koppitoimistojen tilajako on vielä näkyvässä. /RVV

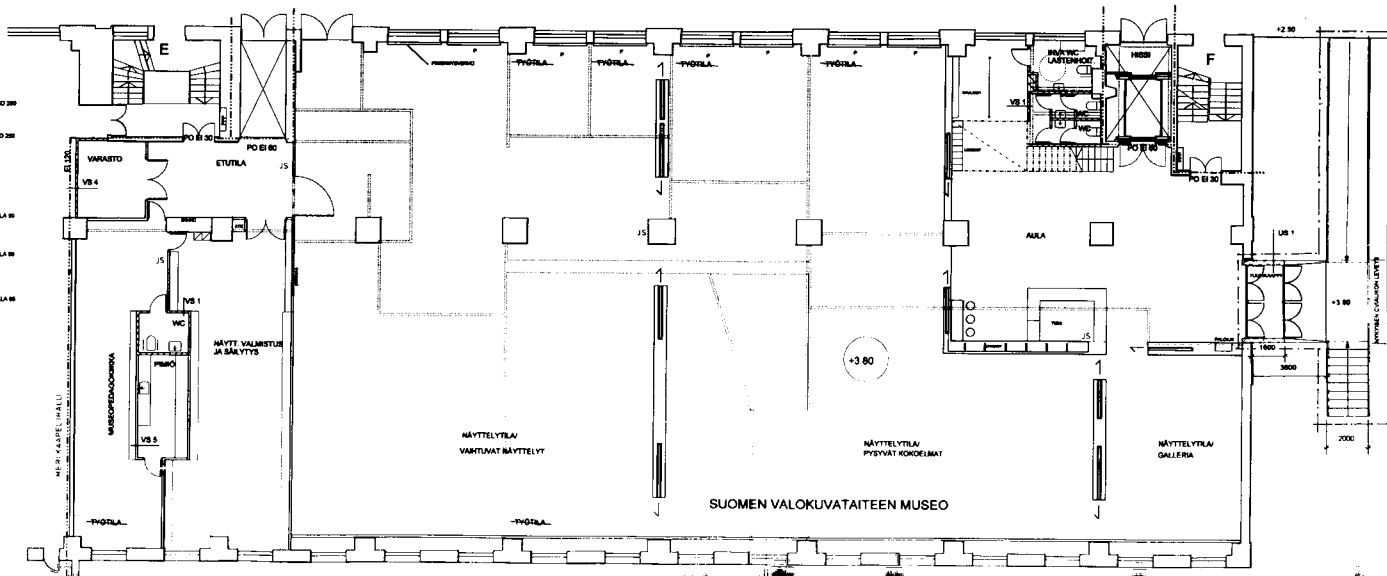
Museoiden sisätiloja 2.vaiheessa

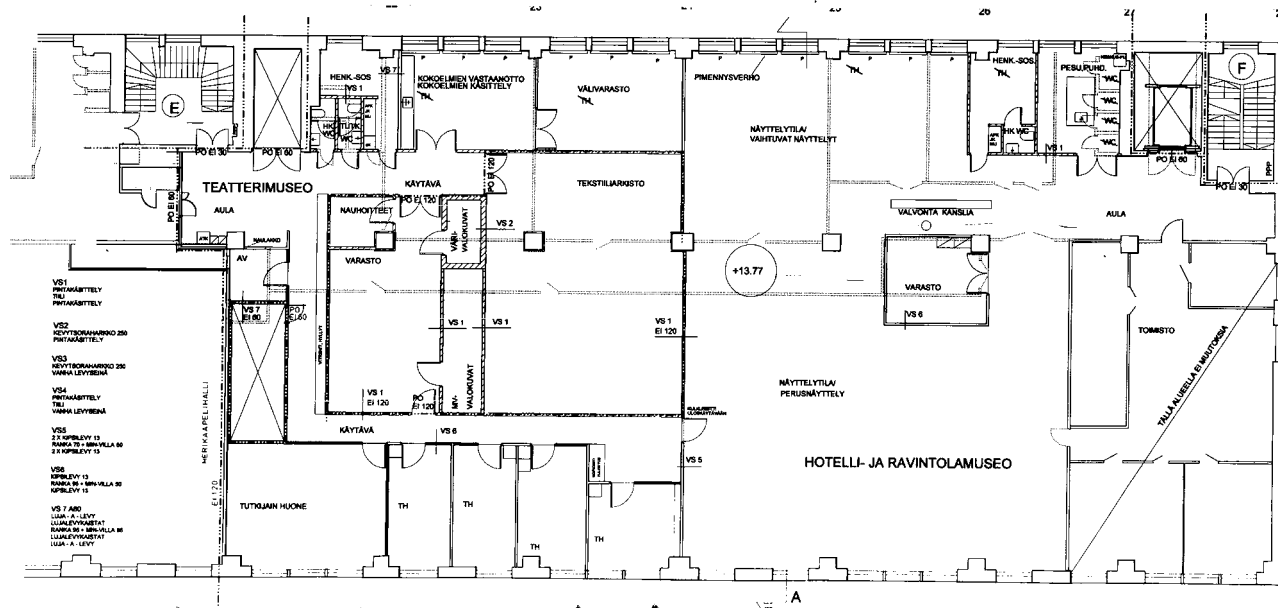
Museoiden sisäänkäynti

Kaapelimuseoiden 5.kerroksen pohjapiirustus vuodelta 1998. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

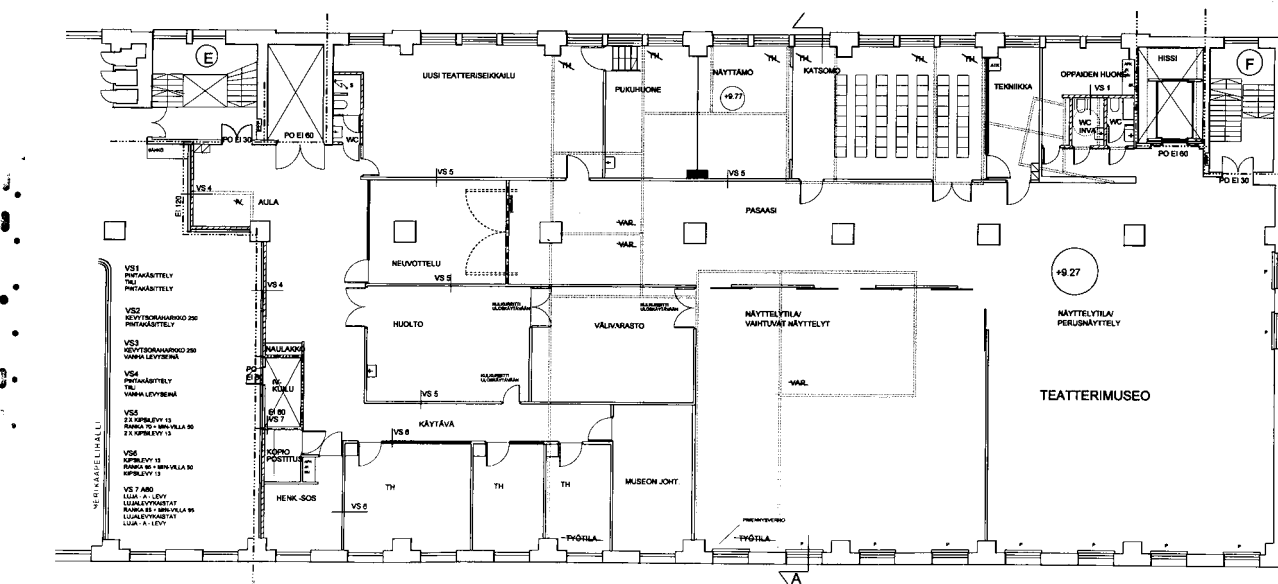

Kaapelimuseot, 1. krs muutospiirustus 28.01.1999. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen. /RVV

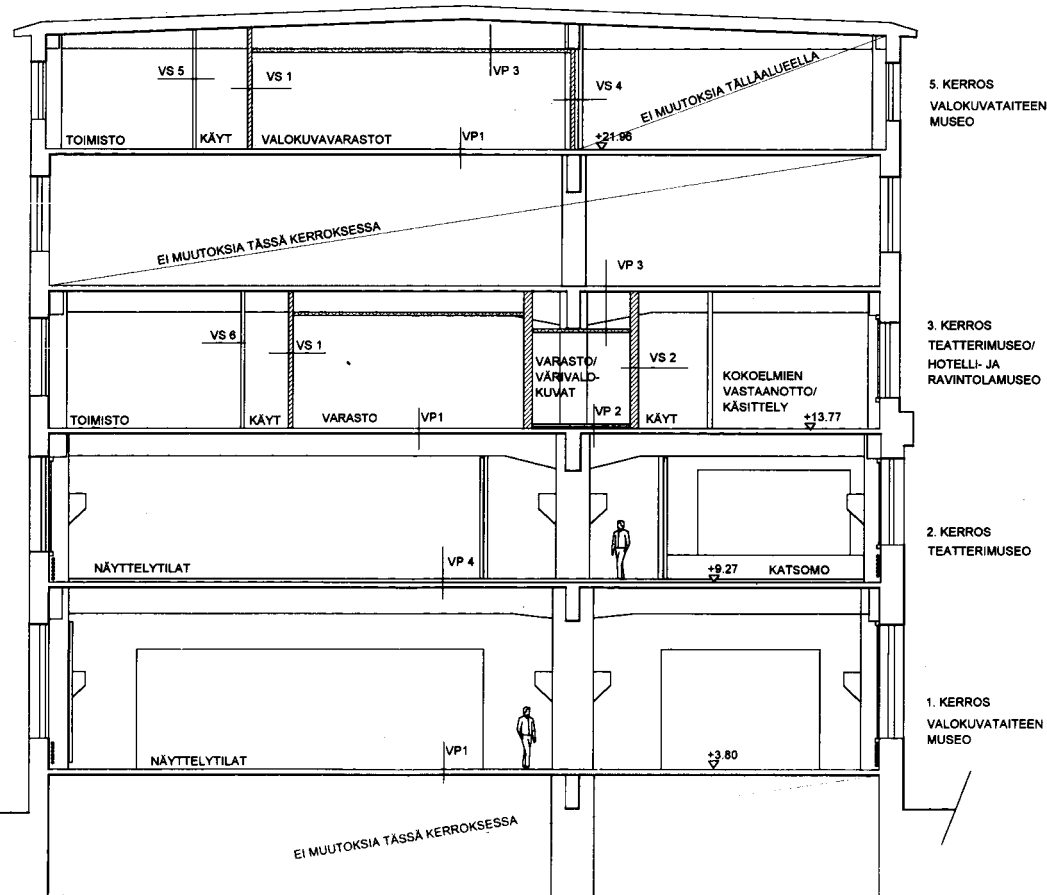
**jäsennetään,
täsmenne-
tään**

Kaapelimuseoiden 3.kerros pohjapiirustus vuodelta 1998. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

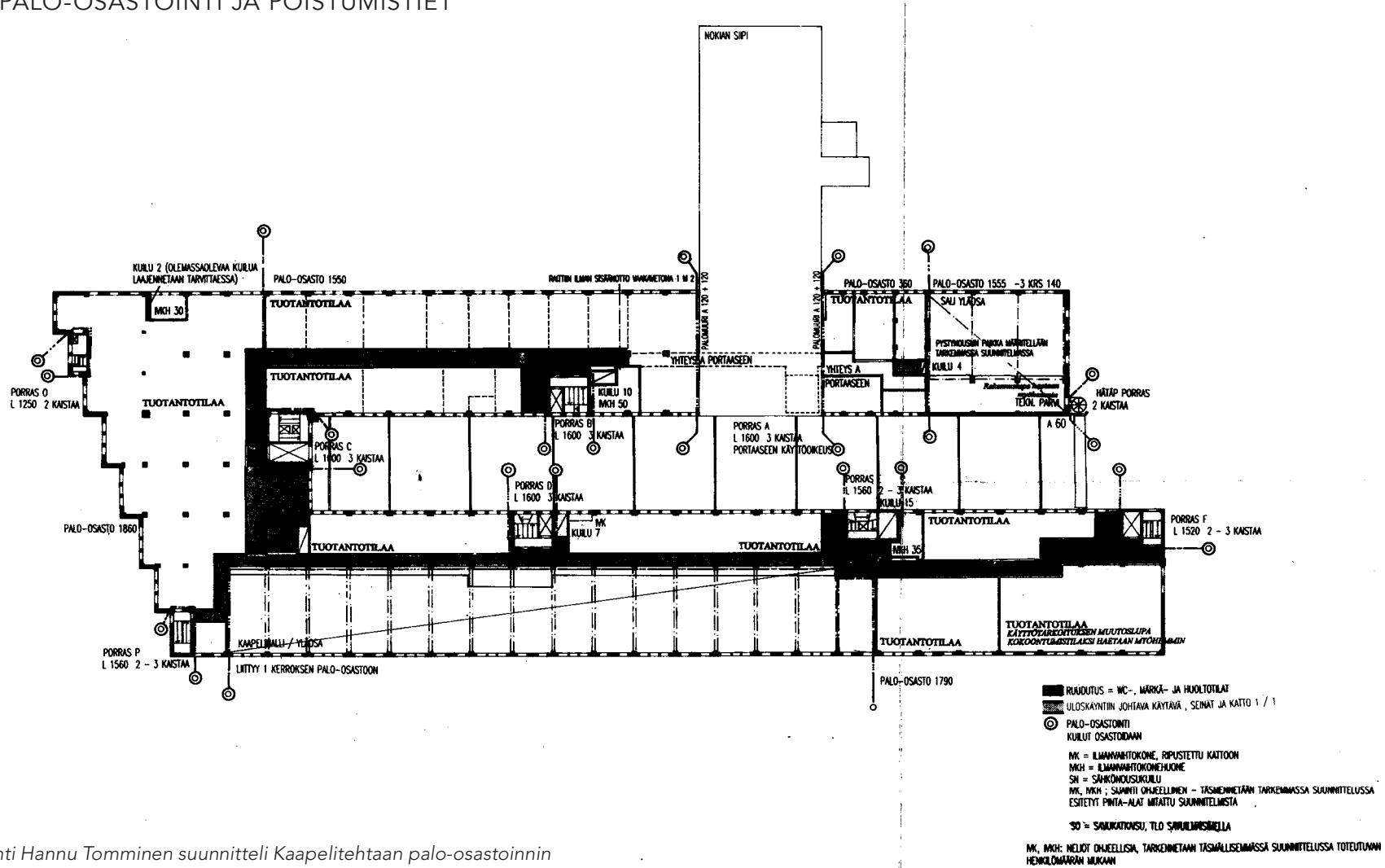
Kaapelimuseoiden 2.kerros pohjapiirustus vuodelta 1998. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

- VS1**
PINTAKÄSITTELY
TILU
PINTAKÄSITTELY
- VS2**
KEVYTSORAHARKKO 250
PINTAKÄSITTELY
- VS3**
KEVYTSORAHARKKO 250
VANHA LEVYSEINÄ
- VS4**
PINTAKÄSITTELY
TILU
VANHA LEVYSEINÄ
- VS5**
2 X KIPSILEVY 13
RANKA 70 + MIN-VILLA 50
2 X KIPSILEVY 13
- VS6**
KIPSILEVY 13
RANKA 95 + MIN-VILLA 50
KIPSILEVY 13
- VS 7 A60**
LUJA - A - LEVY
LUJALEVYKÄSTÄT
RANKA 95 + MIN-VILLA 95
LUJALEVYKÄSTÄT
LUJA - A - LEVY
- VP1**
PINTAKÄSITTELY
VANHA PAIKALLAVALLETTU YLÄLAATTAPALKISTO
PINTAKÄSITTELY
- VP2**
PINTAKÄSITTELY
TERÄSBETONILAATTA 80
SITKEÄ PAPERI
SUULAKEPURISTETTU SOLUPOLYSTYREENI 50
BITUMIKERMI
VANHA PAIKALLAVALLETTU YLÄLAATTAPALKISTO
PINTAKÄSITTELY
- VP3**
PINTAKÄSITTELY
VANHA PAIKALLAVALLETTU YLÄLAATTAPALKISTO
PAROC- OHUTLEVYELEMENTTI
PINTAKÄSITTELY
- VP4**
LATTIALAUTA
KOROKKEET 400 + MINERAALIVILLA
VANHA PAIKALLAVALLETTU YLÄLAATTAPALKISTO
PINTAKÄSITTELY

Kaapelimuseoiden Leikkaus A-A vuodelta 1998. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen. Pienennös ei mittakaavassa. /RVV

1993 PALO-OSASTOINTI JA POISTUMISTIET

Vuonna 1993 Arkkitehti Hannu Tomminen suunnitteli Kaapelitehtaan palo-osastoinnin ja poistumistiet uutta käyttöä varten. Esimerkkinä 3.kerros pohjapiirustus rakennuslupa 9.11.1993. Ei mittakaavassa /RVV

Kuvaus no 3871-046-95

RAKENNUSVALVONTAVIRASTON
 vahvistama 9.11.1992
 194/3
 Hoidettu 26.11.1992
 Janne Hoffmann

RAKENNUKSESSA KONEELLINEN ILMANVAIHTO

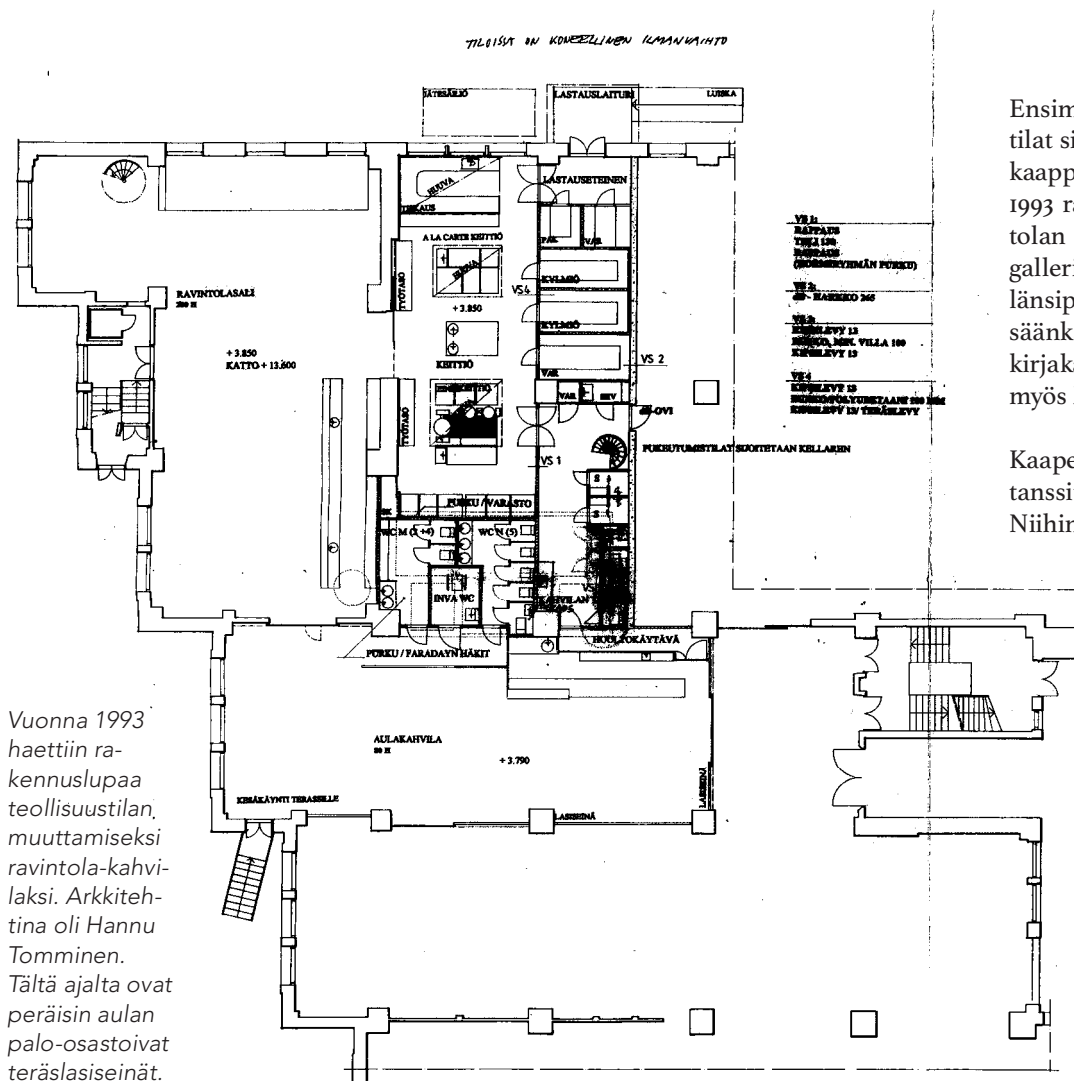
KOKO VUOKA	20001	1	20001
KAAPELITEHDAS		3 KERROS 1400	
Tallberginkatu 1-		P6	
ARHITEHTITOIMISTO HANNU TOMMINEN KORHONKATU 4 00500 HELSINKI PUHE 00-799 611 FAX 00-797 3123 31.12.1992		P6	

KAAPELITEHDAS ON UUDENNYTYYPPIINEN KULTTUURESKIJA.
 TUOTANTOTILALLA TARKOITETAAN TÄMÄ RAKENNUKSESSA LÄHINNÄ
 KULTTUUREIN, TAITTEIN JA ELÄSTÖIN LIITTYVÄ TYÖTÄ, JOSSA ON
 LEIKKALINNITÄÄN TYÖN JA IDENTIFIKOITUNEN LEIÄÄ.
 TUOTANTOTILOINEN LAIBETAAN BEILLISEN TOIMINTOIN KUULUVA
 VÄHÄINEN NERVOINTA, OELÄÄ JA OPIETUS.

PIERUSTUKSESSA TIEDOKSI EMTTETTY
KÄYTTÖTARKOITUKSET:
 ENNALLAAN PYSYVÄ KÄYTTÖTARKOITUS
 OSA-ALUEEN TÄSMÄLLEMPÄ KÄYTTÖTAPA
 ENNAKOITU UUSI KÄYTTÖTAPA
 Käyttötarkoituksen muutokset kestävät myöskin

KAAPELITEHDAS

1992-1995 KAAPELITEHTAAN AULATOIMINNOT JA RAVINTOLA

Vuonna 1993 haettiin rakennuslupaa teollisuustilan, muuttamiseksi ravintola-kahvikahvila. Arkkitehtina oli Hannu Tomminen. Tältä ajalta ovat peräisin aulan palo-osastoivat teräslasiseinät. Pohjapiirustus pienennetty, ei mittakaavassa. / RVV

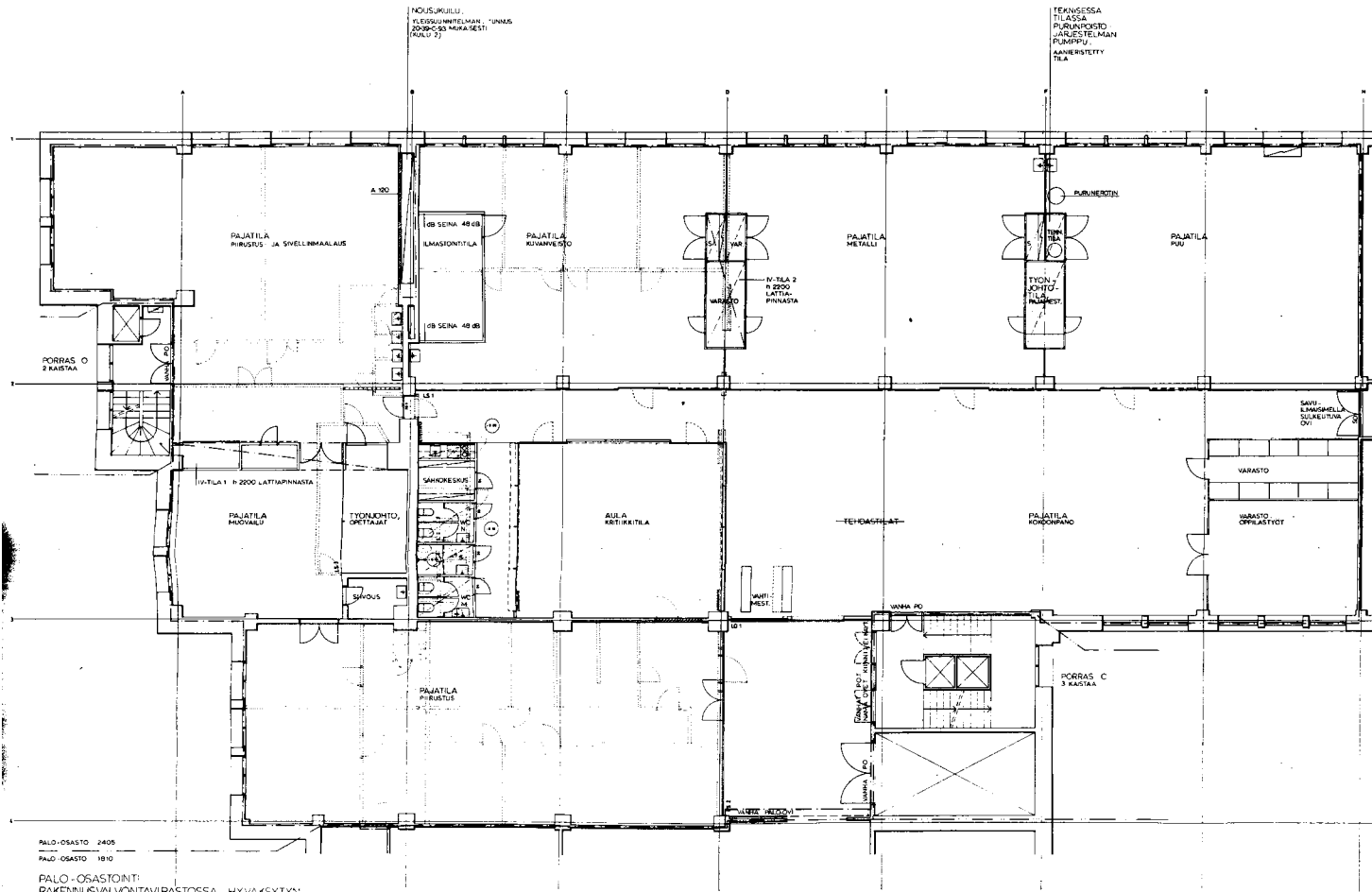
Ensimmäisten vuosien sisällä suunniteltiin C-portaan ympärille 1. kerrokseen aulatilat siten että voitiin järjestää useita yleisötilaisuuksia joustavasti yhtä aikaa. Tuulikaappi ja wc-tiloja lisättiin. Vanhaan suurjännitelaboratorioon rakennettiin vuonna 1993 ravintola- ja kahvilatilat ja suuri catering-keittiö (arkkitehti Pia Ilonen). Ravintolan kahvila erotettiin myöhemmin lasiseinällä aulatilasta, samoin kuin käyttäjien galleriatila (Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen). Vuonna 1995 Merikaapelihallin länsipäädystä erotettiin lasiseinillä erillinen aulatila ja avattiin henkilöliikenteelle sisäänkäynti myös meren puolelle ja pääaulaan toteutettiin infokioski joka toimi myös kirjakauppana (Arkkitehtitoimisto Alli Oy/Pia Ilonen). Tässä yhteydessä toteutettiin myös Merikaapelihallin lattian kunnostus esitystoimintojen vaatimuksesta.

Kaapelitehtaan muut esitystilojen aulat sijaitsevat B-portaan yhteydessä palvelen tanssiteatteria, musiikkisalia ja näyttelytilaa sekä Pannuhallin ja Turbiinisalin välissä. Niihin on lisätty tuulikaapit ja yleisön wc:t 1990-luvun loppupuolella.

Kaapelitehtaan aula 1990-luvulla /Talli

1994-1997 ESIMERKKEJÄ VÄLISEINÄMUUTOKSISTA

Vuonna 1994 Arkkitehtiosaston pajatilat muuttivat Kaapelitehtaalle 4. kerrokseen. Rakennusluvan hakijana on Juhani Pallasmaa, mutta muutoksen järjestelyt olivat opiskelijakilpailun tulos. Kuva ei mittakaavassa /RVV

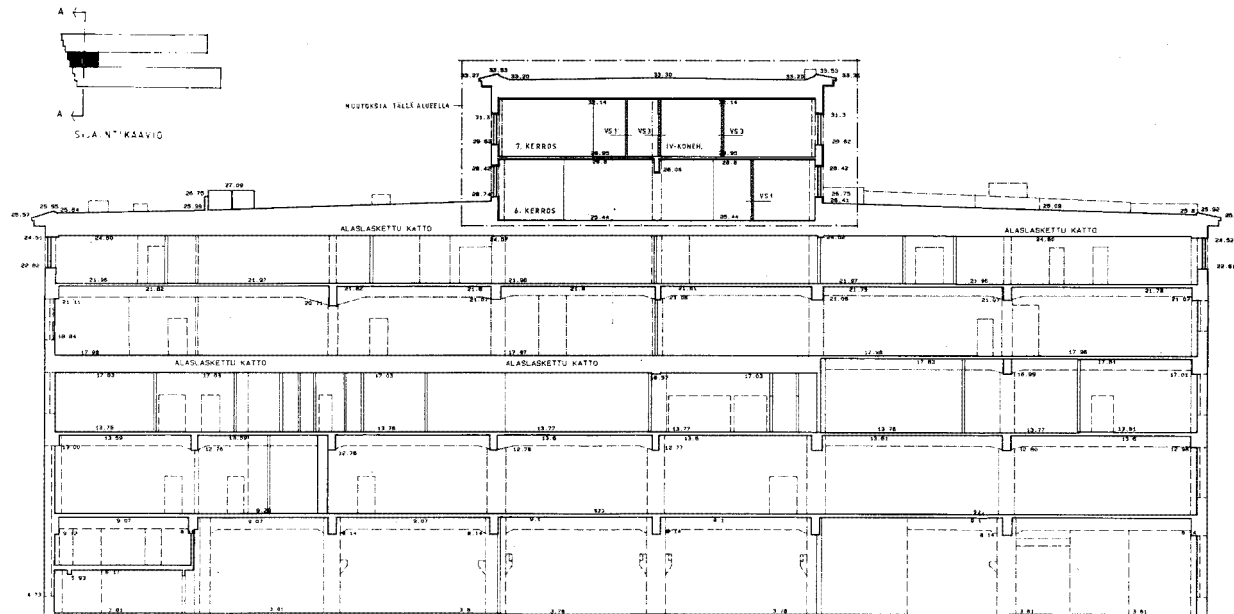
Kaapelitehtaan olemassa oleviin tiloihin on alusta asti sijoittunut paitsi urheiluseurojen toimitiloja myös tanssi- ja taidekouluja, kuten esimerkiksi Vapaa taidekoulu, Lasten arkkitehtuurikoulu ja Tamara Rasmussenin tanssiopisto. Suuria tilamuutoksia kerroksissa ovat vaatineet Työväenopisto 3. Kerroksessa (Arkkitehtitoimisto Heikkinen Komonen), arkkitehtiosaston pajo- ja toiminnat 4. kerroksessa (opiskelijakilpailu Antti-Matti Siikala / Juhani Pallasmaa) ja Ranskan kulttuurikeskus 2. kerroksessa (Talli). Nämä kaikki toiminnot ovat jo poistuneet ja arkkitehtiosaston paikalle on toteutettu studioita ja lyhytaikaiseen asumiseen tarkoitettuja vierasateljeita sen vanhoja rakenteita hyödyntäen (Talli 2006).

PALO-Osasto 2409
 PALO-Osasto 1810
 PALO-Osasto 1: RAKENNUSVALVONTA/RÄSTÖSSÄ HYVÄKSYTYN YLEISSUUNNITELMAN, LUKUS 20-39-C-93 MUKAAN

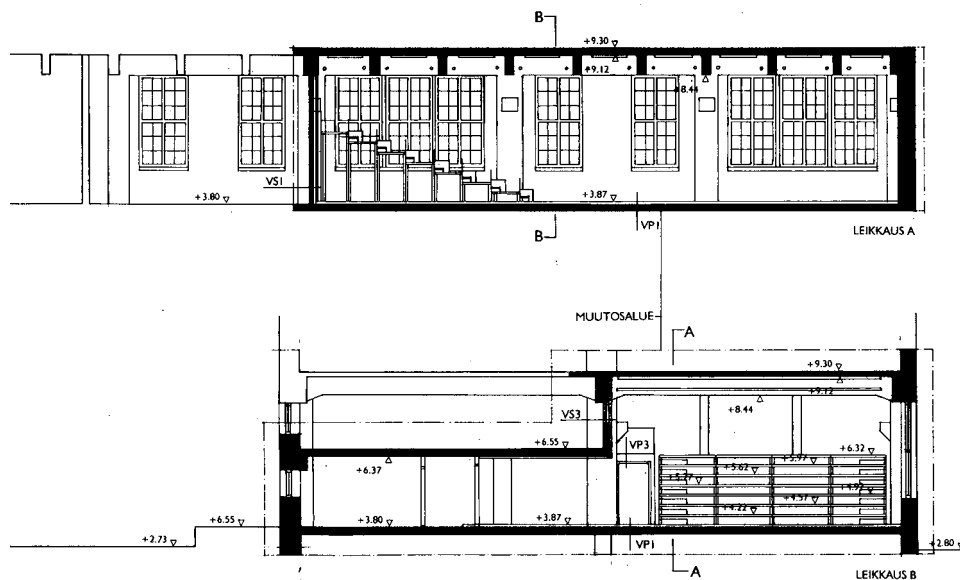

MUUTOSALUEELLA RAKENNUSJÄRJESTELMÄN RAKENUSVALVONTA/ASEN HYVÄKSYMÄLLÄ KONEKÄSITELLYN KEMANVAHDON...
 N-TILA 1
 N-TILA 2

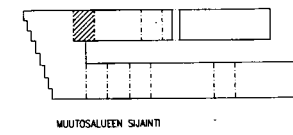
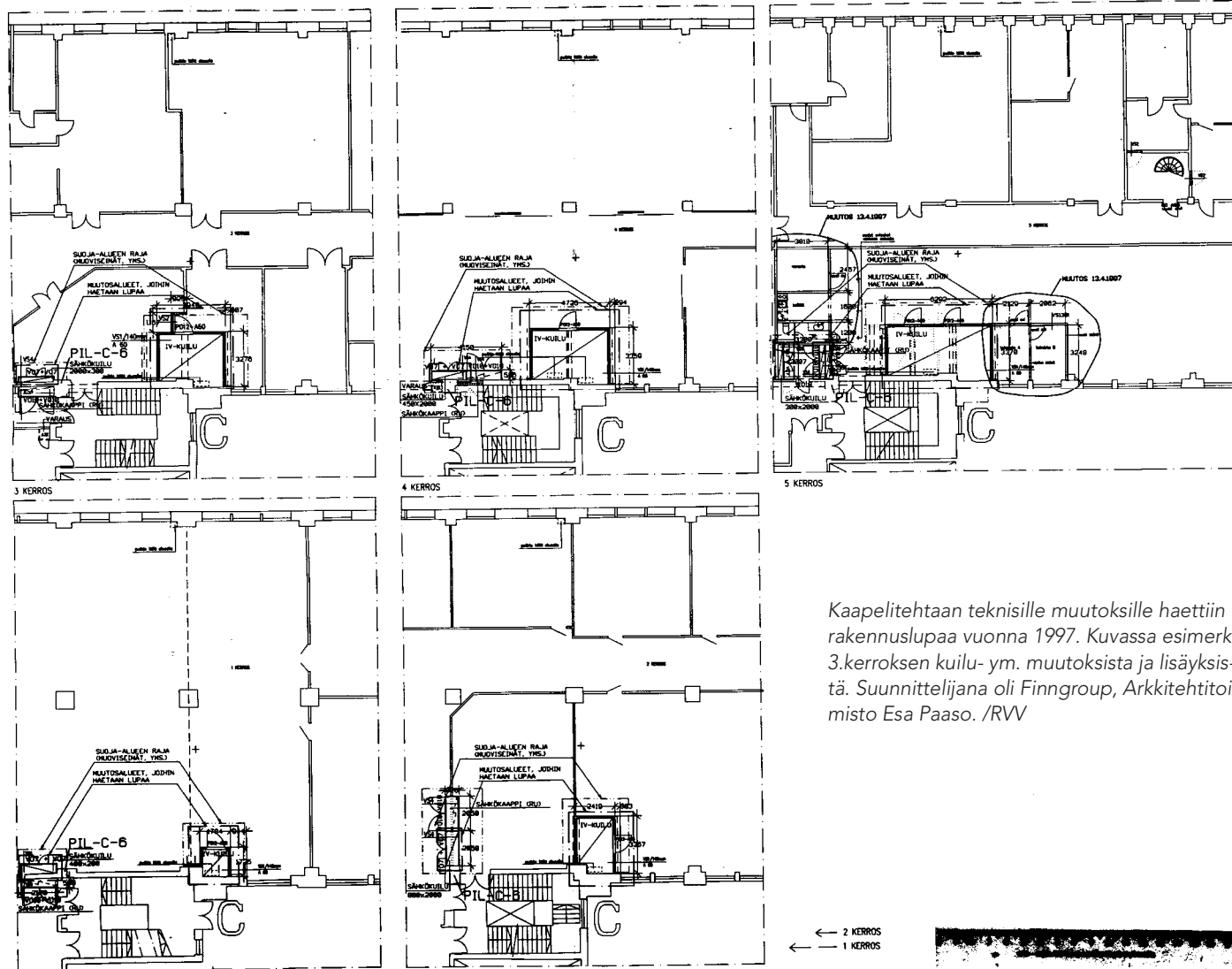
C- portaan 6. ja 7.kerrokseen (torniosaan) tuli studioita ja tuotantotiloja radioasemien käyttöön vuonna 1995. Leikkaus näyttää kaikki kerrokset. Pienennös, ei mittakaavassa. / RVV

- RAKENNETYYPIT**
- VS1**
- Tikimäärä 130 mm
  - Metallirunko k 600, C-profiili 100 mm
  - Kova mineraalivilla 50 mm
  - 2 x kipsilevy, 26 mm (eniten kohdalla alaosassa vaneriverhoitus ovikorfuretiin)
  - 2 x maalaus
- VS2**
- 2 x maalaus
  - Käyttöli 130 mm
  - 2 x kipsilevy, 26 mm
  - 2 x maalaus
- VS3**
- Vanha ikkunaseinä ja tikimäärä 130 mm
  - Ikkunan kohdalla kipsilevy ja min.villa 30mm
  - Metallirunko k 600, C-profiili 100 mm
  - Kova mineraalivilla 50 mm
  - 2 x kipsilevy, 26 mm
  - 2 x maalaus
  - Pölyluokkaa B60
- VP1**
- Vanha betonilaatta
  - Istutusluovutuslaatta k 600, 20 x 100 mm
  - Koolaus ristin k 600 lappeellaan 35 x 100 mm
  - Pehmeä mineraalivilla 45 mm
  - 2 x vaneri 12 + 12 mm
  - 2 x maalaus
  - Tasasimatto, 3 mm solumuovia
- VP2**
- Isturi 10 mm
  - Puurunko 100 mm, mineraalivilla 100 mm
  - 2 x kipsilevy, 26 mm
  - Väimennusvilla 30 mm
- VP3**
- Vanha välipohja, teräsbetoni
  - Kusonien väimennys, min.villa 30 mm

Entinen kirjasto muutettiin tanssilaksi 1.kerrosssa vuonna 1997. Muoniovaarat Oy Arkkitehtitoimiston suunnitelmien mukaan. Pienennös, ei mittakaavassa. /RVV

1997 ILMANVAIHTO- JA SÄHKÖKUILUT

Kaapelitehtaan teknisille muutoksille haettiin rakennuslupaa vuonna 1997. Kuvassa esimerkki 3.kerroksen kiulu- ym. muutoksista ja lisäyksistä. Suunnittelijana oli Fingroup, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso. /RVV

Projektin nimi: Kaapelitehtaan 1997 muutos
 Suunnittelija: Esa Paaso
 Pöytäkirja: C-92
 Päivä: 27.12.1997

Esa Paaso
 Esa Paaso
 Arkkitehti

Kuvaus no 4294-075-99
 TAYDENNETTY 13.4.1997
URAKKALASKENTAA VARTEN
 URAKKA-ALUEEN RAJA= MUUTOSALUEEN RAJA, ELLEI MUUTA OLE OSOITETTU
 SÄHKÖKUILUSSA PALOKATKO KERROKSITTAIN

20	20001	73	00000000000000000000
MUUTOS	00000000000000000000	00000000000000000000	00000000000000000000
KYNTISTÖ OY KAAPELITALO	C-PORRAS	IV-KUILUJEN RAKENTAMINEN	1:100
TALUSHENKILÖ 1/2			
00100 HELSINKI			

fingroup
 Suunnittelu ja rakentaminen
 Suunnittelu ja rakentaminen
 Suunnittelu ja rakentaminen

ESPA PAASO ARKITEHTI SAFALINEN 16.3.97 ARK K100-C

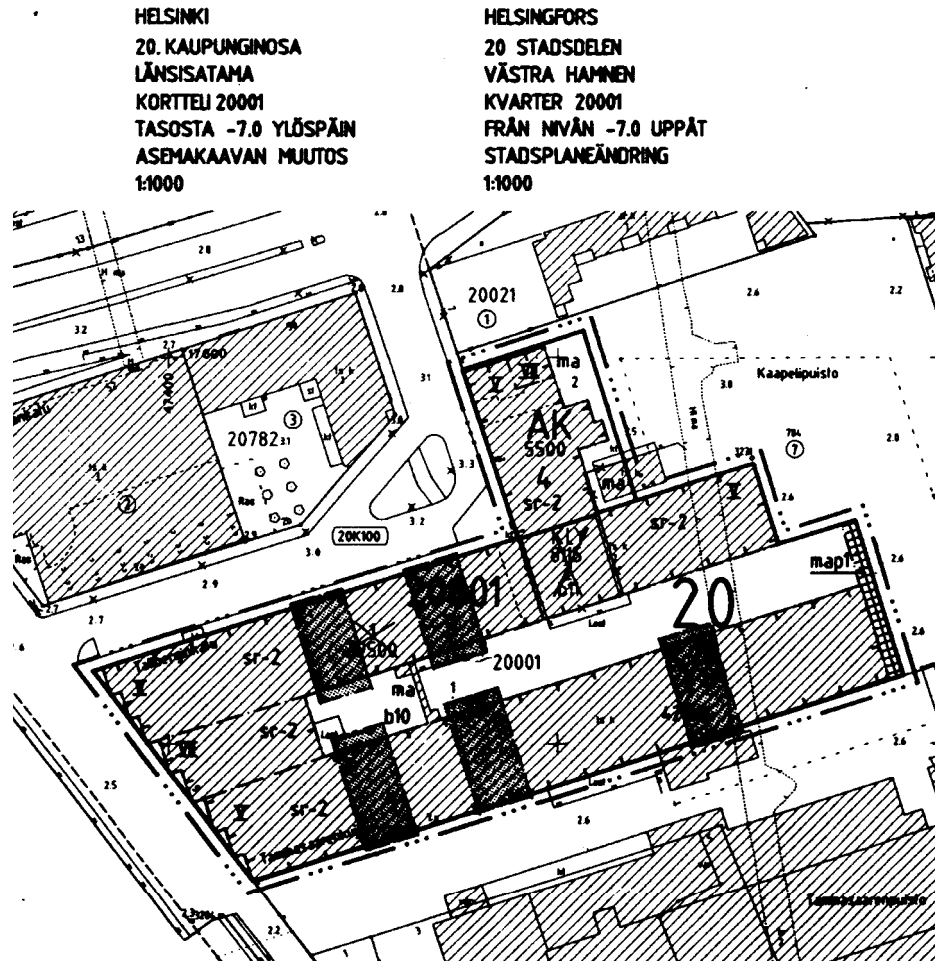
Kaapelitehtaan muutosprosessin aikana rakennusvalvonnan hallintopäällikkönä toiminut Lauri Jääskeläinen toteaa, että poistumistie- ja paloasioiden lisäksi eniten huolta aiheutti kysymys riittävästä ilmanvaihdosta. Museoiden ja muiden yleisölle tarkoitettujen tilojen liikkumisesteettömyys huolestutti erityisesti. Suuri ilmanvaihtolaitteita koskeva lupa myönnettiin niinkin myöhään kuin toukokuussa 1997. Siinä vaiheessa kiinnitettiin jo korostuneesti huomiota myös rakennuksen suojeluarvoihin. Pelkästään 1990-luvulla rakennusvalvonnan lupien määrä nousi useisiin kymmeniin. Kun vuosituhat vaihtui, Kaapelin rakennusluvut alkoivat olla kunnossa ja virasto saattoi huoahtaa helpotuksesta.¹⁸

Katolla sijaitsevien ilmastointikonehuoneiden peruskorjaus ja uudistamistyöt aloitettiin vuonna 1995 ja ne valmistuivat vuonna 1997 (Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen). Vuosituhannen loppuun mennessä rakennuksen LVIS- tekninen peruskorjaus ja palotekninen osastointi oli saatettu loppuun (Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen TARK).

---

¹⁸ Jääskeläinen, Lauri, 2017. Rakennusvalvonta murroksessa. S. 55. *Teoksessa: Vainio, Anneli (toim.): Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy. Helsinki.*

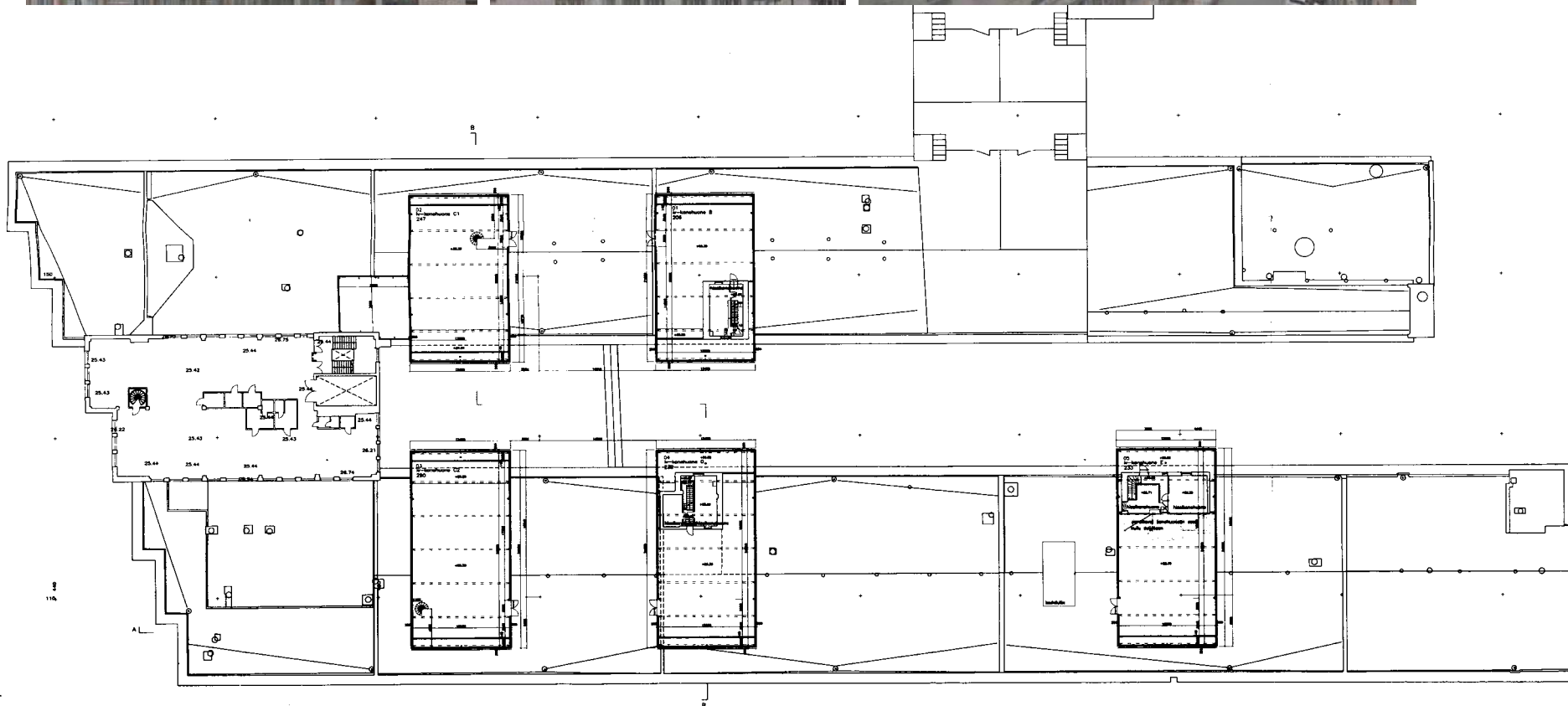
1997 IV-KONEHUONEET KATOLLE

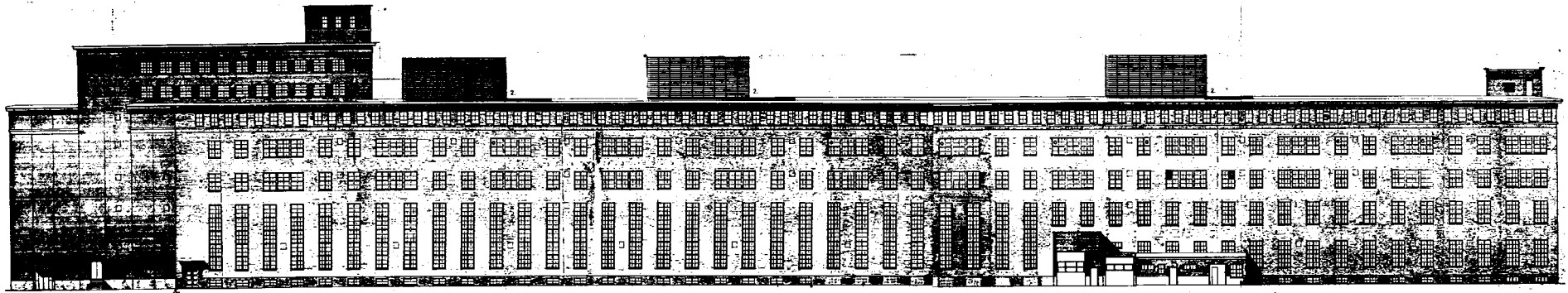
Uusien iv-konehuoneiden asemapiirustus. Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy. Pienennös, ei mittakaavassa. /RVV

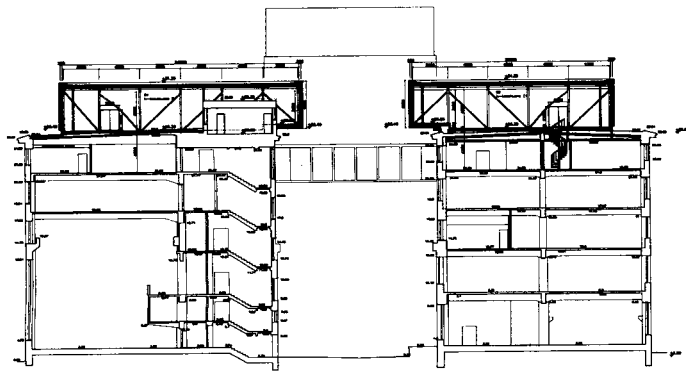
Kaapelitehdas Ruoholahdessa vuonna 2013. Kaapelitehdas on Suomen suurin kulttuurikeskus. Kaapelitehtaan tiloissa toimii monenlaisia kulttuurialan toimijoita ja yrityksiä. Kuva: Kiuru Sakari /HKM

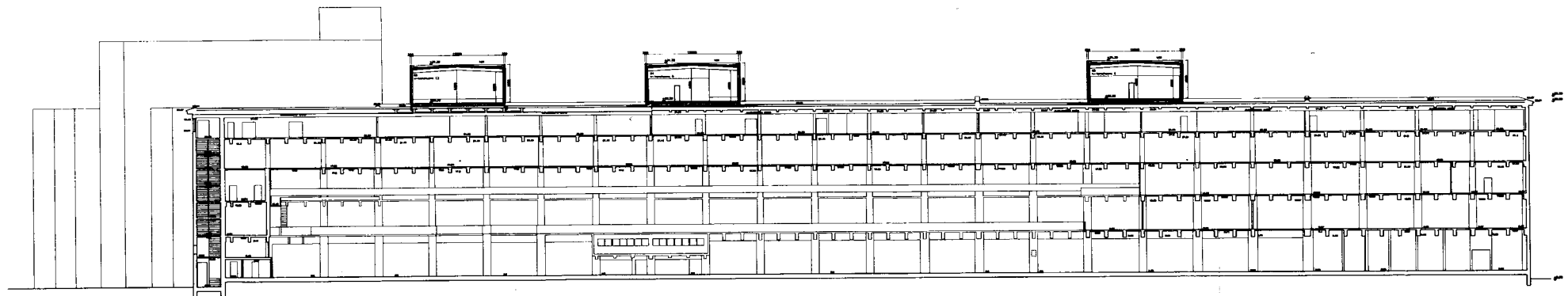
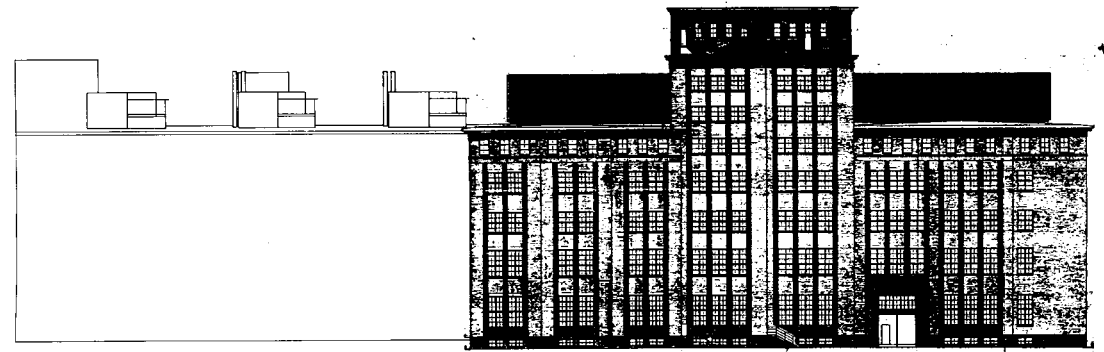
Katon uusien IV-konehuoneiden pohjapiirustus 27.5.1997, Arkkitehtuuri toimisto Heikkinen - Komonen Oy /RVV

MAITERNALIT
1. POLYESTERIALATU SIIVOTTY TÄNSÄKELU, HARMAA
2. TÄNSÄKELUVAHVA

LEIKKAUS B - B

LEIKKAUS A - A

Katon uusien IV-konehuoneiden julkisivu- ja leikkauspiirustuksia 27.5.1997, Arkkitehtuuri-toimisto Heikkinen - Komonen Oy /RVV

1998 KAAPELITEHTAAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

Vuodesta 1991 asti oli noudatettu Kaapelitehtaan toimintojen sijaintisuunnitelmaa, mutta 1990-luvun loppupuolelle tultaessa prosentuaalinen suhde julkisten tilojen ja työtilojen välillä oli kääntynyt työtilojen häviöksi. Arkkitehti Pia Ilosta pyydettiin laatimaan entistä tarkempi yleissuunnitelma, jossa pidettiin erityisesti huolta taiteilijoiden työtilojen määrän säilymisestä. Tilojen vuokrauksessa on siitä lähtien periaatteessa noudatettu tätä suunnitelmaa Kaapelin elinvoimaisuuden takaamiseksi.

KOKONAISALAT

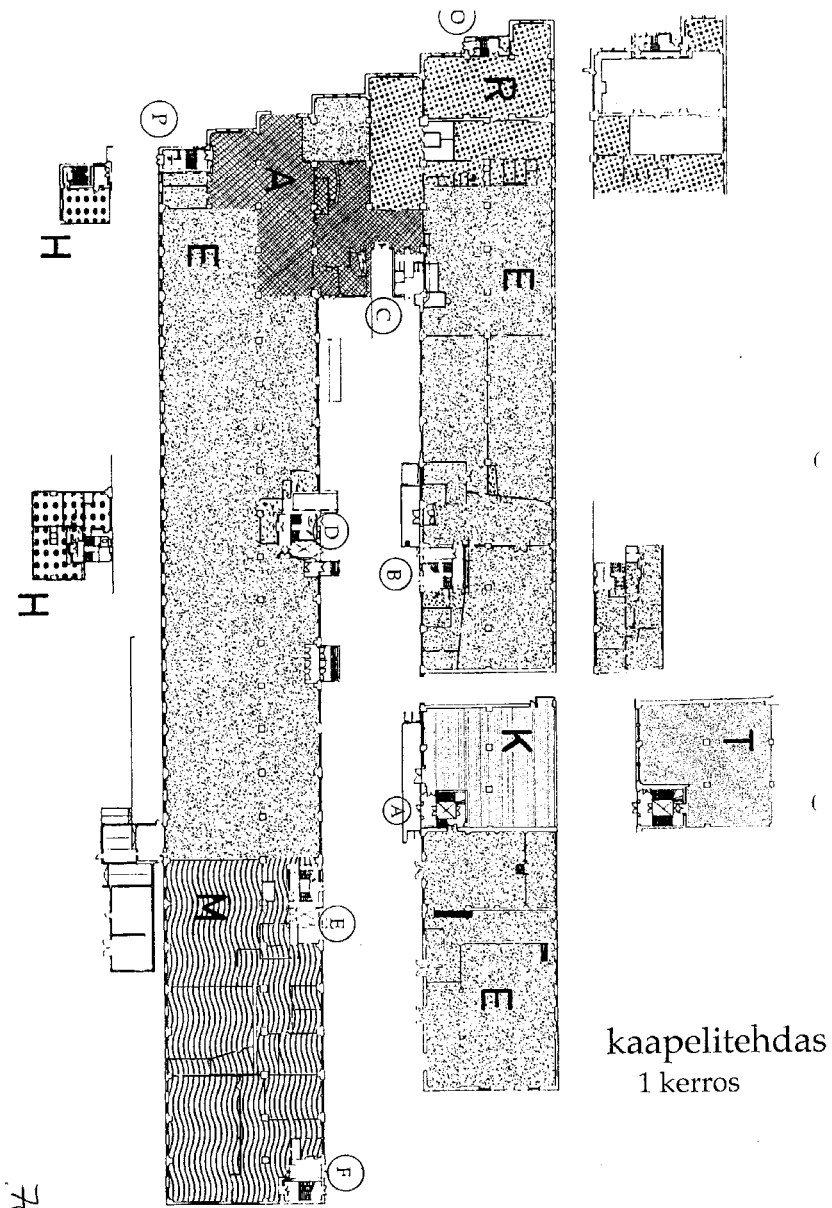
Laskennallinen lähtökohta: kokonaisala 42 000 kam²

Ala on likimääräinen kerrosala, tilojen alat sisältävät myös käytävätiloja. Kellari 11000 m² ei sisälly laskelmiin.

ala	1997	%	TAVOITE	%	+/-
T Taiteilijat, eri aloja	8550	20.5	11100	27.0	+2550
S Suuret mainosstudiot	2950	7.0	1600	4.0	-1350
Y Muut kaupalliset yritykset	5500	13.0	5500	13.0	
E Esitystilat harjoitustiloineen	7400	18.0	8450	20.0	+1050
A Pääaula	670	1.5	1070	2.5	+400
R Ravintolatilat	750	1.5	750	1.5	
L Urheilu, liikunta	3200	7.5	3300	7.5	+100
M Museot	3350	8.0	5200	13.0	+1850
K Koulut, opistot, opetuspaikat	5150	12.0	4150	10.0	-1000
H Hallinto, ohjelmatoimisto	600	1.0	800	1.5	+200
V Sos., huoltovarastot	400	1.0	80	13.0	-320
Tyh tyhjänä	3480	9.0	650		-3480

Vertailun vuoksi:

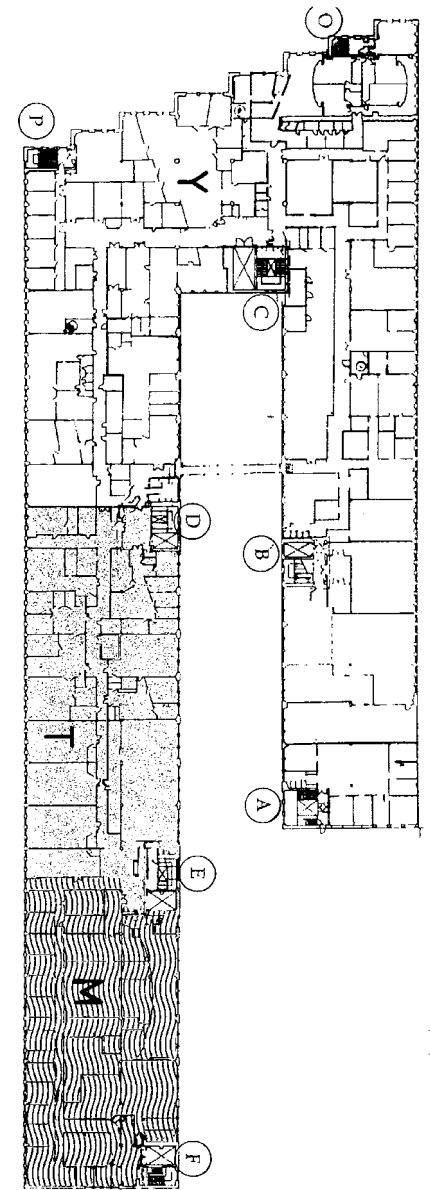
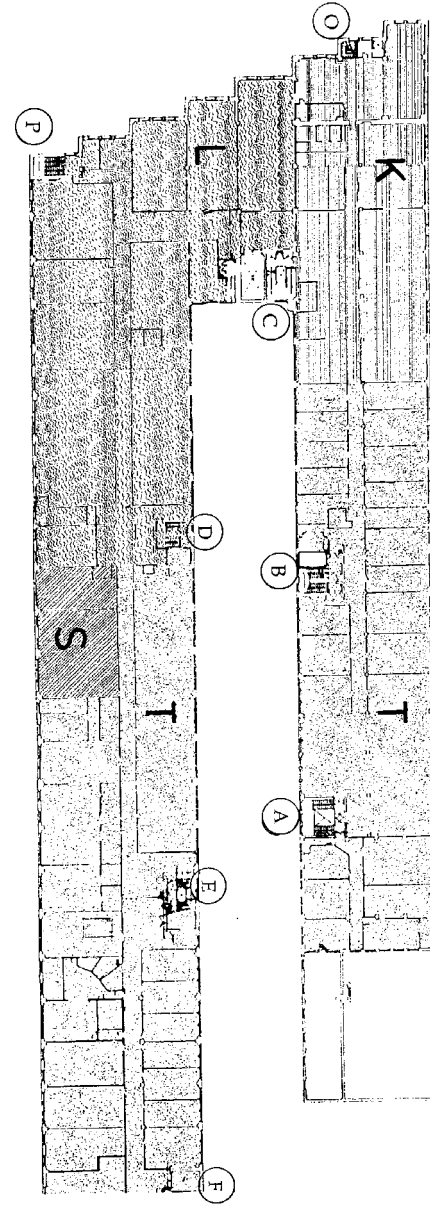
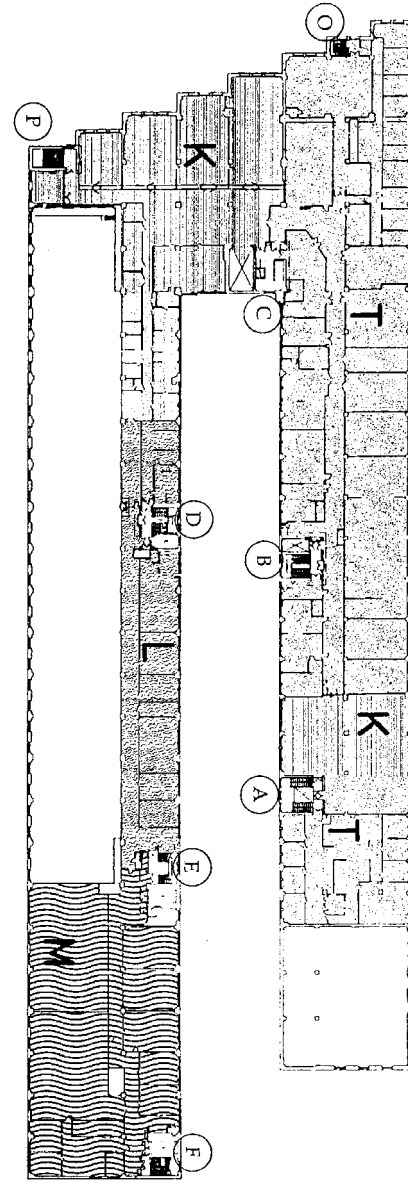
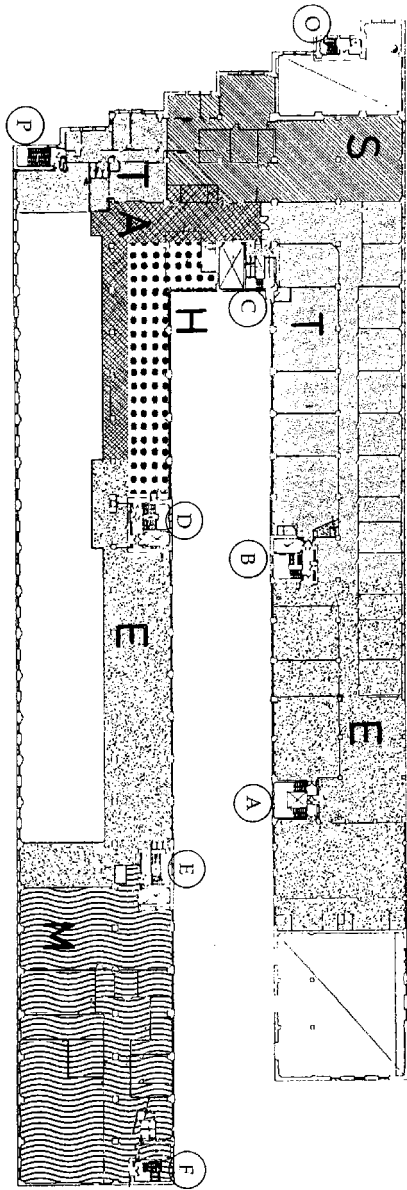
Vuonna 1992 32000m²:n vuokratusta alasta esittävillä taiteilla oli 25%, ateljeilla 22%, taidealan yrityksillä 18%, oppilaitoksilla 15%, kaupallisilla yrityksillä 13% ja muussa käytössä 7% (Mäkelä & al. 1994). Luokitus saattaa poiketa tästä luokituksesta jonkin verran.

kaapelitehdas
1 kerros

7(15)

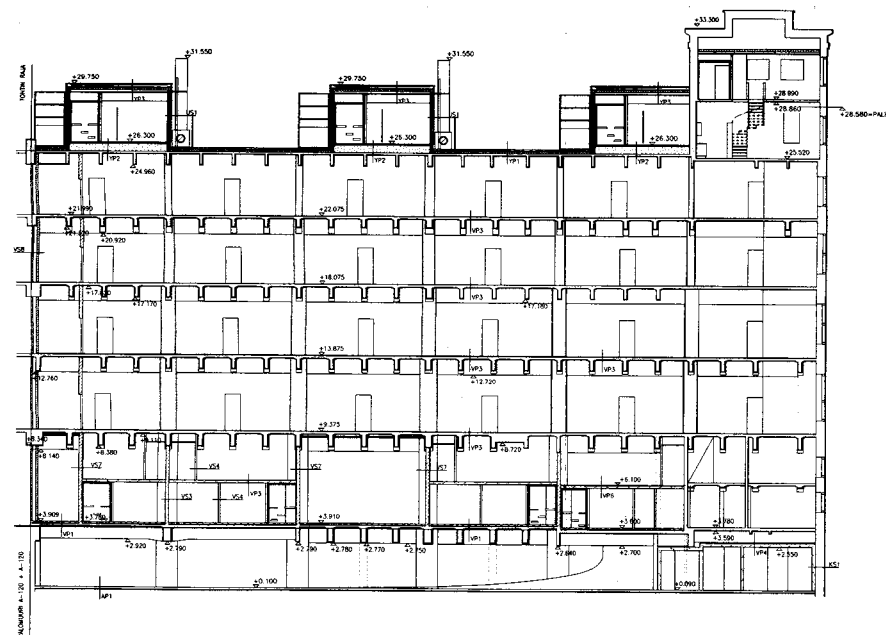
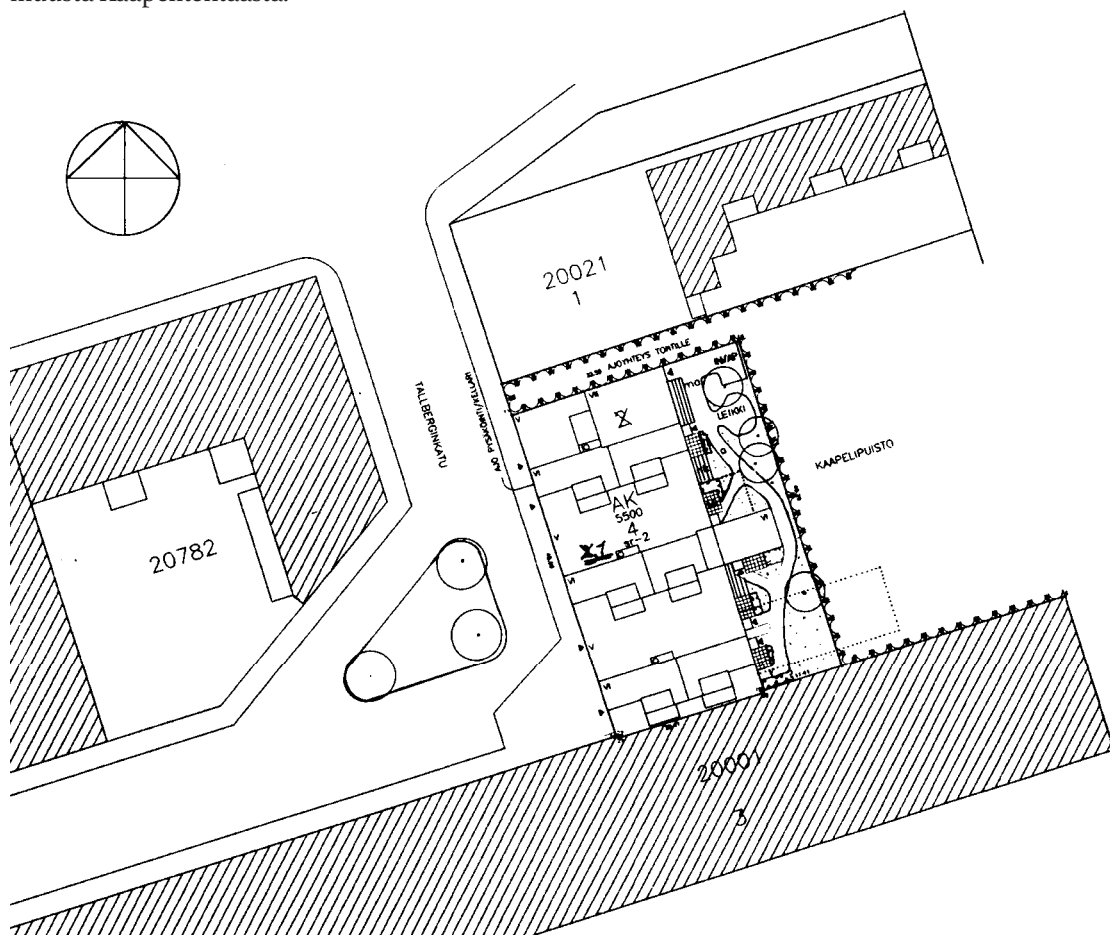

k

1998 SIIPI ASUINKÄYTTÖÖN: AS. OY. MERIKAAPELI

Kun Kaapelitehdas päätettiin säilyttää kokonaisena, tarkennettiin sopimusta Nokian kanssa vuonna 1991 siten, että Nokia sai pitää itsellään 8600 kerrosalaneliömetrin pohjoissiiven, joka erotettaisiin yhtiölle omaksi tontikseen, muun osan päärakennusta siirryttyä kaupungin omistukseen alkuvuodesta 1992. Nokia luovutti siiven Nokia-Yhtymän Eläkesäätiölle, joka puolestaan myi kiinteistön myöhemmin Vakuutusyhtiö Ilmariselle. Se toteutti vuoteen 1998 mennessä suunnitelman asuin- ja toimistokäyttöön (Arkkitehti Jan Söderlund).

Huom! Vuonna 1994 Jan Söderlund oli jo hakenut rakennuslupaa Kaapelitehtaan palo-osastoinnin muutokselle, joka ennakoiki asuntosiiven rakentamista. Palo-osastoiva muuri erotti siiven muusta Kaapelitehtaasta.

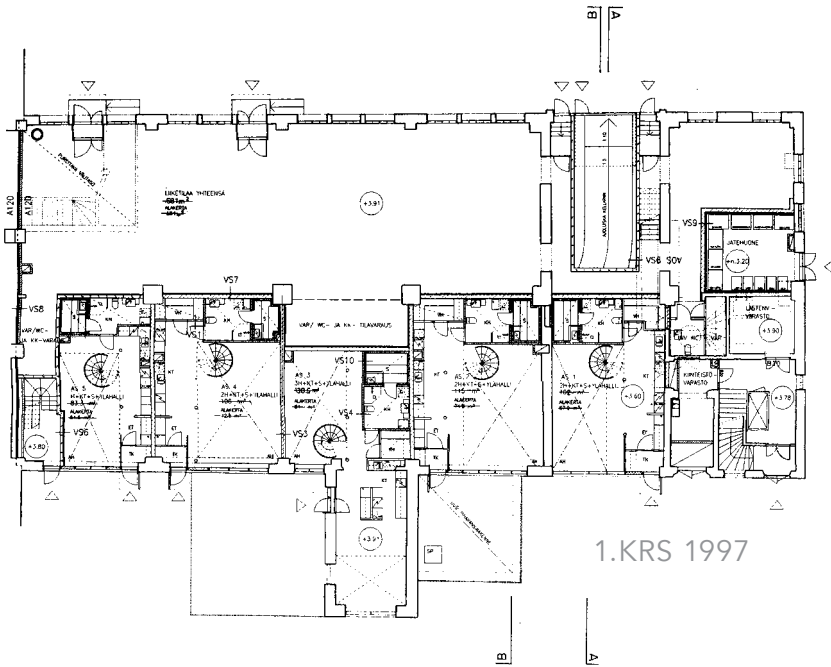
Siipiosan uudet asunnot, leikkaus 19.8.1997. Arkkitehti-toimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV

Asemapiirustus teollisuusrakennuksen osan muutoksesta asunnoiksi 19.8.1997. Arkkitehti-toimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV

- a asfaltti
- nk nurmikivi
- bk betonikivi
- ... nurmi

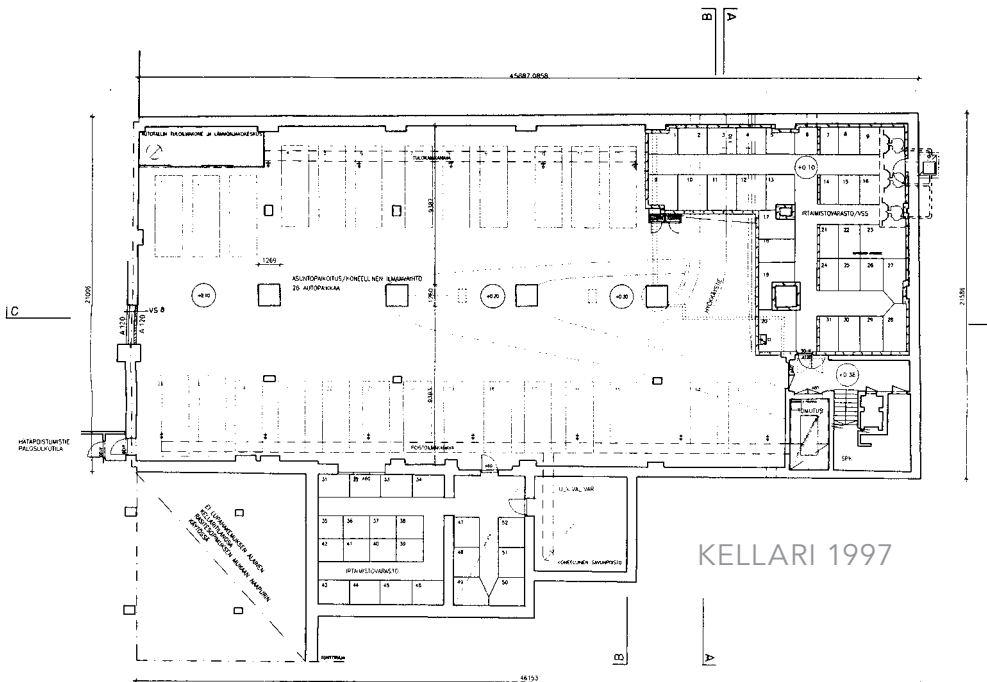
Asuntosiiپی vuonna 2017. Asuntosiiپیven ikkunat on maalattu tummalla harmaalla poikkeuksena muun Kaapelitehtaan ruskeisiin ikkunoihin.

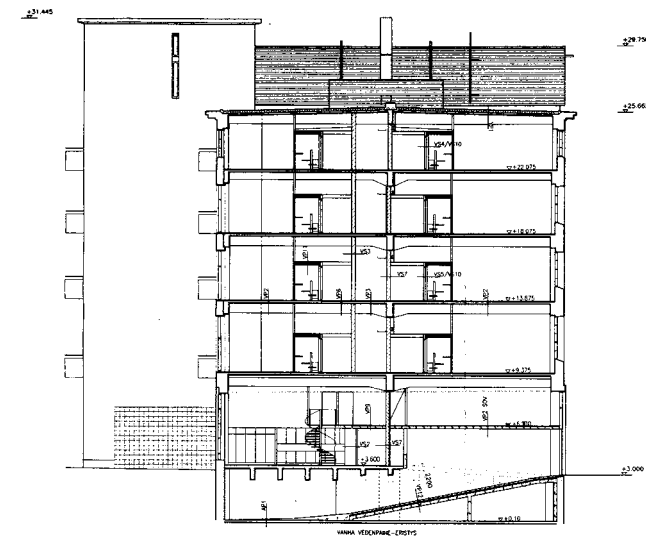
1.KRS 1997

Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimistollin toimisto Siipiosan maantasokerroksessa /Talli

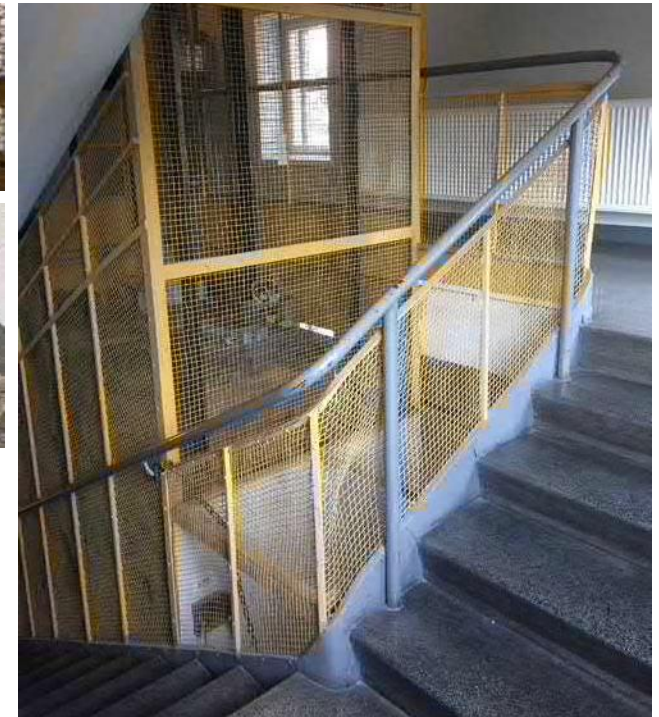

KELLARI 1997

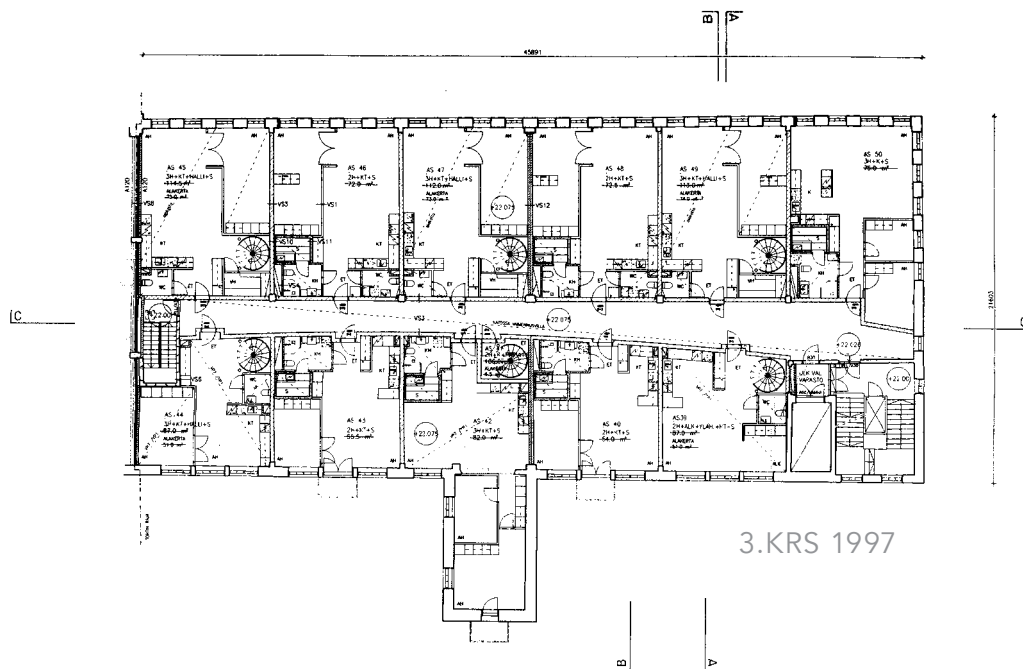

Siipiosan pohjia, pääpiirustukset 19.8.1997. Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV

Siipiosan uudet asunnot, leikkaus 19.8.1997. Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV

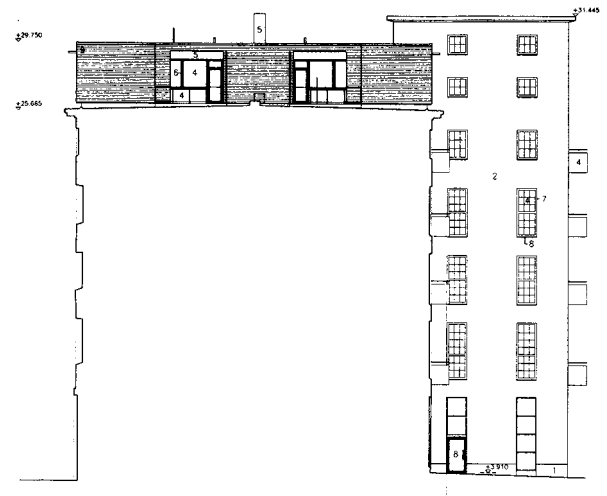
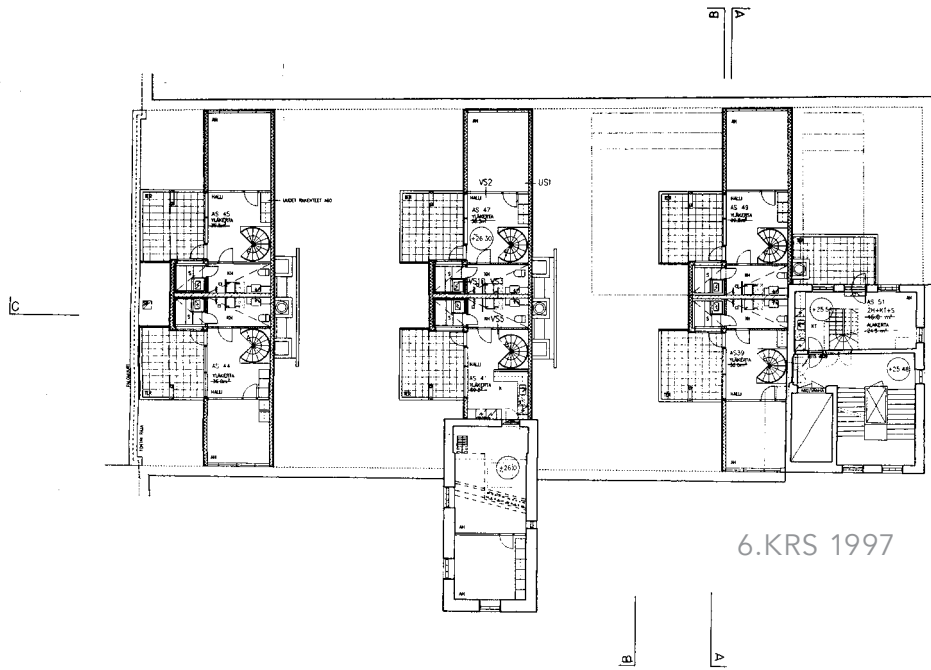

Asuntosiihen porrashuone ja käytäviä vuonna 2017

Siipiosan pohja, pääpiirustukset 19.8.1997. Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV

AS OY MERIKAAPELIN TOTEUTTAJAT:
DEMACO
SEICON/ TYÖMAA
ARK / J. SÖDERLUND & CO
RAK / FINNMAP CONSULTING OY
LVI / TOUKO SAARINEN OY
S / JUHANI MANNONEN KY

*Siipiosan uudet asunnot, leikkaus katolta 19.8.1997.
Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV*

1. HARMAA BETONI/VANHA
2. KALKKITIILIMUURAUUS, PUNERTAVA SAUMAUS/VANHA
3. TUMMA PUNATIILIMUURAUUS/VANHA
4. LASI
5. PVF2-PINNOITETTU, SILEÄ, SINKITYY PELTI, MUSTAN HARMAA
6. POLTTOMAALATTU ALUMIINI, MUSTAN HARMAA
7. POLTTOMAALATTU ALUMIINI, HARMAA
8. PVF2-PINNOITETTU SINKITYY PELTI, HARMAA
9. PVF2-PINNOITETTU SINKITYY AALTOPELTI, TUMMA HOPEA

RAKENNUS ON PALONKESTÄVÄ

ASUNNOT VARUSTETAAN KONEELLISELLÄ ILMANPOISTOJÄRJESTELMÄLLÄ

LIKETILAT VARUSTETAAN KONEELLISELLÄ ILMANPuhOJÄRJESTELMÄLLÄ

ASUKASPYSÄKÖINTIIN TARKOITETTU AUTOHALLI VARUSTETAAN KONEELLISELLÄ SAVUNPOISTOLLA, JONKA KOKOAJAKAMAMA ON N-POISTOKAMARA

AUTOHALLI VARUSTETAAN ALKUSAMMUTUSKALUSTOLLA

AUTOHALLI JA LIKETILAT VARUSTETAAN POISTUMESTEIDEN MERKKI- JA TURVAMALLASTUKSELLA

HUONEISTOJEN KÄYTÄVÄN KERROSTASO-OVIET OVAT PO B15 + 30 dB
JÄLKÄÄLÄNTÄ-ÄRKA KERROSKÄYTÄVÄLLÄ ON 500 Hz JA SUUREMMILLA TAÄÄKSIÄLLÄ ENINTÄÄN 1.4 SEKUNTIA

ILMAÄÄNERISTÄVÄISYYS

ASUNNHUONEISTOJEN VÄLILLÄ
VAAKASUUNNASSA 52 dB
PYSTYSUUNNASSA 53 dB

KÄYTÄVÄN, PORRASHUONEEN JA ASUNNHUONEEN VÄLILLÄ
VAAKASUUNNASSA 52 dB
PYSTYSUUNNASSA 53 dB

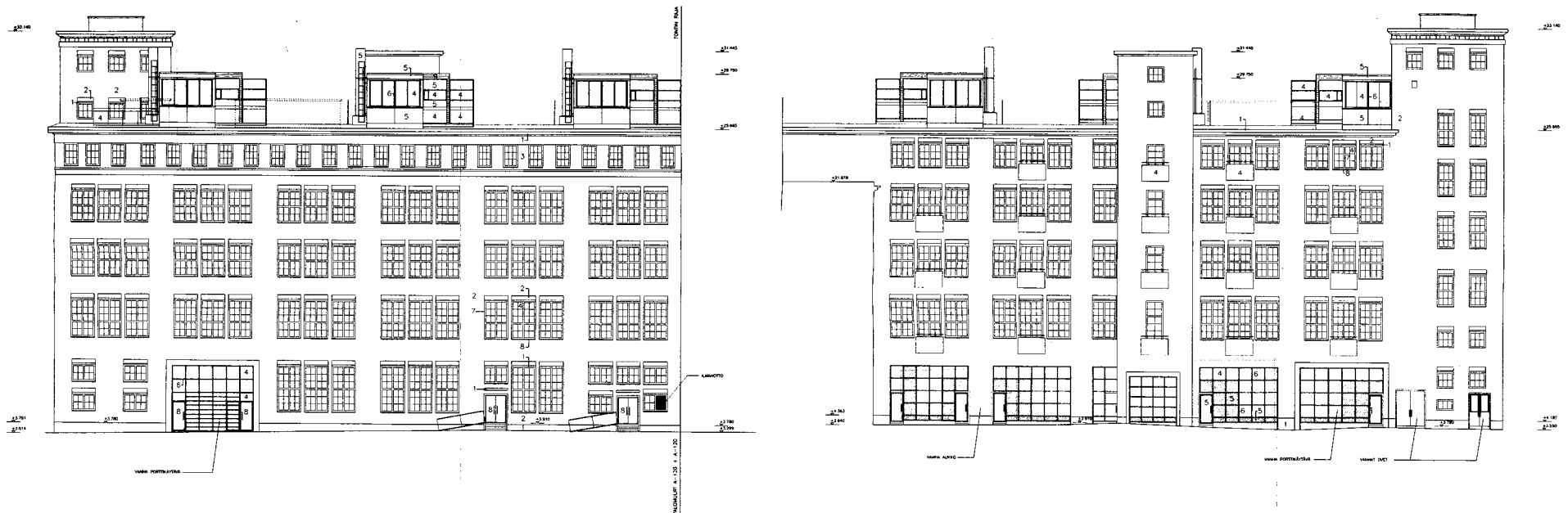
ASUNNHUONEISTON JA LIKETILAN
SEKÄ ASUNNHUONEISTON JA TYÖHUONEEN VÄLILLÄ
VAAKASUUNNASSA 60 dB
PYSTYSUUNNASSA 60 dB

ASKELÄÄNERISTÄVÄISYYS

ASUNNHUONEISTOJEN VÄLILLÄ 58 dB
KÄYTÄVÄN, PORRASHUONEEN JA ASUNNHUONEEN VÄLILLÄ 63 dB

LYS-LÄITTEIDEN AHELUTAMA ÄÄNTÄSO ASUNNHUONEISTOJEN KEITTOISSÄ ON ENINTÄÄN 35 Db JA MUISSA ASUNNHUONEISSA ENINTÄÄN 30 dB

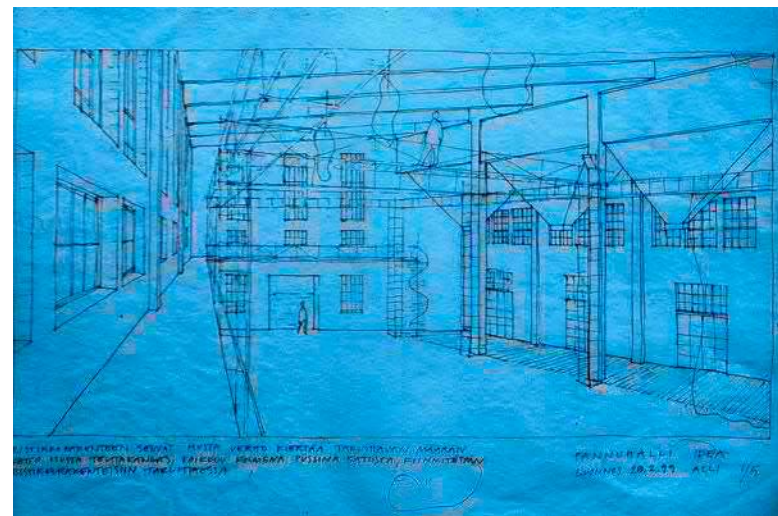
ASUNTOJEN KÄYTÄVÄ- JA PÄRYKEOVIEN SEKÄ KYLPUHUONEIDEN KYNNYKSET HELSINGIN KAUPUNGIN RAKENNUSVALVONTAVIRASTON RAKENTAMISTAPAMÄÄRÄYSTEN 3/95 MUKAISESTI.

Siiptosan uudet asunnot, julkisivuja 19.8.1997. Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy. /RVV

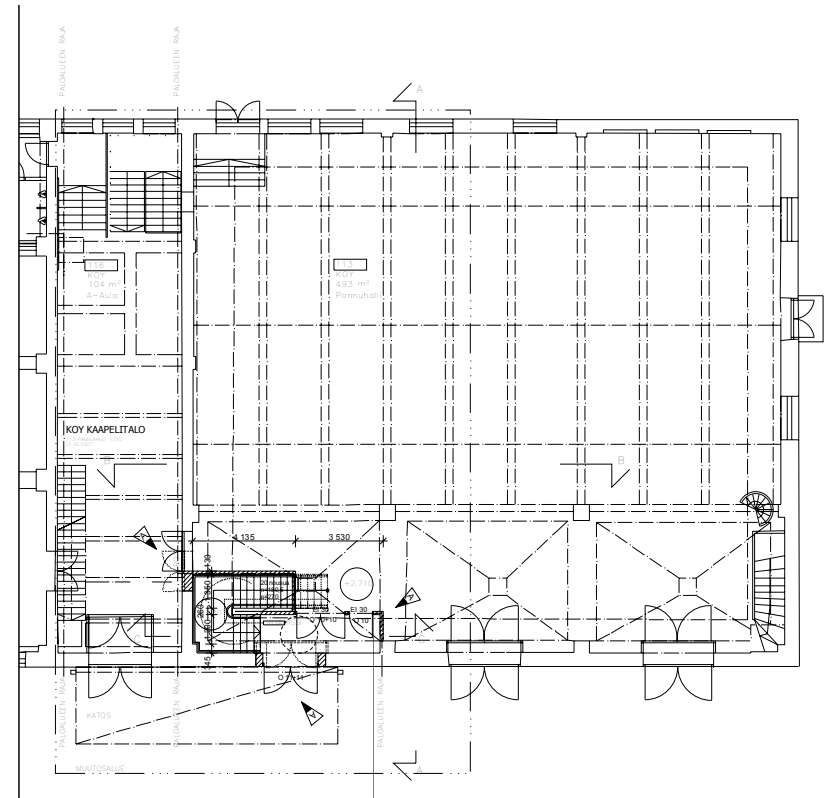
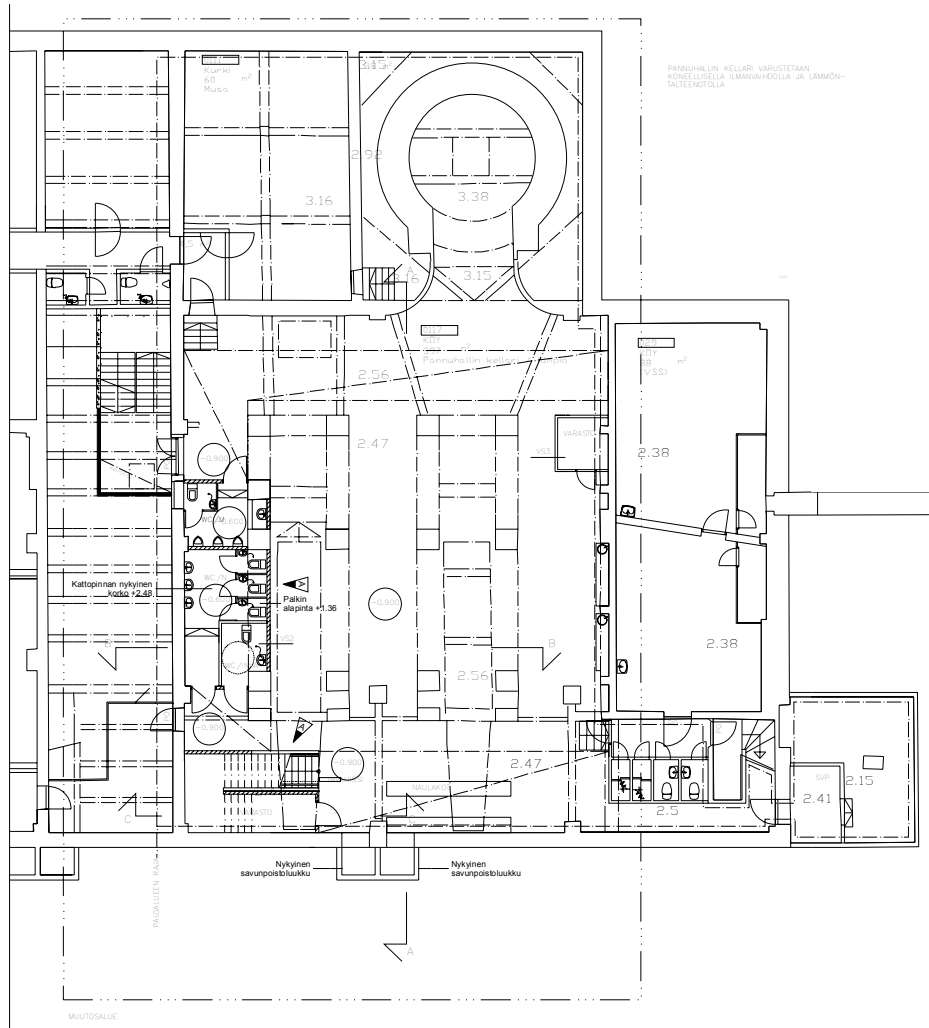
2000-2008 PANNUHALLIN PERUSKORJAUS

Pannuhalli oli vielä 1990 luvun lopulla lämmittämätön ja Nokian jäljiltä koskematon tila. Vuonna 2000 siihen tehtiin tekninen peruskorjaus ja sen toiminnallisuutta parannettiin erityisesti sirkustaide huomioiden. Mahdollisimman vähäeleisessä kunnostuksessa kiinnitettiin erityistä huomiota olemassa olevan vahvan tunnelman säilyttämiseen (Alli Oy). Toiminnallisuutta parannettiin vuonna 2008 laajentamalla Pannuhallin ja Turbiinisalin välinen A-aula kellaritasolle porrasyhteydellä. Kellaritiloihin lisättiin hissi- ja porrasyhteys myös uudesta pannuhallin puolelle sijoitetusta tuulikaapista. Wc -tiloja lisättiin molemmille tasoille. (Talli Oy). Näin esitystiloissa voidaan järjestää yhtäaikaista tilaisuuksia.

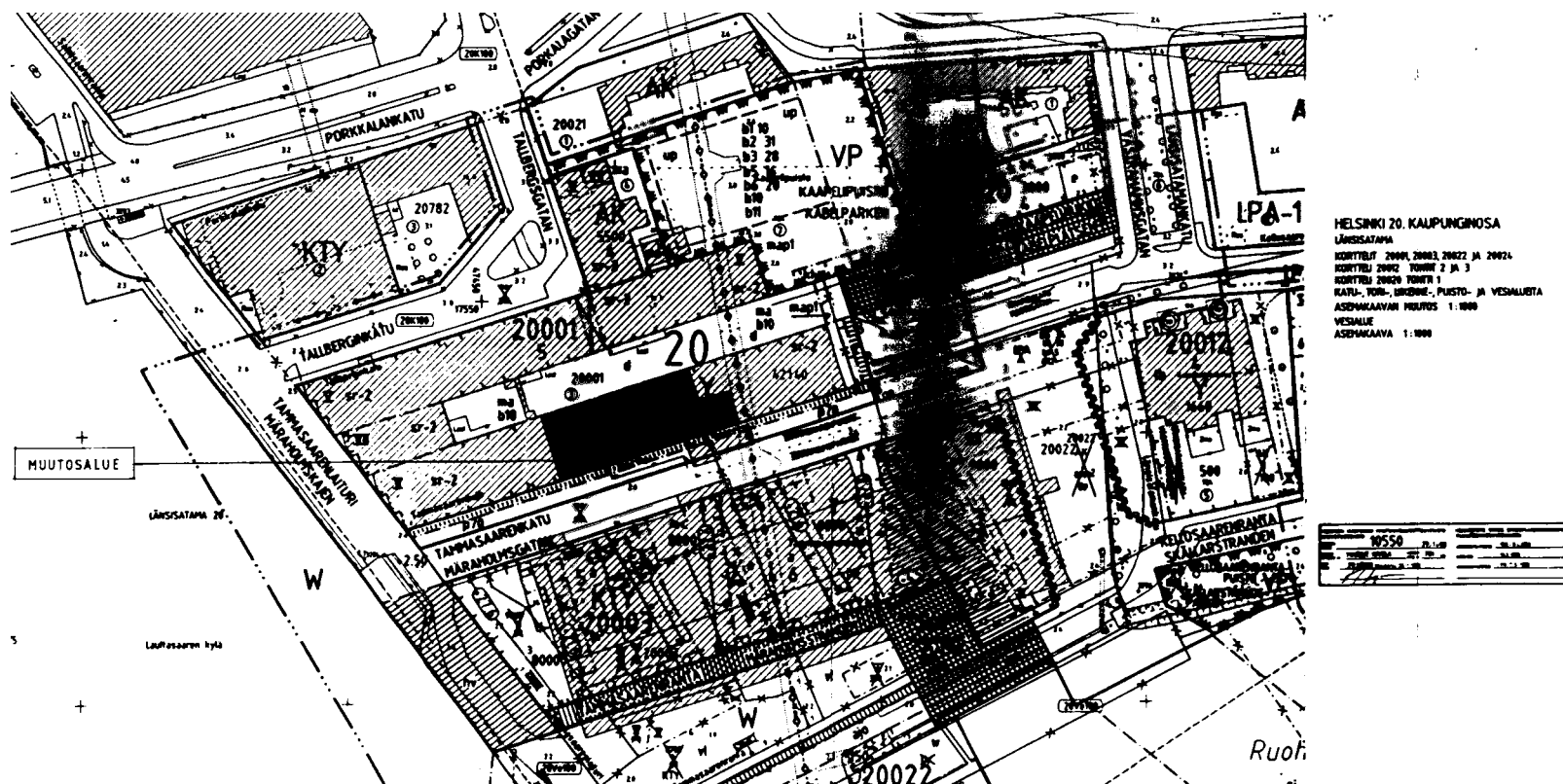

**jäsennetään,
täsmennetään
ks. nykytilanne**

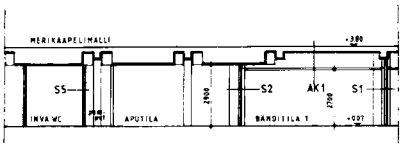
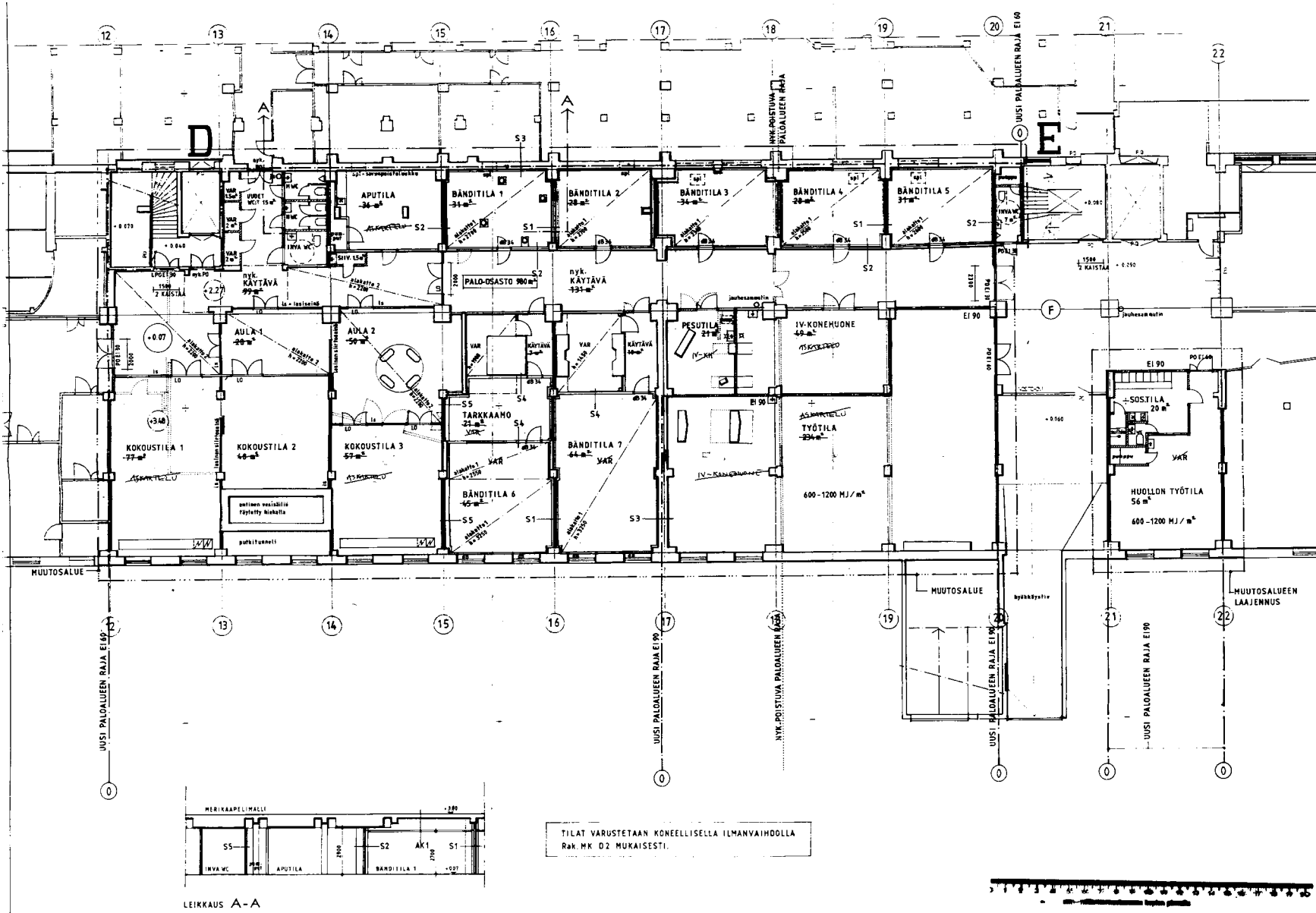

2001 KELLARIN VARASTOJEN MUUTOS KOKOUSTILOIKSI

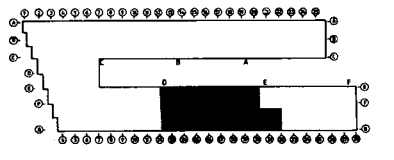
Entiset varastot Watti, Käämi ja Kela remontoitiin kokouskäyttöön kellarissa (Arkkitehtitoimisto Alli Oy). Muilta osin 1990-luvun loppuun mennessä peruskorjatut ja laajennetut bändi- ja varastotilat säilyivät entisellään.

LEIKKAUS A-A

TILAT VARUSTETAAN KONEELLISELLA ILMANVAIHDOLLA
Rak.MK D2 MUKAISESTI.

- RAKENTEITA**
- SEINÄ 1**
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 metallifunko 100 mm + mineraalivilla 100 mm
 laakeri 20 mm
 sisäseinä (vanha rak.)
 aluorot 20 mm
 metallifunko 100 mm + mineraalivilla 100 mm
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
- SEINÄ 2**
 sisäseinä (vanha rak.)
 laakeri 20 mm
 metallifunko 100 mm + mineraalivilla 100 mm
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
- SEINÄ 3**
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 metallifunko 70 mm + mineraalivilla 70 mm
 laakeri 20 mm
 sisäseinä (vanha rak.)
- SEINÄ 4**
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 metallifunko 100 mm + mineraalivilla 100 mm
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
- SEINÄ 5**
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 metallifunko 100 mm + mineraalivilla 100 mm
 laakeri 20 mm
 sisäseinä (vanha rak.)
- ALAKATTO 1**
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 ipälävy 1 x 13 mm (EK)
 metallifunko 100 mm + mineraalivilla 100 mm
 laakeri 20 mm
 sisäseinä (vanha rak.)
- ALAKATTO 2**
 laakeri 20 mm

ARKENITEHDAS OY
 suunnitelmia: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

KUVUS NO 4797-215-04

2017-02-02 TUUS

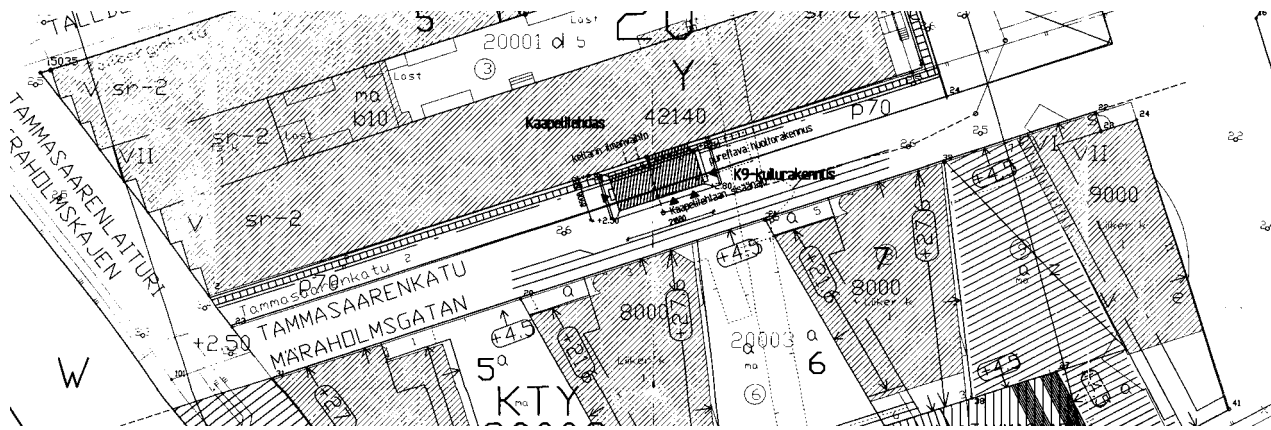
Yhtymä	Numero	Tyyppi	Luokka
30	2001	S	

KÄYTTÖTARKOITUKSEN JA PALOALUEEN MUUTOS

Käyttötarkoitus	Luokka
KELLARI VALILLA D-E	
PERUSTUS	
PONNAPUUSTUS JA LEIKKAUS	

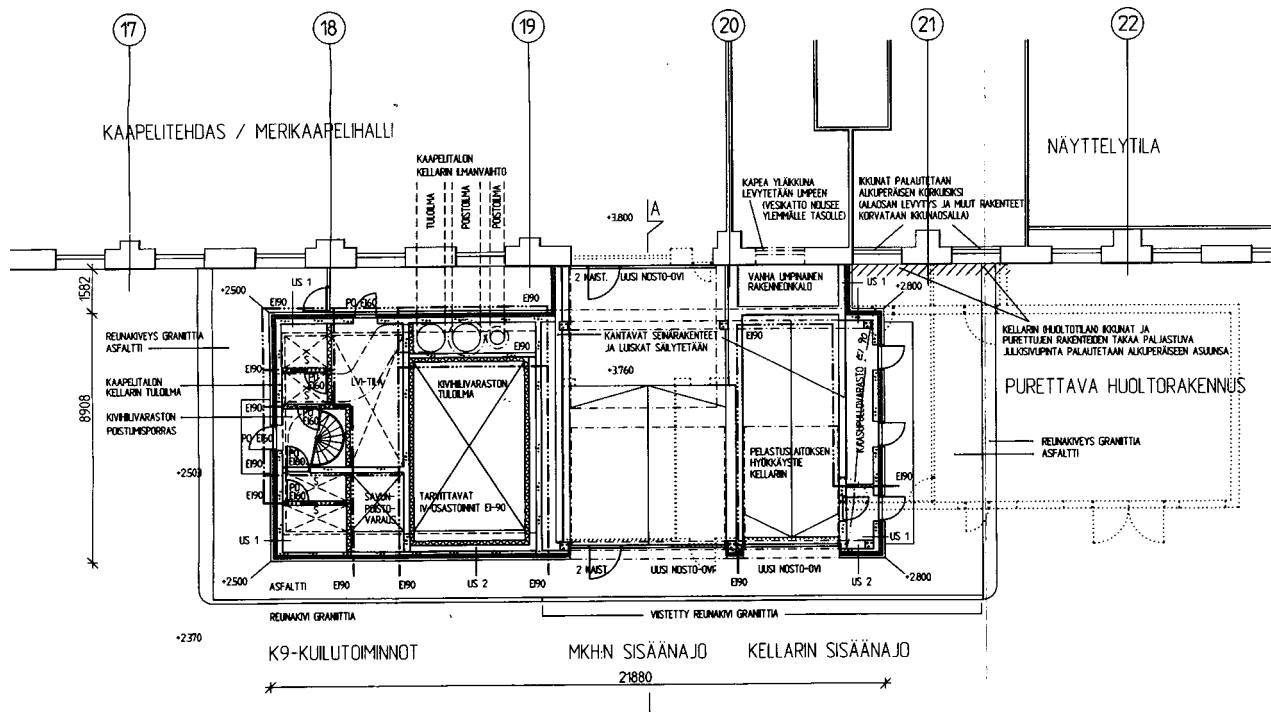
ARK 2

2002 MAANALAISEN HIILIVARASTON KUILU K9

Salmisaaren maanlaiseen kivihiilivarastoon liittyvä, eteläisen julkisivun uudisrakennussiipi sisältää kivihiilivaraston teknisiä kUILUJA ja poistumisportaan sekä Kaapelitehtaan kaksi sisäänajoramppia ja kaasupullovaraston (Kalliosuunnittelu Oy).

K9 -kuilun Asemapiirustus ja pohjapiirustus, pääpiirustukset vuodelta 2002. Pienennökset, ei mittakaavassa. /RVV

Uusi kuilurakennelma Tammasaarencadulla vuonna 2017

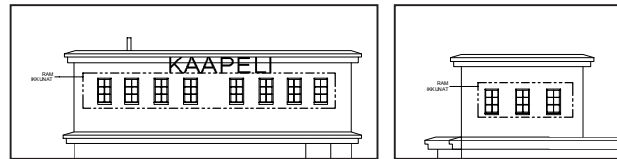
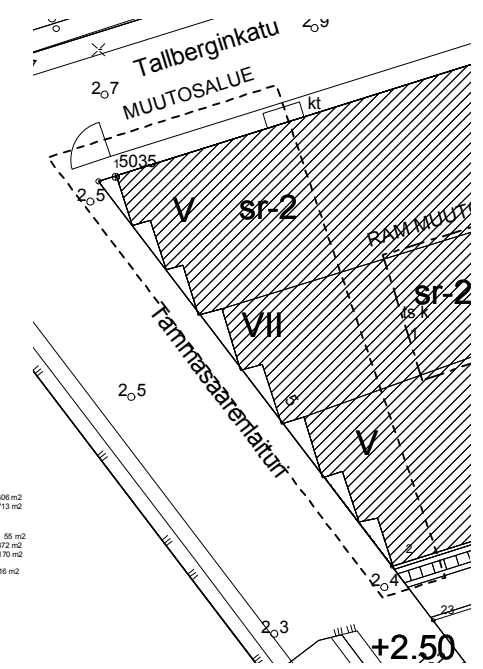

Yllä: Ajoluiska merikaapelihalliin.
Alla: Ajoluiska kellariin. Kuvat 2017.

2008- JULKISIVUN PERUSKORJAUS

Rakennuksen tiilijulkisivun peruskorjauksesta ja ikkunoiden kunnostuksesta laadittiin suunnitelmat vuonna 2008 (Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy). Korjauksesta toteutettiin heti kiireellisempänä merenpuoleinen julkisivu. Siinä jo pahoin rapautunut vaalea kahitiili korvattiin rakennusfysikaalisista syistä kestävämmällä poltetulla tiilellä ja ikkunapalkit korjattiin vastaamaan alkuperäistä rakennetta.

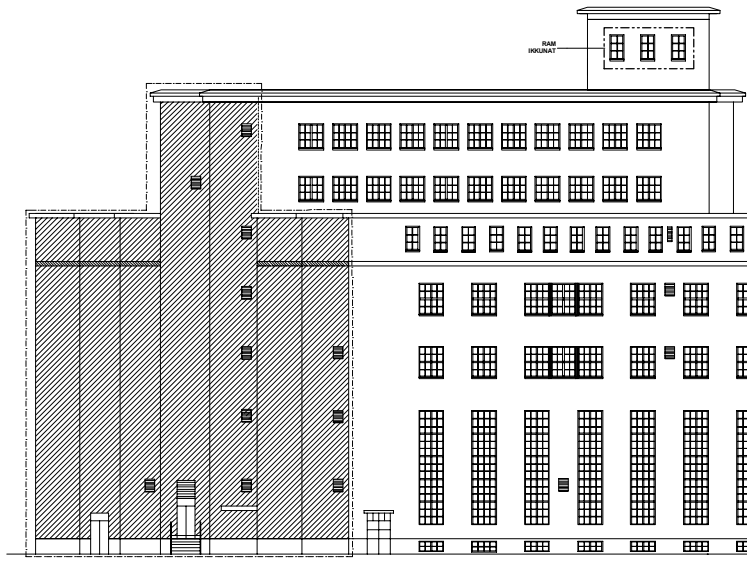
JULKISIVUMATERIAALIT

- KAHTILI
- PUNATIILI
- BETONI
- IV-SÄLEIKKO

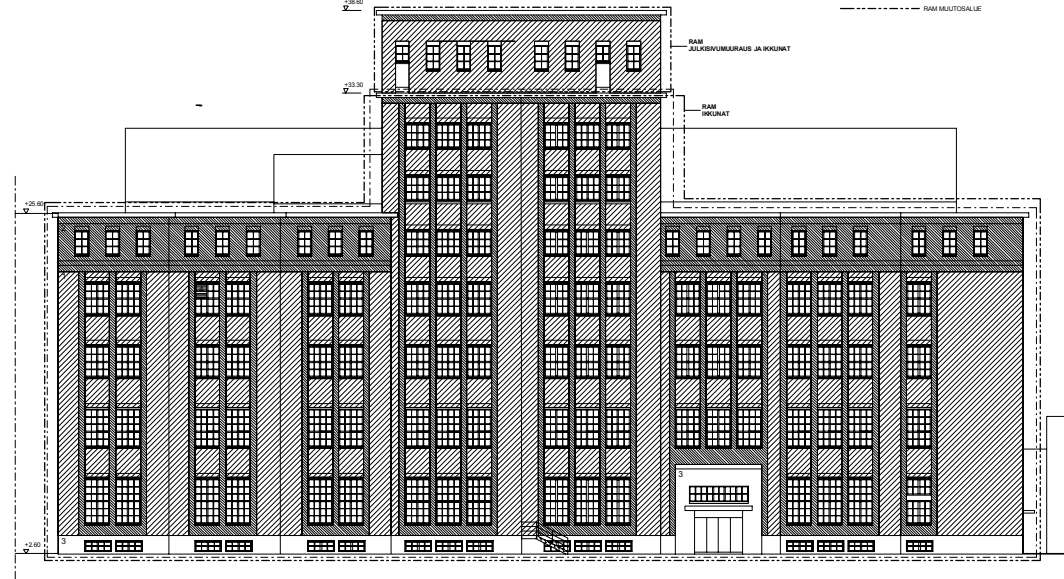
- MUUTOSALUE
- LIIKENNÄN VANHAN JULKISIVUN RAJA (SAUMATILILUMITYKSEN MUKAISESTI)
- RAM MUUTOSALUE

KORJATTAVAT ALUEET

- KAHTILI ETELÄJULKISIVU LÄNSIJULKISIVU 408 m² 713 m²
- PUNATIILI ETELÄJULKISIVU LÄNSIJULKISIVU 55 m² 372 m² 170 m²
- YHTEENSÄ: 1716 m²

JULKISIVU ETELÄN 1/100

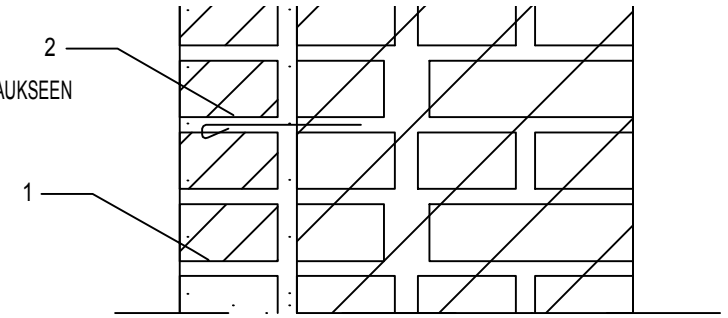

JULKISIVU LÄNTEEN 1/100

- 1 ULOIN TIILIKERROS PURETAAN
- 2 TIILISITEET K600 ANKKUROIDAAN VANHAAN MUURAUKSEEN (ESIM. JOMA 13 RST M5, MESSINKIANKKURILLA)

Yksi julkisivukorjauksen rakenneleikkauksista, Finnmap Consulting Oy /Talli

Punaiset poltetut tiilet säilytettiin.

Alkuperäistä kalkkiehkeatiilipintaa ja saumausta Tammasaarenkadun puoleisella julkisivulla

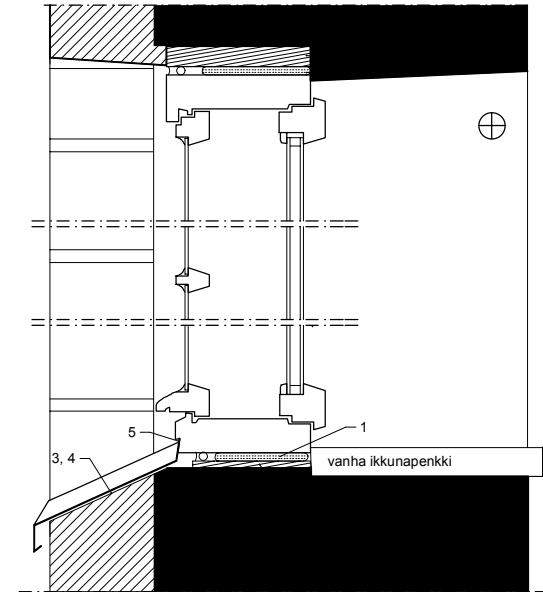
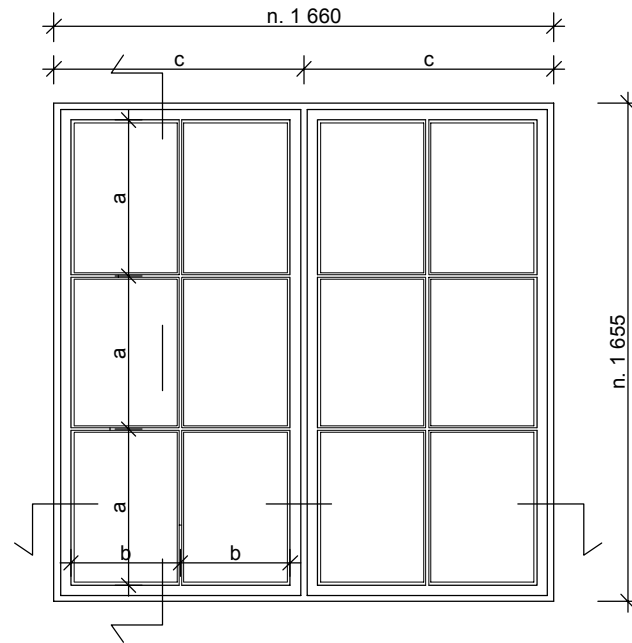
Tammasaarenlaiturin puoleisen julkisivun kahi-tiilet korvattiin poltetuilla tiilillä. Kuva 2017.

Tiilien ero on havaittavissa rakennuksen kulmassa. Kuva 2017.

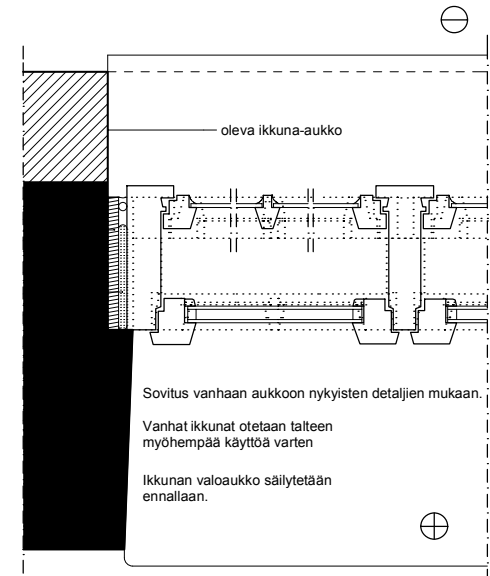
Nykyinen ikkuna sisäänaukeava, kaksipuitteinen puuikkuna, lasitus yksinkertaisilla lasilla.

Uudet puuikkunat MSE sisäänaukeava, kaksipuitteinen, kolmilasinen ikkuna

- 1.URETAANIVAAPHTO (SUOSITUS 2/3 KARMIN SYVYYDESTÄ) + ULKOPUOLINEN KITTAUS / TUULETUSKOLO
- 2.APUKARMI
- 3.VESIPELTI (ESIM. PVC-PINNOITETTU)
- 4.ELASTINEN MASSA VESIPELLIN ALLA
- 5.VESIPELLIN MYRSKYPOKKAUS

KARMI	VALKEAKSI TEHDASMAALATTUA PUUTA, ULKOPINTA TEHDASMAALATTU PUU, VÄRI ARKKITEHDILTA, KOKONAISYVYYS: 170 (174) mm
PUITE	SISÄPUITE VALKOISEKSI TEHDASMAALATTUA PUUTA, ULKOPUIITE PUUTA, VÄRI ARKKITEHDILTA HUOM. ULKOPUIITE: JAKOPUIITE VAIN ULKOPUITTEESSA
LASITUS	ULKOPUITTEISSA YKSINKERTAINEN RT-41-10434 MUKAISESTI, MUTTA VÄHINTÄÄN 4 mm SISÄPUITEESSA 2 K-12 UMPIOLASI RT-41-10433 MUKAISESTI IKKUNAN TULEE TÄYTTÄÄ LÄMMÖNERISTYVAATIMUS $U = 1.4 \text{ W/m}^2\text{K}$
HELOITUS	VALMISTAJAN SARANAT, LUKUMÄÄRÄ VÄHINTÄÄN RT-41-10644 MUKAAN KIRISTÄVÄÄ TYYPIÄ OLEVAT SALVAT, KROMATUT KILVET JA IRTOPAINIKKEET TUULETUSIKKUNASSA AUKIPITOLAITE LAPSIRAJOITTIMELLA JA KIIINTEÄ PAINIKE

Päädyn uuden tiiliverhouksen (poltetusta tiilestä) ja sivujulkisivun vanhan kalkkihiekkatiilimuurauksen erot hälvenevät kauempaa tarkasteltaessa. Korkeiden ikkunoiden rivissä kuusi ensimmäistä vasemmalta alkaen on uusittu korjausperiaatteista poiketen.

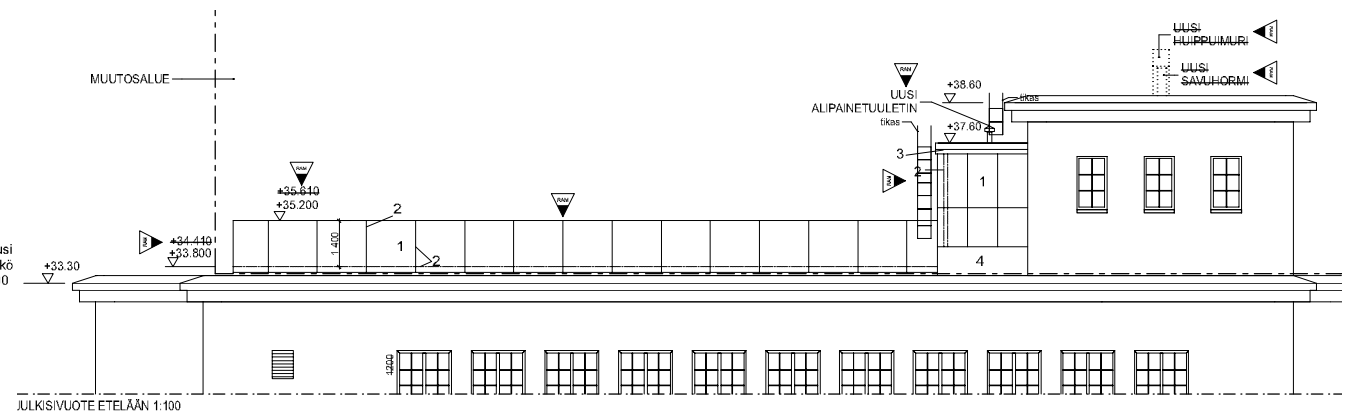
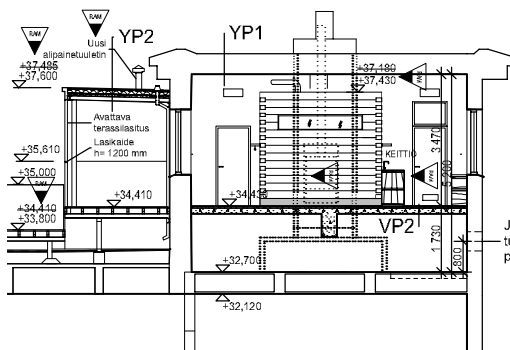
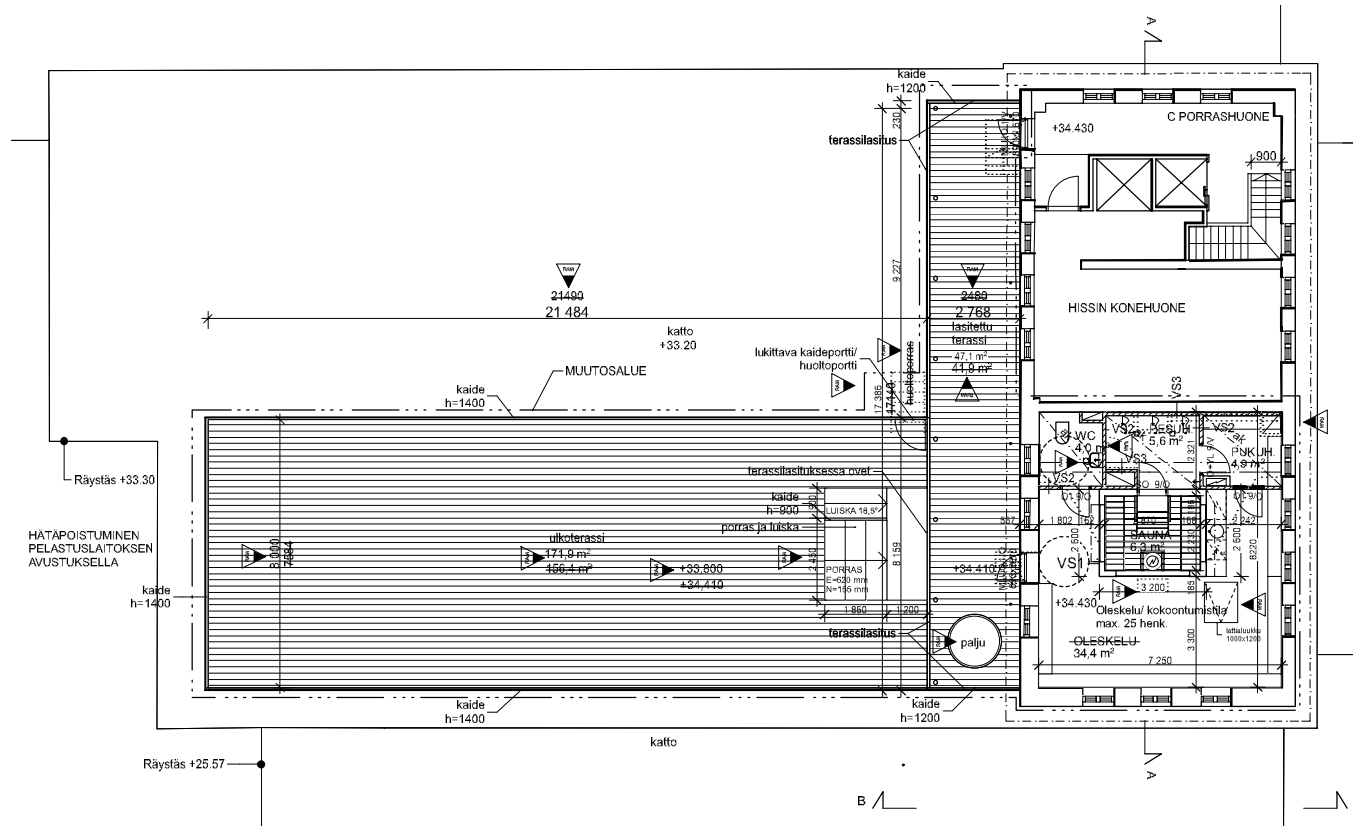
2016 KATTOSAUNA

*Sauna Verner vuonna 2017 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy
Remontin yhteydessä terassi lasitettiin ja valomainos
siirrettiin katolle.*

Kattosaunan rakennuslupapiirustuksia. /Talli

Kaapelin 8. kerroksen tornin kuutiomaisen tilan kohdalla oli vuoden 1941 alkuperäissuunnitelmassa *rum för ventilations fläktar*. Tilassa sijaitsikin ilmanvaihtokanavia ja sen vieressä sijaitsi C-portaan hissin kone. Sinne toteutettiin sauna ”tila tilassa” -periaatteella: kuutiomainen hirsisauna keskellä tilaa sekä siihen liittyvät laajat kattoterassit (Talli Oy 2008). C-portaan henkilöhisin vieressä sijaitseva ns. ”herrahissi” rakennettiin ulottumaan tätä silmällä pitäen 8. kerrokseen asti jo vuonna 2005.

Ensimmäinen rakennuslupa saunalle haettiin jo vuonna 2009

Saunan nimi viittaa Kaapelitehtaan ensimmäiseen johtajaan, Verner Weckmaniin, jolla oli katolla nykyisen terassin kohdalla kasvihuone ja joka rakennutti katolle vuonna 1952 olympialaisten aikaan terassin painijoiden harjoittelupaikaksi. Myös kaapelitehtaan sisällä, 7.kerroksessa oli painiharjoitustila. Weckman oli itse voittanut painikilpailuja.

Sauna Verner vuonna 2017 Kuvat: Kuvatoimisto Kuvio Oy

Kapelitehdas vuonna 2015 nähtynä päälähestymissuunnasta kohti sisäpihaa. Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

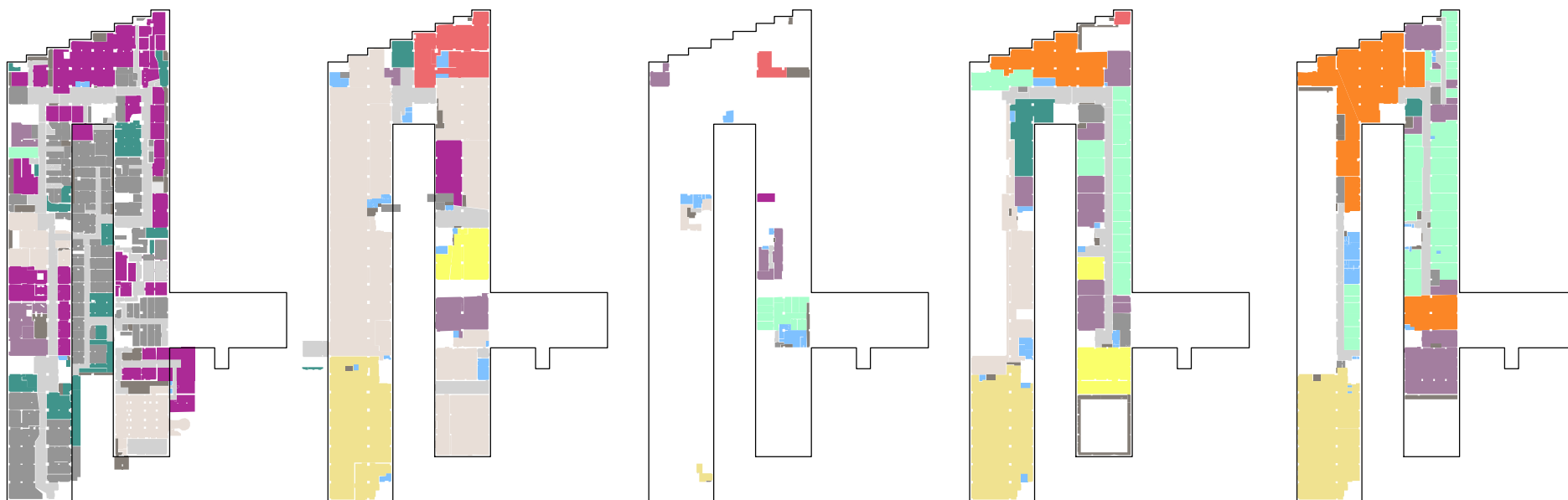
KAAPELITEHDAS NYKYSIN

**kesken:
KUVATEKSTIT,
LOPUT KUVAT, TIEDOT**

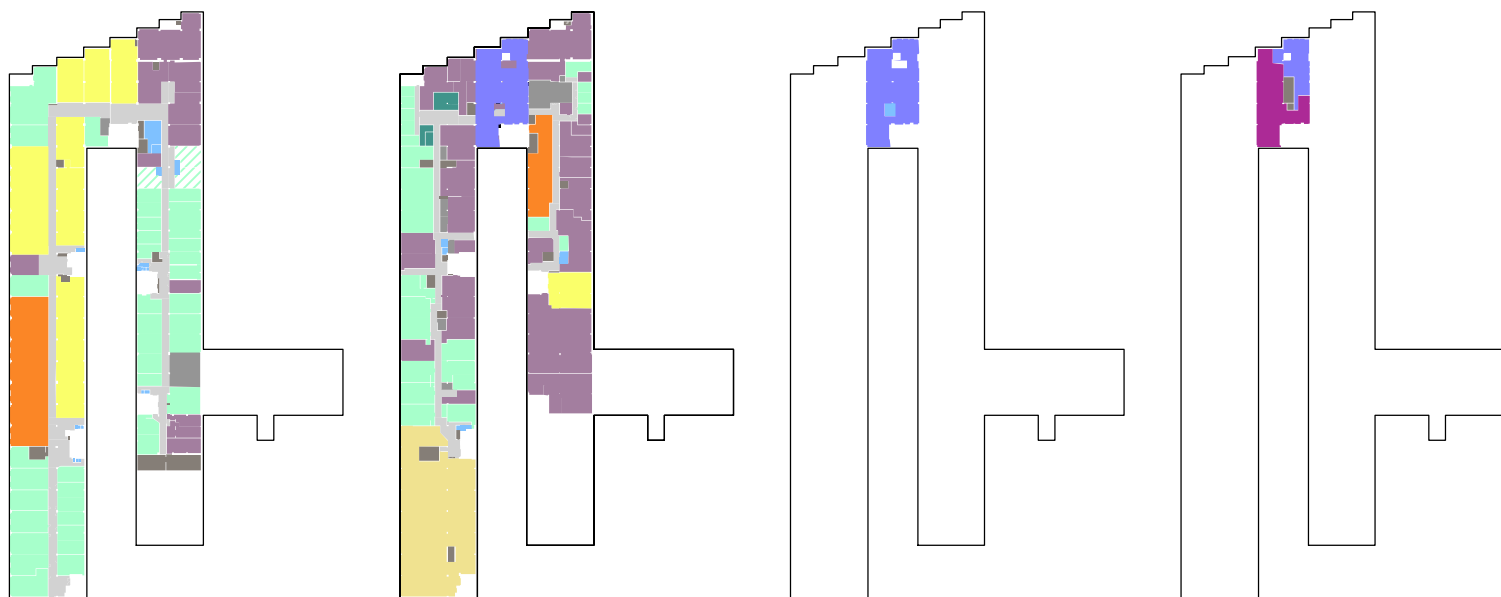
TILAKAAVIO

RAKENNUKSEN NYKYTILA 2017

uusitaan

ULKOTILAT

kesken

Kaapelitehdas Ruoholahdessa vuonna 2013. Kaapelitehdas on Suomen suurin kulttuurikeskus. Kaapelitehtaan tiloissa toimii monenlaisia kulttuurialan toimijoita ja yrityksiä. Lisäksi siellä järjestetään näyttelyitä, messuja, festivaaleja ja konsertteja. Kuva: Kiuru Sakari /HKM

Kapelitehdas 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

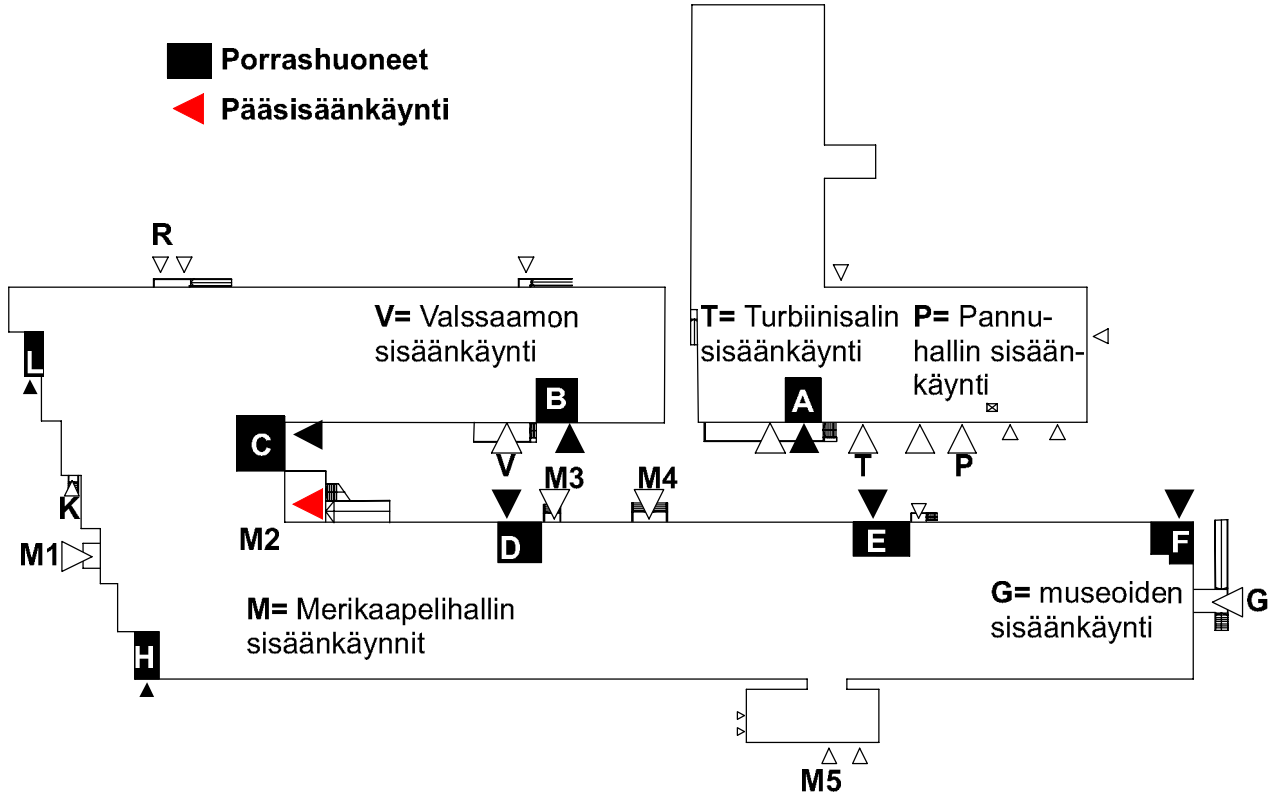
Kapelitehdas 2015 Kuva:
Kuvatoimisto Kuvio Oy /
Martin Sommerschild

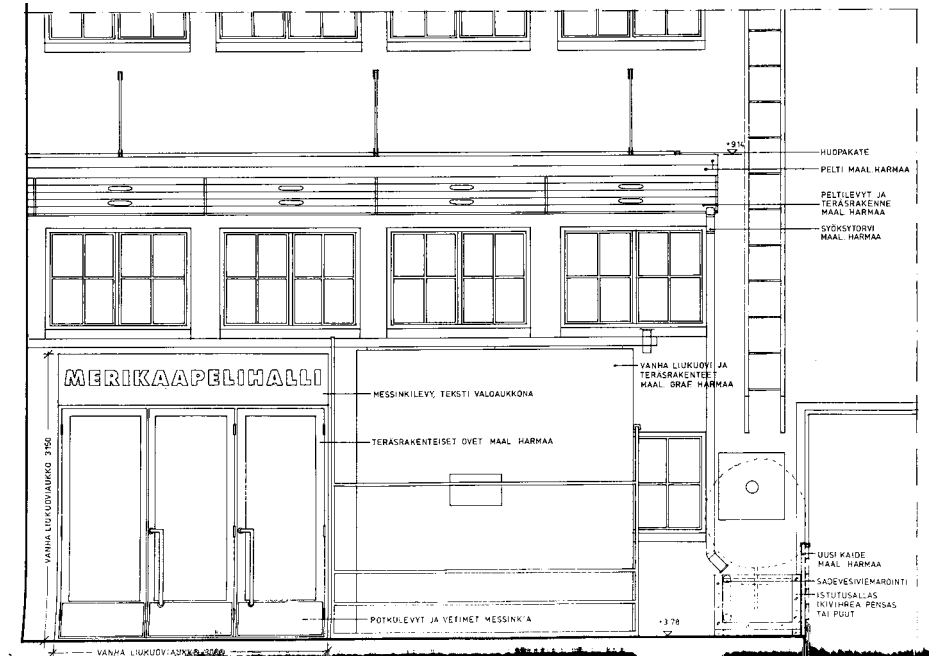
ULKOARKKITEHTUURI

kesken

SISÄÄNKÄYNNIT - ULKO-OVET

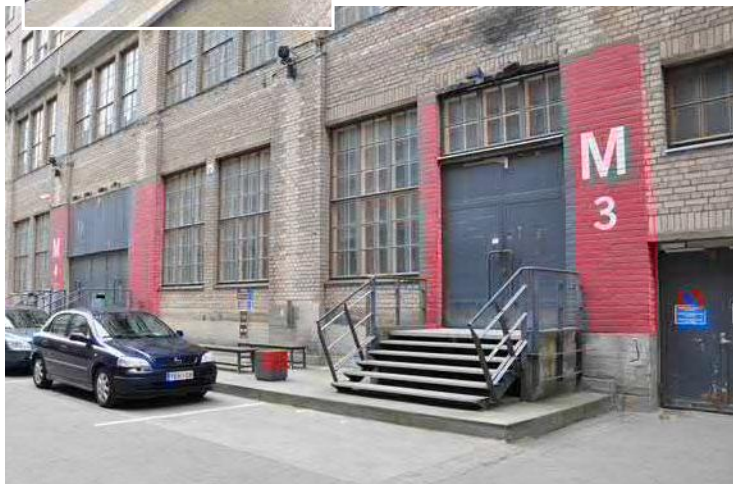
PÄÄSISÄÄNKÄYNTI

SISÄÄNKÄYNNIT, SISÄPIHA

SISÄÄNKÄYNNIT, SISÄPIHA

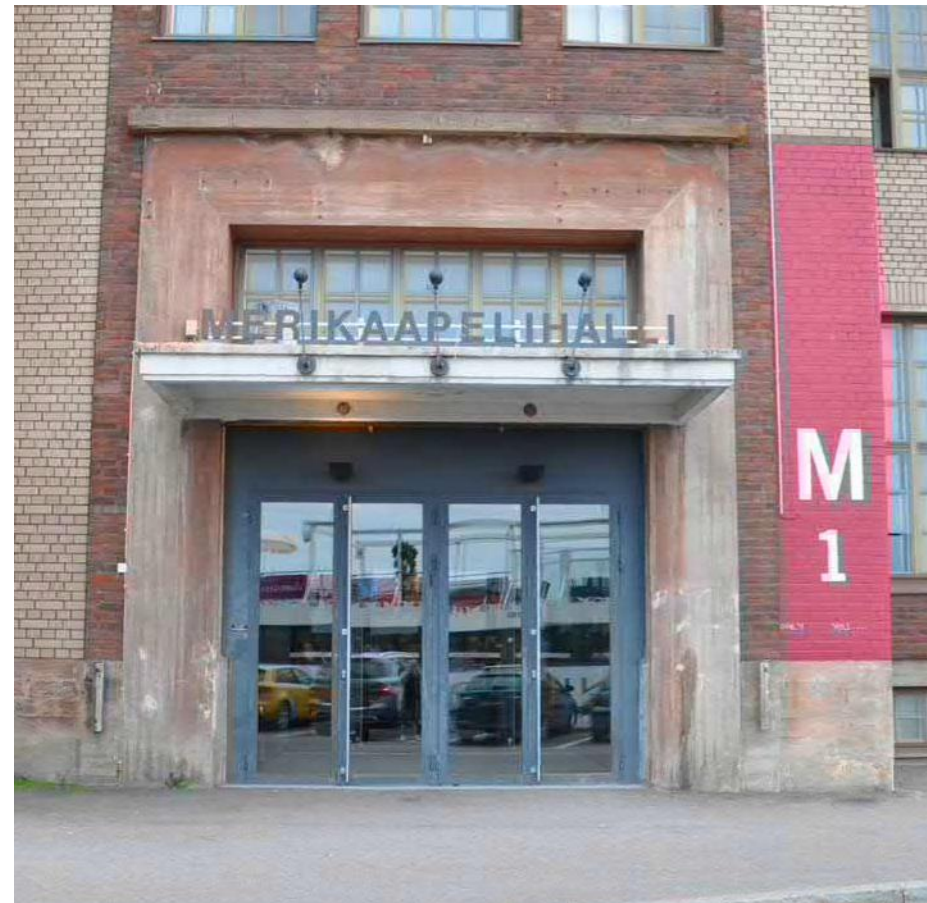
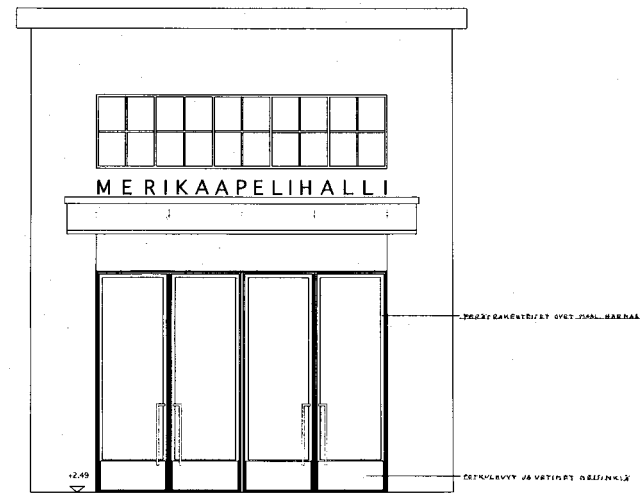

SISÄÄNKÄYNNIT, TALLBERGINKATU

SISÄÄNKÄYNNIT, PÄÄTY

IKKUNAT

kesken

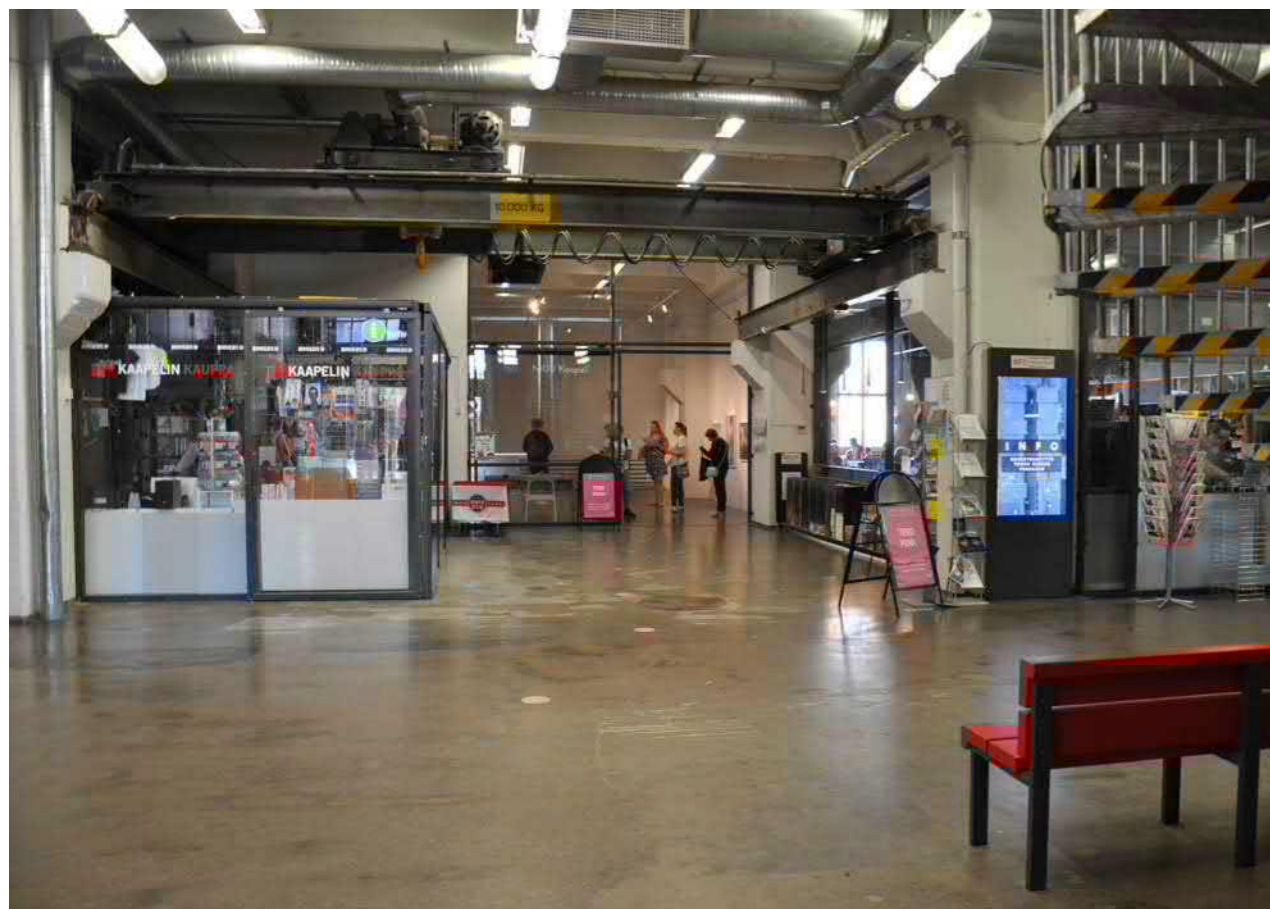
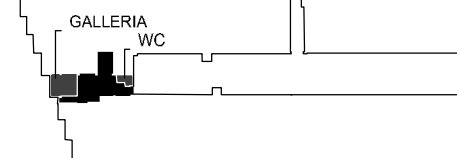
kesken

PÄÄTILAT

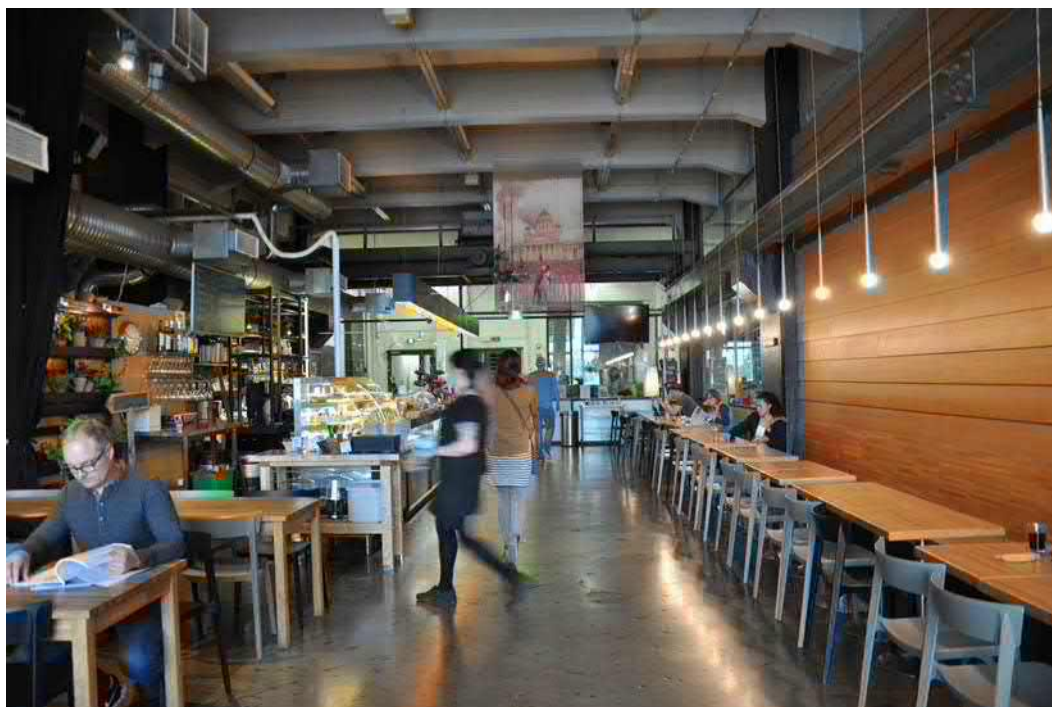
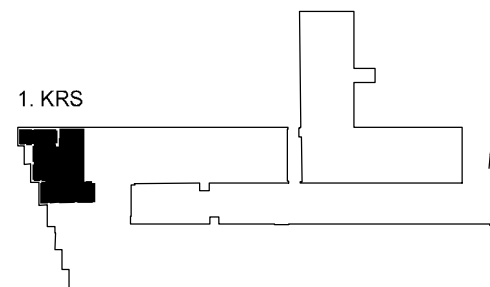
AULA JA KAUPPA

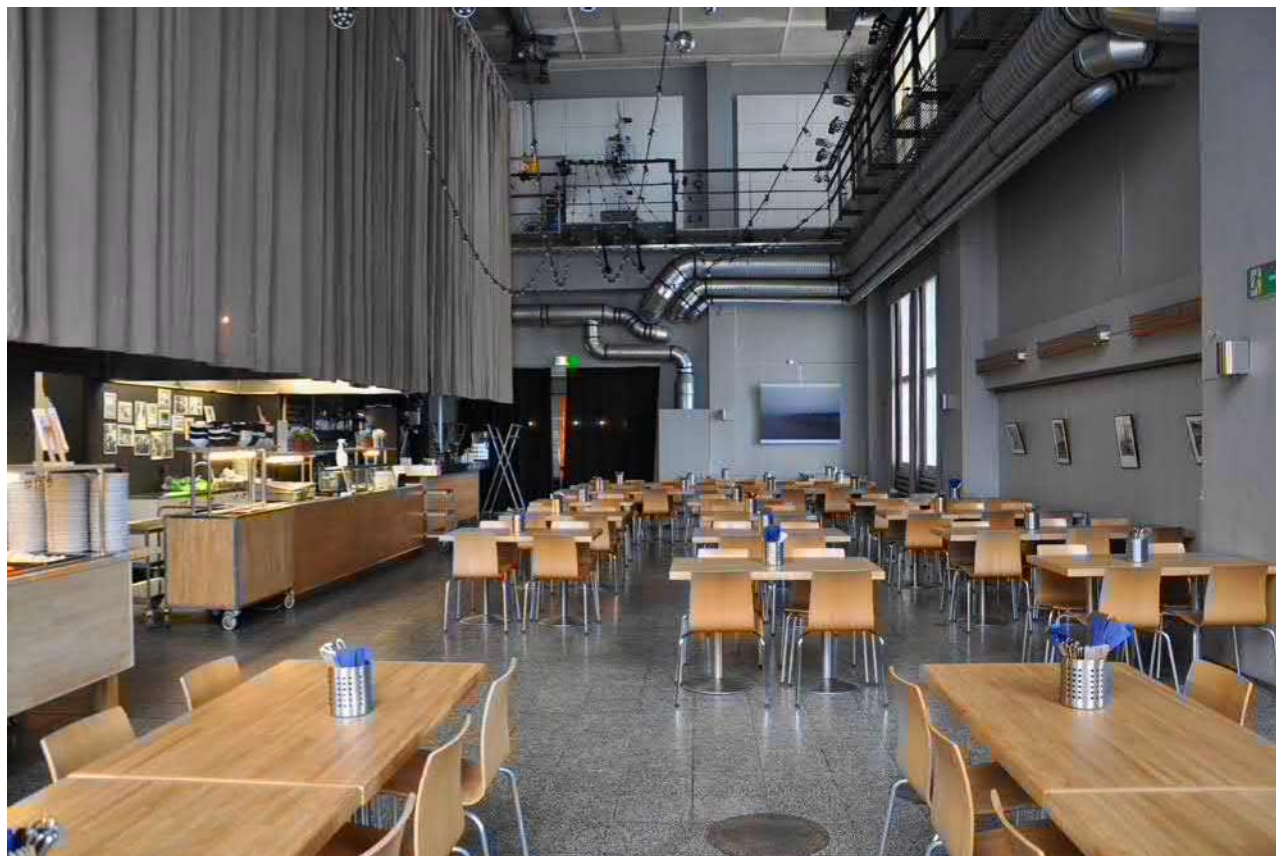
1. KRS

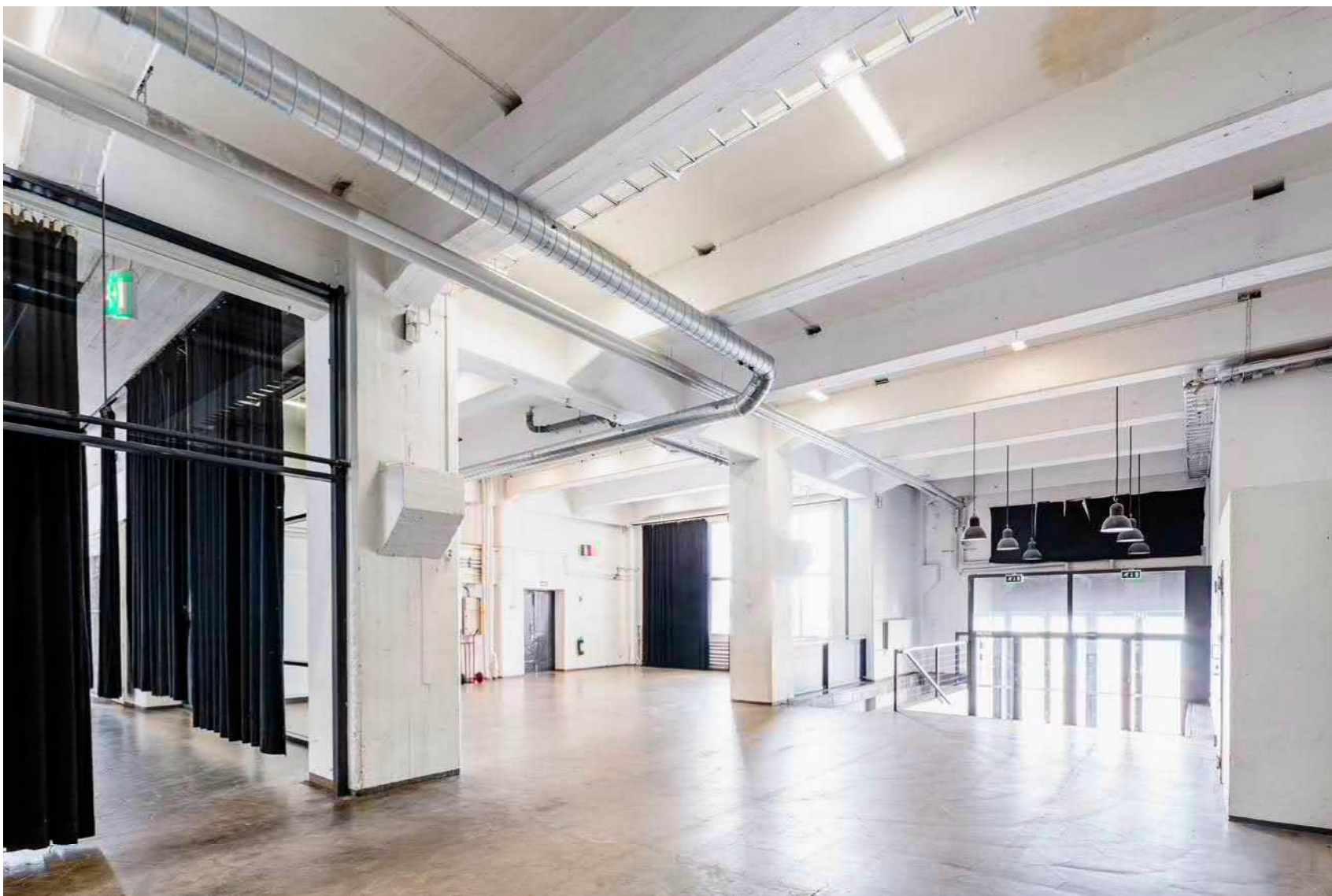

RAVINTOLATILAT

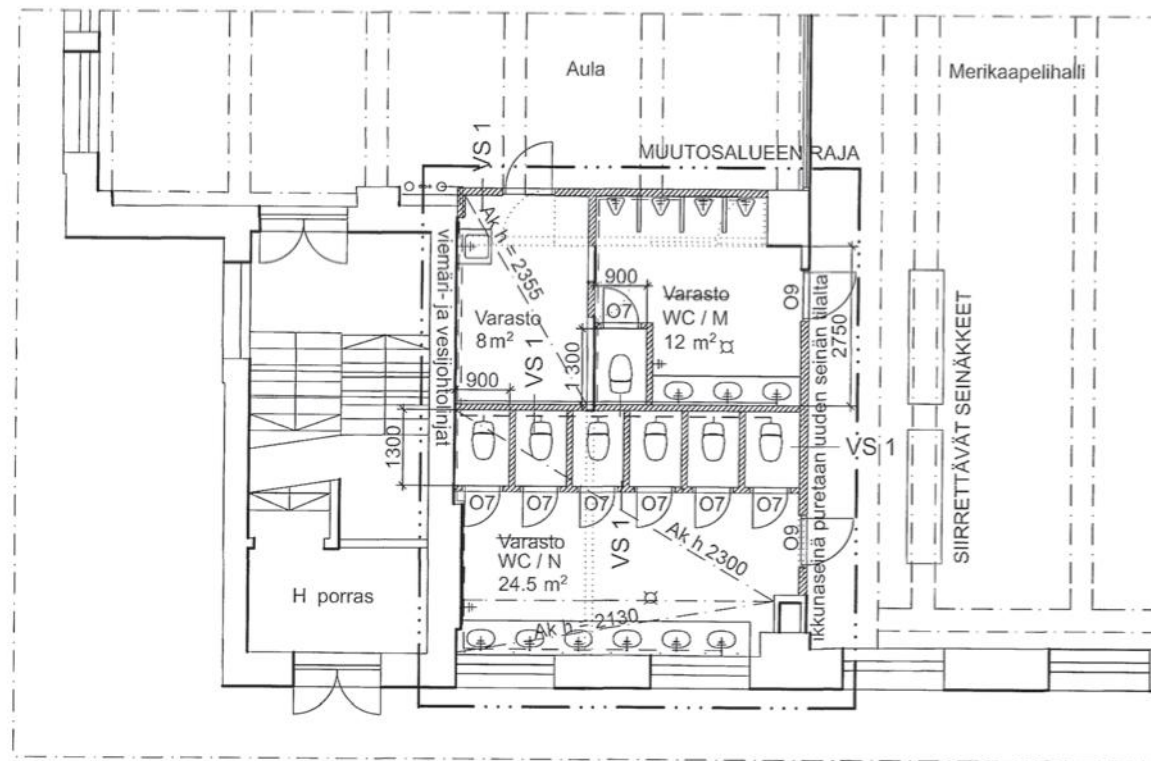
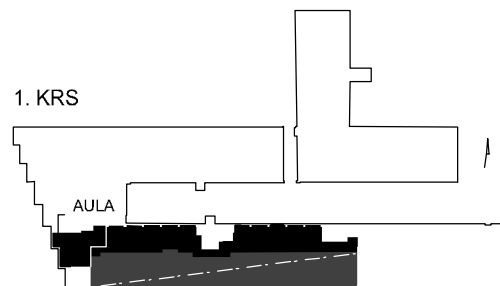
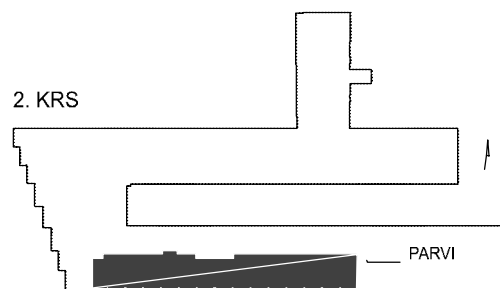

MERIKAAPELIHALLIN AULA

Merikaapelihallin aula vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

WC-ERIÖIDEN VÄLISET SEINÄT h = 2100 mm

Merikaapelihallin wc-tilojen rakennetyypit:
 VS 1 - Puhtaaksimuurattu kahitiili + maalaus
 VP 1 - Puhdistus + kaadot + polyuretaanielastomeerikäsittely

WC-TILAT VARUSTETAAN KONEELLISELLA ILMANVAIHDOLLA

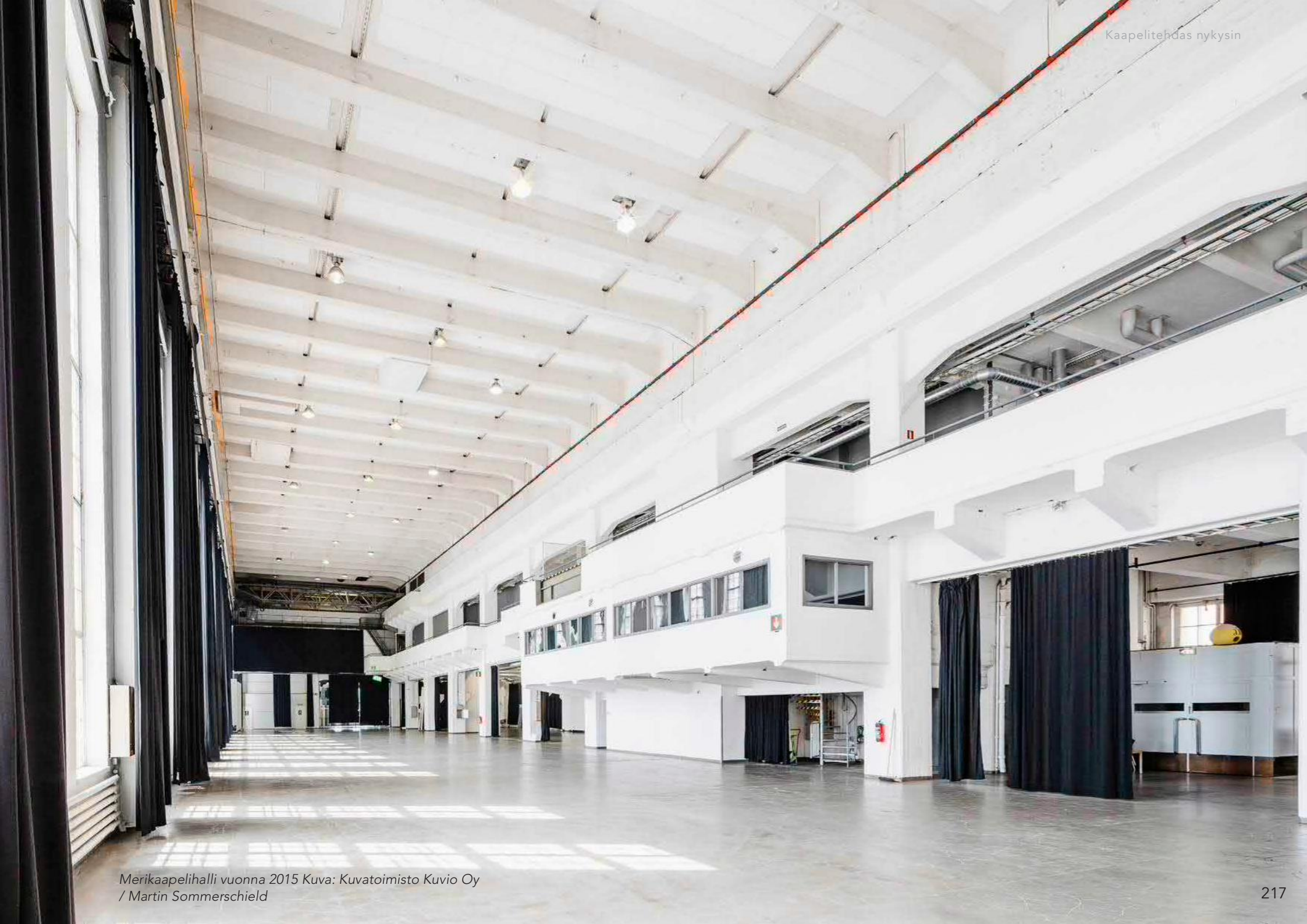
MERIKAAPELIHALLI

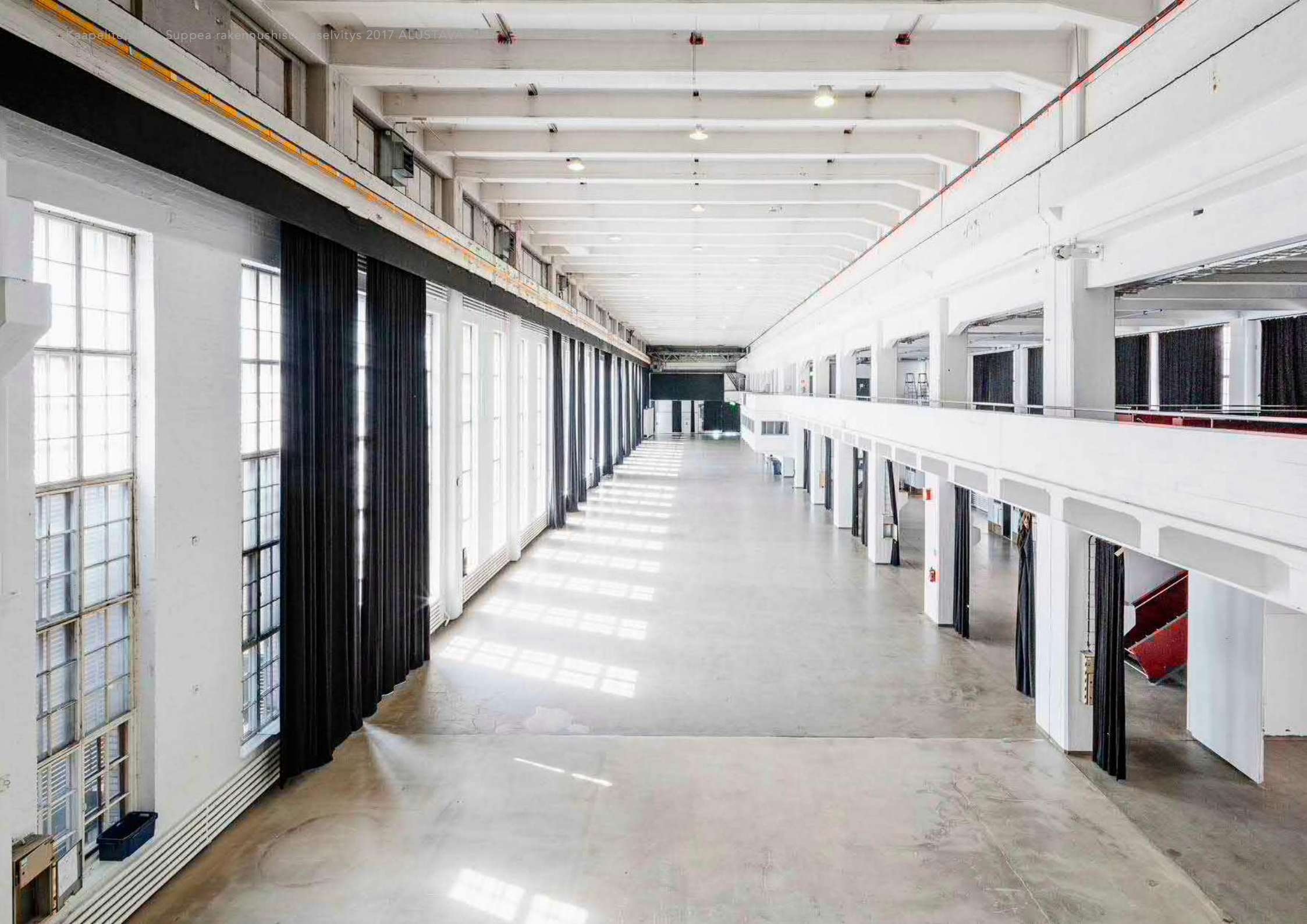
Yhteensä n. 3200 m². N. 3000 hlö.

Merikaapelihallin lattia on uusittu, mutta vanhojen raiteiden alueelle jätettiin vanha lattia ja raiteita säilytettiin.

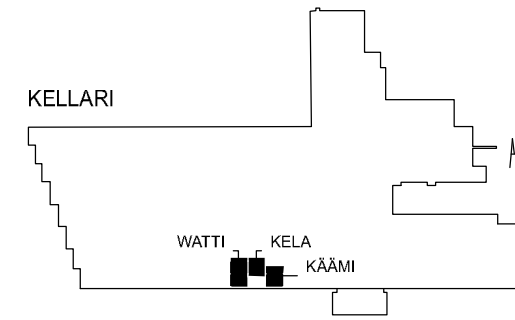

MERIKAAPELIHALLIN PARVI

*Merikaapelihalli vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy
/ Martin Sommerschild*

KOKOUSTILAT WATTI, KÄÄMI JA KELA

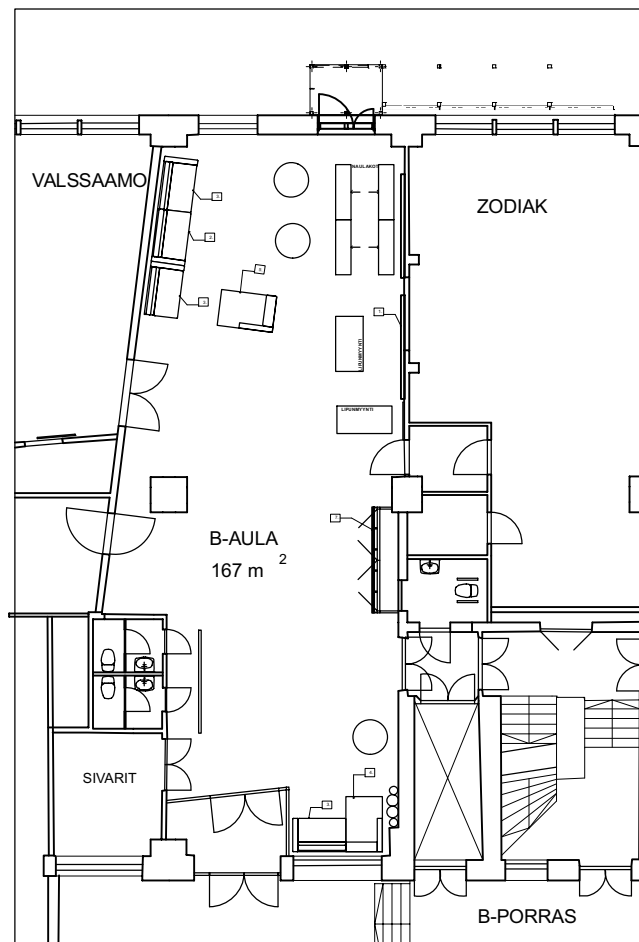
Tuki- ja laajentumistilat Merikaapelihallille.

Kokoustiloja vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

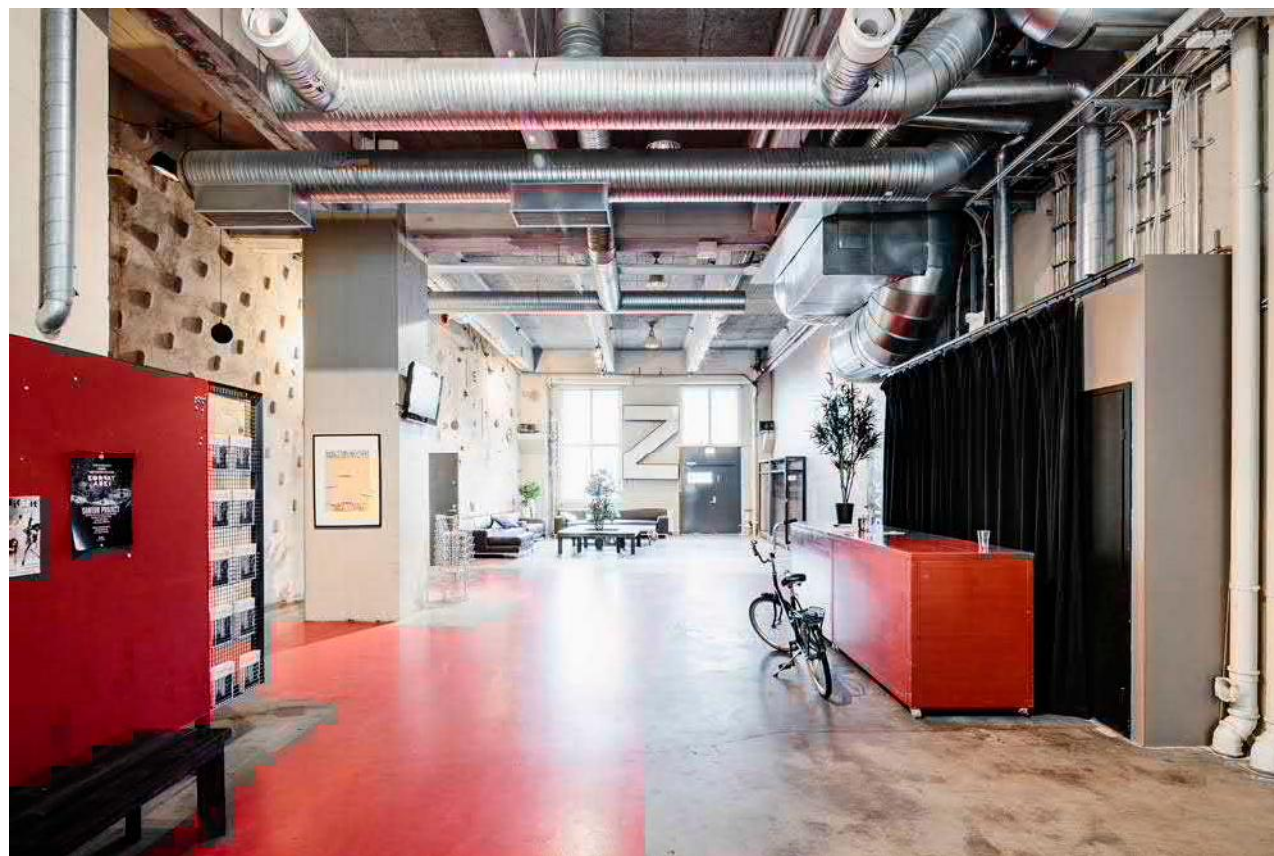

ZODIAKIN AULA

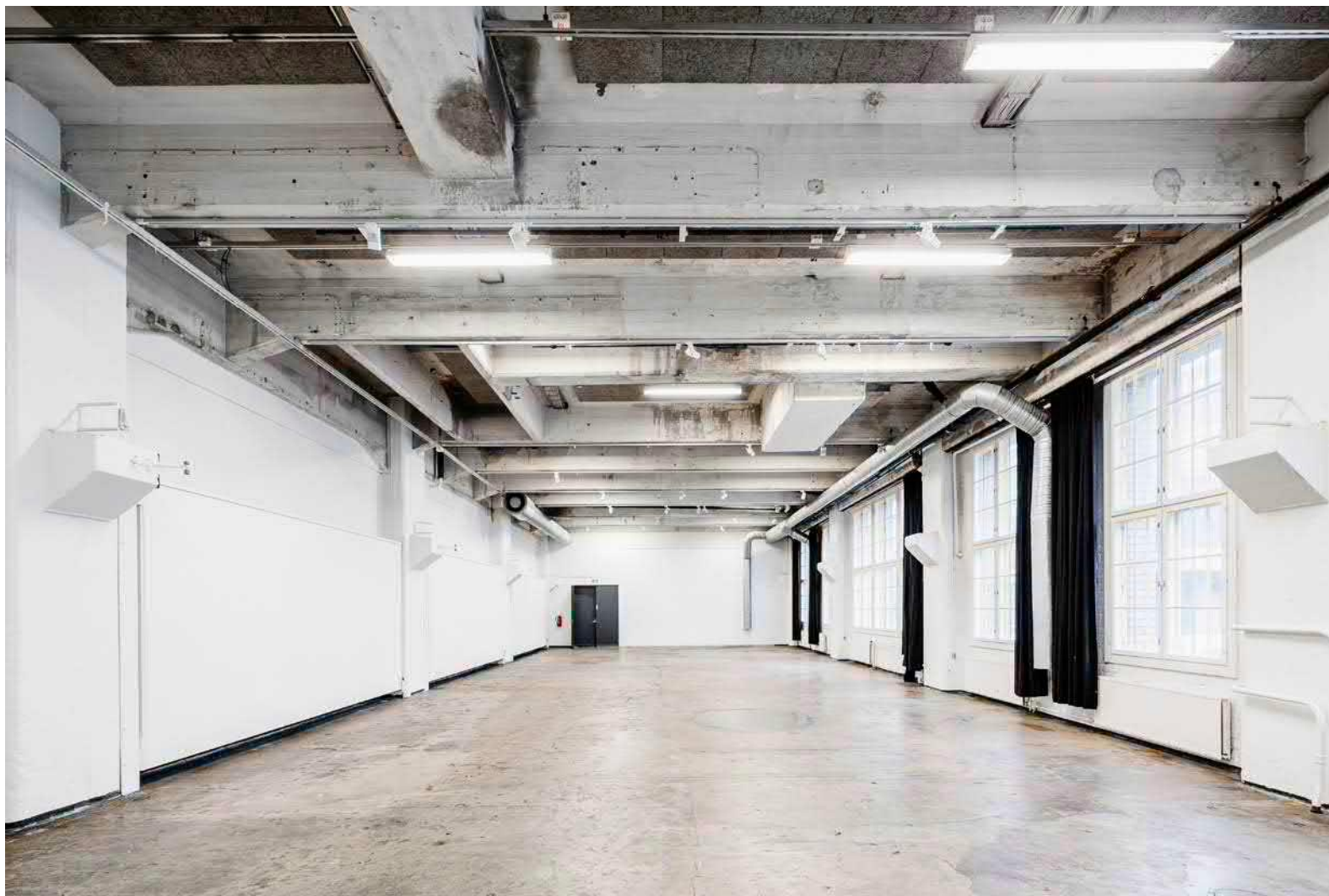
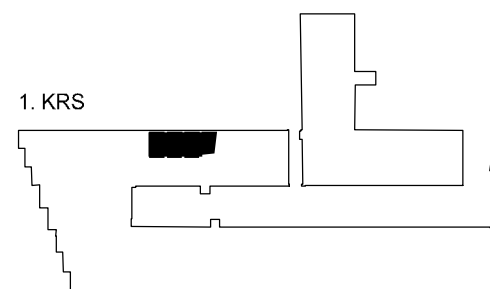
1. TEOSRIPUSTUSKISKO ESIM. STAS, J-kisko MAX (raskaille toksille) tai STAS cliprail pro-kisko
  2. SOHVA: IKEA, KRAMFORS vasen. Kiinnikkeillä kiinni toiseen osaan. Ruskea nahka
  3. SOHVA: IKEA, KRAMFORS oikea. Kiinnikkeillä kiinni toiseen osaan. Ruskea nahka
  4. SOHVA: IKEA, KRAMFORS divaani vasen. Kiinnikkeillä kiinni toiseen osaan. Ruskea nahka
  5. SOHVA: IKEA, KRAMFORS divaani oikea. Kiinnikkeillä kiinni toiseen osaan. Ruskea nahka
  6. PÖYTÄ: KAAPELIKELA, päälle lasilevy, kuminastat
  7. VERHO + KISKO: Vallila Interior, esim. UMBRIA III - 280, Colorit 2202(siniharmaa)
- KISKO: esim. SILENT GLISS 6380, Seinään kulmakannttimin 3134-3139 ja kannattimin 3603.

Aula vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto
Kuvio Oy / Martin Sommerschild

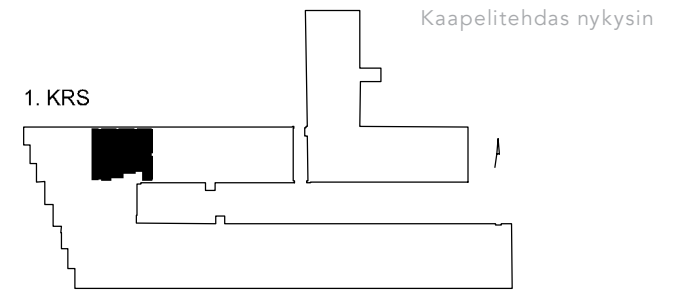
Pienennös Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto tallin laati-
masta Zodiakin aulan kalustesuunnitelmasta vuodelta 2010.
/Talli

VALSSAAMO

*Valssaamo vuonna 2015 Kuva:
Kuvatoimisto Kuvio Oy / Mar-
tin Sommerschild*

PURISTAMO

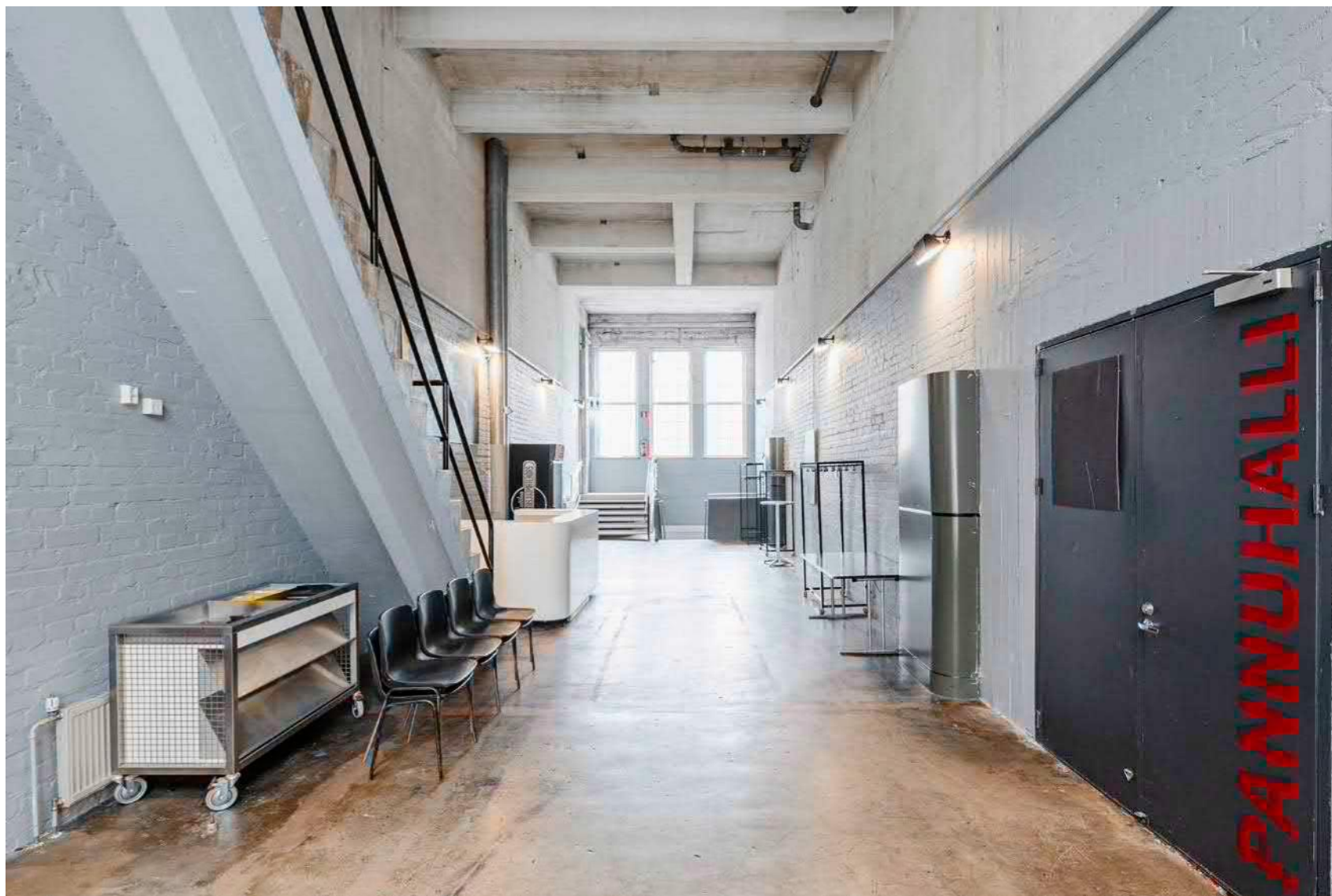
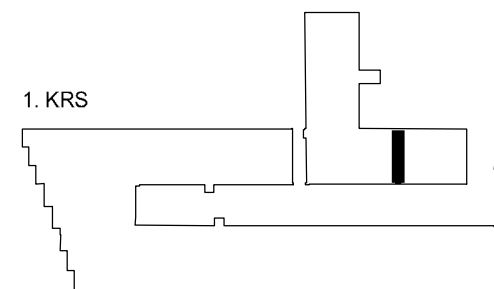

n. 500m². Näyttelykäytössä usein. Muokkautuva yhdessä valsaamon kanssa.

Puristamo vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

PANNUHALLIN JA TURBIINISALIN AULA

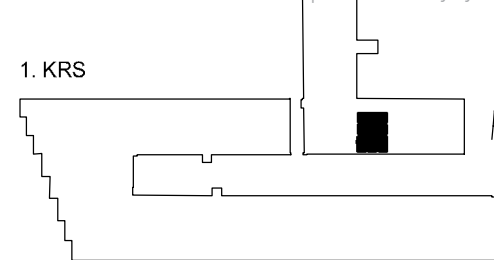

TURBIINISALI

Teatteri- ja tanssitila. Tilaan kuuluu room2 maskitila ja aula.

1. KRS

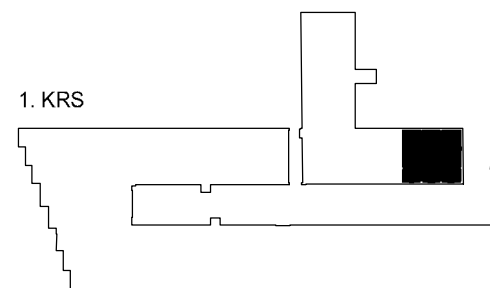

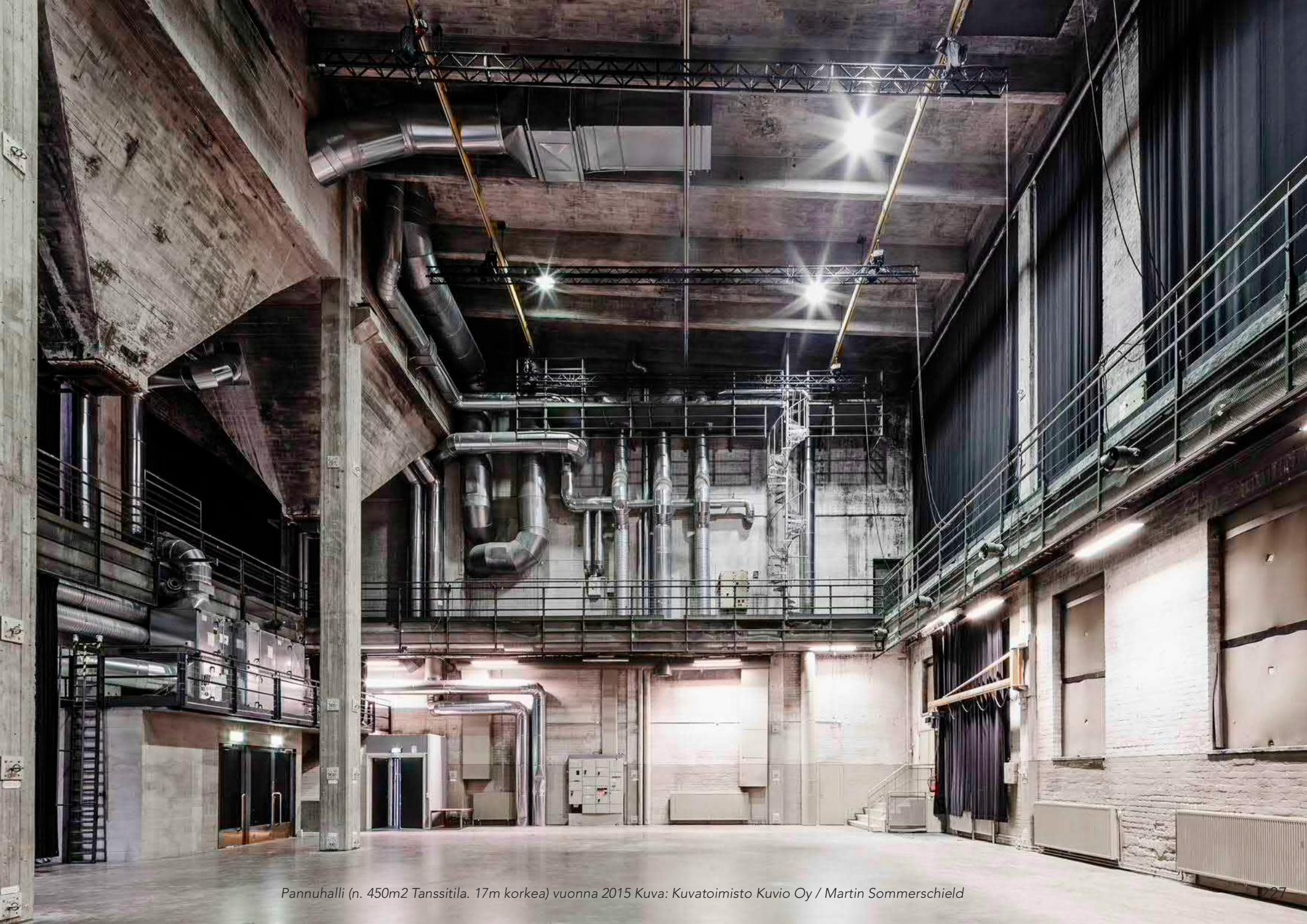
Turbiinisali vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

Turbiinisalin pukuhuone vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

PANNUHALLI

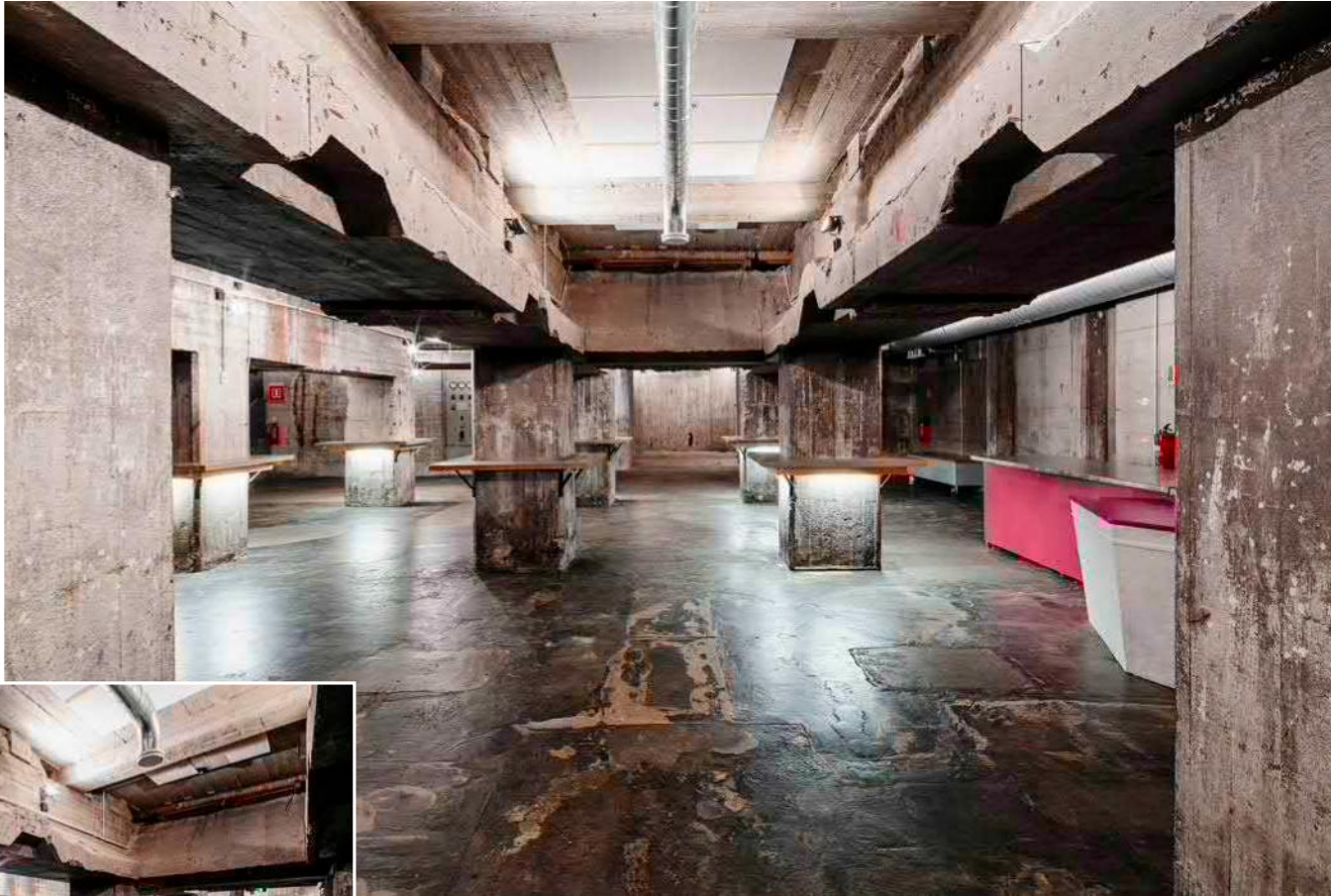
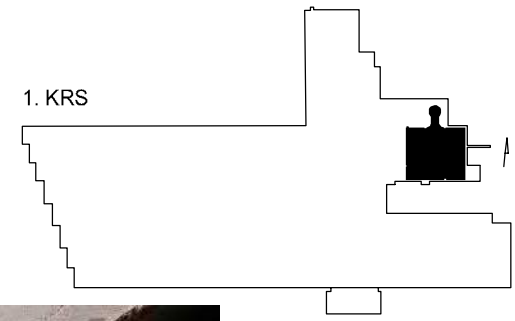

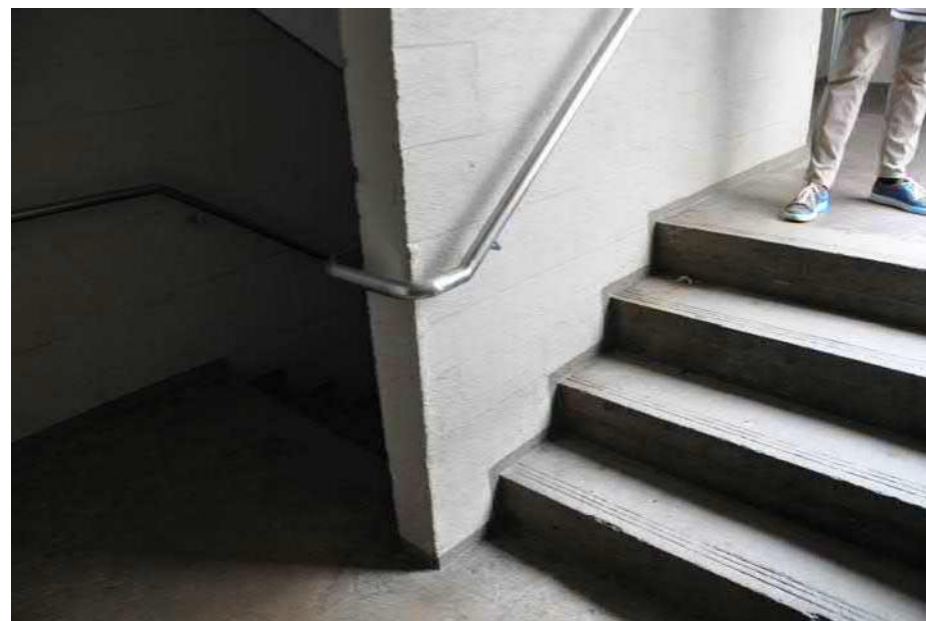
Pannuhalli (n. 450m² Tanssitalo. 17m korkea) vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

PANNUHALLIN KELLARI

1. KRS

Pannuhallin kellari, joka on usein lämpiökäytössä, vuonna 2015 Kuva: Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

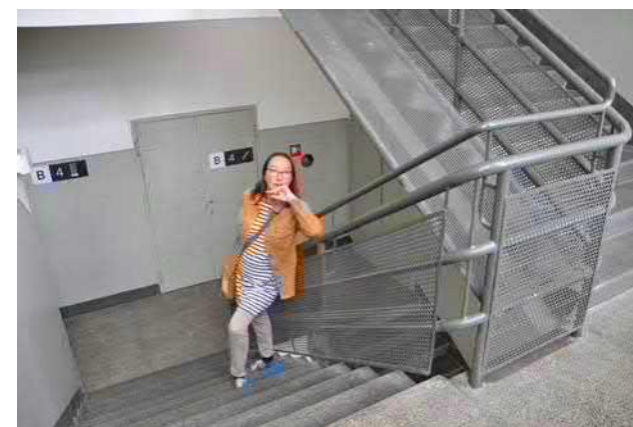
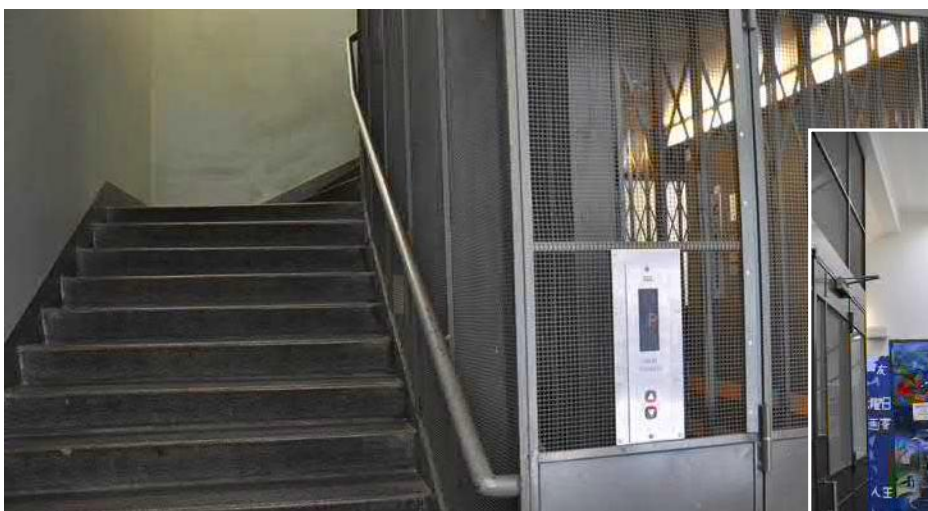
Uusi porras.

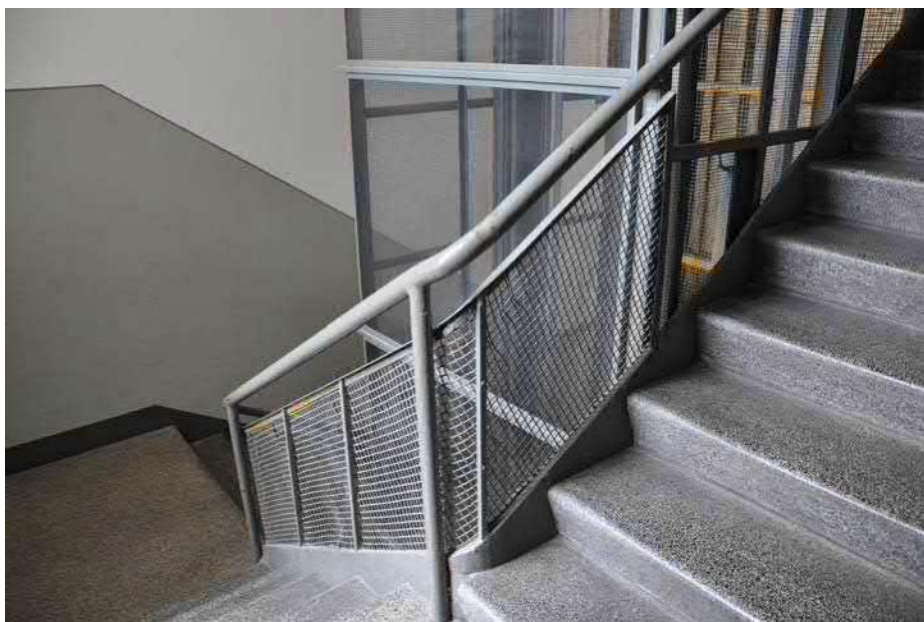
TILARYHMÄT

PORRASHUONEET

A

C

D

F

E

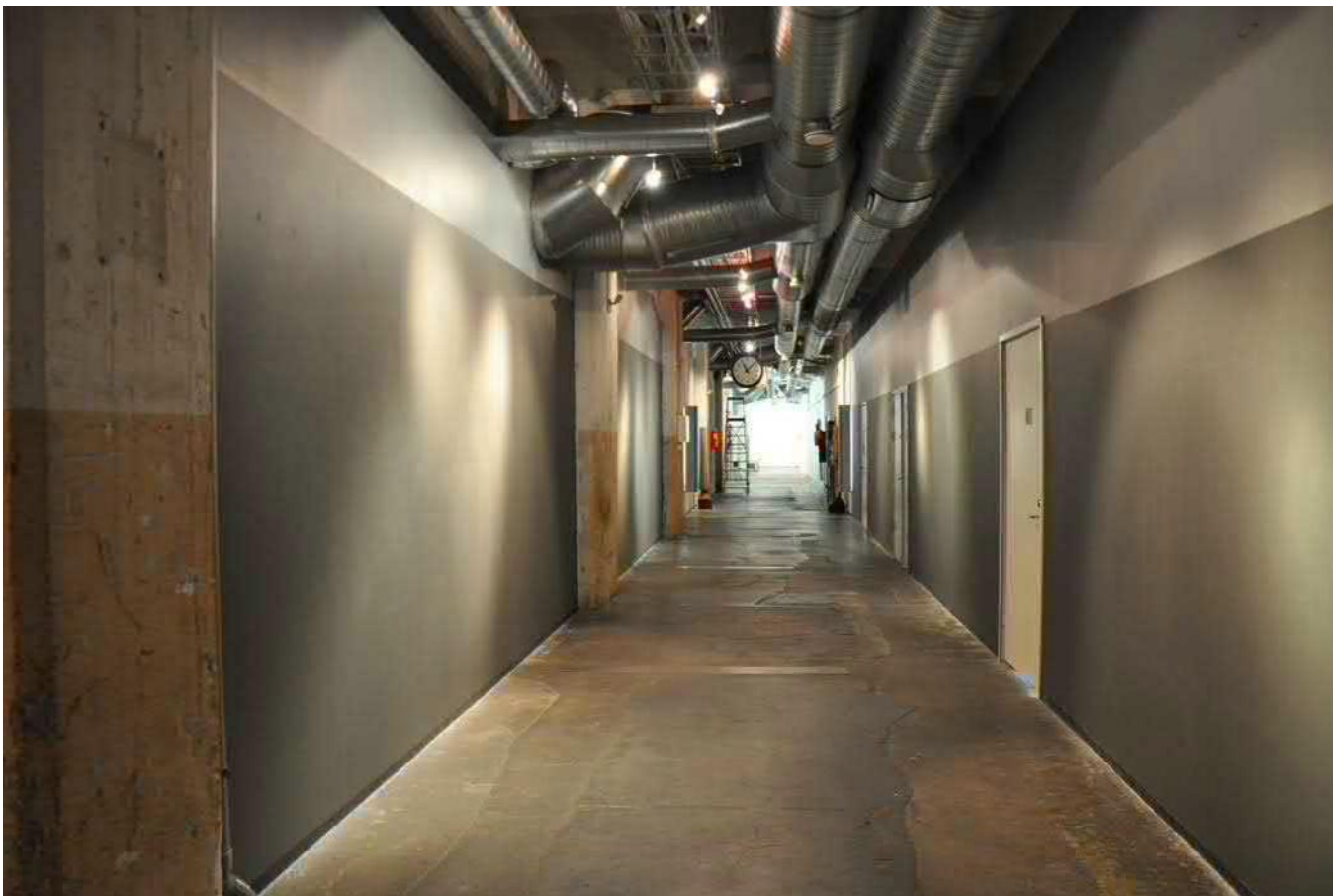

G

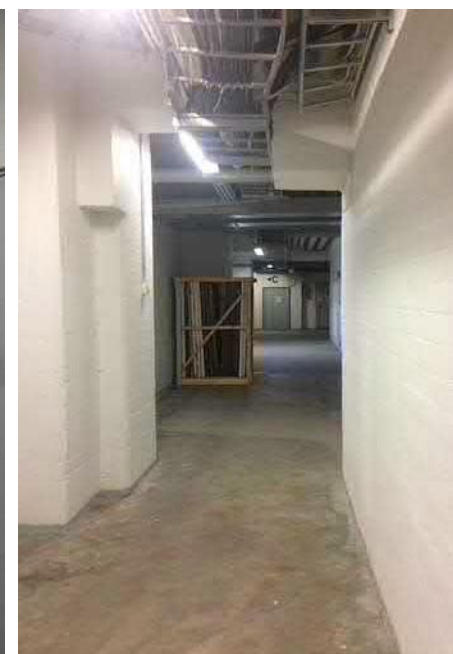
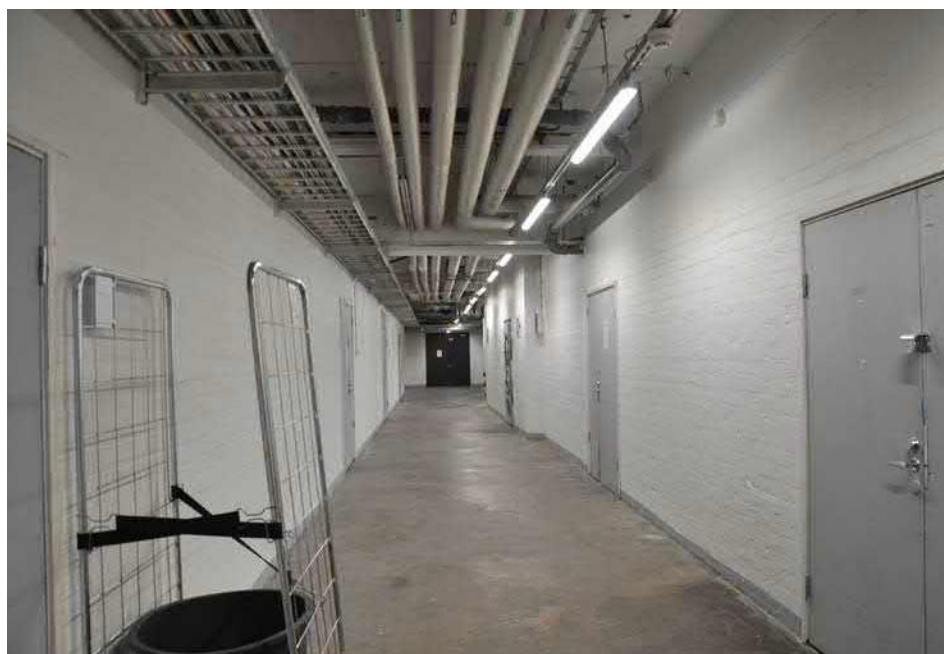
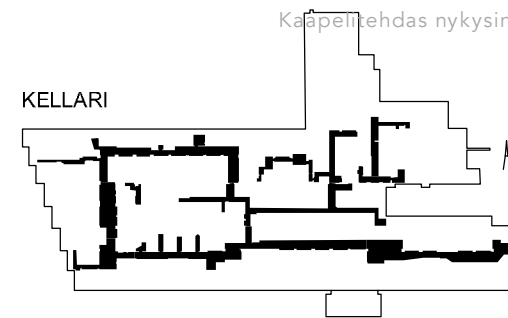
H

KÄYTÄVÄT

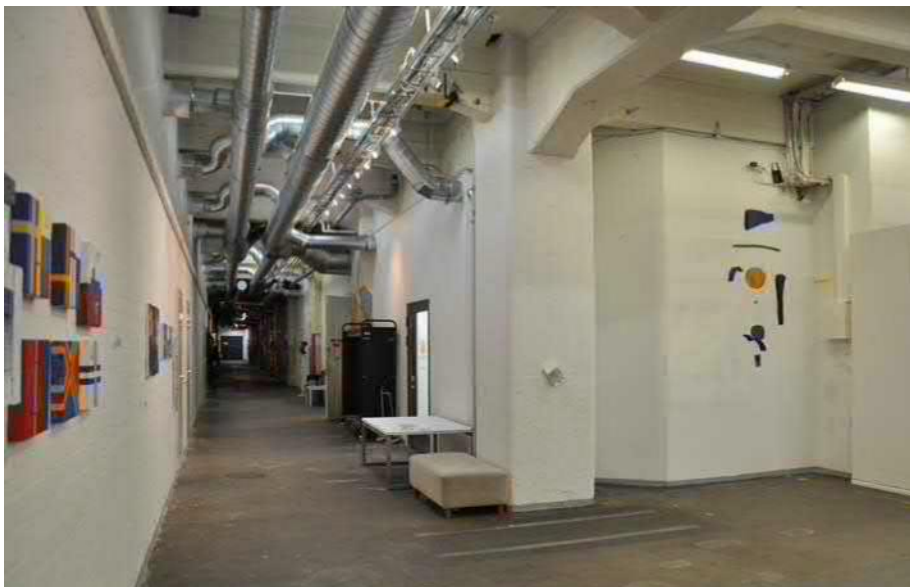
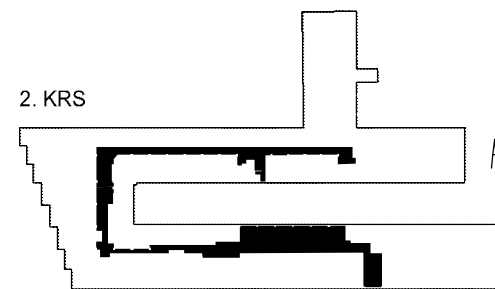
KELLARIN KÄYTÄVÄT

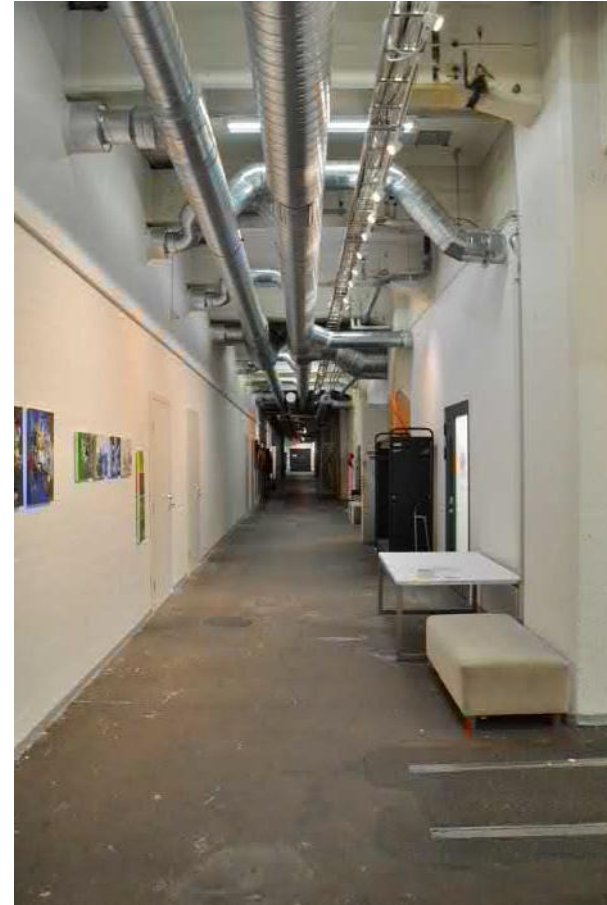
KELLARI

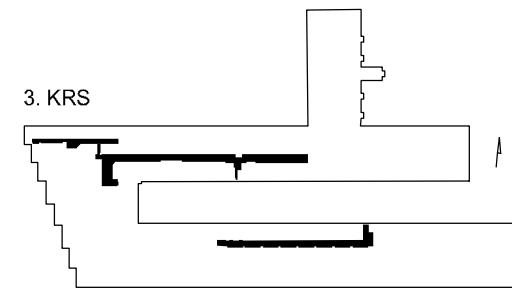
2.KRS KÄYTÄVÄT

2. KRS

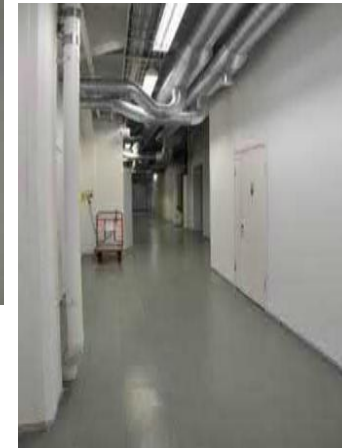
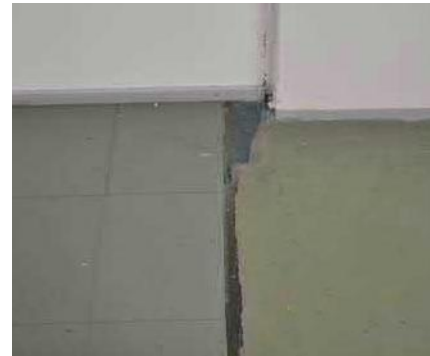
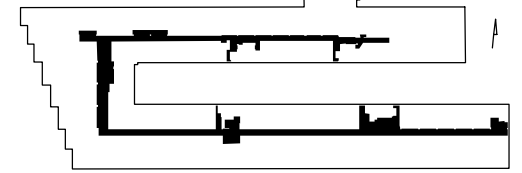

3.KRS KÄYTÄVÄT

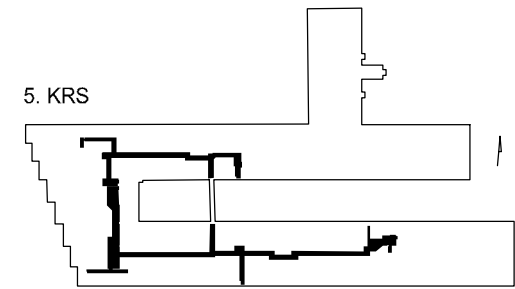

4.KRS KÄYTÄVÄT

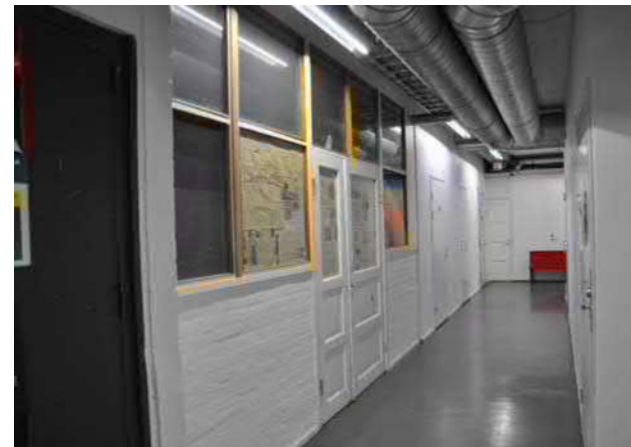
4. KRS

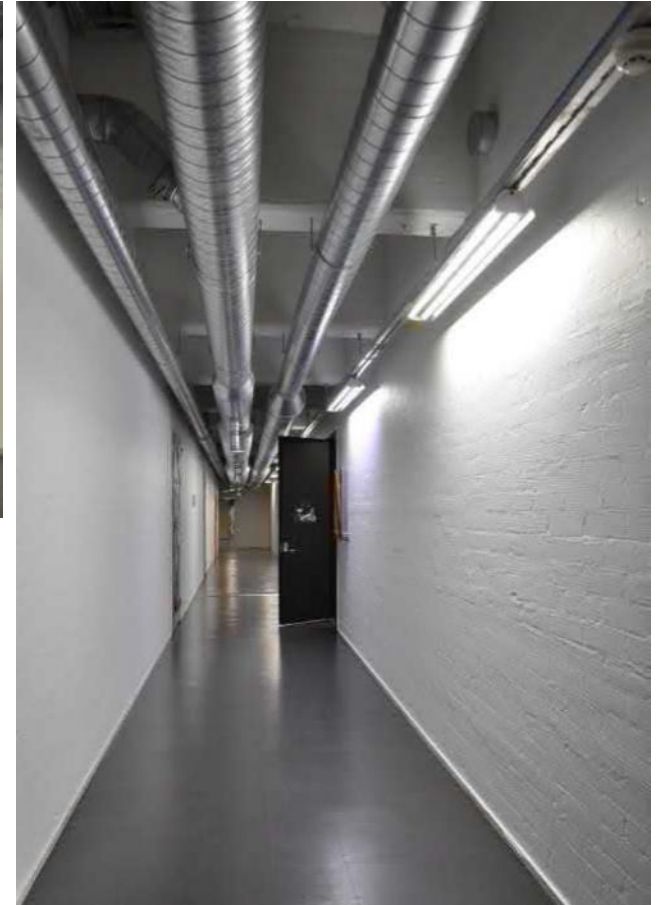
5.KRS KÄYTÄVÄT

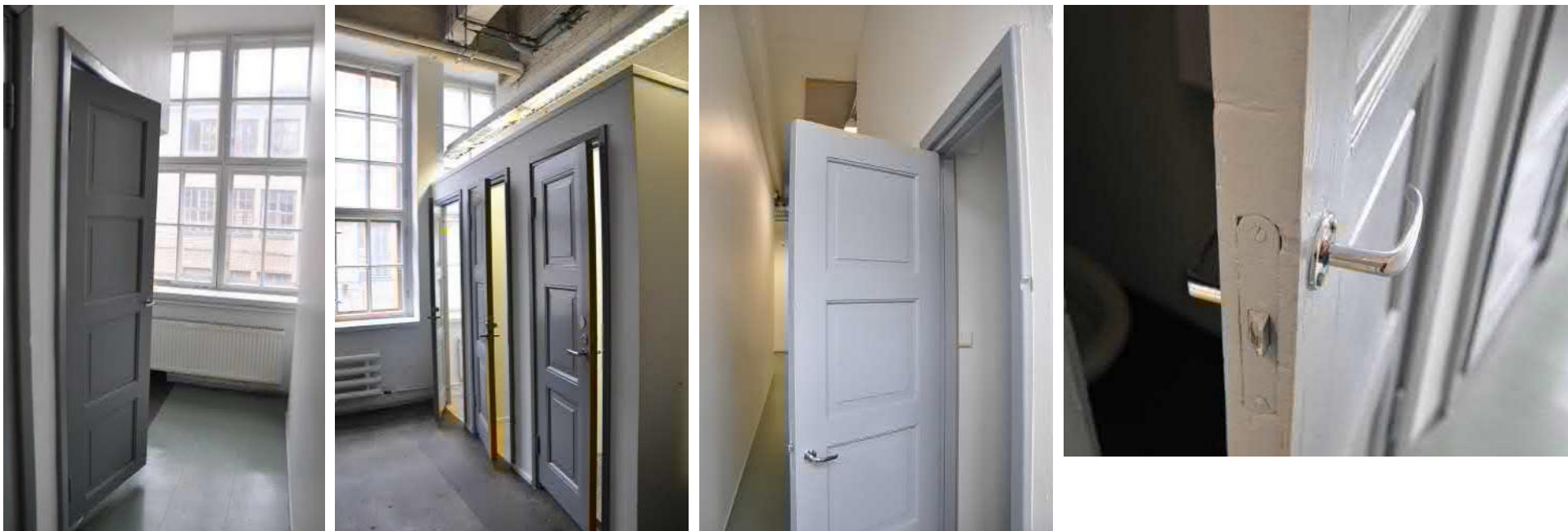
Vuonna 1960 rakennettu ylikulkusilta 5.keroksessa. Siltaa kutsutaan nimellä Huokauksen silta. Suullisen tiedon mukaan silta aikoinaan rakennettiin työehtosyistä: kun työlainsäädäntö muuttui, työntekijöiden piti päästä tiettyssä ajassa työtiloista sosiaalitoimoihin. Koska kiinteistö oli niin valtava, asia ratkaistiin rakentamalla silta pihan toiselta puolelta toiselle. Legendan mukaan sillalla on alunperin ollut kuuden hengen maksimimäärä. Kuva vuodelta 2017.

WC-TILAT

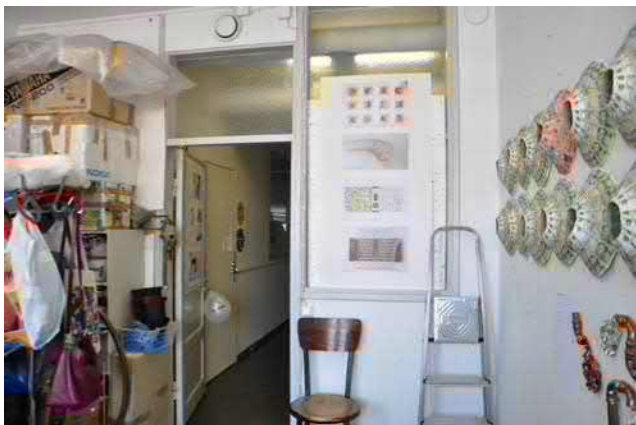
*Kuikki hormien tälliseinät 1/2 tuolan (~15cm) paksum, Myös väliseinät!
Asuallasseinämät tehdään ikkunapenkkin korkeuksina niin kauan ulkoseinäntä, että ikkunat helposti
voidaan avata, tästä edelleen 120cm korkeina,*

ATELJEET JA TYÖHUONEET

TOIMISTOT

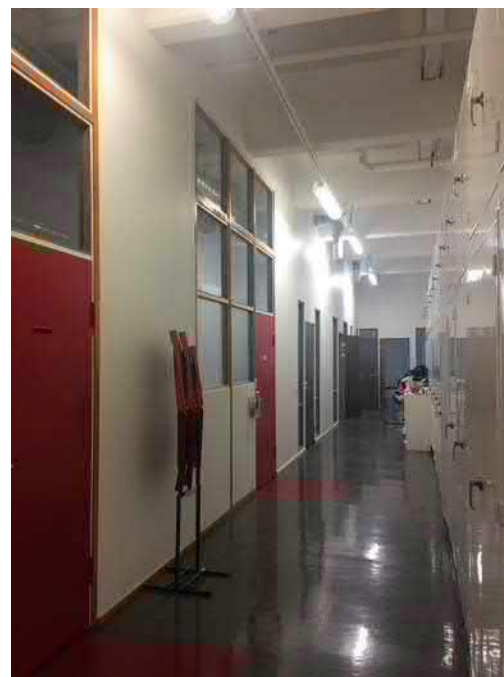

Entisissä Ranskan kulttuurikeskuksen tiloissa toimii nykyisin toimistotilaa tuntivuokraava yritys.

Koy Kaapelitalon toimsito avautuu 2.keroksen aulaan. Toimistilaa on jaettu tehtaankaisilla väliseinillä, jotka on siirretty muualta talosta sekä uusilla lasiväliseinillä.

MUSIIKKITILAT

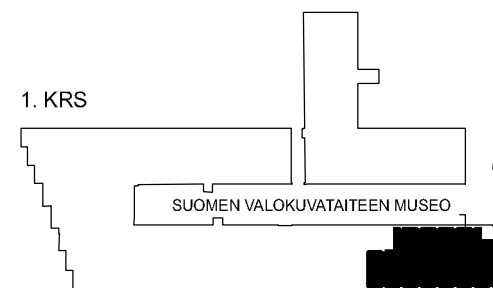
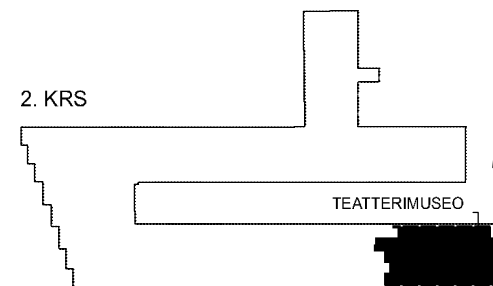
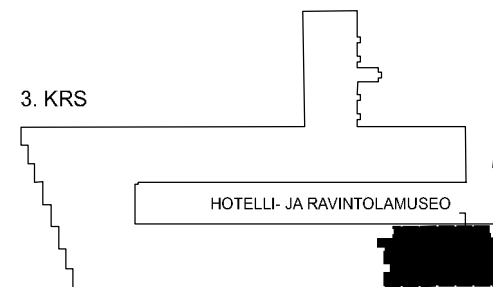
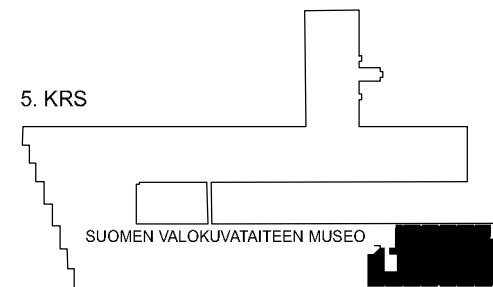
LIIKUNTATILAT

Kaapelitehtaan liikuntatiloja, vasemmalta alkaen: awase vuonna 2006, Balanssi ja jujutsusali /Talli

MUSEOT

MUSEOIDEN AULA

SUOMEN VALOKUVATAITEEN MUSEO

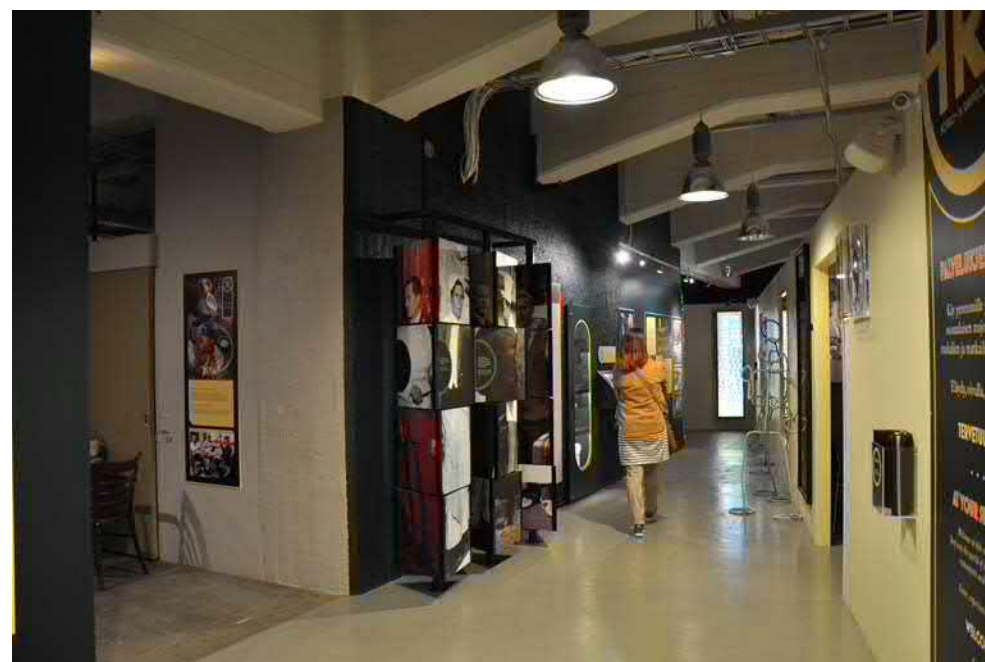

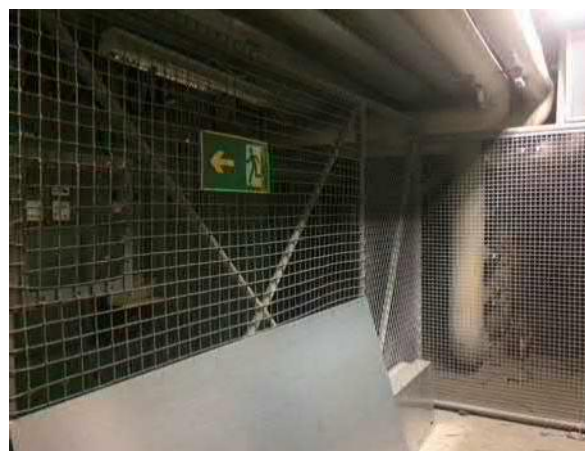
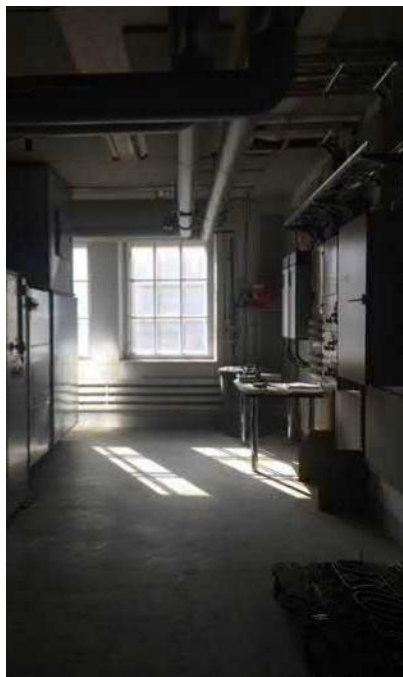
TEATTERIMUSEO

HOTELLI- JA RAVINTOLAMUSEO

TEKNISET TILAT

KAAPELITEHTAAN ARVOT

tulee myöh.

ARVOTUSKAAVIOT

Kaapelitehdas kuuluu osana Salmisaaren teollisuusaluetta valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Kaapelitehtaan kuvaus Museoviraston rky-sivustolla:

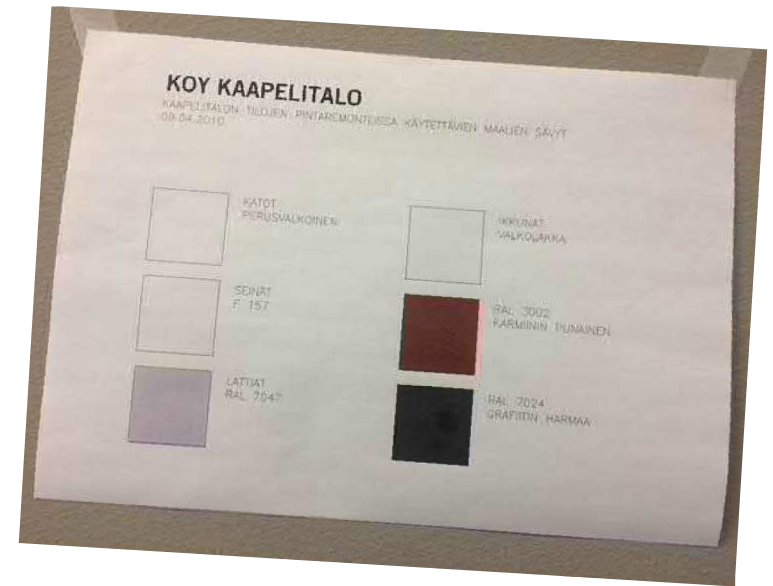
”Kaapelitehdas, valmistuttuaan maan suurimmaksi julistettu rakennus, on perinteisiin arvoihin luottaneen vakavaraisen yrityksen teollisuusarkkitehtuuria. Vanhin osa rakennuksesta on pohjakaavaltaan U:n muotoinen, 7- ja 5-kerroksinen. Merikaapelihalli (pinta-alaltaan 3148 m² ja korkeudeltaan yli 13 metriä), valssilaitos ja vetohalli sekä korkeajännitehalli ovat komeita entisiä teollisuustiloja, jotka on otettu kulttuurikäyttöön. Eri alojen taiteilijoiden esiintymis-, työ- ja harjoitustilojen lisäksi tehtaassa toimii mm. taidekouluja, museoita, gallerioita ja pienyrityksiä”¹⁹

Helsingin kaupunginmuseon julkaisussa Helsingin kantakaupungin teollisuusympäristöt Kaapelitehdasta arvostetaan seuraavasti: ”Nykyisin kaapelitehdas on kansainvälisestikin edustava esimerkki teollisuusrakennuksen elävästä ja monipuolisesta uudelleenkäytöstä. ARKKITEHTONISESTI JA KAUPUNKIKUVALLISESTI ARVOKAS RAKENNUS.”²⁰

tulee myöh.

¹⁹ Rky.fi

²⁰ Hakkarainen – Putkonen 1996, s. 177

Kaapelitehtaan korjauksissa noudatettavat värisävyt.

LÄHTEET

HAASTATTELUT

Pia Ilonen

INTERNETLÄHTEET

Kartta.hel.fi (luettu 28.7.2017)

rky.fi = Museovirasto, Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt
RKY osoitteessa http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1581 (luettu 3.8.2017)

Yleiskaava.fi (luettu 28.7.2017)

PAINETUT LÄHTEET

Kuusisto, Elina, Rinkinen, Kristiina, 2012. Missä maat on mainioimmat – Uudenmaan kulttuuriympäristöt. Uudenmaan liiton julkaisuja E 114 - 2012. Helsinki. Luettu 28.7.2017 osoitteessa https://www.uudenmaanliitto.fi/files/6309/Missa_maat_on_mainioimmat_E114.pdf

Vainio, Anneli (toim.): Kaapeli 25. Kiinteistö Oy Kaapelitalo. Into Kustannus Oy. Helsinki.

ARKISTOLÄHTEET

MFA = Arkkitehtuurimuseon arkisto

RVV tai RVVA = Helsingin rakennusvalvontaviraston arkisto

TÄYDENTYY

KUVALÄHTEET

Kuvat ja kaaviot tekijän, ellei muuta mainita

INTERNETLÄHTEET

Fujitsu = <http://fujitsu.fi/historia/suurkone/index.htm>
Paikkatietoikkuna = <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/?lang=fi>
Kartta.hel.fi = Helsingin kaupungin karttapalvelu ko. Osoitteessa
Yleiskaava.fi = Helsingin kaupungin Kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaa käsittelevä sivusto ko. Osoitteessa

ARKISTOLÄHTEET

Elka = Kone Oyj /ELKA, Suomen elinkeinoelämän keskusarkisto
HKM = Helsingin kaupunginmuseon arkisto
Kaapelitehtaan arkisto
MFA = Arkkitehtuurimuseon arkisto
Nokia = Nokia Oy:n arkisto
RVV tai RVVA = Helsingin rakennusvalvontaviraston arkisto
Sarc = Arkkitehtitoimisto Sarc oy:n arkisto
Suomen valokuvataiteen museo
Talli = Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Tallin arkisto

LIITTEET

LIITE 1: PIIRUSTUSLUETTELOT

RAKENNUSVALVONTAVIRASTON ARKIS- TO

Tähän luetteloon on koottu vanhimmasta uusimpaan Helsingin rakennusvalvontaviraston arkiston Kaapelitehdasta koskevat pää- ja työpiirustukset. Rakenne-, LVIS-, ym. suunnitelmat on jätetty luettelon ulkopuolelle. Luettelossa on ensin Kaapelitehdasta koskeva aineisto ja sitä seuraa luettelo siipiosaa koskevista aineistosta. Piirustukset, joita on käytetty tämän selvityksen kuvituksena on luettelossa lihavoitu.

Kiinteistötunnus: 091-020-0001-0005
Rakennustunnus: 4287
VTJ-PRT: 103382829Y
Osoite: Tallberginkatu 1
Käyttötarkoitus: Muut teollisuuden tuotantorakennukset
Rakennuspiirustukset: 1884 kpl

Pääpiirustukset (627 kpl)

Rakennuslupatunnus: ---. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Kerros 4 asemapiirustus Koulutarpeiden keskusliike oy**

77-014827 hyväksymisleima
 77-014828 asemapiirros, 4.kerros

77-014862 hyväksymisleima julkisivumuutos

4.3.1941. W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0127-40-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Fabriksbyggnad**

77-014694 hyväksymisleima
77-014695 asemapiirros
 77-014696 kellarikerros, leikkaus
 77-014697 kellarikerros, leikkaus
 77-014698 1.kerros
 77-014699 1.kerros
 77-014700 2.-3.kerros
 77-014701 2.-3.kerros
 77-014702 4.-5.kerros
 77-014703 4.-5.kerros
 77-014704 6.-7.kerros

77-014705 julkisivu Porkkalankadulle
 77-014706 julkisivu Porkkalankadulle
 77-014707 julkisivu Lauttasaarenrantaan
 77-014708 julkisivu Harmajankadulle
 77-014709 julkisivu Harmajankadulle
 77-014710 leikkaus

77-014738 tunnistetiedot
 77-014739 asemapiirros
 77-014740 kellari, leikkaus
 77-014741 kellari, leikkaus, ei vahviste
 77-014742 1.kerros, ei vahvistettu
 77-014743 1.kerros, ei vahvistettu
 77-014744 2.-3.kerros
 77-014745 3.kerros
 77-014746 4.-5.kerros
 77-014747 4.-5.kerros
 77-014748 6.-7.kerros
 77-014749 julkisivu Porkkalankadulle
 77-014750 julkisivu Porkkalankadulle
 77-014751 julkisivu Lauttasaarenrannalle
 77-014752 julkisivu Harmajankadulle
 77-014753 julkisivu Harmajankadulle
 77-014754 leikkaus

8/1941 W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0137-41-B. Lupatyypit: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa.

77-014764 leikkaus, pohja, julkisivu : torni, ylin taso
 77-014765 leikkaus
 77-014766 julkisivu Lauttasaarenrannalle
 77-014767-68 julkisivu Harmajankadulle
 77-014769-70 julkisivu Porkkalankadulle
77-014771 leikkaus c-c, ei vahv.

19.2.1942. W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0137-41-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Tehdas ja Pannuhalli, torndelen 6. Ja 7.krs**

77-014716 hyväksymisleima
77-014717 asemapiirros
 77-014718 kellarikerros
 77-014719 1.kerros
 77-014720 2.kerros
 77-014721 3.kerros

77-014722 4.kerros
 77-014723 5.kerros ja leikkaus

77-014724 6. ja 7.kerros: torniosa
 77-014725 leikkaus pohja

77-014726 leikkaus
 77-014727 julkisivu Lauttasaarenrannalle
 77-014728-29 julkisivu Harmajankadulle
 77-014730-31 julkisivu Porkkalankadulle
77-014732 leikkaus c-c pannuhalli

77-014755 tunnistetiedot
 77-014756 asemapiirros
 77-014757 kellari
 77-014758 1.kerros
 77-014759 2.kerros
 77-014760 3.kerros
 77-014761 4.kerros
 77-014762 5.kerros, leikkaus
 77-014763 6.-7.kerros

3.11.1943. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0081-42-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Fabriks tillbyggnad (merikaapelihallin pieni laajennus)**

77-014711 hyväksymisleima
 77-014712 asemapiirros
 77-014713 pohjat, leikkaus
 77-014714 ja -15 julkisivu Porkkalankadulle

28.12.1943. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0091-43-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **På byggnad: Fabriks rekreatjonsrum (pannuhallin katto)**

77-014772 hyväksymisleima
 77-014773 asemapiirros
77-014774 4.kerros, leikkaus pannuhallin katto

77-014775 2.-3.kerros, leikkaus
 77-014776 4.kerros
 77-014777 5.kerros

30.3.1944. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0020-44-. Päätös-

päivämäärä ei ole tiedossa. **Uusia väliseiniä, laukkutehdas ym.**

77-014778 hyväksymisleima
77-014779 asemapiirros
77-014780 4.kerros
77-014781 4.kerros
77-014782 5.kerros
77-014783 5.kerros
77-014784 3.kerros äng-kraftcentralen
77-014785 4.kerros äng-kraftcentralen
77-014786 5.kerros, leikkaus

5.4.1945. Rakennuslupatunnus: ke-0083-45-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk lager byggnad. 7600m2**

77-014790 asemapiirros, pohja, leikkaus

24.5.1945. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0097-45-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk garage (tulevan siiven kohdalla)**
77-014791 hyväksymisleima
77-014792 asemapiirros
77-014793 julkisivut, leikkaus, pohja, a

12.2.1946. Rakennuslupatunnus: Ke-0009-46-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk lager för elfarliga väskor (merikaapelihallin päädysä, 1 kerros)**

77-014796 hyväksymisleima
77-014797 asemapiirros, pohja, julkisivu

28.3.1946. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0044-46-B. Lupatyyppi: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Kabelfabriken tillbyggnad**

77-014806 julkisivu, leikkaus

4.11.1947. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0193-47-B. Lupatyyppi: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk skjul (Skjul för brännugn) Pannuhallin kulmalla**

77-014818 leikkaus

2/1948. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0051-48-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Väliseinämuutoksia, 4krs**

77-014819 tunnistetiedot
77-014820 asemapiirros

11.3.1948. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0051-48-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Väliseinämuutoksia, 4krs**

77-014839 hyväksymisleima

77-014840 asemapiirros
77-014841 4.kerros
77-014842 leikkaus

20.4.1948. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0073-48-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Muutoksia: 5.krs: Suomen gummitehtaan laboratorion toimistot: väliseinämuutoksia**

77-014843 hyväksymisleima
77-014844 asemapiirros
77-014845 5.kerros
77-014846 leikkaus

15.5.1948. Rakennuslupatunnus: Ke-0154-48-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Suomen Gummitehtaan laboratorio, väliseinämuutoksia 5.kerroksessa**

77-014825 5.kerros
77-014826 leikkaus
77-014848 asemapiirros **4.krs koulutarpeiden keskusliike oy, kirjastomoto 21.4. 1948 Nykänen(?)**

17.11.1948. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0051-48-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Muutoksia: 5.krs: Suomen gummitehtaan laboratorion toimistot: väliseinämuutoksia**

77-014822 leikkaus, ei vahvistettu

18.11.1948. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0073-48-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk skjul (pannuhallin kulmalla)**

77-014815 hyväksymisleima
77-014816 asemapiirros 4.11.1947
77-014817 julkisivut, pohja 4.11.1947
77-014823 hyväksymisleima
77-014824 asemapiirros, ei vahvistettu (muutokset 5.krs.)

7.12.1948. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0859-48-B. Lupatyyppi: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk bilgarage – tillbyggn**

77-014849 hyväksymisleima
77-014850 asemapiirros
77-014851 julkisivu, leikkaus

2/1948. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0153-52-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Ohuiden väliseinämuutoksia 4. Kerroksessa.**

77-014821 4.kerros

5.2.1949. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0003-49-C. Lupa-

tyyppi:Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. Ändringar: siipi

77-014835 2.kerros
77-014855 2.kerros

1.3.1949. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0003-49-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Provisorisk bilgarage – tillbyggn. Ändringar: gas klocka (siipi), 1.krs tiloja, väliseiniä, radioputki oy.**

77-014830 asemapiirros
77-014831 julkisivut, leikkaus, pohja
77-014832 hyväksymisleima
77-014833 kellari
77-014834 1. kerros, leikkaus, ei vahvis
77-014836 3.kerros, ei vahvistettu
77-014837 4.kerros
77-014838 5.kerros

1.11.1949. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0003-49-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. Ändringar: gas klocka (siipi), 1.krs tiloja, väliseiniä, radioputki oy.

77-014852 hyväksymisleima
77-014853 kellari
77-014854 1.kerros
77-014856 3.kerros
77-014857 4.kerros
77-014858 5.kerros

2/1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0062-52-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **4 nya mellan-bjälklag + balkändring under vattentak.**

77-014919 1.-5.kerros, leikkaus

4/1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0153-52-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Takterass, avsedd att användas såsom övringsplats för brottare som deltaga i olympiska spelen -52.**

77-014920 hyväksymisleima
77-014921 asemapiirros, pohja
77-014922 julkisivu Lauttasaaren rannall
77-014923 julkisivu Porkkalankadulle

1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0062-52-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Inre bjälklagsändringar**

77-014917 hyväksymisleima
77-014918 asemapiirros

10.4.1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0062-52-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Nya Bjälklag*

77-014860 asemapiirros
77-014861 1.-5.kerros, leikkaus

24.4.1952 W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0062-52-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Inre bjälklagsritningar*

77-014859 hyväksymisleima

17.5.1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0153-52-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Takterass, avsedd att användas såsom övringsplats för brottare som deltaga i olympiska spelen -52.*

77-014863 julkisivu Lauttasaaren rannall
77-014864 asemapiirros, pohja
77-014865 julkisivu Porkkalan kadulle

1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0198-52-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Merikaapelihallin laajennus*

77-014868 hyväksymisleima
77-014873 1.kerros

18.6.1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0198-52-B. Lupatyyppi: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Merikaapelihallin laajennus*

77-014924 hyväksymisleima
77-014925 asemapiirros
77-014926 julkisivu itään, leikkaus
77-014927 julkisivu Porkkalan kadulle

11.11.1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0198-52-B. Lupatyyppi: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Merikaapelihallin laajennus*

77-014928 kellari, ei vahvistettu
77-014930 2.kerros
77-014931 3.kerros, ei vahvistettu
77-014932 4.kerros
77-014933 5.kerros, ei vahvistettu
77-014934 pohjat
77-014935 tunnistetiedot

23.12.1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0198-52-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Merikaapelihallin laajennus*

77-014874 2.kerros
77-014875 3.kerros
77-014876 4.kerros

77-014877 5.kerros
77-014878 pohjat

22.11.1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0339-52-. *Muutoksia 3. ja 4.krs*

77-014866 hyväksymisleima
77-014867 3.-4.kerros, leikkaus

11/1952. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0339-52-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Muutoksia 3. ja 4.krs*

77-014936 3.-4.kerros, leikkaus

5.12.1953. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0284-53-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Provisoriskt bränneri (pannuhallin kulmalla)*

77-014879 hyväksymisleima
77-014880 asemapiirros
77-014881 pohja, julkisivut, leikkaus

29.12.1953. Erik Lönngren. Rakennuslupatunnus: Ke-0328-53-. *Rakennusmuutos 5.kerroksessa.*

77-014883 5.kerros (osa)
77-014884 asemapiirros

5.12.1953. Erik Lönngren(?). Rakennuslupatunnus: Ke-0328-53-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Rakennusmuutos 5.kerroksessa.*

77-014940 tunnistetiedot
77-014941 5.kerroksen (osa)
77-014942 asemapiirros

27.8.1954. W. G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0254-54-C. Lupatyyppi: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Merikaapelihallin laajennus, ei vahv.*

77-014943 tunnistetiedot
77-014944 asemapiirros
77-014945 julkisivu, leikkaus
77-014946 kellari
77-014947 1.kerros
77-014948 2.kerros
77-014949 3.kerros
77-014950 4.kerros
77-014951 5.kerros

14.10.1954 W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0254-54-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Merikaapelihallin laajennus*

77-014885 hyväksymisleima
77-014886 asemapiirros
77-014887 julkisivu itään, leikkaus
77-014888 kellari
77-014889 1.kerros
77-014890 2.kerros
77-014891 3.kerros
77-014892 4.kerros
77-014893 5.kerros

25.9.1954. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0336-54-. *Aluminiumhall*

77-014894 hyväksymisleima
77-014895 asemapiirros
77-014896 pohja, pääty, leikkaus
77-014897 julkisivu etelään

Rakennuslupatunnus: Ke-0287-55-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa.

77-014898 hyväksymisleima

24.3.1955. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0297-55-B. Lupatyyppi: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Juteimpregnering (merikaapelihallin kyljessä)*

77-014956 tunnistetiedot
77-014957 asemapiirros ei vahvistettu
77-014958 julkisivu, leikkaus, pohja

5.5.1955. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0297-55-. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. *Juteimpregnering (merikaapelihallin kyljessä)*

77-014899 asemapiirros
77-014900 julkisivu, leikkaus

25.8.1955. W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-0825-55-. *Lagerbyggn.*

77-014902 asemapiirros

8.9.1955. W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0825-55-. *Lagerbyggn.*

77-014901 hyväksymisleima
77-014903 pohja, julkisivu, pääty, leikk

22.9.1955. W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0854-55-. *Aluminiumhall: Muutos ja laajennus*

77-014904 hyväksymisleima
77-014905 asemapiirros
77-014906 julkisivu, leikkaus
77-014907 julkisivu etelään

12.11.1955 W.G.Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0899-55-. **Uudisrakennus: Oljemagasin (rantarakennuksen päädyssä)**

77-014908 hyväksymisleima
77-014909 asemapiirros
77-014910 julkisivut länteen ja itään, p

12.11.1955. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-1364-55-. **Uudisrakennus: Provisorisk arbetarbarack (rantarakennuksen päädyssä)**

77-014911 hyväksymisleima
77-014912 asemapiirros
77-014913 pohja, julkisivut, päädyt, lei

8.12.1955. Rakennuslupatunnus: Ke-1553-55-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **Muutos**

77-014972 tunnistetiedot
77-014973 asemapiirros
77-014974 4.kerros (osa a)

29.12.1955 Rakennuslupatunnus: Ke-1553-55-. **Muutos 5.kerroksessa, merikaapelihallin päädyssä**

77-014914 hyväksymisleima
77-014915 asemapiirros
77-014916 5.kerros (osa)

9.7.1956. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0625-56-B. Lupatyypit: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **"pumppuasema, maanalainen"**

77-014975 hyväksymisleima
77-014976 asemapiirros
77-014977 leikkaus

13.11.1956. W.G. Palmqvist. Rakennuslupatunnus: Ke-0371-56-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Lisärakennus 1954, (muutoksia: merikaapelihallin pääty)"**

77-014978 hyväksymisleima
77-014979 1.kerros
77-014980 3.kerros
77-014981 4.kerros
77-014982 5.kerros

29.11.1958 Palmqvist. Rakennuslupatunnus: ke-1279-58-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **Muutos korkeajännitehallissa: välipohja poistetaan 1. Ja 2.krs väliltä.**

77-014990 asemapiirros, 1.-2.kerros, leikkaus

xx.xx.1960 Rakennuslupatunnus: ke-1298-60-B. Lupatyypit: Lisäraken-

nus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa. **"Ylikulkutunneli"**

77-014992 asemapiirros

24.9.1960. Woldemar Baeckman. Rakennuslupatunnus: Ke-1298-60-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **"Ylikulkutunneli"**

77-014989 hyväksymisleima (1958)
77-014991 hyväksymisleima
77-014993 leikkaus ja pohja
77-014994 julkisivu, leikkaus

26.1.1965. Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-0134-65-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Sisäinen muutos: Bjälkagsändring och skyddsrumsventilation" (rakennelma sisäpihalla ym.)**

77-015012 hyväksymisleima
77-015013 asemapiirros
77-015014 kellarikerros
77-015015 1.kerros

9.3.1965 Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-0241-65-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Linktorn"**

77-015017 hyväksymisleima
77-015018 asemapiirros
77-015019 julkisivu ja katto
77-015020 julkisivu etelään

77-015016 leikkaus

20.10.1966 Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-2037-66-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Muutos" (nyk. Asuntosiipi, 1.krs, vieraiden vastaanotto)**

77-015027 hyväksymisleima
77-015028 asemapiirros
77-015029 kellari ja 1.kerros
77-015030 2.kerros
77-015031 leikkaus
77-015032 julkisivu

17.7.1969 Rakennuslupatunnus: 20-1588-69-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.

77-015039 hyväksymisleima

20.8.1969. Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-1589-69-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Sisäinen muutos, Kokvrändring" (nyk. Asuntosiipi, 1.krs)**

77-015045 hyväksymisleima
77-015046 asemapiirros

77-015047 pohja

26.3.1971. Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-0643-71-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **(Rannan rakennuksen muutos)**

77-015055 tunnistetiedot
77-015056 asemapiirros, ei vahvistettu
77-015057 pohja
77-015058 pohja

29.3.1971 Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-1452-71-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **(Rannan rakennuksen muutos, vss vuodelta 1942)**

77-015066 VSS, asemapiirustus, pohja, le
77-015067 VSS, asemapiirustus, pohja, le

12.11.1971. Kai Palmqvist. 20-2363-71-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Lastaus- ja varastointirakennelma"**

77-015068 tunnistetiedot
77-015069 asemapiirros
77-015070 pohja, lastaus- ja varastointi
77-015071 pohja, lastaus- ja varastointi
77-015072 julkisivu länteen, lastaus ja
77-015073 julkisivu länteen, lastaus ja
77-015074 julkisivu etelään, lastaus- ja

10.3.1972. Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-0474-72-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. **"Julkisivumuutos"**

77-015075 tunnistetiedot
77-015076 asemapiirros
77-015077 julkisivu
77-015078 julkisivu, pohja, leikkaus
77-015079 luonnon kokeiluikkunan ulkopuoliseksi säleiköksi

10.12.1980. Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-2356-80-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **"Kyllästysöljysäiliöt ja tuulikaapin laajennus"**

81-055166 asemapiirros
81-055167 kyllästysöljysäiliöt ja tuulik
81-055168 kyllästysöljysäiliöt ja tuulik

11.12.1980. Kai Palmqvist. Rakennuslupatunnus: 20-2662-80-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **"Kaapelin kyllästyslautasten jäähdytystila, sisäpiha"**

81-055169 asemapiirros kaapelin kyllästys
81-055170 kaapelin kyllästyslautasten jä...
81-055171 kaapelin kyllästyslautasten jä...
81-055172 kaapelia kyllästyslautasten jä...
81-055173 kaapelin kyllästyslautasten jä...
81-055174 kaapelin kyllästyslautasten jä...
81-055175 kaapelin kyllästyslautasten jä...

22.6.1981 Kai Palmqvist
Rakennuslupatunnus: 20-1256-81-B. Lupatyyp: Lisärakennus.
Lisärakennuksia ja muutoksia

81-055176 asemapiirros, Raklk

81-055177 pohjapiirustus, osa, Raklk
81-055178 pohjapiirustus, osa, Raklk
81-055179 pohjapiirustus, osa, Raklk
81-055180 rnuovisiilot II, pohjapiirustus
81-055181 leikkaus A-A
81-055182 leikkaukset B-B .. F-F, Raklk
81-055183 leikkaus, Raklk
81-055184 julkisivu etelään, rnuovisiilu
81-055185 inuovisiilo I julkisivu etelää
81-055186 julkisivu pohjoiseen
81-055187 julkisivu pohjoiseen, Raklk
81-055188 julkisivu pohjoiseen, Raklk
81-055189 rnuovisiilot, julkisivut, Raklk
81-055190 muovisiilot, julkisivut itään,
81-055191 muovisiilo II, julkisivu etelä
81-055192 muovisiilo II, julkisivu pohjo
81-055193 muovisiilo I leikkaus- ja kulm

31.3.1982 Kai Palmqvist
Rakennuslupatunnus: 20-1291-82-B. Lupatyyp: Lisärakennus.
Pannuhallin osalla muutos, lisärakennus rantaan.

83-001113 asemapiirros
83-001114 1.kerros, pohja
83-001115 1.kerros, pohja
83-001116 tehdashallien yläosa, 2.kerros
83-001117 tehdashallin yläosa, 2.kerros
83-001118 3.kerros, pohja
83-001119 leikkaus A-A
83-001120 leikkaus B-B
83-001121 leikkaus C-C
83-001122 leikkaus D-D
83-001123 umpeenrakennettavan osan leikk
83-001124 pituusleikkaus H-H
83-001125 julkisivu länteen
83-001126 julkisivu länteen
83-001127 julkisivu etelään
83-001128 julkisivu etelään
83-001129 julkisivu etelään
83-001130 julkisivu itään
83-001131 julkisivu pohjoiseen
83-001132 julkisivu pohjoiseen
83-001133 pohja, leikkaus O-O, P-P, julk
83-001134 pohja, leikkaus O-O, P-P, julk
83-001135 pääarak. väestönsuoja, kellarin
83-001136 pääarak. varastot, 1.kerros
83-001137 leikkaus J-J, K-K, L-L, M-M ja

83-001138 julkisivut etelään ja itään
83-001139 kattopiir.
83-001140 kattopiir.

31.5.1982. Kai Palmqvist
Rakennuslupatunnus: 20-1292-82-B. Lupatyyp: Lisärakennus.

83-001141 väestönsuojapiirros, asemapiir

27.06.1983. Kai Palmqvist
Rakennuslupatunnus: 20-0214-83-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Sisäisiä muutoksia rakenteilla olevassa tehdasrakennuksessa. (Pannuhalli)

84-000303 asemapiirros
84-000306 kohde B, pohja, taso +2.70 84-000307 kohde B, leikkaukset b-b, c-c,
84-000308 kohde B, julkisivu

26.09.1983. Kai Palmqvist
Rakennuslupatunnus: 20-1745-83-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Aidatun pysäköintialueen muodon ja aidan muutos tontilla.

84-000322 pysäköintialueen ja sen aidan
84-000323 pysäköintialueen ja sen aidan
84-000324 aidan muutos, pysäköintialueen
84-000325 aidan muutos, portti AP, pohja
84-000326 aidan muutos, portti KP, pohja

19.04.1984. Kai Palmqvist
Rakennuslupatunnus: 20-2759-83-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
**Muutoksia pääarak. entisessä lämpökeskuksessa. Vähäisiä ikkuna- ja ovi-
muutoksia ent. lämpökattilain kannatuspilarien poistoja. (Oy Nokia Ab)**

86-004886 asemapiirros
86-004887 pääarak., VSS, kellarin pohja
86-004888 pääarak., varastot 1. kerros, p
86-004889 leikkaukset A-A, B-B, C-C
86-004890 julkisivu pohjoiseen, leikkaus
86-004891 julkisivut

09.11.1993. Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
Rakennuslupatunnus: 20-0039-93-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Palo-osastointi ja poistumistiet sekä muut kantavi in rakenteisiin

3871-040-95 asemapiirros
3871-041-95 asemapiirros
3871-042-95 kellarikerros
3871-043-95 1. kerros
3871-044-95 11/2. kerros
3871-045-95 2. kerros
3871-046-95 3. kerros
3871-047-95 4. kerros

3871-048-95 5. kerros
3871-049-95 6.-8. kerros
3871-050-95 kattokuva
3871-051-95 leikkaus

15.06.1993. Nuorisosiainkeskus, Helsingin kaupunki
Rakennuslupatunnus: 20-1318-93-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Nuorison musiikkiharjoitustilojen rak kellariin

3871-020-95 asemapiirros, nuorten musiikki
3871-021-95 asemapiirros, nuorten musiikki
3871-022-95 nuorten musiikkiharjoitustilat
3871-023-95 nuorten musiikkiharjoitustilat
3871-024-95 nuorten musiikkiharjoitustilat
3871-025-95 nuorten musiikkiharjoitustilat

10.08.1993. Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
Rakennuslupatunnus: 20-1969-93-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Teollisuustilan muut ravintola-kahvilaksi 1 kerr

3871-026-95 asemapiirros, ravintolatilat
3871-027-95 asemapiirros, ravintolatilat
3871-028-95 ravintolatilat, pohjapiirros,
3871-029-95 ravintolatilat, pohjapiirros,
3871-030-95 ravintolatilat, leikkaus keitt
3871-031-95 ravintolatilat, julkisivu etel
3871-032-95 asemapiirros, ravintolatilat R
3871-033-95 asemapiirros, ravintolatilat R
3871-034-95 ravintolatilat, pohjapiirros,
3871-035-95 ravintolatilat, pohjapiirros,
3871-036-95 ravintolatilat, leikkaus keitt
3871-037-95 ravintolatilat, julkisivu etel

21.09.1993. Nuorisosiainkeskus, Helsingin kaupunki
Rakennuslupatunnus: 20-2509-93-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Julkisivuihin kaksi uutta ilmanvaihtosäleikköä

3871-038-95 nuorten musiikinharjoitustilat
3871-039-95 nuorten musiikinharjoitustilat

04.01.1994. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-3307-93-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Kirjastotilan rak entiseen muovipuristehalliin

3871-052-95 asemapiirustus, kirjastotilat,
3871-053-95 asemapiirustus, kirjastotilat,
3871-054-95 pohjapiirustus, kirjastotilat,
3871-055-95 leikkaus, kirjastotilat, 1. ker

08.02.1994. Arkkitehtuuri-toimisto Heikkinen – Komonen Oy
Rakennuslupatunnus: 20-3510-93-C. Lupatyyp: Toimenpidelupa.
Tuotantotilan muut työväenopiston opetustilaksi

387 I-056-95 asemapiirros, Työväenopisto
387 I-057-95 pohjapiirros, Työväenopisto
387 I-058-95 leikkaukset A-A, B-B, Työväeno

16.08.1994. Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
Rakennuslupatunnus: 20-1408-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Tuotantotilojen muutos kerho- ja opetustiloiksi.

3969-347-96 asemapiirros
3969-348-96 asemapiirros
3969-349-96 Kaapelitehdas, 4. kerros
3969-350-96 Kaapelitehdas, 4. kerros
3969-351-96 Kaapelitehdas, leikkaus A-A

16.08.1994. Rakennuslupatunnus: 20-1416-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
I kerroksen tuotantotilan muutos näyttelytilaksi sekä toimisto- ja varastotilaksi.

3969-360-96 asemapiirustus
3969-361-96 asemapiirustus
3969-362-96 näyttely- ja toimistotilat, po
3969-363-96 näyttely- ja toimistotilat, le

16.08.1994. Pia Ilonen, Arkkitehti SAFA
Rakennuslupatunnus: 20-1417-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
2-kerroksen tuotantotilan muutos näyttelytilaksi sekä toimisto- ja varastotiloiksi.
3969-356-96 asemapiirustus
3969-357-96 asemapiirustus
3969-358-96 näyttely- ja toimistotilat, po
3969-359-96 näyttely- ja toimistotilat, le

16.08.1994. Pia Ilonen, Arkkitehti SAFA
Rakennuslupatunnus: 20-1418-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
3-kerroksen tuotantotilan muutos näyttelytilaksi sekä toimisto- ja varastotiloja.

3969-352-96 asemapiirros
3969-353-96 asemapiirros
3969-354-96 näyttely- ja toimistotilat, po
3969-355-96 näyttely- ja toimistotilat, le

21.06.1994. Pia Ilonen, Arkkitehti SAFA
Rakennuslupatunnus: 20-1925-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Muutoksia sisäpihan julkisivuissa.

3969-333-96 asemapiirustus
3969-334-96 asemapiirustus
3969-335-96 pohjapiirros
3969-336-96 pihajulkisivu itään
3969-337-96 pihajulkisivu itään, osapiirro
3969-338-96 leikkaus A-A, ulko-ovet ja kat

3969-339-96 ent. lastauslaiturin kaide, ju

30.08.1994. Arkkitehtitoimisto Juhani Pallasmaa Ky
Rakennuslupatunnus: 20-2520-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Tehdastilojen käyttötarkoituksen muutos paja- tiloiksi 4 kerr.

3969-364-96 asemapiirros TKK-arkkitehtios.
3969-365-96 TKK-arkkitehtios. työpajatilat

03.01.1995. Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
Rakennuslupatunnus: 20-3999-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
5. krs:een rakennetaan laboratoriotiloja. (svm laboratoriot)

3969-340-96 asemapiirustus
3969-341-96 asemapiirustus
3969-342-96 pohjapiirustus
3969-343-96 leikkaus, sijaintikaavio

09.05.1995. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-1087-95-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
C-portaan 6 ja 7.kerroksen studioita ja tuotanto- tiloja radioasemien käyttöön.

4074-006-97 asemapiirustus
4074-007-97 asemapiirustus
4074-008-97 6. kerros, pohja
4074-009-97 7. kerros, pohja
4074-010-97 leikkaus A-A
4074-011-97 varapoistumistie 6. ja 7. kerr

07.05.1996. Rakennuslupatunnus: 20-0594-96-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Kellariin vievien ajoluiskien (2 kpl) muuttaminen jätehuoneiksi.

4174-491-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee
4174-492-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee
4174-493-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee
4174-494-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee
4174-495-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee
4174-496-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee
4174-497-98 Merikaapelihalli ja jätehuonee

02.07.1996. Nuorisosaainkeskus
Rakennuslupatunnus: 20-2122-96-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Nuorison musiikkiharjastustilojen laajennus.

4174-498-98 Nuorten musiikkiharjoitustilat
4174-499-98 Nuorten musiikkiharjoitustilat
4174-500-98 Nuorten musiikkiharjoitustilat
4174-501-98 Nuorten musiikkiharjoitustilat
4174-502-98 Nuorten musiikkiharjoitustilat
4174-503-98 Nuorten musiikkiharjoitustilat

16.07.1996. Rakennuslupatunnus: 20-2317-96-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.

Tilojen rakentaminen kahdelle muuntamolle kellari- krs:n varastotiloihin.

4174-504-98 kellarikerros, muuntamotilat,
4174-505-98 kellarikerros, muuntamotilat,
4174-506-98 kellarikerros, muuntamotilat,
4174-507-98 kellarikerros, muuntamotilat,
4174-508-98 kellarikerros, muuntamotilat,

11.03.1997. Muoniovaarat Oy Arkkitehtitoimisto
Rakennuslupatunnus: 20-0502-97-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Rakennuksen I kerroksen B-osassa entinen kirjasto muutetaan tanssiteateriksi.

4294-056-99 asemapiirustus, I.kerros, B-osa
4294-057-99 pohjapiirustus, I.kerros, B-osa
4294-058-99 pohjapiirustus, yläosa, I.kerr
4294-059-99 leikkaukset A ja B I.kerros, B-osa

27.05.1997. Arkkitehtuuri-toimisto Heikkinen – Komonen Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0661-97-B. Lupatyypit: Lisärakennus.
IV-konehuoneiden rak Kaapelitehtaan katolle.

4294-060-99 IV-konehuoneet, asemapiirros
4294-061-99 IV-konehuoneet, pohjapiirustus 5.krs
4294-062-99 IV-konehuoneet, pohjapiirustus
4294-063-99 IV-konehuoneet, leikkaus A-A ja B-B
4294-064-99 IV-konehuoneet, julkisivu länt
4294-065-99 IV-konehuoneet, julkisivu itää
4294-066-99 IV-konehuoneet, julkisivu sisä

25.03.1997. Finnigroup, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
Rakennuslupatunnus: 20-0750-97-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Ilmanvaihto- ja sähkökUILUJEN rakentaminen.

4294-067-99 asemapiirustus
4294-068-99 asemapiirustus
4294-069-99 B-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-070-99 C-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-071-99 C-D-porras, IV-kuilujen rakent
4294-072-99 D-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-073-99 E-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-074-99 B-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-075-99 C-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-076-99 C-D-porras, IV-kuilujen rakent
4294-077-99 D-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-078-99 E-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-079-99 B-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-080-99 C-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-081-99 C-D-porras, IV-kuilujen rakent
4294-082-99 D-porras, IV-kuilujen rakentam
4294-083-99 E-porras, IV-kuilujen rakentam

15.04.1997. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-0827-97-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Musiikiharjoitustilojen rakentaminen varastotiloihin kellarikerrokseen.

4294-084-99 kellarikerros, bänditilat, ase
4294-085-99 kellarikerros, bänditilat, poh

09.09.1997. Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co
Rakennuslupatunnus: 20-3323-97-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Palomuurin rakentaminen
4294-086-99 asemapiirros
4294-087-99 palomuri, A-osa pohjat ja lei
4294-088-99 palomuri, A-osa pohjat ja lei

18.11.1997. Finngroup, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
Rakennuslupatunnus: 20-4084-97-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Tilojen käyttötarkoituksen muutos 2.kerroksessa.

4294-089-99 teatteri Hurjaruuth, asemapiir
4294-090-99 teatteri Hurjaruuth, pohjapiir
4294-091-99 teatteri Hurjaruuth, leikkauks
4294-092-99 teatteri Hurjaruuth, julkisivu
4294-093-99 teatteri Hurjaruuth, julkisivu
4294-094-99 teatteri Hurjaruuth, kattopiir

17.03.1998. Rakennuslupatunnus: 20-0085-98-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Teollisuustilojen muutos näyttelytiloiksi 1 kerr.

4410-053-00 asemapiirustus
4410-054-00 pohjapiirustus, 1.kerros
4410-055-00 pohjapiirustus, 1.kerros

19.05.1998. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-1719-98-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Tuotantotilan muutos kokous- ja toimistotilaksi 2 kerr.

4410-056-00 asemapiirustus
4410-057-00 Kaapelitalon toimistotilat, 2.
4410-058-00 Kaapelitalon toimistotilat, 2.
4410-059-00 Kaapelitalon toimistotilat, 2.

21.07.1998. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
Rakennuslupatunnus: 20-2345-98-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **Kaapelimuseot: Työtilojen käyttötarkoituksen muutoksia näyttely-, huolto-, varasto- ja toimistotiloiksi, F-portaan päätyyn avataan uusi pääsisäänkäynti ja päätyjulkisivuun info- ja mainosalue.**

4410-060-00 asemapiirros
4410-061-00 pohjapiirustus, 1.kerros, Kaap
4410-062-00 pohjapiirustus, 2.kerros, Kaap
4410-063-00 pohjapiirustus, 3.kerros, Kaap

4410-064-00 pohjapiirustus, 5.kerros, Kaap
4410-065-00 leikkaus A-A, Kaapelimuseot
4410-066-00 julkisivukatkelmat pohjoiseen

18.08.1998. Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
Rakennuslupatunnus: 20-2438-98-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Palo-osastointimuutoksia. (täsmennys: nokian siiven laajennusosa)

4410-071-00 asemapiirros, palo-osastoinnin
4410-072-00 kellarikerros, palo-osastoinnin
4410-073-00 1 (1 1/2). kerros, palo-osastoi
4410-074-00 2. kerros, palo-osastoinnin täs
4410-075-00 3. kerros, palo-osastoinnin täs
4410-076-00 4. kerros, palo-osastoinnin täs
4410-077-00 5. kerros, palo-osastoinnin täs

14.07.1998. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-2518-98-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Teollisuustilojen muuttaminen keramiikan koulutus- ja kurssikeskukseksi.

4410-078-00 asemapiirustus
4410-079-00 Septaria, A-porras 17-20, pohj
4410-080-00 Septaria, A-porras 17-20, pohj
4410-081-00 Septaria, A-porras 17-20, leik

26.01.1999. Arkkitehtitoimisto Alli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0084-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Uusien ulko-ovien rak olemassa olevaan aukkoon.

4512-201-01 asemapiirros
4512-202-01 julkisivu Lauttasaaren rannall
4512-203-01 julkisivu Lauttasaaren rannall
4512-204-01 leikkaus sisäänkäynnin kohdalt

09.02.1999. KOY Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-0203-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Julkisivumuutos sisäpihalle. (Ovi)

4512-207-01 ovi-sisäpiha, asemapiirustus
4512-208-01 ovi-sisäpiha, julkisivu sisäpi

28.01.1999. Arkkitehtitoimisto Alli Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
Rakennuslupatunnus: 20-0302-99-RAM. Lupatyypit: Suunnitelmasta poikkeaminen rakennustyön aikana (MRL 150 e §).
Kaapelimuseot: 1 krs tuulikaapin muutos, 2 krs WC-tilojen muutoksia, 3 krs teknisten tilojen muutoksia

4410-067-00 pohjapiirustus, 1.kerros, Kaap
4410-068-00 pohjapiirustus, 2.kerros, Kaap
4410-069-00 pohjapiirustus, 3.kerros, Kaap
4410-070-00 julkisivukatkelmat pohjoiseen

08.06.1999. Koy Kaapelitalo

Rakennuslupatunnus: 20-2236-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Käyttötarkoituksen muutos kellarituloissa

4512-209-01 asemapiirros
4512-210-01 kellari, mus.harj. huoneet 6-1

28.09.1999. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-3376-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Käyttötarkoituksen muutos kellarituloissa. (bänditilat ent. Muunta-moon)

4512-211-01 asemapiirros
4512-212-01 kellari, A-porras, bänditilat

05.10.1999. Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-4179-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Kellarikerroksessa palo-osastoinnin muutoksia.

4512-213-01 kellari, asemapiirustus
4512-214-01 palo-osastoinnin muutos, kella

23.11.1999 Arkkitehtitoimisto Alli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-4379-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa.
Käyttötarkoituksen muutoksia. (mm. pannuhalli monitoimitilaksi)

4512-215-01 asemapiirustus
4512-216-01 pohjapiirustus, kellari
4512-217-01 pohjapiirustus, 1.kerros
4512-218-01 pohjapiirustus, parvikerros
4512-219-01 pohjapiirustus, 4.kerros
4512-220-01 pitkittäisleikkaus B-B
4512-221-01 poikittäisleikkaus A-A
4512-222-01 julkisivu Tallberginkadulle
4512-223-01 julkisivu Tallberginkadulle
4512-224-01 julkisivu pääty
4512-225-01 julkisivu pääty
4512-226-01 julkisivu (sisäpihalle)
4512-227-01 julkisivu (sisäpihalle)

02.11.1999 Arkkitehtitoimisto Alli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-4380-99-C. Lupatyypit:Toimenpidelupa. **Porrasopasteet**

4512-228-01 asemapiirustus
4512-229-01 porrasopasteet, julkisivu (sis
4512-230-01 porrasopasteet, julkisivu (sis
4512-231-01 porrasopasteet, sisäpihan julk
4512-232-01 porrasopasteet, sisäpihan julk
4512-233-01 porrasopasteet, julkisivu Tamm
4512-234-01 porrasopasteet, julkisivu Tamm
4512-235-01 porrasopasteet, sisäpihan julk
4512-236-01 porrasopasteet, julkisivu, pää
4512-237-01 porrasopasteet, julkisivu, pää

4512-238-01 porrastapasteet, julkisivu Laut
4512-239-01 valomainos

17.07.2001 Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-0606-01-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Käyttötarkoituksen muutoksia D- ja E-portaiden kellaritiloissa sekä paloalueiden muutoksia.

4703-234-03 kellari, asemapiirros
4703-235-03 kellarin d-e pohja

29.05.2001 Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-1690-01-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Ravintolan ulko-ovimuutos.

4703-236-03 asemapiirros
4703-237-03 1.kerros
4703-238-03 1.kerros, osa b, +3.780
4703-239-03 julkisivu Tammasaarenkujalle
4703-240-03 julkisivu Tammasaarenkujalle
4703-241-03 ravintolan ulko-ovi

09.04.2002 Koy Kaapelitalo
Rakennuslupatunnus: 20-0574-02-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa. **Askarteluhuoneiden muuttaminen kokoustiloiksi 1.,2. ja 3 krs. sekä varastojen muuttaminen bänditiloiksi ja iv-kone- huoneen sijainnin muutos.**

4797-214-04 asemapiirustus
4797-215-04 pohjapiirustus, leikkauksia

30.04.2002 Kalliosuunnittelu Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0588-02-B. Lupatyypit: Lisärakennus.
Salmisaaren maanalaiseen kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennusiiپی. Rakennuksessa kivihilvaraston teknisiä kuiluja ja poistumisporras, Kaapelitehtaan kaksi sisäänajoramppia sekä kaasupullovarasto.

4797-216-04 asemapiirustus
4797-217-04 K9 - kuilurakennus, pohjapiiru
4797-218-04 K9 - kuilurakennus, julkisivut
4797-219-04 rakennusoikeuslaskelma

20.07.2004 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-2480-04-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa. **C-sisäänkäynnin aulaan rakennetaan yleisö/wc-tilat. Saap. 02.07.2004**

5013-251-06 asemapiirustus
5013-252-06 pohjapiirustus, C - aulan wc -
5013-253-06 leikkauksia

25.01.2005 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-4223-04-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa.

C-portaan hissin suurentaminen ja uusiminen. Porrasmuutoksia. Saap. 14.12.04

5013-254-06 asemapiirustus
5013-255-06 1 - 8.kerros, c - portaan hiss
5013-256-06 leikkauksia

28.02.2006 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0325-06-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa. **Kaapelitehtaan C-portaan 4. kerrokseen rakennetaan lyhytaikaiseen asumiseen ja työskentelyyn tarkoitettuja vierasateljeita (3 kpl), niitä palveleva toimisto ja koko taloa palvelevat wc-, suihku- ja pyykinpesutilat. Työtila-asunnot varustetaan koneellisella ilmanvaihdolla ja ne muodostavat kukin oman paloalueensa. Saap. 01.02.2006**

5211-354-08 asemapiirustus
5211-355-08 pohjapiirustus
5211-356-08 leikkauksia

01.04.2008 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0012-08-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa. **Kiinteistö Oy Kaapelitehtaan julkisivut korjataan vaiheittain. Laajoja korjauskokonaisuuksia on kaksi: julkisivun suuret ikkunapalkit ja merenpuoleinen tiilivaippa. Ikkunapalkit korjataan vastaamaan alkuperäistä rakennetta, ja tiilivaipan rapautuneet tiilet korvataan ulkoasultaan vanhaa vastaavalla tiilellä. Saap. 02.01.2008.**

5393-226-10 asemapiirustus
5393-227-10 julkisivut etelään ja länteen
5393-228-10 detaljeja

19.02.2008 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0013-08-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **A-aula 104 m2, joka toimii lämpiönä kahdelle esitystilalle, laajennetaan kellaritasolle 397 m2. A-aulaan toteutetaan porras kellariin, toinen porras rakennetaan julkisivusta ulkonevaan porrashuoneeseen. Näin Pannuhallilla on tarvittaessa oma lämpiö. Kellariin toteutetaan wc-tilat sekä käyttötarkoitusta vastaava ilmanvaihto. Saap. 02.01.2008.**

5393-229-10 asemapiirustus
5393-230-10 1.kerros
5393-231-10 kellarikerros
5393-232-10 leikkauksia
5393-233-10 leikkauksia
5393-234-10 julkisivu etelään
5393-235-10 julkisivut länteen, ja itään
5393-236-10 rakennetyyppejä

27.10.2008 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-2210-08-RAM. Lupatyypit: Suunnitelmasta poikkeaminen rakennustyön aikana (MRL 150 e §). **Rakennusaikaisia muutoksia: julkisivusta ulkoneva porrashuone siirretty sisätilaan ja tästä johtuvat uudet järjestelyt kellarin märkätiloissa. Katos. (pannuhallin kellari)**

lämpiö)

5393-237-10 asemapiirustus
5393-238-10 1.kerros
5393-239-10 kellarikerros
5393-240-10 leikkauksia
5393-241-10 leikkauksia
5393-242-10 julkisivu etelään
5393-243-10 julkisivut länteen, ja itään
5393-244-10 rakennetyyppejä

30.06.2009 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0753-09-B. Lupatyypit: Lisärakennus. **Saunatilojen, kattoterassin ja lasitetun terassikäytävän rakentaminen**

5485-389-11 asemapiirustus
5485-390-11 8.kerros
5485-391-11 vesikatto tasolla +33.80
5485-392-11 leikkauksia
5485-393-11 julkisivut etelään, länteen ja

23.03.2009 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0755-09-RAM. Lupatyypit: Suunnitelmasta poikkeaminen rakennustyön aikana (MRL 150 e §). **Vanha betonirakenteinen porras levennetään 7. ja 8. kerroksen välillä (1 C)**

5320-011-09 asemapiirustus
5320-012-09 1.-8.kerros, C-portaan hissin
5320-013-09 leikkauksia, C-portaan hissin

17.11.2009 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-2640-09-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa. **Kaapelitalon ulkoisia muutoksia**

5485-394-11 asiakirjaluettelo
5485-395-11 asemapiirustus
5485-396-11 1.kerros, muutosalueet
5485-397-11 julkisivut pohjoiseen ja etelä
5485-398-11 julkisivu länteen
5485-399-11 julkisivu pohjoiseen ja etelää
5485-400-11 muutosalueet, lastauslaiturit,
5485-401-11 muutosalueet, ovimuutokset
5485-402-11 muutosalueet, ikkunat, malli-i

21.06.2011 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-1513-11-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennuslupa. **Käyttötarkoituksen muutos (Merikaapelihallin saniteettitilat)**

5645-480-13 asemapiirros
5645-481-13 pohjapiirustus 1:100

28.08.2012 Suunnittelutoimisto Koko3
Rakennuslupatunnus: 20-2257-12-D. Lupatyypit: Muutoksien rakennus-

lupa. *Uusi aukko 5. ja 6. kerroksen välille*

5705-442-13 asemapiirustus
5705-443-13 pohjapiirustus, 5. kerros muut
5705-444-13 pohjapiirustus, 6. kerros muut
5705-445-13 leikkaus, muutosalue

13.08.2013 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-2034-13-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Julkisivumuutos (uudet poistumistiet pohjoisjulkisivulla)

5762-811-14 asemapiirros
5762-812-14 pohjapiirros, 1. kerros, muutos
5762-813-14 julkisivu pohjoiseen

28.04.2015 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-0717-15-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Aurinkovoimalan sijoitus kiinteistön katolle

5954-064-17 asemapiirros
5954-065-17 vesikatto
5954-066-17 julkisivut itään ja pohjoiseen
5954-067-17 julkisivut etelään ja länteen
5954-068-17 julkisivut pohjoiseen ja etelä

04.10.2016 Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy
Rakennuslupatunnus: 20-2329-16-BM. Lupatyypit: Rakennustyön aikainen muutos. **Kokoontumistila koskeva muutos (8.krs sauna)**

5954-069-17 asemapiirros
5954-070-17 8.kerros
5954-071-17 vesikatto tasolla +33,80
5954-072-17 leikkaukset A-A ja B-B
5954-073-17 julkisivut etelään, länteen ja

Työpiirustukset (51 kpl)

Rakennuslupatunnus: 20-1291-82-B. Lupatyypit: Lisärakennus. Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa.

84-013739 1. kerros
84-013740 1. kerros
84-013741 tehdashallin yläosa, 2. kerros
84-013742 tehdashallin yläosa, 2. kerros
84-013743 2. kerros, pohja
84-013744 2. kerros, pohja
84-013745 2. kerros, pohja
84-013746 väestönsuoja
84-013747 tuulikaappi, leikkaukset

Rakennuslupatunnus: Ke-2118-64-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Päätöspäivämäärä ei ole tiedossa.

70-097024 1. kerros
70-097025 2. kerros

1940 ARK W.G. Palmqvist, Kabelfabriken, Pääpiirustukset, vahvistettu 4.3.1941

70-096984 kellarikerros
70-096985 kellarikerros
70-096986 kellari
70-096987 kellari
70-096988 1. kerros
70-096989 1. kerros
70-096990 2. kerros
70-096991 2. kerros
70-096992 3. kerros
70-096993 3. kerros
70-096994 4. kerros
70-096995 5. kerros

1942 ARK W.G. Palmqvist, Kabelfabriken, pannuhalli ym.
70-096996 kellarikerros, Merikaapelihalli, laajenn.

70-096997 kellari, plaani Pannuhalli
70-096998 1. kerros, plaani Pannuhalli
70-096999 2. kerros, plaani Pannuhalli
70-097000 3. kerros, plaani Pannuhalli
70-097001 4. kerros, plaani Pannuhalli
70-097002 5. kerros, plaani Pannuhalli

70-097003 6. kerros, plaani, torniosa

70-097004 leikkaus

70-097005 1. kerros, plaani (7.krs? torniosa)

70-097006 plaani, julkisivu, leikkaus

1947 ARK W.G. Palmqvist, Kabelfabriken, laajennus: siipi, Pääpiirustukset

70-097007 kellari
70-097008 1. kerros
70-097009 2. kerros
70-097010 3. kerros
70-097011 4. kerros
70-097012 5. kerros

70-097013 pohjapiiri:

70-097016 plaani – 1942?

1952 ARK W.G. Palmqvist, Kabelfabriken, laajennus: merikaapelihalli, Pääpiirustukset

70-097014 kellari
70-097015 1. Kerros
70-097017 2. kerros
70-097018 3. kerros
70-097019 4. kerros
70-097020 5. kerros

70-097021 hissi, kone- ja tuuletinhuone
70-097022 leikkaus
70-097023 plaani, julkisivu, leikkaus

Kiinteistötunnus: 091-020-0001-0004
Rakennustunnus: 4288
VTJ-PRT: 103295005X
Osoite: Tallberginkatu 3
Käyttötarkoitus: Muut asuinkerrostalot
Rakennuspiirustukset: 148 kpl

Pääpiirustukset (57 kpl)

28.3.1946 W. G. Palmqvist.
 Rakennuslupatunnus: Ke-0044-46-B. Lupatyypit: Lisärakennus. *Siipiosa*

77-014798 hyväksymisleima
77-014799 asemapiirros
 77-014800 kellari
 77-014801 1.kerros
 77-014802 2.kerros
 77-014803 3.kerros
 77-014804 4.kerros
 77-014805 5.kerros ja 6.-7.kerros
77-014807 julkisivu

28.3.1946 W. G. Palmqvist.
 Rakennuslupatunnus: Ke-0193-47-B. Lupatyypit: Lisärakennus. *Siipiosan hissi ja muutoksia*

77-014808 hyväksymisleima
 77-014809 kellari
 77-014810 1.kerros
 77-014811 2.kerros
 77-014812 3.-4.kerros
77-014813 leikkaus, pohjat

28.3.1946 W. G. Palmqvist.
 Rakennuslupatunnus: Ke-0073-48-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa *Siipiosan hissi ja muutoksia*

77-014814 asemapiirros

12.4.1962 Svante Svedlin, dipl. Ins.
 Rakennuslupatunnus: Ke-0376-62-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
Muutos: sauna siipiosan kellariin

77-014995 hyväksymisleima
 77-014996 asemapiirros W. G. Palmqvist.
 77-014997 kellari- ja 1.kerros
 77-014998 leikkaus

22.08.1983 Kai Palmqvist.
 Rakennuslupatunnus: 20-1537-83-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
”Portinvartijan, postin vastaanoton ja vieraiden op astuksen tilojen uudelleenjärjestely muutoksine en julkisivussa.”

84-000316 asemapiirros, portinvartiointi
 84-000317 portinvartija- ja postitilojen
 84-000318 portinvartija- ja postitilojen
 84-000319 portinvartiointitilat, julkisi
 84-000320 portinvartiointitilat, kuormau
 84-000321 portin muutos P3, pohja, leikk

19.06.1985 Kai Palmqvist.
 Rakennuslupatunnus: 20-1089-85-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa. *”Trukkipesulan erottaminen trukkitallista ja pesulaosan korottaminen”*

87-002999 trukkihallin muutos, asemapiir
 87-003000 trukkihallin muutos, pohja.
 87-003001 trukkihallin muutos, leikkaus
 87-003002 trukkihallin muutos, leikkaus
 87-003003 trukkihallin muutos, julkisivu

08.02.1994 Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy.
 Rakennuslupatunnus: 20-0090-94-C. Lupatyypit: Toimenpidelupa.
”Paloteknisen osast muutos”

3969-366-96 asemapiirros
 3969-367-96 K.kerroksen pohja
 3969-368-96 1. kerroksen pohja
 3969-369-96 1 1/2. kerroksen pohja
 3969-370-96 2. kerroksen pohja
 3969-371-96 3. kerroksen pohja
 3969-372-96 4. kerroksen pohja
 3969-373-96 5. kerroksen pohja

19.08.1997 Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund & Co Oy.
 Rakennuslupatunnus: 20-2539-97-A. Lupatyypit: Uudisrakennus. *”Entinen teollisuusrakennuksen osa muutetaan pääosin asuntokäyttöön.”* As. Oy Merikaapeli.

4294-095-99 asemapiirros
4294-096-99 pohjapiirros. kellarikerros
4294-097-99 pohjapiirros. 1. kerros
4294-098-99 pohjapiirros. 1 1/2. kerros
4294-099-99 pohjapiirros. 2. kerros
 4294-100-99 pohjapiirros. 3. kerros
 4294-101-99 pohjapiirros. 4. kerros
4294-102-99 pohjapiirros. 5. kerros
4294-103-99 pohjapiirros. 6. kerros
4294-104-99 pohjapiirros. 7. kerros
4294-105-99 leikkaus A-A
4294-106-99 leikkaus B-B
4294-107-99 leikkaus C-C
4294-108-99 julkisivu länteen
4294-109-99 julkisivu itään
4294-110-99 julkisivu pohjoiseen
4294-111-99 osajulkisivu etelään
 4294-112-99 VSS-luettelointi- piirustus, a

ARKKITEHTUURIMUSEON ARKISTO

1940-1952 KABELFABRIKEN A.B. SUNDHOLMEN HELSINGFORS

- N:o 17 VIII/1939 Fasaden mot öster 1:200, luonnos?
- N:o 71 XI/1940 pohja, kellari 1:100 (muutos III/1941 ja VII/42)
 N:o 72 XI/1940 pohja, 1.krs 1:100 (kompl. XI/1943)
 N:o 74 XI/1940 pohja, 2. ja 3.krs 1:100 (kompl. XI/1943)
 N:o 75 XI/1940 pohja, 4.krs 1:100 (kompl. XI/1943)
 N:o 76 XI/1940 pohja, 5.krs 1:100 (kompl. XI/1943)
- N:o 80 II/1941 Järnport
 N:o 82 b XI/1940 Gärdshusfasad mot söder (muutos)
- N:o 107 VIII/1941 Perspektiivipiirustus Kaapelitehtaasta**
N:o 108 VIII/1941 Perspektiivipiirustus Kaapelitehtaasta
N:o 109 VIII/1941 Perspektiivipiirustus Kaapelitehtaasta
N:o 128 VIII/1941 Tornets övre del (IX/1941, XI/1942)
- N:o 140 VIII/1941 Leikkaus A-A (II/1948)
N:o 141 1940 Fasad mot Drumsö-kajen (1952)
 N:o 144 VIII/1941 Ång-kraft centralen skärning C-C
N:o 145 Tornens taklist 1:50, 1:20
N:o 148 1941 Fasad mot gården åt norr 1:100
- N:o 150 XI/1941 Totalplan av 1. våningen**
N:o 174 XI/1941 Totalplan av 2. våningen
N:o 151 XI/1941 Totalplan av 3. våningen
 N:o 152 XI/1941 Julkisivut
 N:o 153 XI/1941 Leikkauksia ja julkisivuja 1:200
N:o 156 XI/1941 Perspektiivipiirustus Kaapelitehtaasta
- N:o 175 1942 Plan av IV våningen 1:200 Kvarteret 784 å Sundholmen**
N:o 176 1942 Plan av V våningen
- N:o 178 X/1942 Inredningar I,VI vän. (keittiö)
 N:o 208 II/1946 Kabelfabr.Tillbyggn. A-A och Gavelfasad
 N:o 263 VIII/1948 Tillbyggnadens järnport
N:o 293 1954 Fasad mot Porkkalagatan (takterass)
 N:o 328 X/1954 Tillbyggnad, Hormi- wc- ja pesuallasryhmät Portaan E ja F äärellä 1:50

Numeroimaton:

Julkisivu- ja leikkausluonnoksia vuosilta 1941 ja 1946

Julkisivuote: Fasaden mot Drumsö-Kajen

Taulu/juliste vuodelta -40, näkymä mereltä Kaapelitehtaalle

LISÄKSI:

1919 FINNSKA KABELFABRIKEN A.B. "VANHA KAAPELITEHDAS"

1933 (1959) FINNSKA KABELFABRIKEN PANNIHUS TILLBYGNAD, DOCKSGATAN, TOMT 7, KVART 119

1955 KABELFABRIKEN A.B. BOSTADSHUS DRUMSÖ

1955 KABELFABRIKEN A.B. BOSTADSHUS PUNAVUORENKATU 17

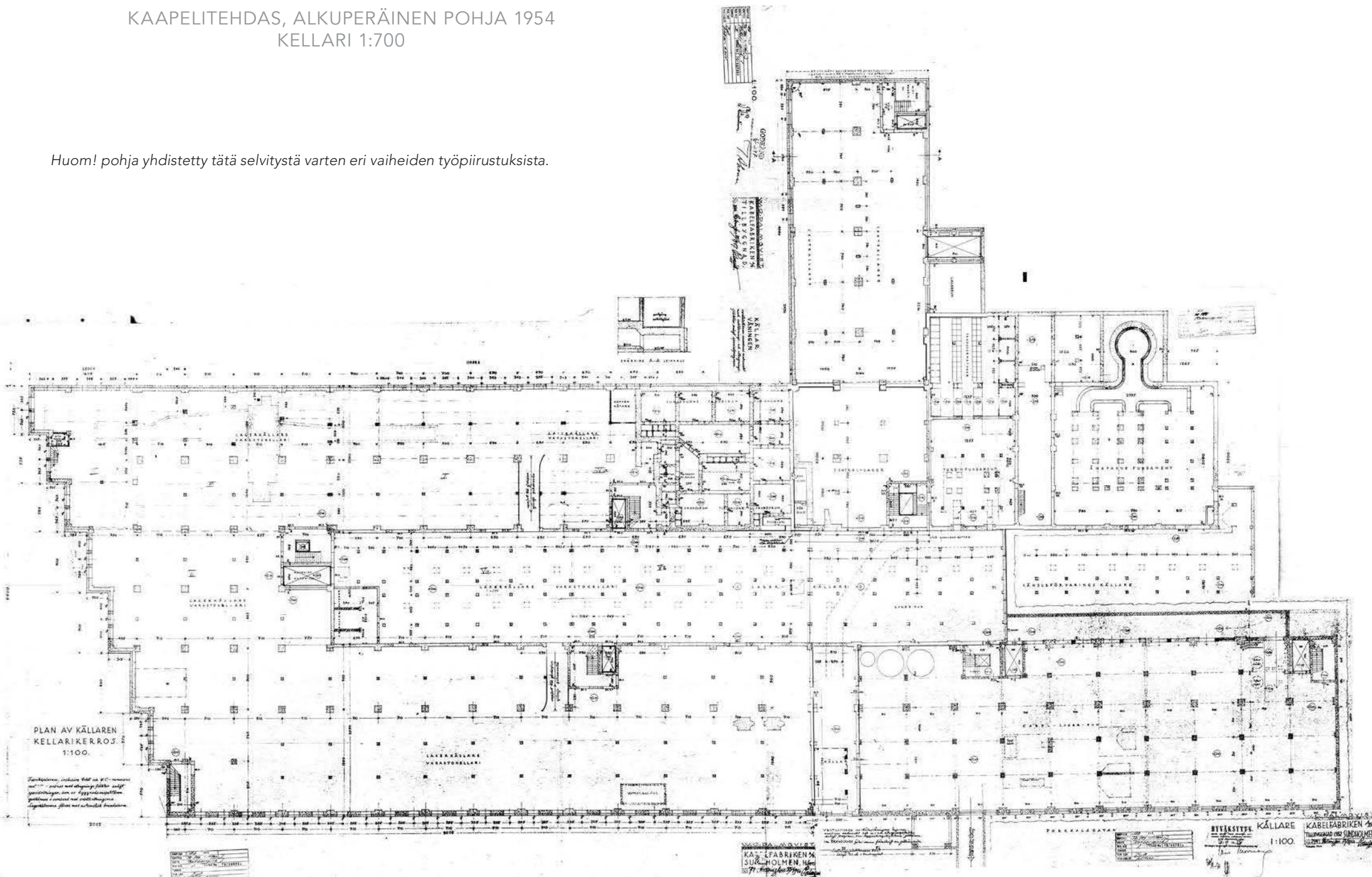
LIITE 2: ALKUPERÄISET SUUNNITELMAT JA SÄILYNEISYYSKAAVIOT

■	1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
■	1960-luvun muutokset
■	1970-1980-lukujen muutokset
■	1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
■	1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
■	1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
■	1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
■	1997 Siipiosa pääosin asuntokäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
■	1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
■	1990-luvun muutokset
■	2002 Salmisaaren kivihiilivarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
■	2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
■	2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
■	ajottamattomat muutokset

VÄRITYS
kesken

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954 KELLARI 1:700

Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

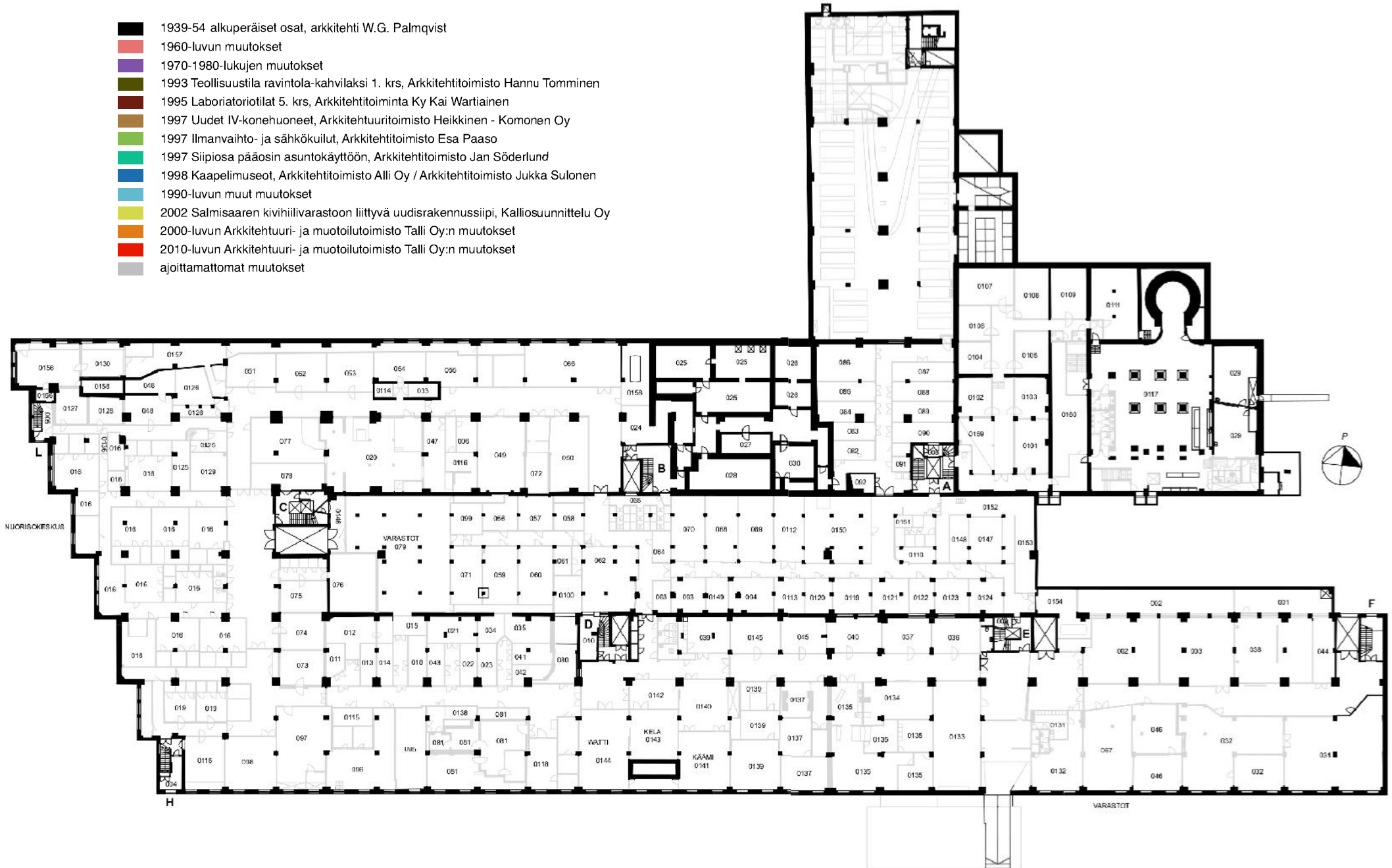

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

KELLARI 1:700

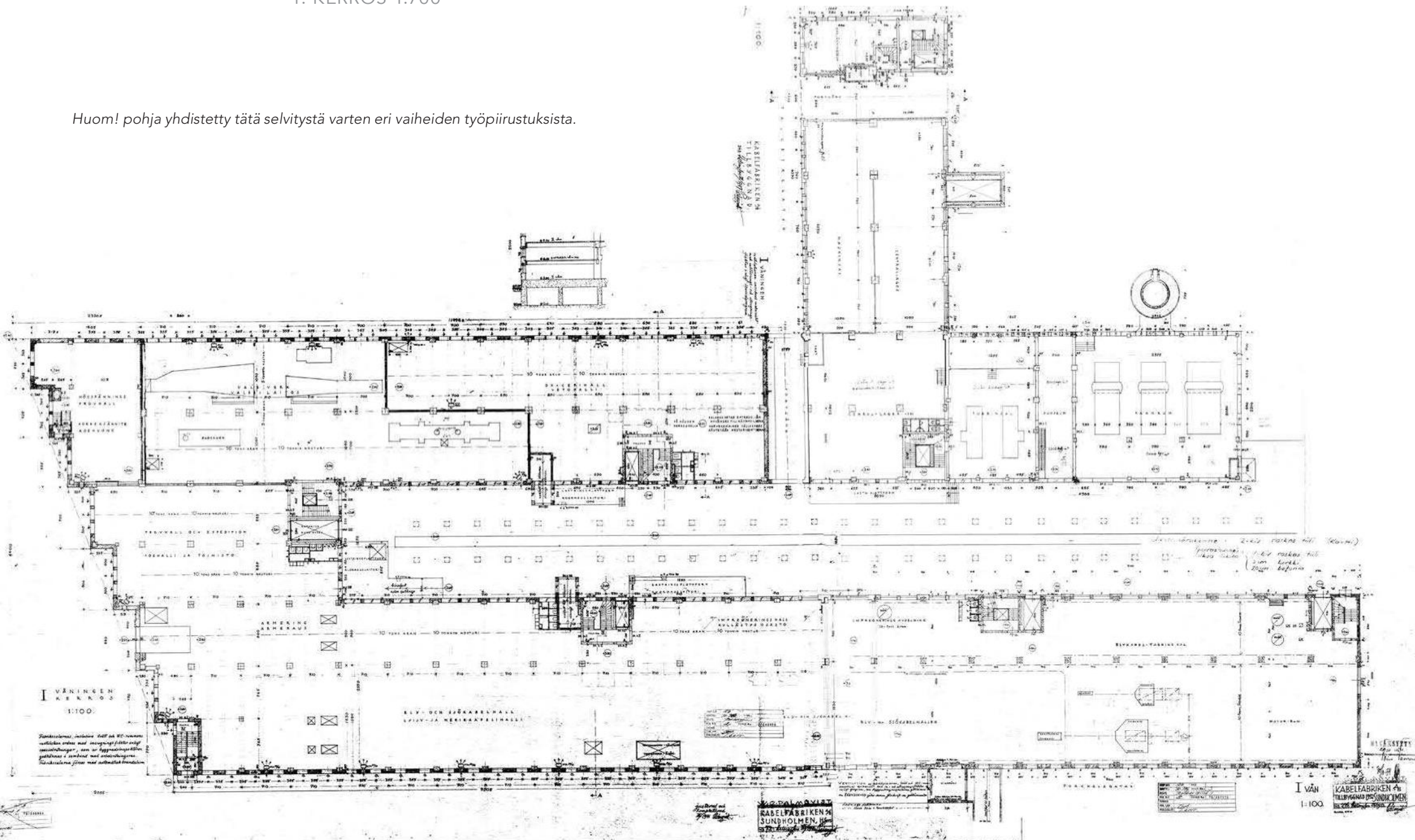
- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtitoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutuskäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954

1. KERROS 1:700

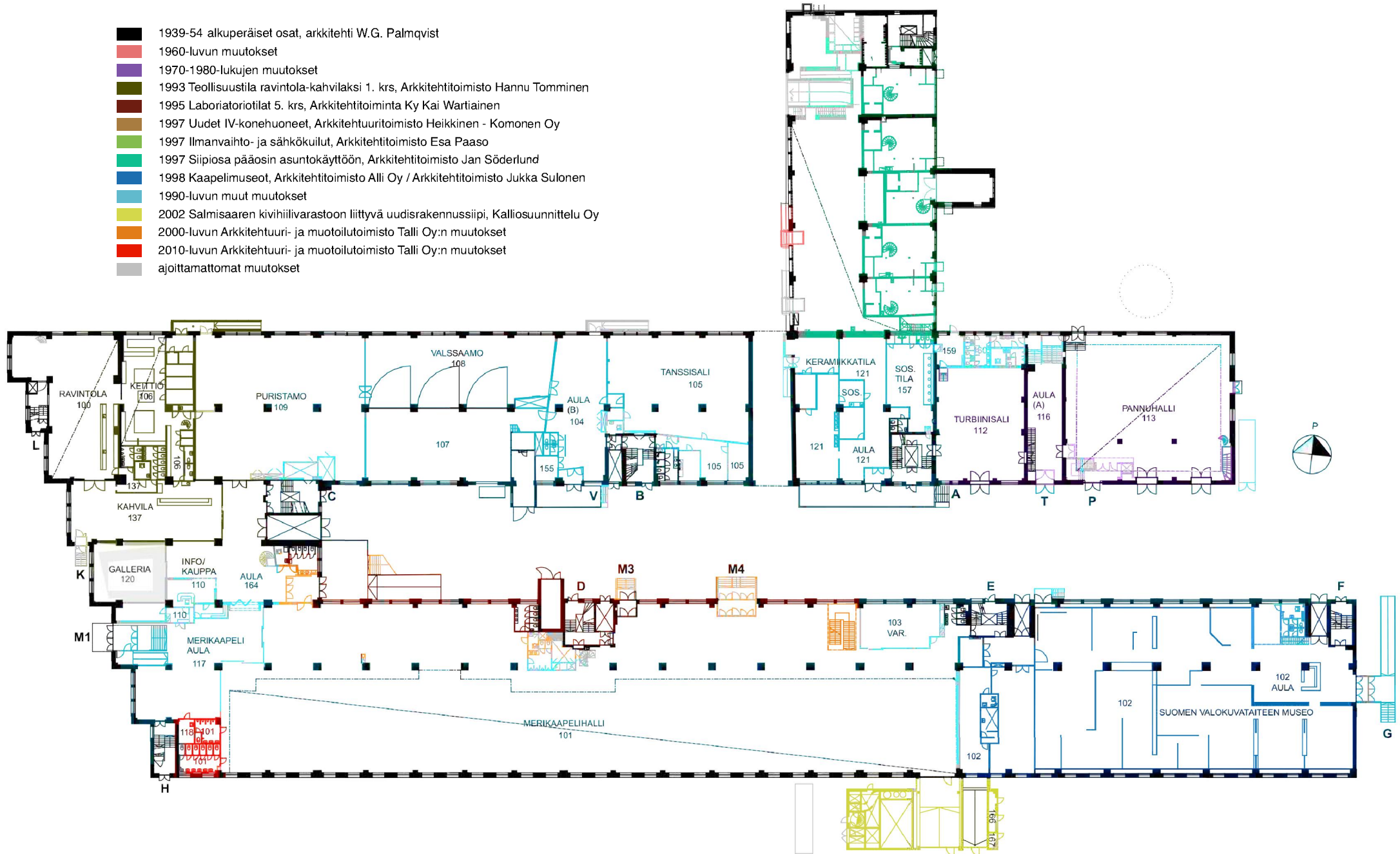
Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

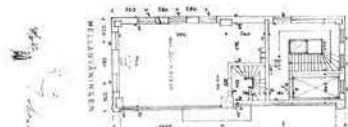
KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

1.KERROS 1:700

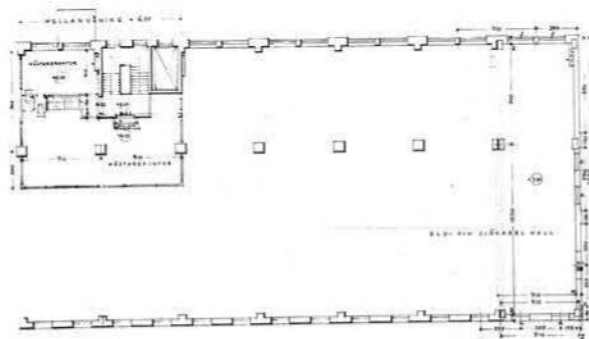
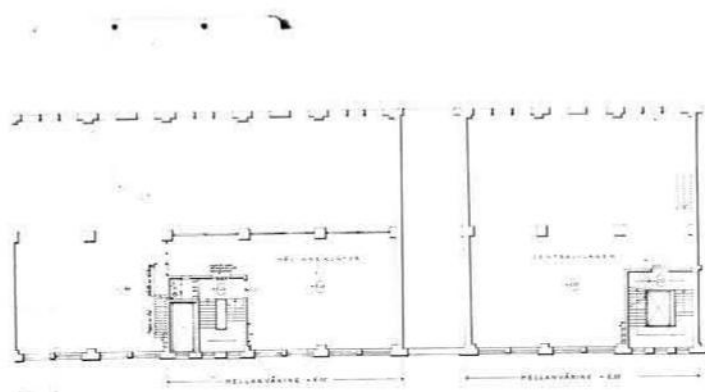
- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartiainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutokäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihiilivarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954 1.5 (väli)KERROS 1:700

Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

1:100
KABELFABRIKEN
SUNDHÖLMEN, H. 1954
K. 1954

I. 1954. HYVÄKÄSITYT

1954
1954

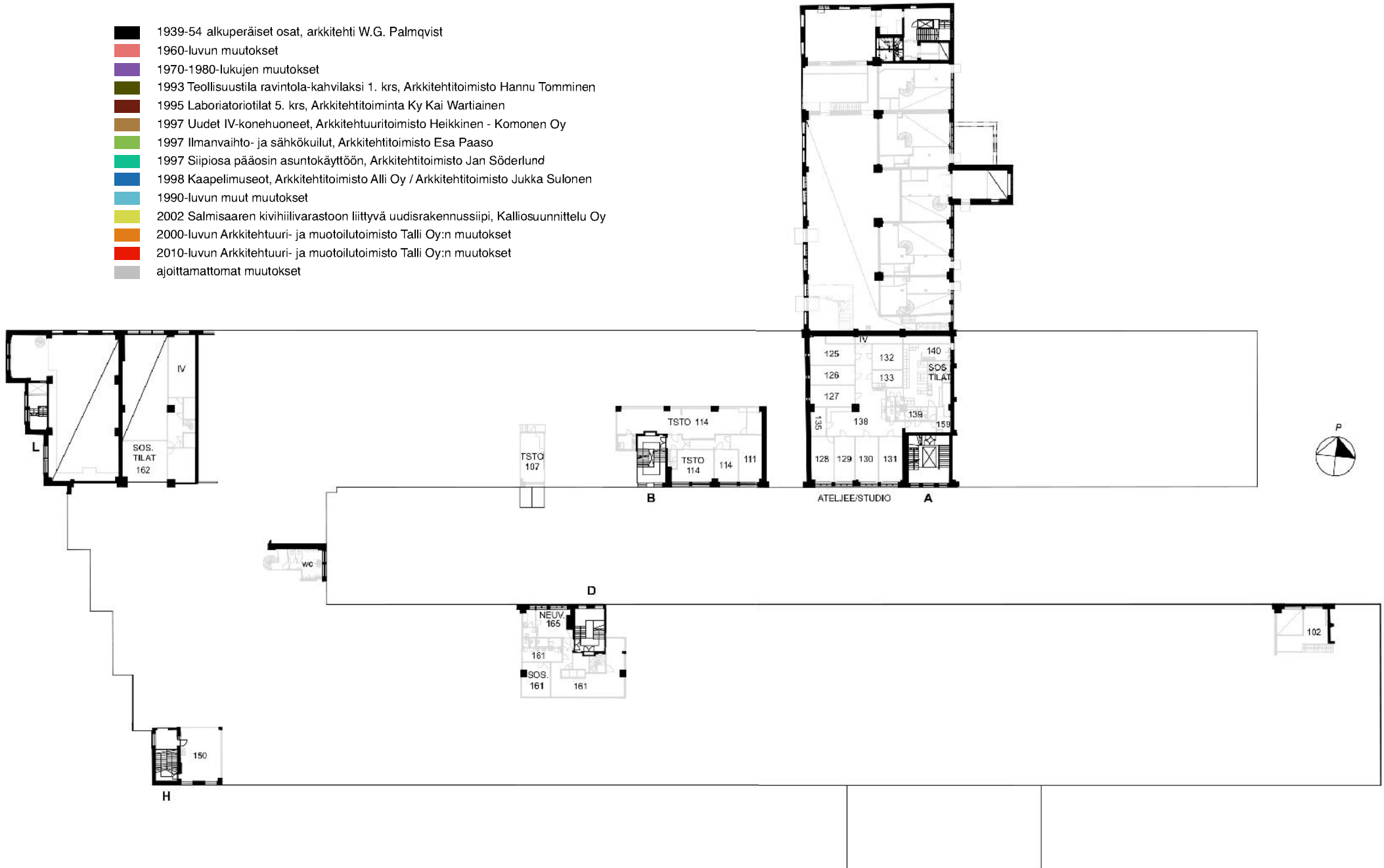
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

GODFRANS

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

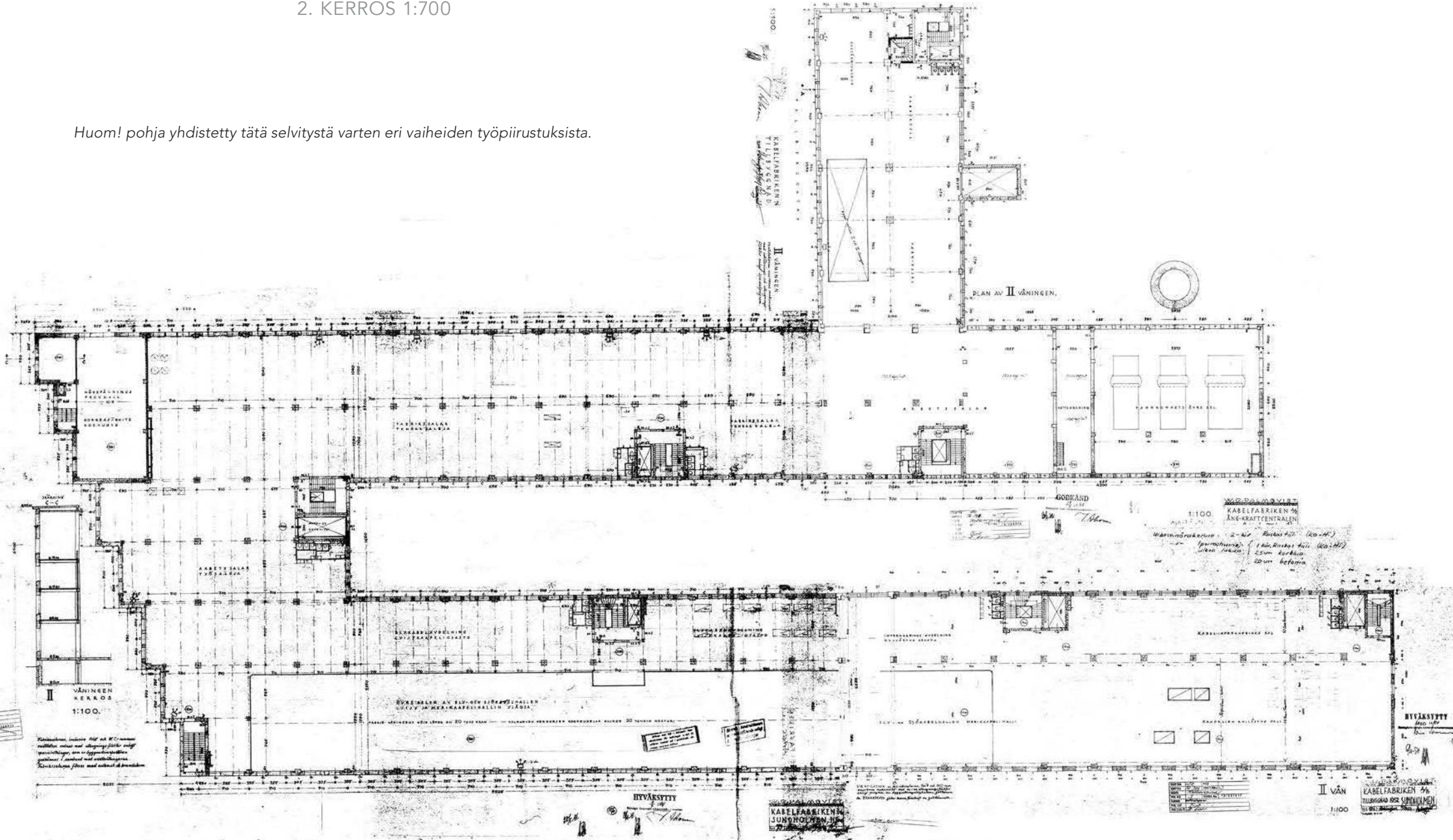
1.5 (väli)KERROS 1:700

- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asuntokäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihiilivarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954 2. KERROS 1:700

Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE 2. KERROS 1:700

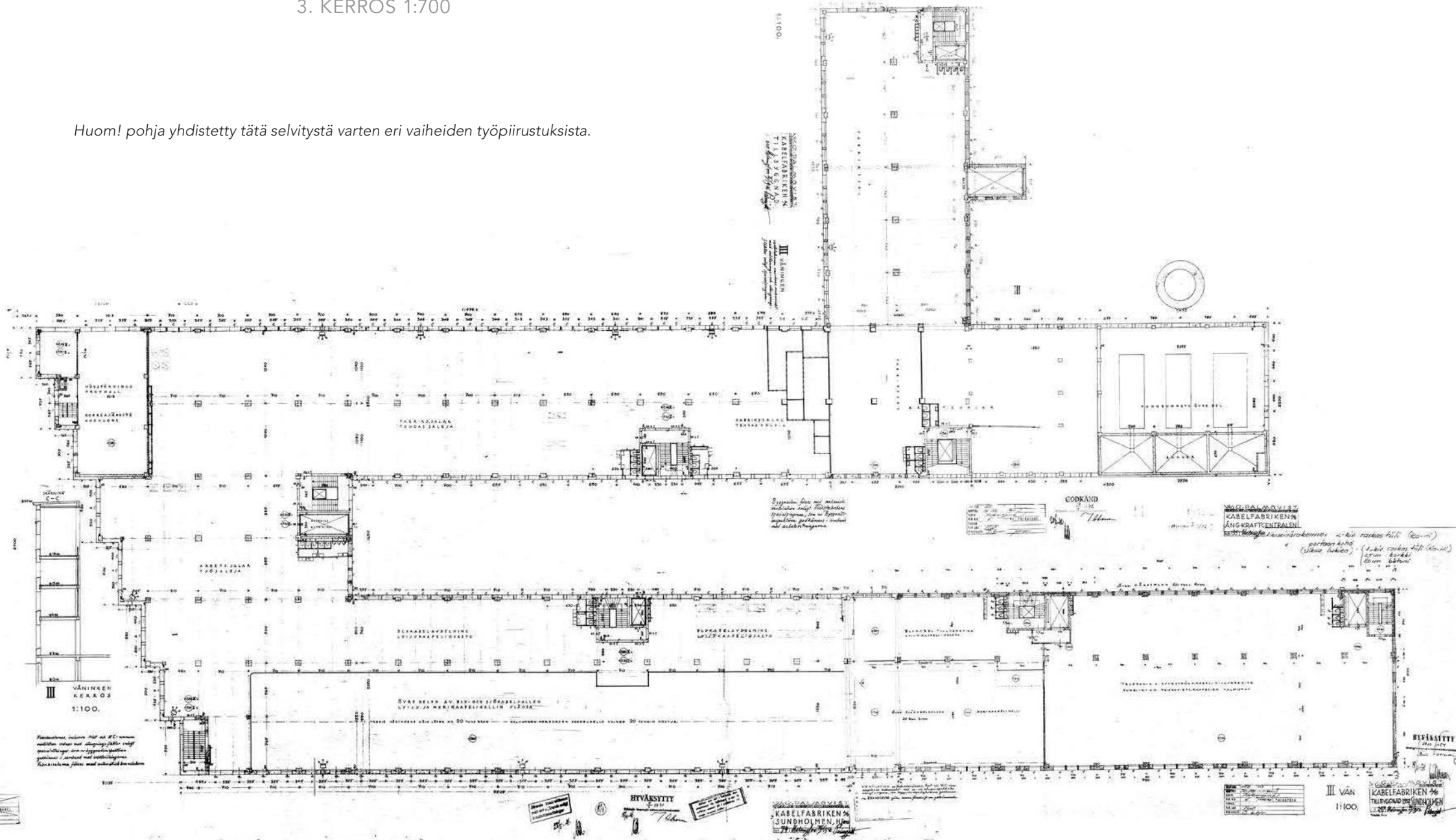
- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuihut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutokseen, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954

3. KERROS 1:700

Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

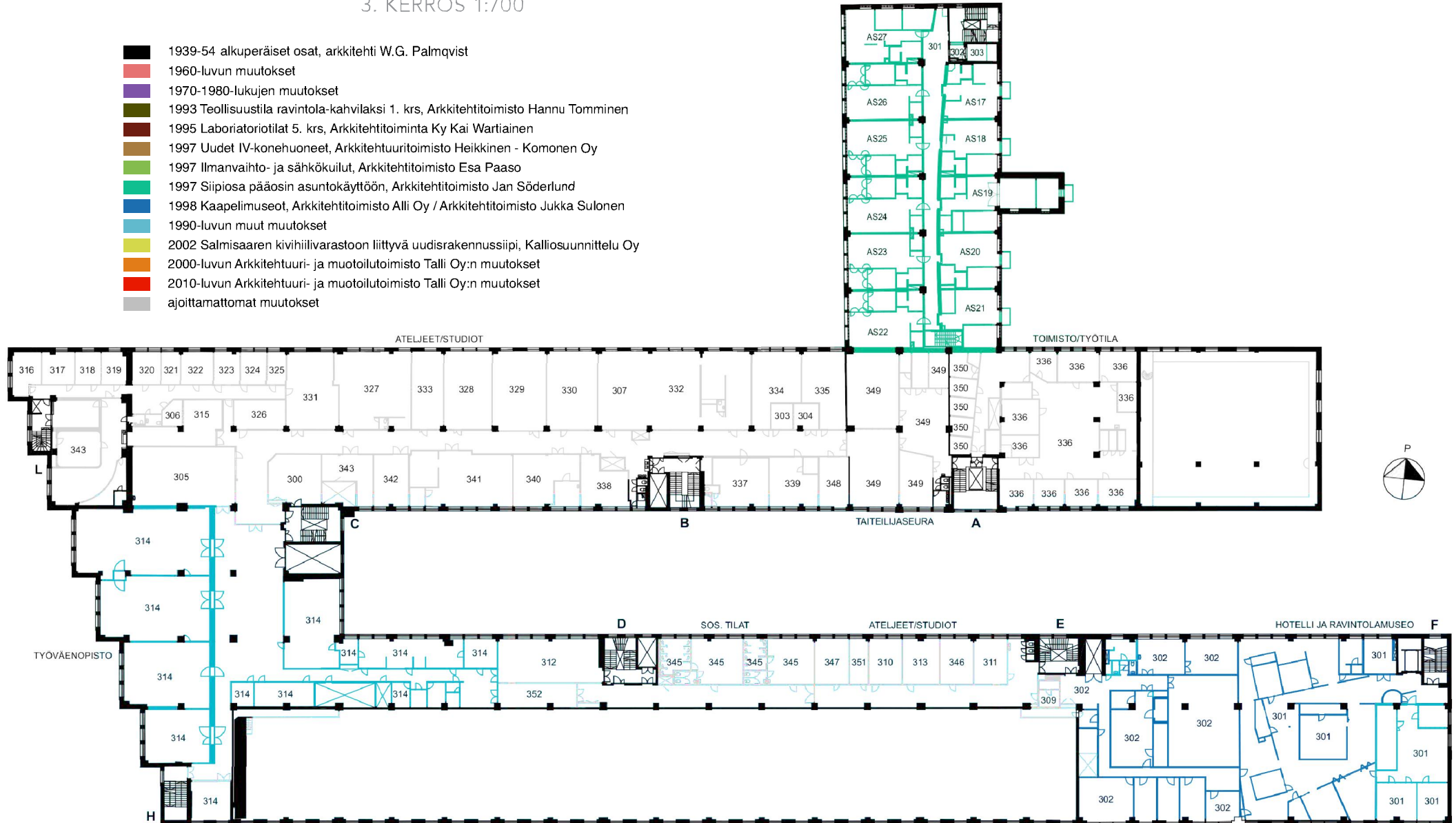

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

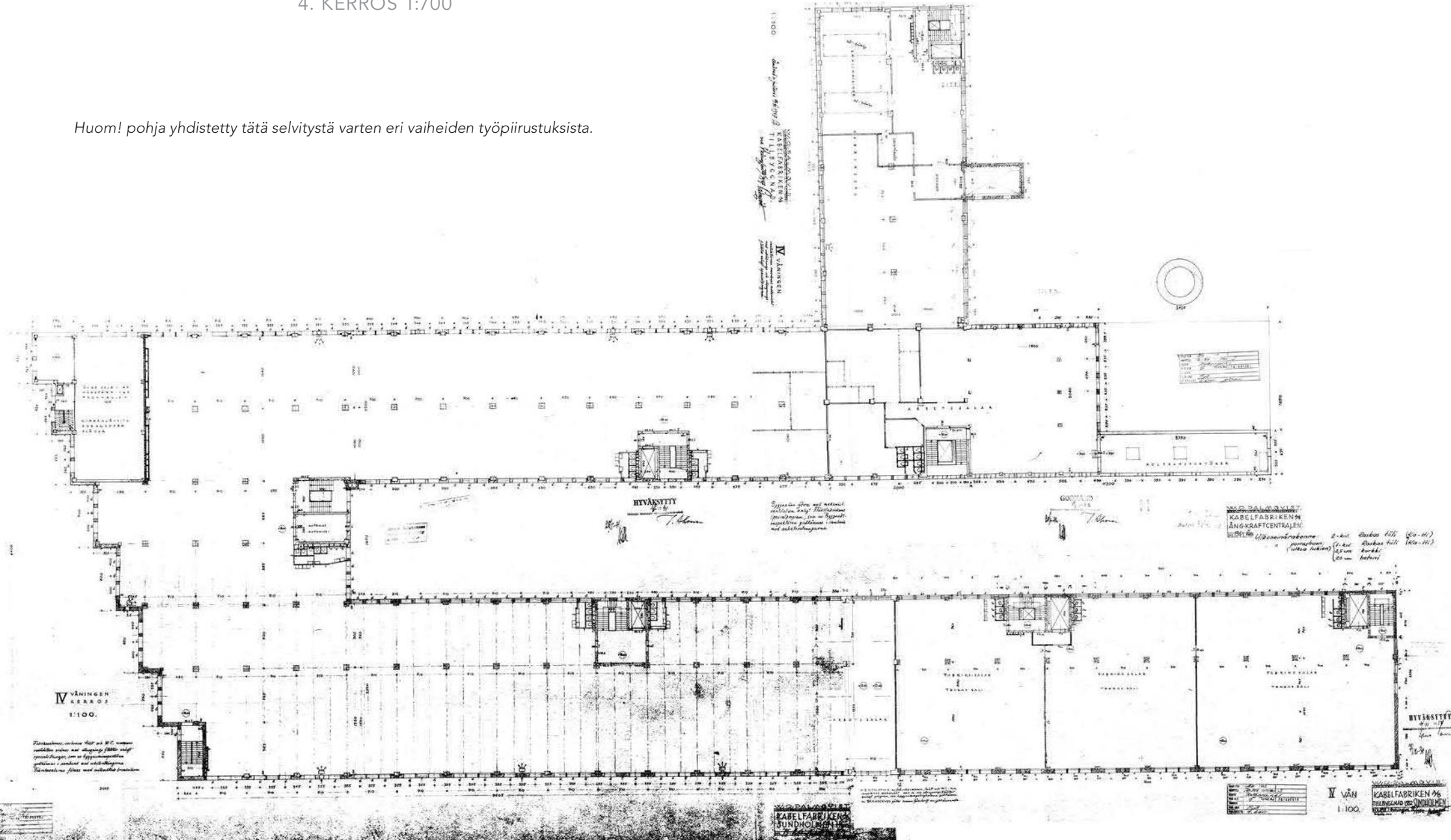
3. KERROS 1:700

- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuulut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutokseen, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954 4. KERROS 1:700

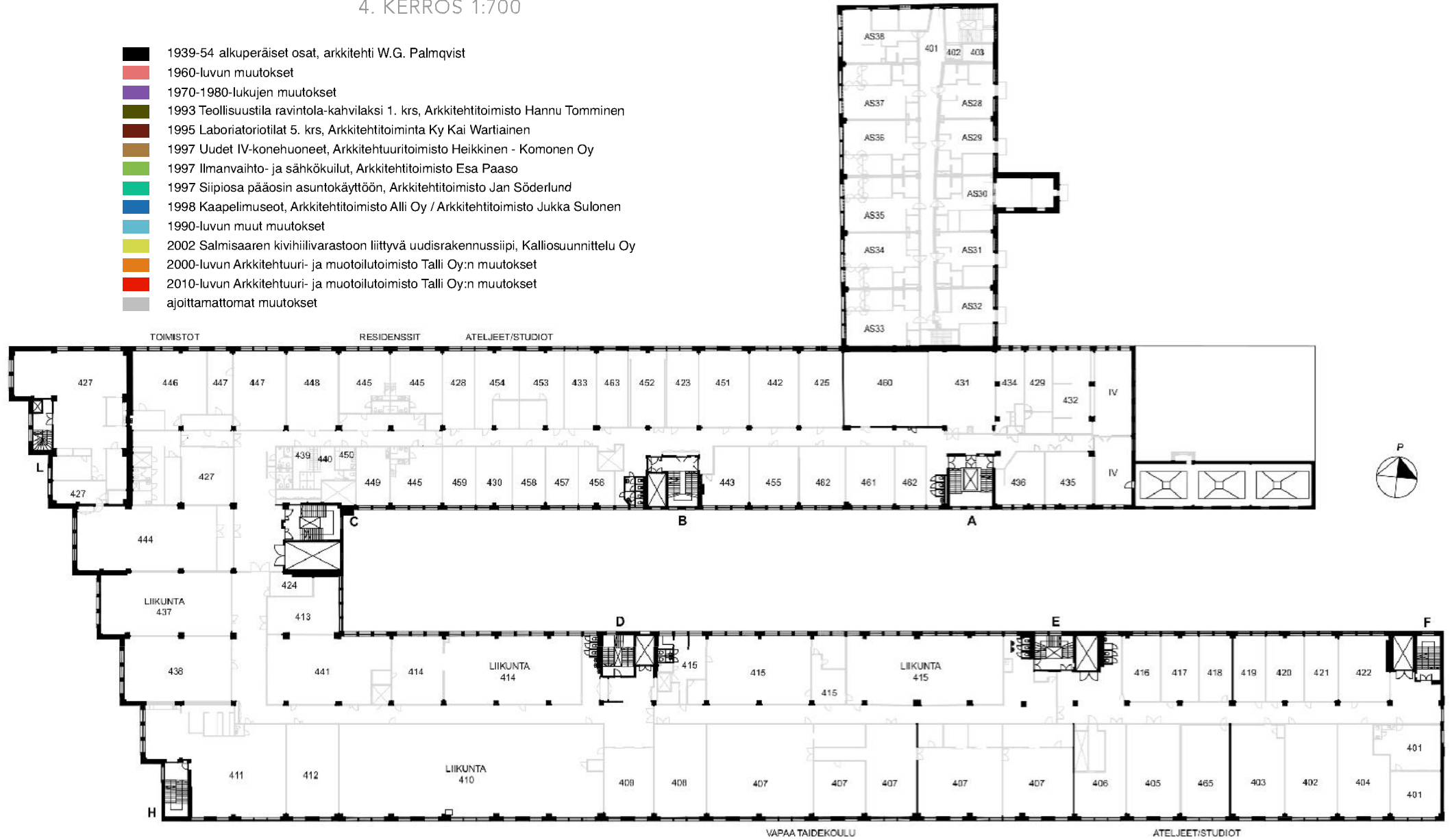
Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

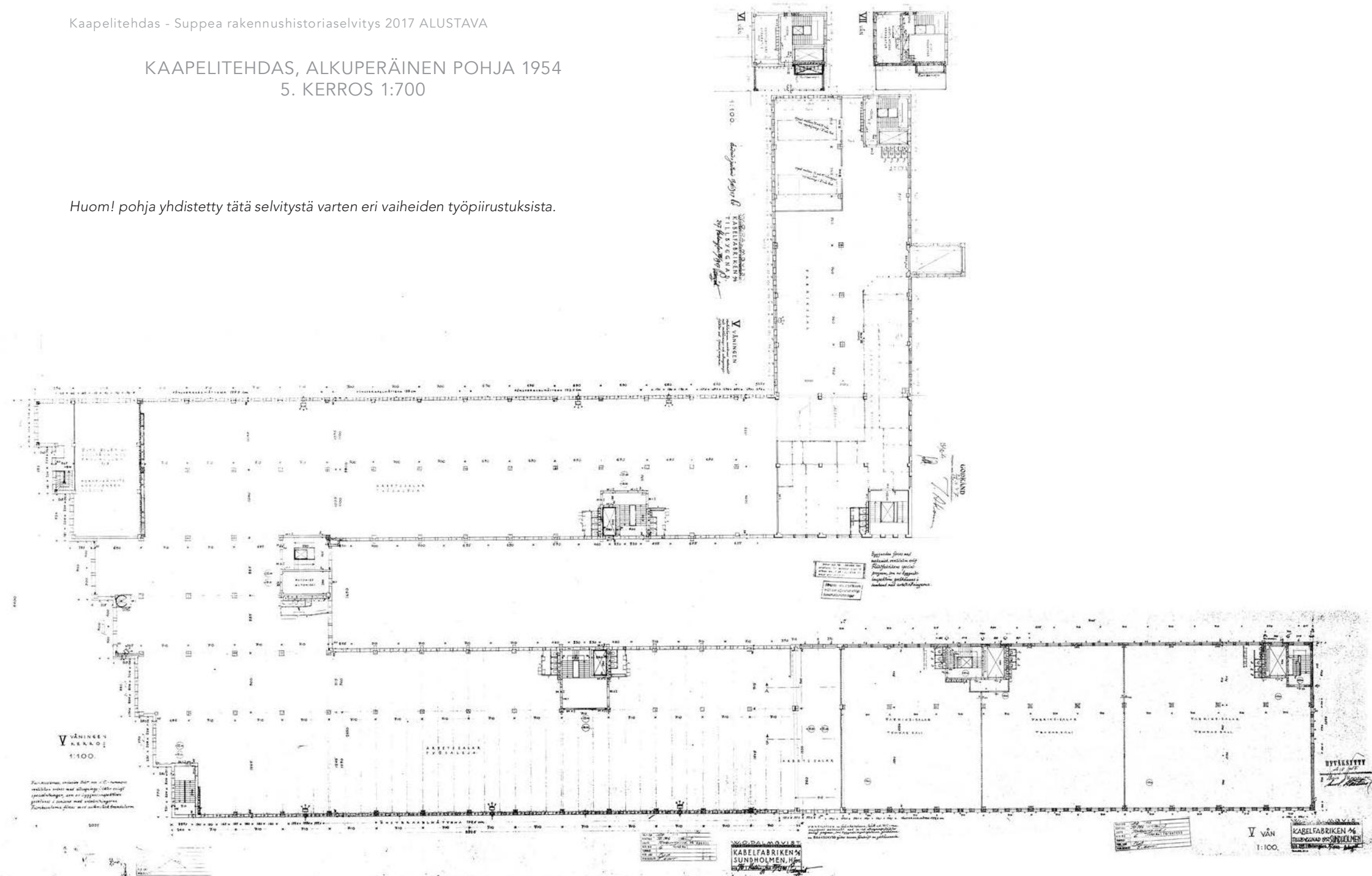
4. KERROS 1:700

- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutokäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1954 5. KERROS 1:700

Huom! pohja yhdistetty tätä selvitystä varten eri vaiheiden työpiirustuksista.

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

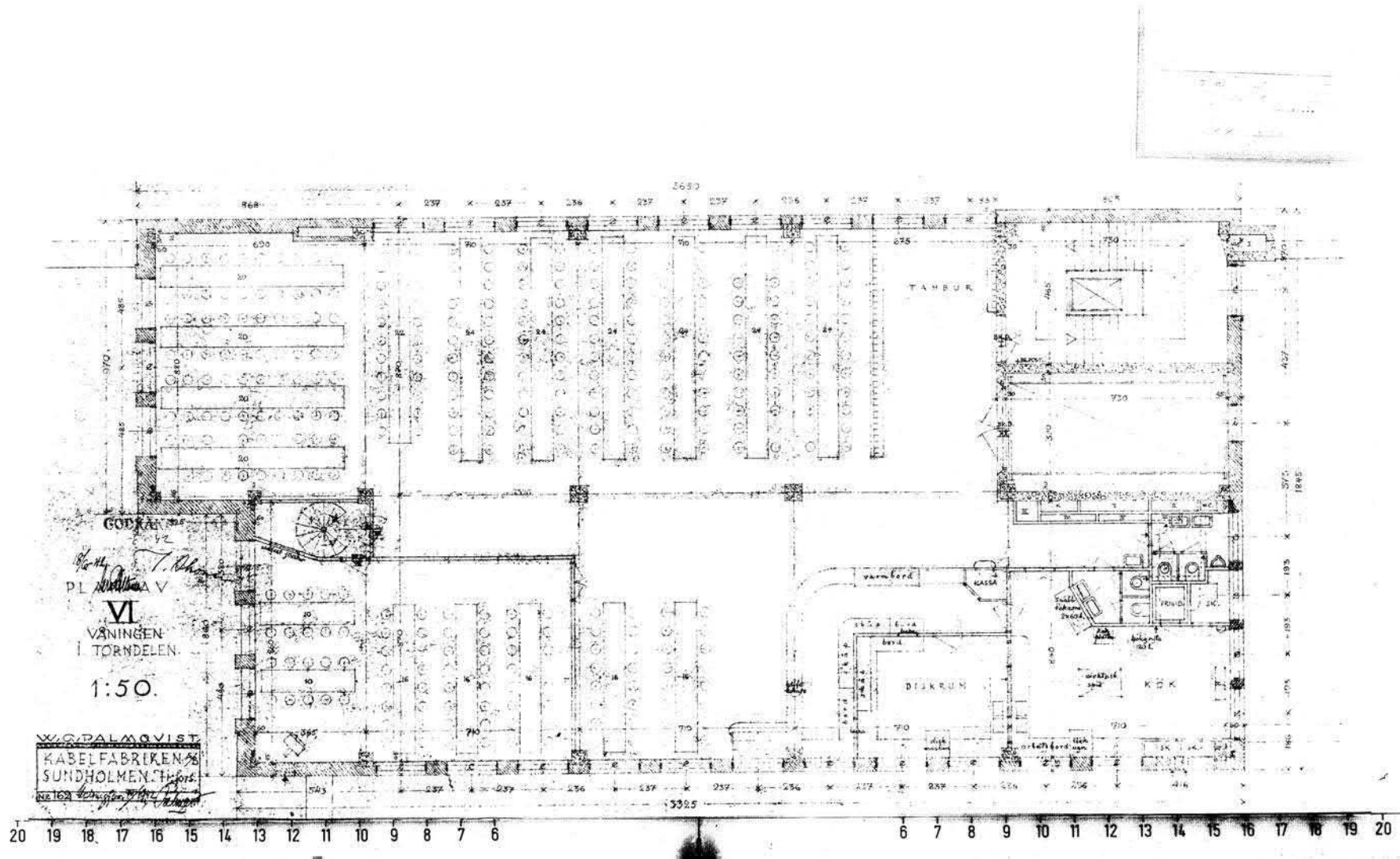
5. KERROS 1:700

- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutokseen, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihiilivarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, ALKUPERÄINEN POHJA 1943

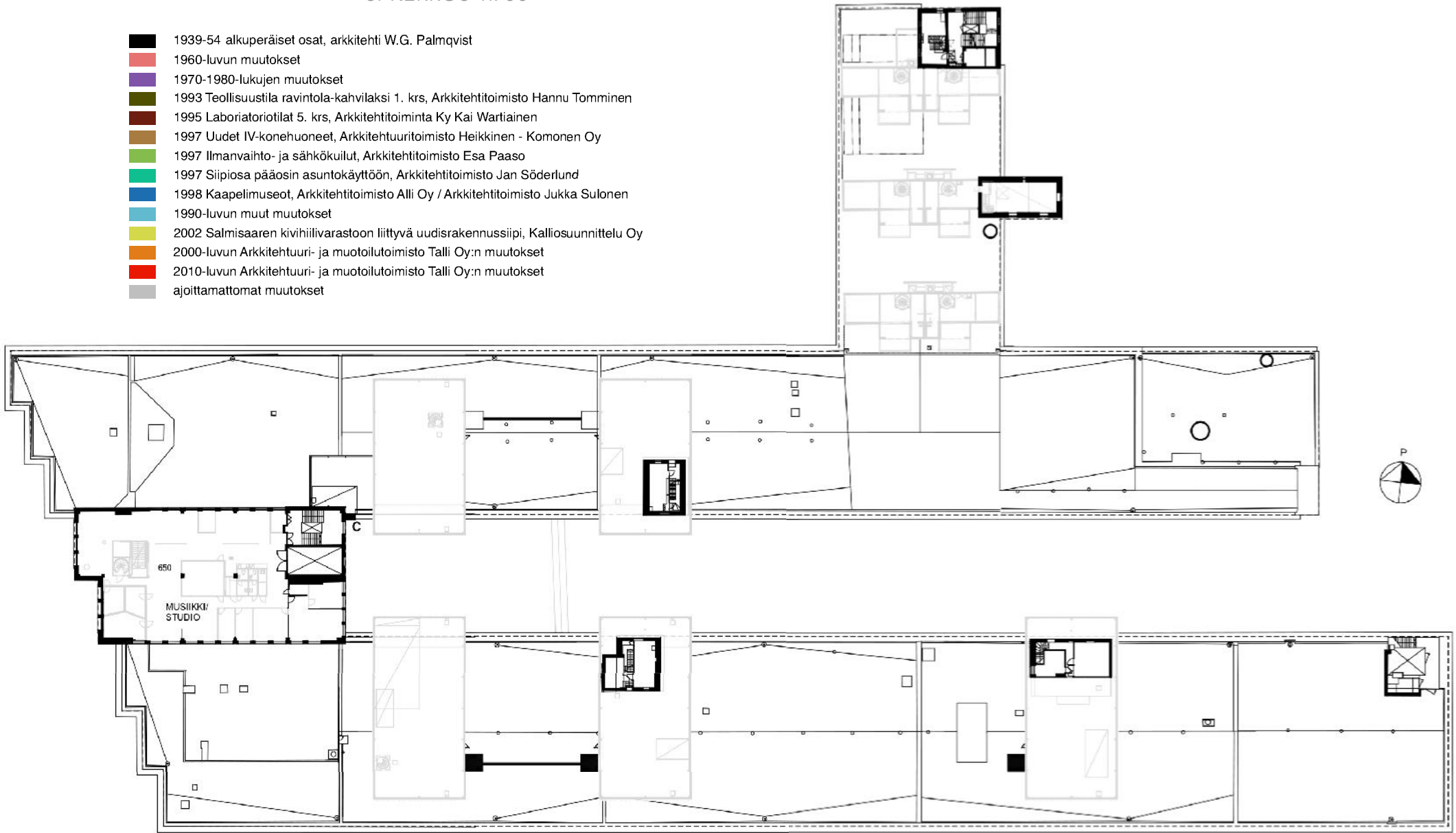
6. KERROS 1:200

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

6. KERROS 1:700

- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutuskäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

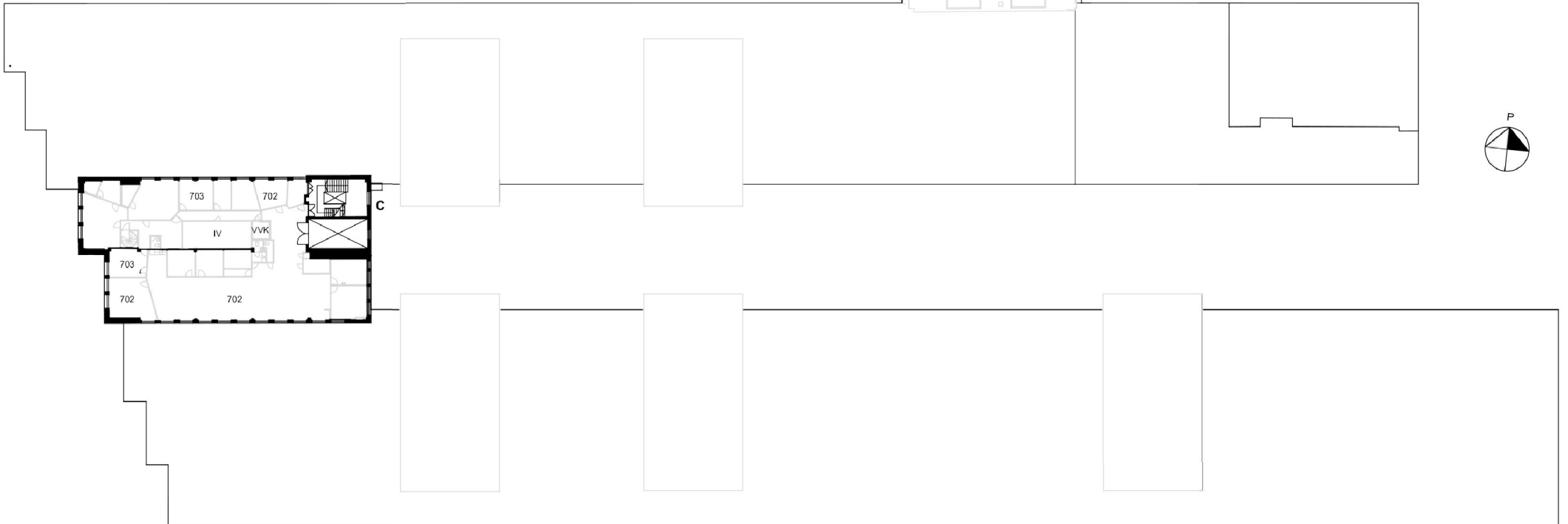
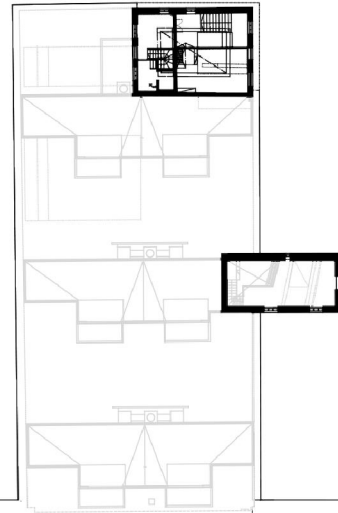

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

7.KERROS 1:700

- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökylut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asuntokäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussiipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

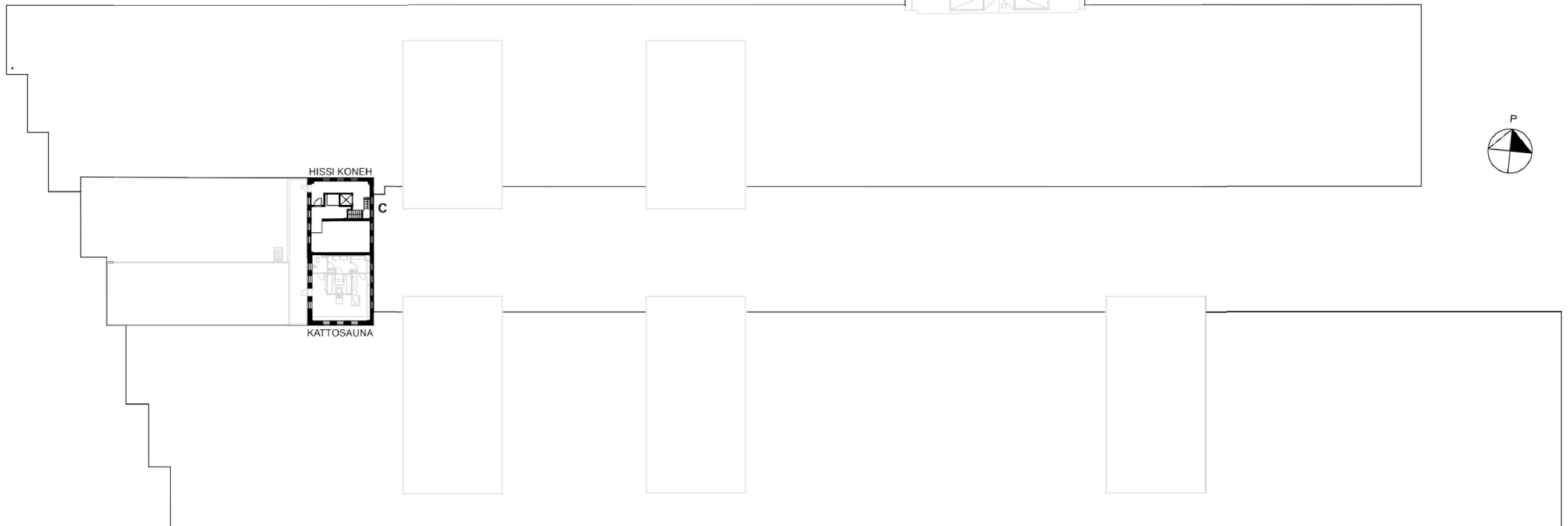
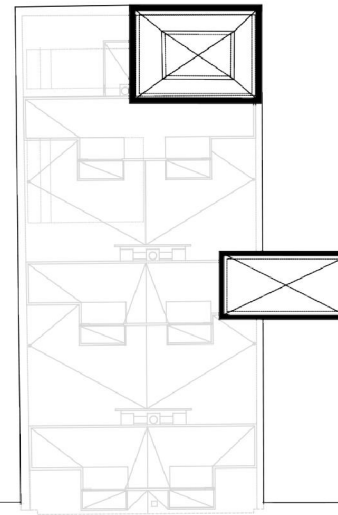

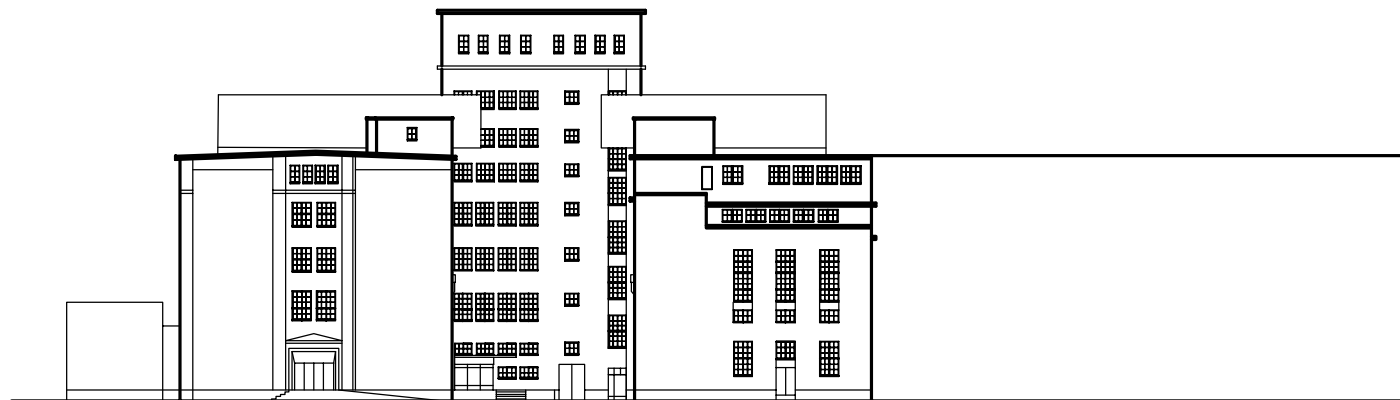
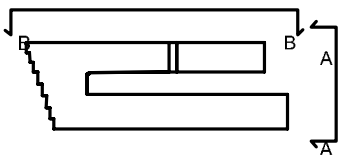
KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE

VESIKATTOKERROS 1:700

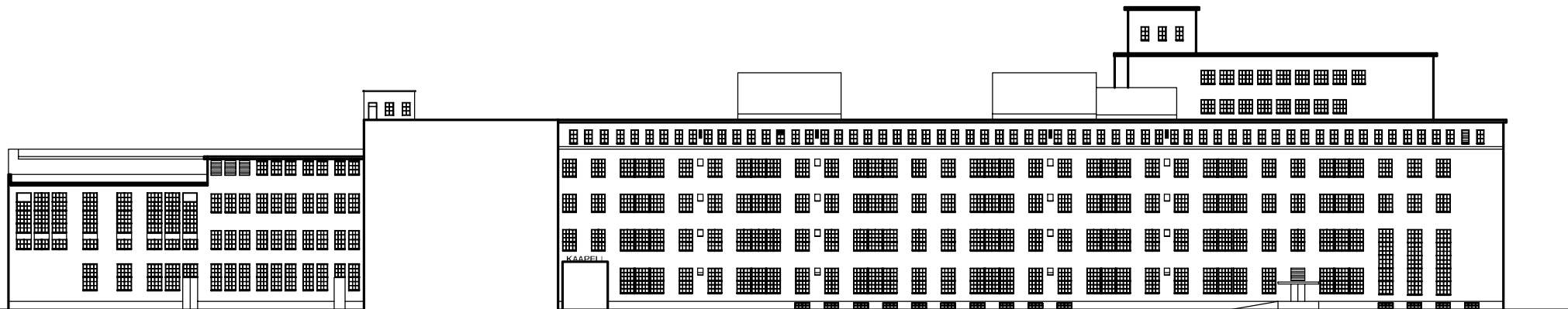
- 1939-54 alkuperäiset osat, arkkitehti W.G. Palmqvist
- 1960-luvun muutokset
- 1970-1980-lukujen muutokset
- 1993 Teollisuustila ravintola-kahvilaksi 1. krs, Arkkitehtitoimisto Hannu Tomminen
- 1995 Laboratoriotilat 5. krs, Arkkitehtitoiminta Ky Kai Wartainen
- 1997 Uudet IV-konehuoneet, Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen - Komonen Oy
- 1997 Ilmanvaihto- ja sähkökuilut, Arkkitehtitoimisto Esa Paaso
- 1997 Siipiosa pääosin asutokäyttöön, Arkkitehtitoimisto Jan Söderlund
- 1998 Kaapelimuseot, Arkkitehtitoimisto Alli Oy / Arkkitehtitoimisto Jukka Sulonen
- 1990-luvun muutokset
- 2002 Salmisaaren kivihilvarastoon liittyvä uudisrakennussipi, Kalliosuunnittelu Oy
- 2000-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- 2010-luvun Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy:n muutokset
- ajoittamattomat muutokset

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE JULKISIVUT

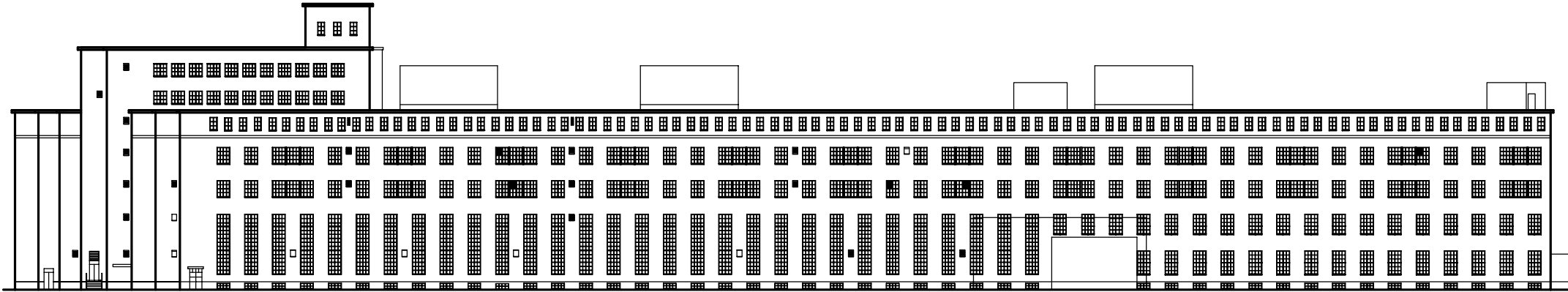

JULKISIVU A-A ITÄÄN

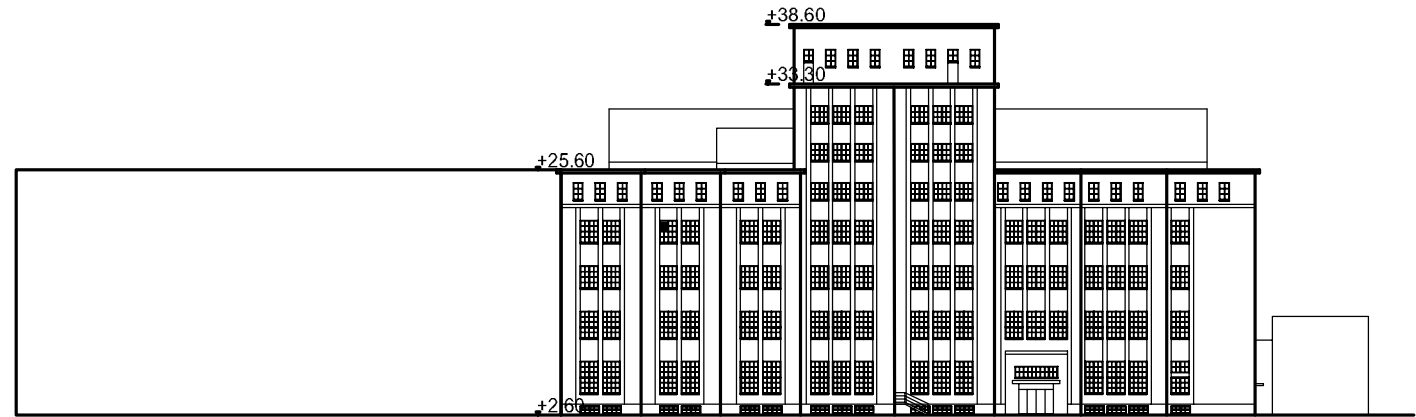
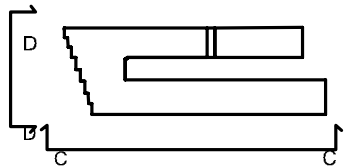

JULKISIVU B-B POHJOISEEN

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE
JULKISIVUT

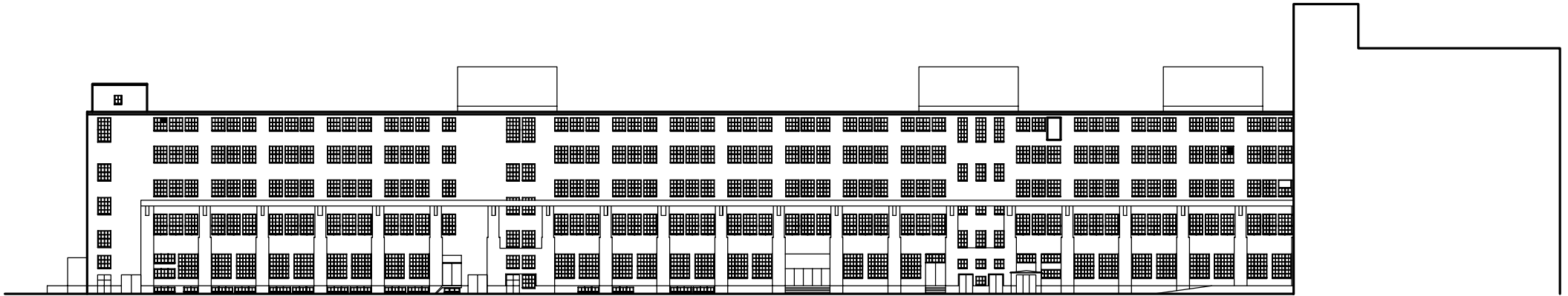

JULKISIVU C-C ETELÄÄN

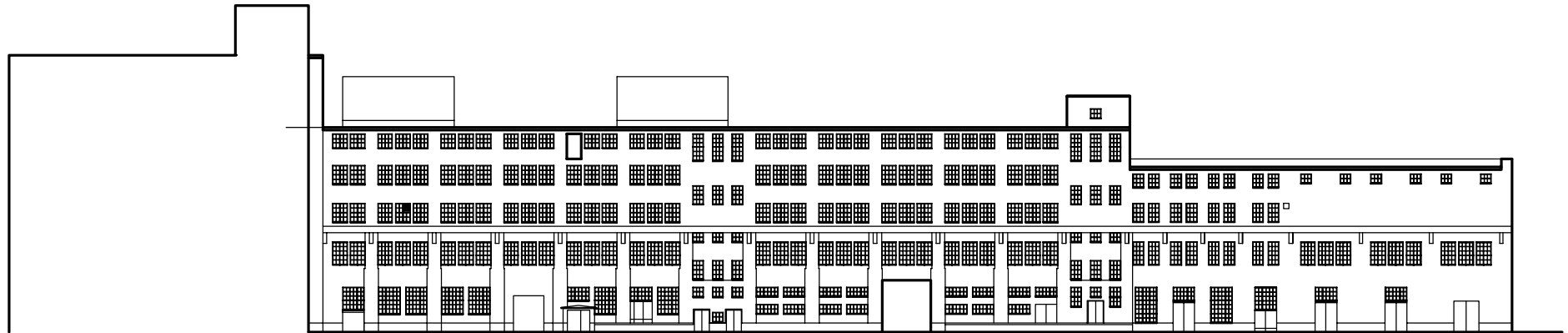

JULKISIVU D-D LÄNTEEN

KAAPELITEHDAS, NYKYTILANNE
JULKISIVUT

JULKISIVU E-E SISÄPIHA POHJOISEEN

JULKISIVU F-F SISÄPIHA ETELÄÄN

